

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Heiberg, Peter Andreas.; udgivne ved K. L.
Rahbek

Titel | Title:

P. A. Heibergs Samlede Skuespil.

Alternativ titel | Alternative title:

Samlede Skuespil.

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Anden og forøgede Udgave.

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 1

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : Joh. Fred. Schultz, 1806-19

Fysiske størrelse | Physical extent: 4 bd.

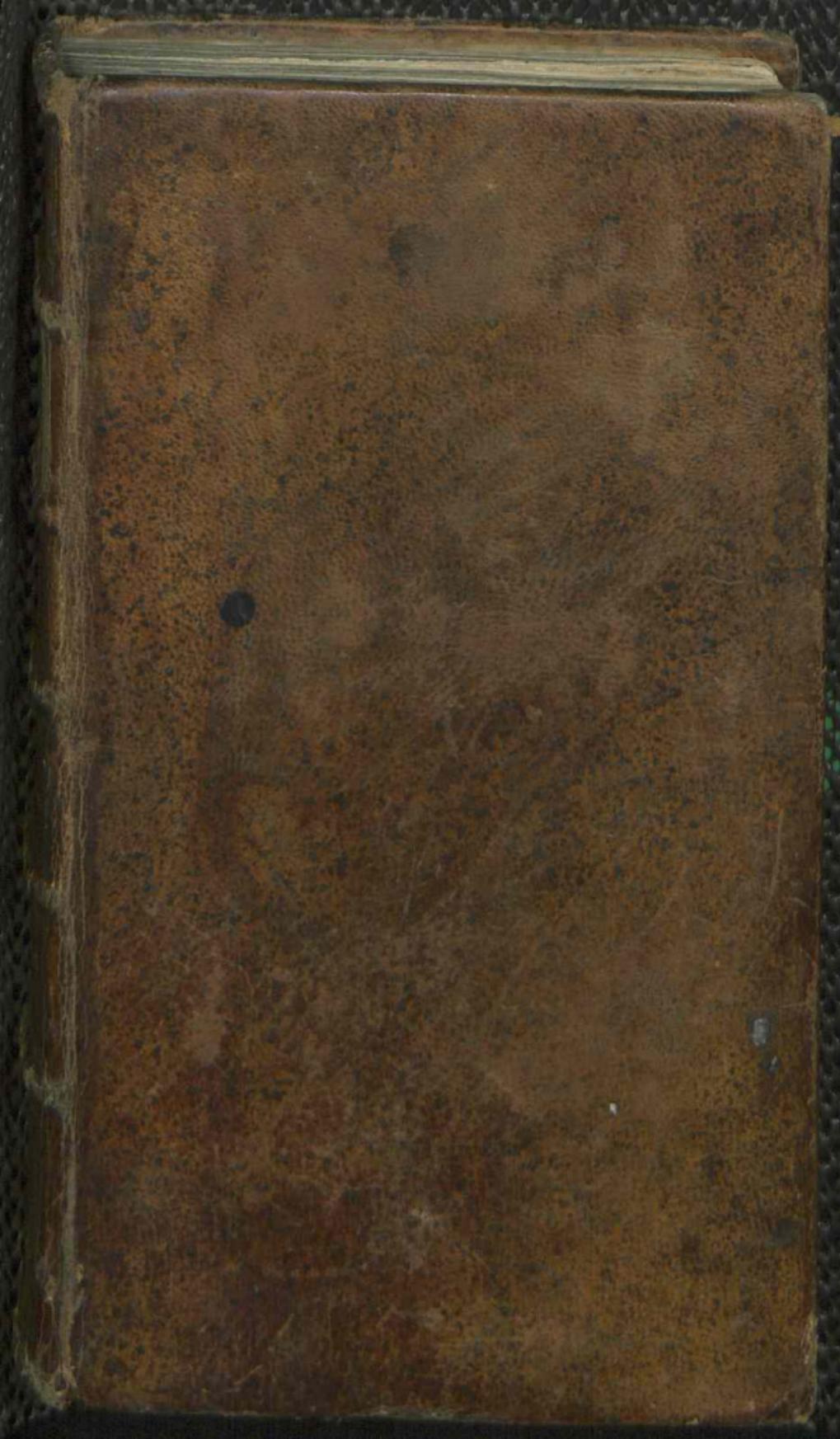
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

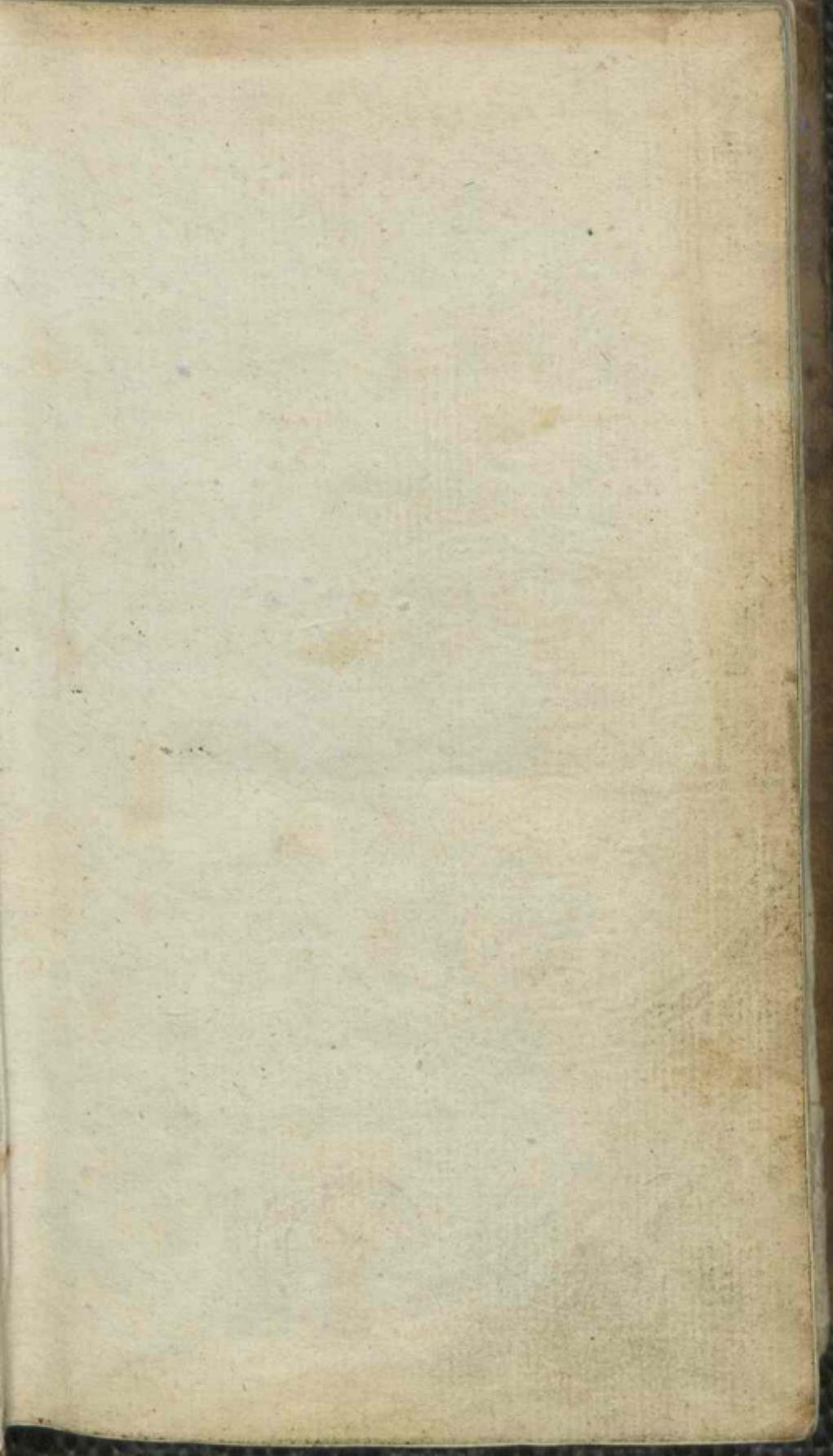
55 - 94

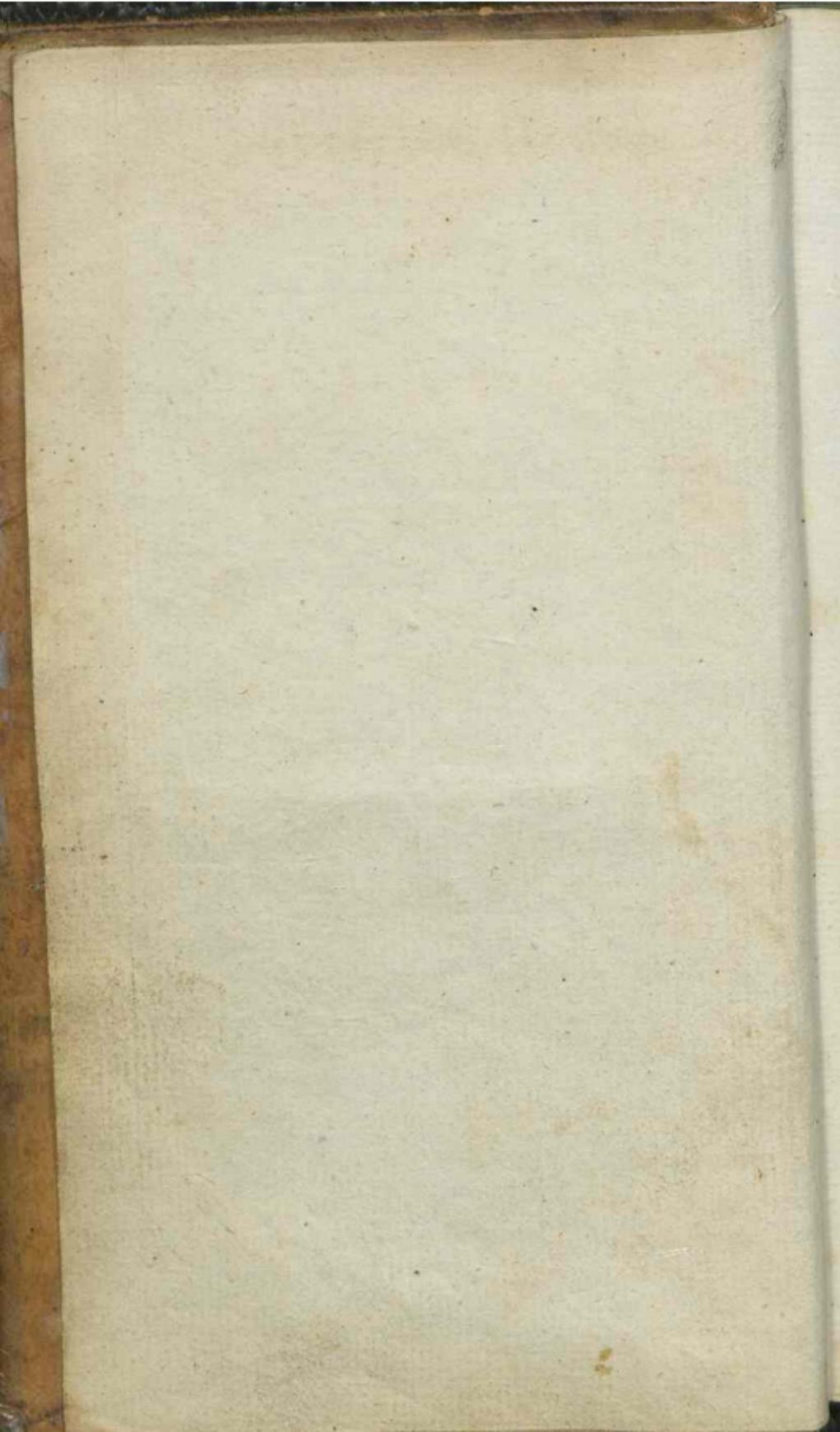
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021953912

P. A. Heibergs

samlede

S t u e s p i l.

Udgivne

ved

K. L. Rahbek,

Professor.

Første Deel.

Anden og forsøgte Udgave.

Kjøbenhavn, 1806.

Trykt og forlagt af Directeur Joh. Freb. Schulz,
Kongelig og Universitets Bogtrykker.

18. 12. 19.

18. 12. 19.

18. 12. 19. 18. 12. 19.

18. 12. 19.

18. 12. 19.

18. 12. 19. 18.

18. 12. 19.

18. 12. 19.

18. 12. 19.

18. 12. 19.

18. 12. 19.

18. 12. 19.

18. 12. 19.

Førerindring.

Da Udgiveren besluttede at besørge dette nye Oplag af en Samling Skuespil, der, i det mindste for en Deel, synes at have vundet Publikums Bisalb, og at forsøge samme med Forfatterens senere og hidtil utrykte Arbeider, hvortil han af denne er blevet berettiget, var det hans Hensigt at bekjendtgjøre til Galg ethvert Bind særskilt, efterhaanden som samme blev færdigt fra Presen, saaledes som almindelig Skit og Brug er ved Boghandelen i Danmark. Han troede desfor at burde begynne Samlingen med een af Forfatterens utrykte Comedier, og saaledes at afgive fra den chronologiske Orden, der, fra andre Sider betragtet, havde været den rigtige. Adskillige Bevæggrunde, som det dog kan være Læseren ligegyldigt at kjende, have siden efter bestemt ham til at forandre denne Beslutning, og at lade alle de fire Bind, hvorfaf Samlingen skal bestaae, udkomme paa eengang. Denne An-

mark:

mærkning har man troet at burde forudsætte, for at sætte Læseren i Stand til at forklare sig en Slags Anachronisme, der maaſke ellers vilde støbe ham. Af samme Mæſag har man besluttet at sætte i ethvert Bind i det mindſte eet af de nye og forhen utrykte Skuespil, som ellers vilde have kommet til at opfylde det ſidſte, og en god Deel af det næxtſidſte Bind.

De tre gamle Stykker, som findes i dette førſte Bind, ere aftrykte aldeles ordlydende efter den forrige Udgave. De Foranbringer, der ere foretagne med Skuespillerne i de følgende Bind, ere af ſaare ſiden Betydenhed. Forſjellen bestaaer blot i eet eller andet bedre valgt Ord, Udeladelsen af et Par Noter, og Forandring af nogle faa Repſiker, der ikke mere viſde være at forſtaae, faaſom de ſigte til Omſtændigheder, der nu ere glemte, eller dog snart ville blive det. Af samme Grund har man nøgtet de to Parodier Plads i denne Samling. Den Bard, som man tillagde dem i deres Nyehed, var maaſke ikke aldeles uſortjent, men maatte nødvendig blive mindre ved Tidens Langde. Man har Grunb til at troe, at Forfatteren vilde have foretaget langt flere og betydeligere Foranbringer ved ſine Arbeider, ifald han havde været tilſtede og selv bestyret denne Udgave. Nu har bette, i Folge Omſtændigheberne, været umueligt; Læſer-

serne ombedes dersor at overbare med Feilene; og Fors-
fatteren kan være saa meget mere overbevist om, at
man vil vise ham denne Skaansel, som det Bisald billige
Dommere, og Maengden af hans Landmænd, altid har
Fjenket ham, har burdet holde ham mere end Fadesløs-
nok for de Ubehageligheder, som nogle faa ubillige Kris-
tikører nu og da kunne have forvoldet ham.

Man har ogsaa i denne nye Udgave hortskaaret alle
Fortalerne; ikke juft forbi man troer at deri findes saa
saare meget, som Forfatteren onskede at have været usagt;
men forbi de, ved Tidens Længde, have tabt en stor Deel
af det pikante, som de maaskee havde i deres Nyheds-
Dage. De ere desuden ikke nødvendige for at forstaae
Skuespillene, og mange Læsere vilde sikkert tage det ilde
op, om man havde forsøgt Udgavens Størrelse, og fol-
geligen gjort den kostbarere, ved at opfylde den med Un-
dersøgelsær, der med Nyheden havde tabt den største Deel
af deres Værd. De faa Læsere, der endnu kunne finde
Forståelse i at læse disse Fortaler, ville nok vide at fin-
de dem i de forrige Udgaver.

Hvad der kan være at sige, og som det er nødvendigt
at sige, om de nye Skuespil, vil blive sagt i et Ester-
skrift ved Enden af det fjerde Bind. Man vil maaskee
deraf se, at Forfatteren aldeles ikke er blind for sine
egne

egne Arbeiders Mangler. Hør han havt den Lykke at
ståae paa en Bane, hvor saa mange andre faldt; har han
vundet større Bisalb, end han nogensinde vorbede at drøm-
me om, da tilstaaer han ubentvivl at denne Lykke skyldes
hellige Omstændigheder, langt mere end hans Skuespils
egent Bærdb; og Kritiken vilde nok være meget ubbillig imod
ham, isald den paastoed at Egenkjerlighed og Autorstolt-
hed havde havt Deel i hvad han ofte har sagt angaaende
Banskeligheden af den dramatiske Digttekost. Denne
Banskelighed er noget saa nær almindelig erkjendt; og
enhver Skuespildiger kan gjerne tillade sig at sige med
hen Græske Comedieskriver:

. . . . . νομίζω
Καμψιδισκαλίαν εἶναι χαλεπότατον ἔργου ἀπάντων,
Πολλῶν γὰρ δὴ πειραχέαντων αὐτὴν, ὀλίγοις χαρίσασθαι.

Aristoph. Equit. Act. 1.

S n d h o l d.

Mennestekjenderen eller de falske Formodninger	Side I
Virtuosen No. 1	191
Virtuosen No. 2	239
Selim og Mirza	303

2 2 2 2 2 2
2 2 2 2 2 2
2 2 2 2 2 2
2 2 2 2 2 2
2 2 2 2 2 2
2 2 2 2 2 2

Menneskeljenderen
eller
De falske Formodninger.

Comedie i fem Acter.

Personerne:

Alviis.

Etatsraad Verdahl, hans Onkel.

Clementia, hans Søster.

Blinville, en Emigrant under Navn af Sierval.

Oberste Schierbek.

Caroline, hans Datter.

Lise, Carolines Pige.

Jens, Alvises Tiener.

Handlingen foregaar i en Gahl med 5 eller 6 Dørre.

Etatsraad Verdahls Gaard i Kjøbenhavn.

För

Første Aft.

Første Scene.

Alviis.

(Alleene i en Morgensrak; kommer ud af et Værelse paa Siden
af Theatret).

Hvilken Glæde efter fire Aars Traværelse at samles
igien i Skødet af sin Familie! Uagtet jeg ikke gik
til Sengs førend Klokken to, uagtet jeg i de to sidste
Mætter paa min Reise næsten aldeles ikke har sovet;
var det mig dog neppe muligt at faae Sovn i mine
Hine, saa mange Ideer løb der mig rundt i Hove-
det. Jeg erindrer mig ret godt min Glæde, da jeg
gjorde min første Udenlandstogt; den var langt fra
ikke saa stor som nu, da jeg en Hoben mere beriget
med Kundskaber kommer hjem til alt, hvad jeg har
kupert i Verden, min redelige Morbroder, min for-
tresselige Søster, og, fremfor alt, min dyrebare,
min elskværdige Caroline. At hun elsker mig, det
er jeg forvisset om. — Dog! — ikke for sikker i din
Beregning! Hun er en Engel; det er sandt; men
er hun dersor frie for menneskelige Svagheder?

Hvad om 4 Aars Kiedsommelighed havde forandret hende? En Pige paa 15 Aar! — ældre var hun ikke, da jeg forlod hende — kan man vel med Høje fordre Styrke nok hos hende til at modstaae sandselige Indtryk? Hvad om hun i min Gravcerelse havde givet nogen anden Fortrinet for mig? Jeg stjælver ved den blotte Tanke. Virkeligheden deraf vilde gjøre mig ulykkelig, dog skulle jeg bære min Ulykke som en Mand, naar jeg kuns havde Bisshed om, at hun blev lykkelig. Dette måne undersøges først, førend jeg vover det store Skridt, at forbinde mig med hende for evig. Et saadant Foretagende er ikke vanskeligt; hun er frie for al Falskhed og Forstillelse, og jeg har Menneskekundskab nok dertil. Men, Jens kommer ikke. (gaar til Doren og rager:) Jens!

Anden Scene,

Alviis. Jens.

Jens.

Her er jeg, Herre!

Alviis.

Hvor længe skal jeg vente paa Dig?

Jens.

Herre Gud! jeg maatte jo dog have Tid til at gnide Sovnen af mine Hine.

Al-

Alviss.

Hvor er det mueligt, at Du kan sove, naar Du
tenker paa, at Du er kommet hjem til dine Venner?

Jens.

Jeg ikke alleeneste kan sove, men jeg vil bevise
Herren, at det var min Pligt at sove i Nat. Det
vilde see net ud, om jeg faldt i Sovn, imedens jeg
ligger for den smukke Lises Fodder. Mennesket er
Menneske, og Naturen vil have sin Ret. Gid den
Kunst ikke vil kræve denne Ret hos Herren, naar
han gjor sit første Besøg hos Frøken Caroline.

Alviss.

Lad mig sørge for det! Skynd Dig nu og gaae
hen til hende . . . . .

Jens.

Troer Herren, at han behøver at bede mig skynde
sig? Herren veed jo dog, at Lise tjener hos hende?

Alviss.

O! hvad bryder jeg mig om Lise?

Jens.

Det vil jeg ogsaa have mig frabedet. Alt an-
det er til Herrens Tjeneste; men Lise . . . den
kjønne Lise er en Lækkerbidstjen for min egen Mund.

Alviss.

Deg har ingen Trov om hendes Skönhed.

Jens.

Det gjor Herren ogsaa best i, for hun er, min

Troe!

Troe! ikke hverdags Gods. Herren maae ikke troe,
at det er saadan en, der sminker sig med Kirsebaers-
saft, som Bønderpigerne i Lyngbye, naar de skal
dandse.

Alviis.

Vær roelig! vær roelig! Du forlanger at tale
med Frøkenen, melder hende min Hjemkomst, og
spørger . . . .

Jens.

Sporger! — hvorfor skal jeg spørge? Eigesom
vi ikke kunde faae at vide alt, hvad vi vilde, uden at
spørge. Det Ord spørge har vi jo slettet ud i vores
Ordbog.

Alviis.

Vær saa god, og spar Dine Anmærkninger. Du
spørger, naar det er mig tilladt at bessge hende.

Jens.

Kaste sig for hendes Fodder! — Det er mere
galant talt, Herre! Vi maae lade hende mærke, at
vi har reist og lært Levemaade.

Alviis.

Brug hvad Talemaade, Du behager, men gaae!

Jens.

Jeg gaaer. Jeg gaaer! . . . (kommer tilbage.)
Skulde jeg ikke spionere lidt? — at sige, paa en ho-
net Maade? — gjøre nogen Observationer; for-
siden at fortælle Herren, hvad jeg har seet?

Al-

Alviis.

Du er en Nar med Dine Observationer. Overlad det til mig, og udret Dit Arende!

Jens.

Dersom ikke Herren var min Herre, saa vilde jeg sige, at jeg forstod den Konst bedre, og at jeg havde mere Menneskekundskab end han. I det mindste har jeg ikke saa tidt taget Fejl.

Alviis.

Kan hans Ræsonnements face Ende.

Jens.

Ret strax, Herre! ret strax! Jeg vilde bare for Curiositets Skyld . . . .

Alviis.

Paa den Maade vil Du neppe førend i Aften komme til at kaste Dig for Lises Fodder.

Jens.

Lise! O det Navn gav min Krop Vinger. Jeg flyver. Adieu. (saer).

Tredie Scene.

Alviis (allene).

Det ubehageliste ved en saadan Hjemkomst er det, at man, i Henseende til en Mængde Smaating er aldeles ubekjendt, og kommer ligesom i en nye og fremmed Kreds. Inden man lærer at kjende

be

de smaae Glæder, de smaae Ubehageligheder, som vores Venner har erfaret under vores Traværelse, er det ikke vel mueligt, ret at orienterer sig, eller sætte sig ind i deres hele Forfatning. Udfritte dem, spørge dem derom, det er upasseligt, og rober en uansændig Nysgjerrighed. Det Middel behøver jeg heller ikke at anvende; jeg stoler paa mit skarpe Blik, paa min Menneskekundskab, og jeg er vis paa at jeg, ved hjælp af nogle Jagttagelser og nogen Grandskning, skal inden otte Dage være saa aldeles hjemme i Familiens Forfatning, som om jeg aldrig havde været borte. Her er da den Sahs, hvor jeg har fordrevet saa mange glade Aftener i en Sirkel af lutter retskafne Mennesker (nærmer sig til den ene Dør i Baggrunden). Denne Dør gaaer ind til min Onkels Værelser. Fred og Velsignelse folge med denne gamle redelige Mand, indtil han, gud seent! gaaer derhen, hvor vi alle skulle følge ham! (nærmer sig til den anden Dør.) Her har min gode, min kjerlige Øgster sit Værelse. Skade! at hun er saa ligegyldig og flygtig! Hendes fortræffelige Hjerte og gode Egenskaber vilde ellers gjøre hende til den bedste Kone og Moder i Verden! Her igjen — (nærmer sig til en Dør paa Sid'en, og andser.) Hvad seer jeg? Den er forseglet! hvad skal det betyde? (betragter Seglene noje.) Min Gud! Hof og Stats Nettens Segl! . . . Hvilke sorte Anelser opstige der ikke hos mig! Skulde

min

min stakkels Onkel! . . . dette fordrer Undersøgelse, men varsom forsiktig Undersøgelse; og den er jeg, lovet være min Menneskekundskab! i stand til at anstille. (det banker.) Kom ind!

Fjerde Scene.

Alviis. Fierval.

Alviis.

Hvad seer jeg! Feiler jeg? eller er det ikke . . . .

Fierval.

Kiereste Herr Alviis! man har sagt mig, at De var kommet, og jeg iler . . . .

Alviis.

Monsieur de Blinville! quoi! vous êtes ici?

Fierval.

Stille! Stille min Ven! jeg er her incognito.

Alviis (assides).

Incognito! hvad mon dertil være Aarsag? (høit). De taler dansk?

Fierval.

Tree Aars Ophold i dette Land, hvor jeg har nydt al optenklig Gjæstfrihed, har giort mig det til en hellig Pligt at lære det Sprog, som denne godgjørende og elskværdige Nation taler. Det er den Maade, hvorpaa jeg kan vise min Erkiendtlighed for de Belgjerninger, som jeg har nydt.

Al-

Alviis.

O min Ven! hvor er jeg ikke lykkelig i dette Dieblik! At see Dem her i mit Fædreneland, da jeg ventede aldrig at see Dem mere. Længe har jeg anset det for en afgjort Sag, at De havde endt Dere's Dage i een eller anden Braae, iblandt de mangfoldige andre, den Franske Revolutions ubekendte Øffere. For ti Aar siden, paa min første Udenlandsrejse, gjorde jeg Dere's Bekjendtskab. Jeg glenimer aldrig, hvad Venstskab jeg har nydt af Dem og Dere's Familie. Jeg kommer til Frankriganden Gang, søger Dem, men finder Dem ikke; spørger om Dem, men faaer ingen Esterretning uden den, at Dere's Godser og Ejendele ere seqvestrerede.

Tierval.

Ta vel ere de seqvestrerede. Det er haardt; især naar man fra sin Barndom har været vant til at leve i Overflodighed. Men en Mand maae være Mand, og vide at stikke sig i alle Omstændigheder. Desuden har jeg grundet Haab . . . .

Alviis.

Stakkels gode Ven! De er ulykkelig! men jeg er næsten glad ved at finde Dem ulykkelig.

Tierval.

Jeg har tabt usigelig meget, det er sandt. Men er man da saa ganske ulykkelig, saa længe som man har een oprigtig Ven tilbage i Verden?

Alviis (afslades).

Jeg forstaer ham. (høit.) Sorg ikke min Ven!
Deres Tab kan oprettes.

Fierval.

O nej! o nej! det er uerstatteligt.

Alviis.

Det skal erstattes, saa vidt som det er mig mue-
ligt. Forlad mig! Jeg er først ankommet hertil i
Næt, og har for det første maatte benytte mig af
et Værelse i min Onkels Huus. Snart skal jeg
have mit eget Huus, og da forbeholder jeg mig....

Fierval.

Beste Ven! tillad mig . . . . .

Alviis.

Ingen Omstændigheder! Mit Huus skal være
Deres. Det er min Pligt at gjengelde Deres Ven-
skab, da jeg, Gud være lovet! er i stand dertil.

Fierval.

Derom, min Ven! ville vi tale en anden Gang.
Men for nærværende Tid . . . . .

Alviis.

Jeg veed, hvad De vil sige. Lad mig sørge
derfor.

Fierval.

De veed det ikke, og Frygt og Undseelse binder
min Tunge. Jeg vilde bede Dem . . . . .

Alviis.

Tal ikke videre! jeg forstaer Dem.

Fierval.

De forstaer mig ikke.

Alviis.

Jeg forstaer Dem, siger jeg. Wie lidt! (saer
ind i sit Værelse).

Femte Scene.

Fierval (auene).

Hvor faaer jeg Mod til at aabenbare ham min
Kierlighed til hans Søster? Jeg har, af gode
Grunde, og for at være saa meget ubekjendt, som
muligt, ikke villet sige hende, at jeg kiendte, at jeg
var en Ven af hendes Broder. Hun elsker mig,
denne fortresselige Pige! hun vil erstatte mig det
Tab af hele min øvrige Familie. Dog! hvor be-
breider jeg mig ikke det fremfusende Skridt at er-
køre hende min Kierlighed, førend jeg havde Bisched
om Restitutionen af mine Ejendomme! Gud! om
nu dette Haab slog fejl! om det blev til intet! Hvor
foragtelig maatte jeg ikke blive i denne værdige ædle
Families Dine! Man ville ansee mig for en Cheva-
lier d' Industrie, for en Lykkeridder, for en af den
store Hob Emigranter, der gaae ud paa Speculatio-
ner, og leve af deres Frugter.

Sjet-

Gjette Scene.

Fierval. Alviis (med et Papir i Haanden).

Alviis (omfavner ham).

Kjæreste Ven! jeg fordrer blot Venskab og Oprigtighed af Dem. Lev hos mig, og ansee Dem for min Broder! Inden faa Dage, som jeg siger, skal mit eget Huus modtage Dem; modtag imidlertid denne Bagatelle, som rækkes Dem af en broderlig Haand med et broderligt Hjerte.

Fierval.

De forstaer mig ikke, sagde jeg før, og jeg seer, at jeg havde ret.

Alviis.

Maakee mit Hoved ikke forstaer Dem; men mit Hjerte forstaer Dem. Tag, og gaae! Jeg har Forretninger. Lad mig see Dem snart igjen. (trækker ham Papiret).

Fierval (stoder det fra sig).

Behold Deres Gave; den stiller mig ved Deres Venskab!

Alviis.

Mit Venskab er evigt; og, i dette Venskabs Navn: modtag og gaae. (han stiller Papiret ned i Magen i Fiervals Komme, og fører ham til Døren).

Fierval.

Hør dog! hør dog! lad mig tale!

Alviis.

Jeg hører intet i Dag. Gaae! og lad mig
være allene! (aabner Døren for ham).

Kierval.

De vil intet høre? Velan da! vi tales ved en
anben Gang! Jeg modtager Deres Penge, og skal
giøre et værdigt Brug deraf. (gaaer).

Syvende Scene.

Alviis (allene).

Stakkels Blinville! Gud see Lov, at jeg sik ham
bort! Man maae kaane Folks Undseelse i visse Tils-
fælde. Gaae jeg ikke nok, at han var i den yderste
Trang for Penge? Men — denne Forsegling! —
O min Stakkels Onkel! — hvor der dog er mange
ulykkelige Mennesker i Verden! — Men hvor blis-
ver dog Jens af?

Ottende Scene.

Alviis. Etatsraad Werdahl (kommer ud fra sit
Bærelse tætligemed en Mand, der har et Papir i Haanden).

Werdahl.

Som sagt, min gode Mand! Negningen er,
saa vidt som jeg kan see rigtig nok; og gjerne vilde
jeg betale den, naar jeg kunde; men jeg kan ikke,
og De maae henvende sig til Hof- og Stads-Retten,
der har Voet under Behandling. (Manden gaaer).

Alviis (afsides).

Kan ikke betale — Hof- og Stabs-Metten —
Høst under Behandling — det er klart — saa
klart som Solen. — Jeg maae have sat paa Manden.
(vil løbe).

Werdahl.

Hvorhen? hvorhen? Min ejere Søsterson!

Alviis.

Et Djeblit, ejere Onkel! (vil gaae).

Werdahl.

Du har saa meget Hastværk! Lad mig dog sige
god Morgen til Dig! Jeg har jo neppe talt to Ord
med Dig siden Du kom hjem.

Alviis.

God Morgen, ejerste Onkel! (afsides.) Nu er
vist Manden borte. — (hojt.) Det glæder mig ins-
derlig at finde Dem frisk. Med et sundt Legeme,
bører man dog Livets Gjenvordigheder bedre end
med en syg Krop.

Werdahl.

O! Livets Gjenvordigheder hist, og Livets Gjen-
vordigheder her! dem gider jeg ikke tankt paa i
dette Djeblit, da jeg har den Hornsielse at see Dig
igen efter saa lang en Traværelse.

Alviis.

Hvor er jeg ikke lykkelig, at jeg kan bidrage no-
get til at forsøde Livets Bitterheder for Dem.

Wer-

Werdahl.

Noget, siger Du; Du skal sige meget! Du
veed jo, hvor inderlig jeg elsker Dig og Din Søster? ret som mine egne Børn, dem himlen gav mig, og som den tog igjen fra mig.

Alvius.

Ogsaa vi, beste Onkel! elsker Dem som vores Fader. Vi takke Gud, som, da han efter sit vise Maad, berøvede os vores Farøldre, dog lod os beholde Dem. Troeligen ville vi ogsaa bære alle Værherne i Livet med Dem.

Werdahl.

Jeg veed det. Jeg veed det. Og denne Tanke, denne Overbeviisning trøster mig stedse ved ethvert Tab som jeg lider.

Alvius (afslades).

Der har vi det. Det er hans Godgjørenhed og hans Godtroenhed, der har ruineret ham. (højt.) Deres Tab gaaer mig inderlig nær til Hjertet; Jeg känner det, og føler hele Vægten deraf.

Werdahl.

Nu vel. Tungt er det rigtig nok; men.....

Alvius.

Især for en Mand paa Deres Alder

Werdahl.

O! jeg vilde have følt dette Tab lige stærkt i enhver Tidspunkt af mit Liv.

Alviis.

Jeg vil troe det. Men et saadant Tab er dog mere føleligt i sit Livets Aften, da man mere trænger til . . . .

Wer dahl.

Sandt nok! iser naar man betragter, at man da har alt for lidt Tid til at oprette Tabet.

Alviis.

Oprette! — Fjерeste Onkel! det skal blive oprettet. Det er allerede oprettet. Har De ikke mig?

Wer dahl.

So vist, og denne Tanke troster mig meget; men det er dog ikke . . . .

Alviis.

De nedtrykker mig dybt, beste Onkel! Skulde da Deres Tab være saa stort, at det ikke er mig muligt at oprette det?

Wer dahl.

Vær roelig! Lad os ikke tale mere derom! Jeg gider i Dag ikke tænke paa andet end paa Glæden over Din Hjemkomst. Jeg maae ud for at drage Ande. Denne Sal, hvori jeg har nydt saa mange Glæde, hvor jeg har passeret mange fornøjelige Aftener i en Kreds af udvalgte Venner, den er mig næsten forhardt. Jeg gaaer ind til Din Søster; der spiser vi vores Froekost. Du kommer vel efter? Vi pleier ellers, som Du veed, at spise Froekost her.

Heibergs Skuespil. 1ste Deel.

B

men

men jeg giber ikke saa længe som Seglet sidder for den Dør. Kom med mig!

Alviis.

Teg skal komme. Strax, kjere Onkel! (Wer-
dahl gaaer).

Niende Scene.

Alviis (allene).

Stakkels Mand! hvor hans Ulykke gaaer ham nær til Hjerte! Dette Segl kan han ikke taale at see paa. Hvem kan forundre sig derover? Det maae bort. Bare hans Gjeld ikke er større end at jeg kan betale den uden at blive aldeles ruineret! Hvad har jeg nu at gjøre? — Lad see! — Nig-
lig. — Her er Skriverski. — See saa maae det være. — (sætter sig ned og skriver.) Et par Ord til Hof- og Stads-Retten. — Teg haaber dog, at man kjender mig. — Min Formue er anseelig nok. — See saa! — mere behøves der ikke. — Lad os nu læse det engang! — "Teg tager mig herved den Frieheit at udbede mig en summarisk Fortegnelse over Etatsraad Werdahls heele Gjeld, hvilken jeg, saasnat samme ikke overstiger mine Kræfter, har foresat mig at betale, paa det at Manden jo for jo Heller kan faae sit Hoe extraderet." Alviis. — Ja det skal han. — Det maae skee. — (slægger Dres-
vet sammen, forsegler det og skriver Udskriften).

Tien-

Tiende Scene.

Alviis. Jens.

Jens.

Herre! jeg har store, vigtige, mærkværdige Øpe
dagelser at fortælle Dem.

Alviis.

Nu da!

Jens.

De kjender Jens. De veed at han befatter sig
ikke med Fjas, og at han har Dine som en Falk og
Forstand som en Bjørn.

Alviis.

Spar Dine Lovtaler over Dig selv.

Jens.

Man skulde gjøre Jens til Ambassador — at
sige, med et honest Salarium af et tusende Rigsdar-
ler om Aaret — og saa sende ham til en Fredstrak-
tat for at handle om Staternes Profit og Interes-
ser. Hille en Ulykke! hvor skulde han ikke udspio-
nene alt hvad de fremmede Amphibier eller Am-
phiver tankte, talte, og gjorde baade Nat og Dag,
ja lige til hvad de spiiste, og forpurre Sagerne saa-
ledes, at heele Europa skulde komme til at see ud
som en Klump Krølhaar eller et Fjed ureede Garn.

Alviis.

Maae jeg bede Herr Jens, at han vil forrette
sit Ærende.

B 2

Jens.

Jens.

Strax, Herre! strax. Det var bare hvad vi
Politici kalde Præliminarierne.

Alviis.

Saae Du Frøken Caroline?

Jens.

Ta. Men hendes Fader, Oberste Schier-
bek . . . . .

Alviis.

Sig mig først, hvad Caroline sagde.

Jens.

Men Herre! Ancienneteten maae jo iagttages?
Hendes Fader er ældre end hun, og en gammel
Mand i Dienesten, og hun har jo endnu ikke begyndt
at gjøre Ejendele?

Alviis.

Maa, saa fortæl da! men gesvindt.

Jens.

Hvor jeg beklager den Stakkels gamle Mand!

Alviis.

Hvorsor da? Hvorsor? Er der nogen Ulykke
hændet?

Jens.

Endnu ikke; men den er ikke langt fra.

Alviis.

Du gjør mig ganske uroelig.

Jens.

Jens.

De vœd, Herre! hvormeget jeg har profiteret af Deres Verdom og Exemplar. O! jeg skal aldrig glemme det! Jeg skal takke Dem i min Grav derfor, at jeg har lært at kjende Mennesker, og at jeg blot behøver at see Enden af en Finger, for at sætte mig til, hvorledes det heele Legeme seer ud.

Alvius.

Ja Du er en klog Karl.

Jens.

Skulde jeg ikke forstaae mig paa Physiognomien — paa Mandfolk, at sige? — Jeg som har lært at barbare?

Alvius.

Til Sagen! til Sagen!

Jens.

Obersten er blevet udfordret. Han skal duelle, og det med en Major.

Alvius.

Hvem har sagt Dig det?

Jens.

Behøver jeg at lade mig noget sige? Har jeg da ikke Dine i Hovedet? Har jeg da ikke Forstand i Panden? Jeg kommer ind i den forreste Stue; der ligger mig en dragen Sabel paa Bordet, og Ejeneren staæt og pudser et Par Pistoler.

Jens.

Al-

Alviis.

Var Pistolerne ladte?

Jens.

Det veed jeg ikke, Herre! for jeg har ikke studeret Physiognomien saa godt paa Pistoler som paa Mennesker. Men der hang et Krudthorn og en Hagelpung paa Bæggen.

Alviis.

Du er en Mar, Jens! folger det nu veraf, at Obersten skulde slaaes?

Jens.

Men hør nu videre. Der kom en Ejener ud af Oberstens Værelse, og jeg hørte med mine egne Øren at Obersten sagde til ham: Hils Majoren og sige, at han kan være vis paa at jeg skal møde. Jeg er ikke den Mand, der plejer at blive horte, hvor det gælder.

Alviis.

Det lader virkelig til at være Alvor. Dog, det er kuns Jens der har seet og hørt det. Ham stoeler jeg ikke meget paa. Nu Caroline da?

Jens.

Først Lise om Herren tillader. Hun er ældres end Frøkenen.

Alviis.

Ja saa! hvor længe har hun været i Ejenesien?

Jens.

Jens.

Hy Herre! det var grovt. Men de er min
Herre, saa faaer jeg taale det.

Alviss.

Om Forladelse! naa, hvad har Du da observe-
ret paa Lise?

Jens.

O! der giver jeg mig ikke Tid til at observere
andet, end at hun er smuk, nydelig, indtagende,
fortryllende og saa videre — i mine Øjne. Tillad
mig bare at beskrive hende for Dem.

Alviss.

En anden Gang; en anden Gang!

Jens.

Det skal være gjort i et Djeblik. Forestil Dem
en Fod . . . Jeg begynder saa gjerne neden fra,
for — for — for det er det reelleste — og fordi
det er saa sjeldent at man seer en smuk Piges Fod-
der og Been, for de forbandede lange Skoerters
Skyld.

Alviss.

Monsieur Jens! han prøver min Taalmodig-
hed. Jeg befaler Dig at svare mig ordentlig.
Saae Du Kroken Caroline?

Jens.

Sa jeg gjorde, Herre! og talte med hende ogsaa.
Seer De: da jeg kom derhen, saa stod Lise
og

og Ejeneren og hvilke sagte til hinanden. Jeg begyndte at tage det ilde op: for jeg spørger Herren selv, om det ikke var haarde at forudsige? . . . .

Alviis.

Glemmer Du Dig allerede igjen?

Jens.

Nej, nej; om Forladelse! Af denne Hvisken sluttede jeg mig til, at Frøkenen endnu ikke var opstodet; og at de ikke vorde tale højt af Frygt for at vække hende.

Alviis.

Meget forsigtigt.

Jens.

Dette funde der nu ingen Twivl være om. Det, troede jeg, maatte være en Sandhed. Og deraf sluttede jeg mig til en anden Sandhed, nemlig at hun var gaaet seent til Sengs i Aftes eller i Nat. Nu galdt det om at komme efter, hvorfor hun var gaaet saa seent til Sengs. Det simpleste havde nu rigtig nok været at spørge derom; men det er da ikke Herrens og min Maade; vi abstraherer; vi gjør een bemærkning her, en anden der; hører et Ord hist, et andet her; alt dette combinerer vi, som man kalder det; gjør vores Betragtninger derved, og samle deraf et Resultat, som vi rigtig nok kunde komme til paa en nemmere Fason ved et Par Spørgs;

Spørgsmaal, og hvorved vi da ogsaa vandt det, at vi ikke saa ofte toge Fejl, som vi gjør.
Alviis.

Til Sagen! uden Omsygb.

Jens.

Nu kommer jeg. Jeg seer mig da om i Stuen, for at see, om jeg ikke kunde finde noget, der kunde give mig Anledning til at slutte mig til Marsagen. Endelig seer jeg uden for Krokenens Kammerdør et Par hvide Atlastes Skoe, som hun sikkert havde hævt paa i Gaar. Deraf sluttede jeg at hun havde fjort hjem i Aftes; for det kan Herren nok begribe, at man paa Kjøbenhavns Gader, saadan som de seer ud, ikke kan gaae med hvide Silkeskoer. Men hvor havde hun nu været henne? Det kom jeg ogsaa efter, blot ved Hjælp af mit eget forslagne Hoved. Paa en Kommode laae der en hvid Metteldugs Kiole og ved Siden af den et Hæste af Ebbesens Engelske Dandse. Det er jo nu saa klart, som at to og tree er fire, at hun havde været paa Val, og at hun derforsov saa længe.

Alviis.

Ganske vist. Og der behovedes ogsaa al Din Klygtighed for at opdage denne Sandhed.

Jens.

Saa troede jeg, og jeg var paa Vejen til at ville gaae for ikke at forstyrrer hendes Roelighed.

Men

Men jeg tog forbandet fejl med al mia Klogskab, for saa kommer Lise, og fortæller mig, at Frøkenen havde været ude at spadsere Klokkens 6 i Morges, og at hun for et Hjælpskifte siden var kommet hjem. Der stod jeg, og spekulerede paa, hvorledes det kunde være muligt, at jeg havde taget saa ganske Fejl. Jeg var paa Vej til at udfinde en nye Formodning, maaske lige saa rigtig som den første; da Frøkenen i det samme kom ind i Stuen.

Alviis.

Du saae hende altsaa? Hvorledes saae hun ud? Frisk, vil jeg haabe, som sædvanlig.

Jens.

Saa skjon som en Rose uden Tornie. — Saa let som en Hind — det er Hunnen til en Hjort, veed Herren nok — saa rank som et Cedertæ — det skal være meget højt, figer man; jeg har aldrig seet det — og saa frisk som Fisken i Vand, naar den ikke er død. Men Stakels Pige! rød om Øjnene, rød om Øjnene som Ryslæder. Hun havde grædt. Hun torrede Øjnene i et Tørklæde af det fineste Kammerdug med røde Kanter.

Alviis.

Hvad siger Du? hun havde grædt?

Jens.

Jeg tør ju ikke sige det med Visched, men det loed dertil. I det mindste saae hun saa glad ud, som

som en Soldat, der har løbet Spidsrod ved Musiken af Fryd Dig ved Livet.

Alvits.
Caroline var bedrøvet! Min Gud! Hvad hører jeg! Hvad kan dog vel Marsagen være dertil? Spurgte Du ikke derom?

Jens.

Fy Herre! det havde jo været en Skam; For en Usærd! at handle saaledes imod vore egne Nægler. Folk der har Forstand i Panden maae aldrig spørge. De maae begribe altting, forstaae en halv vædet Wise, som Ordsproget siger. Han er ikke kommet igjen? Lise! spurgte hun. Nej, svarede Lise; og det skulde hun faae Skam for, isald hun ikke hed Lise. Kan Herren, der er saa klog i alle Ting nu ikke begribe Marsagen, hvorfor hun har grædt?

Alvits.

Nej. Og det er just det der smærter. Min Gud! Caroline har Søger, og jeg kjender dem ikke.

Jens.

Da kan saa min Troe! jeg begribe det. Det kunde være, fordi hendes Fader skal slaas; det kan ogsaa være af Længsel efter Herren. Det sidste troer jeg, for saa snart hun saa mig, blev hun saa glad som en Kat. Herren maae nu ikke troe, at hun har saadan en Kjærlighed for mig, som denne Glæde

kun-

funde give Dem Anledning til at troe. Det er fornuftigere og rigtigere deraf at gjøre den Slutning, at Frokenen, der har Forstand i Panden som en Engel, og kjender Mennesker næsten ligesaa godt som vi to, har ræsonneret saaledes: Naar Jens er kommet hjem, saa maae hans Herre vel ogsaa være kommet.

Alviis.

Spurgte hun Dig da derom? —
Jens; og det er just det, jeg har imod hende. Det burde hun have sluttet sig til uden at spørge. Det vilde een af os andre have gjort i hendes Sted, og Herren maae vænne hende af med den Fejl.

Alviis.

Hvad sagde hun da til Dig? —
Jens.

Min Gud! kan Herren nu ikke begribe det af alt, hvad jeg har sagt? Nu, siden jeg da, imod Sædvane, skal tyde det for Herren, saa sagde hun, hun var usigelig glad over denne Esterretning, at hun længtes meget efter at see Herren, og at . . . .

Alviis.

O! Resten veed jeg; jeg veed det. Hent mig min Hat.

Jens.

Jeg vedder, at Herren, med al sin Menneskefundstab, tager Fejl af Resten.

Al-

Alviis.

Dosmer! seer Du mig an for en Tosse? Min
Hæt! siger jeg, og en Kiole!

Jens.

Hvad vil Herren med dem?

Alviis.

Sagde Du ikke, at hun længtes efter mig? vil
det ikke sige, at jeg skal skynde mig hen til hende?

Jens.

Med Herrens Tilladelse! Kan det ikke ogsaa
betyde, at hun vil skynde sig og komme herhen?

Alviie.

Sagde hun, at hun vilde komme herhid?

Jens.

Ja; og det paa Dieblifiket. Vi har hende, in-
den vi veed et Ord deraf. Det vilde jeg have fal-
det paa at tænke, naar jeg havde været Herren, for
jeg vilde have ræsonneret saaledes: Broknen tænker
som saa: Min Kjæreste er træt af at reise saa mange
hundrede Mile; jeg er ikke træt; altsaa er det ri-
meligere, at jeg gaaer til ham, end at han kommer
til mig.

Alviis.

Det er Forstue-Ræsonnement, Monsieur Jens!

Jens.

Kan nok være; men jeg har tidt hørt mere For-
nuft i Forstuen, end i Salen, hvor Hærskabet sidder.

Al.

Alvise.

Geg skal da altsaa see hende efter saa lang en
Fraværelse?

Jens.

Ia; og det strax, Herre! for hører jeg ikke
feil, saa er hun allerede paa Trappen.

Nu falm Alvise (svarer Jens et Brev).

Hør engang! saa snart som vi er gaaet ind for
at spise Froekost, saa bringer Du dette Brev hen
til Høf- og Stads-Retten.

Jens.

Skal skee, Herre! (assides.) dog maae jeg først
snakke lidt med Lise; jeg har sat hende Stevne at
møde mig her.

Ellevte Scene.

De Forrige. Caroline. Oberste Schierbek.

Alvise (moder dem i Dørren).

Kjæreste, elskede Caroline!

Caroline.

Bedste Ven! velkommen! (de omfavne hinanden).

Obersten.

Velkommen hjem, min gode Dreng! Kom hid
og lad mig omfavne Dig! Lad mig kysse Dig!
Veed Du hvad! saa gammel og saa svag til Fods
som jeg er, saa kunde jeg, Fanden tage mig! ikke
lade

lade være at humpe herhen for at see Dig igjen, efter at Du har været saa lange borte.

Alviis.

Tilgiv mig! jeg burde have forekommel Dem.

Caroline.

Det vilde min Fader mindre have fornøjet sig over.

Obersten.

Handen tage mig! om det ikke er sandt. Men see mig engang hvor ræsk han seer ud! Det sætter dog Skik paa Folk, at de saaledes seer dem om i Verden i deres Ungdom. Jeg veed nok, hvad det hjalp paa mig. Havde ikke min Fader, til Trods for min Moder, sendt mig ud at tjene i Syvaarskrigen, Djevelen annamme mig! havde jeg ikke blevet en Kærlingunge min hele Levetid, en Mamas Son, ret en Hugaf bag Kakkelennen, der havde forstaaret sig bedre paa Pebernodder end paa Blytekugler. Men ses nu ogsaa paa min Caroline! er hun ikke voret og blevet smukkere i de fire Aar, Du ikke har seet hende?

Alviis.

Har jeg vel haft Djne for andet end for hende, siden hun kom? Vær ikke vred! jeg har næsten ikke seet Dem.

Obersten.

Fader ikke; Fader ikke. Hun er vel værd at see paa, og mere til.

Car.

Caroline.

Min Fader! Alviis.

O! hun ligner Dem; hun er Dere's udtrykte
Billede.

Obersten.

Siger Du det? Naa! det var, Fanden tage
mig! den smukkeste Compliment, som Du kunde
gjøre mig. Det kysser jeg Der begge for. Ja vist
ligner hun mig, og, giv kuns Tid, hun skal give
Dig Sonner, der skal ligne mig endnu mere — og
de skal ligne Dig med, min Dreng!

Caroline.

Kjæreste Fader! Lad os afbryde den Materie!

Obersten.

Det er, Djævlen annamme mig! den bedste Ma-
terie, vi kan tale om. Men — som Du vil, mit
Barn! Saa lad os da tale om noget andet.

Alviis.

Min Søster og Onkel venter mig med Frokosten.
Wil De træde ind i min Søsters Værelse?
Den gode Pige! Jeg har næsten glædet mig ligesaa
meget til at see hende igien, som til min Caroline.

Obersten.

Ja vel, kom! der skal Du fortælle os noget om,
hvad Du har seet og hørt. Nu! Djævelen annam-
me den Podagra! der plager mig just i Dag, da

jeg

jeg vil være glad! Men jeg skal vise den, at jeg ikke bryder mig om den i Dag. Giv mig Din eene Arm min Dreng! Caroline kan nok usjes med den anden. Saa, fremad Marsch (de gaaer).

Al vi is (til Jens i det han gaaer).

Glem ikke Brevet, Jens!

Tolvte Scene.

Jens (allene).

Jeg skal ikke glemme det. Men han vil dog vel ikke forlange, at jeg skal glemme Lise og forsømme mit Rendez vous for et lumpent Brev Skyld. Hof- og Stads-Netten har Breve nok; den længes vel ikke saa meget efter dette. Lad mig nu engang see, om ikke Lise skulde være kommet. (gaaer til Doren, og seer ud).

Trettende Scene.

Jens. Lise.

Lise.

See! skal vi mødes her?

Jens.

Skal vi mødes her! — Ret som vi ikke havde sat hinanden Stevne.

Lise.

Naar skeede det? Herr Jens! det maae nok have været, inden Du reiste bort.
Zeibergs Skuespil. 1ste Deel.

E Jens.

Jens.

Har Du saa fort en Hukommelse? Hjemfrue
Lise! at Du ikke eengang kan huske den Aftale, vi
giorde for en halv Time siden?

Lise.

Hvad for en Aftale? om jeg maae spørge?

Jens.

Den Aftale, at Du skulde komme her hid strax,
naar Din Frøken var gaet.

Lise.

Og det skulde jeg have lovet?

Jens.

Ja; naar sætter vel Herkabet Goden uden for
Døren, uden at Pigerne løbe?

Lise.

Spar Dine uforstammede Anmærkninger! jeg
troer ellers, at Du drømmer.

Jens.

Nu vel da, min kjære Lise! for at skaane Din
Beskedenhed, saa vil jeg lade, som om Du ikke hav-
de lovet mig noget Mode. Men saa maae Du tils-
lade mig at forsikre, at jeg kunde see paa Dine Dine,
at det var Din Menig.

Lise.

Kan Du læse i Folks Øjne? og hvad læser Du
da i mine?

Jens.

D

Jens.

Jens.

Alt hvad Du tænker; alt hvad Du forekager
Dig; og alt, hvad Du hvisker. Jeg veed meget vel,
hvad det var, Du hviskede for til Oberstens Æjener.

Lise.

Maa, hvad var det da?

Jens.

Ga det skulde være en Hemmelighed; men jeg
beder Dig at tage Dig i Agt. Det var mig, Du
talte om.

Lise.

Og hvad var der da at sige om Dig?

Jens.

Jeg vil spare Jomfruen for den Ydmygelse at
fortælle hende, hvad hun vel ikke gjerne vil høre.

Lise.

Da vil jeg, min Troe, gjerne være bekjendt hvort
et eeneste Ord. Jeg sagde intet andet, end dette,
som er et gammelt Ordsprog: Jens reiste til Rom
som en Mar, og han kom hjem som en Mar.

Jens.

Ga jeg veed det ret vel, Jeg vidste, hvad Du
vilde sige, førend Du aabnede Munden.

Lise.

Hillemend! hvor Du er blevet klog vaa Din
udenlandske Rejse! Jeg troede sandelig, at Du var
reist udenlands ligesom Klipfissen.

Jens.

Og hvorledes rejser den da?

Lise.

Som saa mange store Herrer, uden Hoved.

Jens.

Du skal nok faae at see, at vi har haft Hovedet
haade ud og hjem med os, naar først vores Nejsebe-
skrivelse bliver trykt.

Lise.

Bliver den meget vidtloftig?

Jens.

Saa vidtloftig, at Du kan komme til at løbe
vild i den.

Lise.

Det skal jeg vel tage mig i Agt for; for jeg har
ikke i Sinde at løse den.

Jens.

Da er det en evig Skade; for Du vil deraf
først ret kunne lære, hvad min Herre og jeg ere for
kloge Folk.

Lise.

Er Din Herre klogere eller galere end Du?

Jens.

Det anstaer mig ikke at roese mig selv. Var
han ikke min Herre, saa vilde jeg sige, at han er
en Maddike imod mig; men nu maae jeg tilstaae,
at jeg er en Maddike imod ham i Klogskab.

Lise.

Lise.

Hvori bestaaer da hans Klogskab?

Jens.

I at kjende Mennesker.

Lise.

Ja saa klog er jeg ogsaa, uden at have reist;
for naar jeg har seet et Menneske een Gang, saa
kan jeg kjende ham igjen, naar jeg seer ham an-
den Gang.

Jens.

Det er ikke saaledes at forstaae. Men han kan
see paa ethvert Menneske, hvad han er, af hvad Na-
tion, og af hvad Profession; hvad han tunker og
hvad han har i Sinde at gjøre, ikke alleneste een
Dag, men en heel Uge igjennem.

Lise.

Saa er han jo en farlig Mand! Og det holder
altid Stik?

Jens.

Nei; undertiden slumper han til at tage Fejl,
som jeg skal fortælle Dig nogle Exempler paa. I
Nürnberg traf han en Mand paa Gaden, som han
sagde var en Skoemager; det kunde han see paa
ham. Han gaaer hen til ham og beder ham tage
Maal af sig til et Par Stovler. Og veed Du saa,
hvem det var? Det var Byfogden, eller, som han
hedder paa Tysk, Syndicus.

Lise.

Lise.

Det er ikke smukt, det Navn. Men hvad sagde Byesogden til det?

Jens.

Han sagde, at havde det ikke været paa offentlig Gade, saa vilde han have slaet min Herre paa Dret. I Frankrig kom vi kjørende en Aften silbig, da vi træsser paa et ungt Menneske, der løb og var ganske forpusset. Herren loed holdestille, og spurgte, hvem han var? og hvorfor han løb saaledes? Han svarede, at hans Fader var en meget riig Mand, men at han havde maattet flygte fra sin Faders Huus, fordi man havde villet tage ham til Soldat. Jeg stodte paa Herren, og bad ham, ikke at trog den Krabat, for han saae saa lumst ud; men Herren sagde, at han havde et ædelt Ansigt; og at han kunde se paa ham, at han var et fortrosseligt ungt Menneske. Han toeg ham altsaa ind i sin Vogn og loed ham føre med.

Lise.

Og hvad blev der af ham siden?

Jens.

I to Dage reiste han med os, og Herren var saa indtaget af ham, at han drak Duus med ham. Endelig den anden Nat, da Herrensov, kroh Personen ud af vinduet med vores Nejsekatal, og alle Pengene, som var deri. Og siden kom der Stiks

breve ester ham, at det var en Røver, der var dømt
fra Livet, og var brelket ud af Arresten;

Lise.

Det var dog at see alt for meget Hejl.

Jens.

Ga, Du maae nok sige det. I Amsterdam kom
han gaaende over en Broe, hvor en Mand stoed
med en Sæk, og sydede for at fage den løstet op
paa Hækverket. Min Herre kunde see paa ham,
at der var Hundehvalpe og Stene i Sækk'en, og at
den skulde fastes i Vandet. Han hjalp ham ogsaa
arlig Sækk'en i Vandet.

Lise.

Skulde den da ikke fastes ud?

Jens.

Ga nu skal Du nok see, at man faste en Sæk
fuld af Silketøj i Vandet.

Lise.

Silketøj! Gud forlade hans stemme Synd! Er
det at holde Huus med Guds Gaver?

Jens.

Han maatte betale Skaden, det forstaer sig.
I Hamborg straer han uden for Hovedvagten, og
tegner et Par af Stadssoldaterne af, som er rigtig
nok nogle lojerlige Figurer. Han vilde skudere dem
hjemme, sagde han, for han var ikke vis paa, hvad
de sorte i deres Skjold. De bliver det vaer, og
jeg

jeg saae, at de toege det ilde op. Jeg siger til Herren, at han skulde gaae sin Vej, fordi jeg saae, at noogen af dem vilde hen og snakke med ham; men han svarte at han kunde see paa dem, at de skulde løse af; og den Troe blev han i, indtil de havde ham i Nakken, og han maatte spadsere med dem i Bagten.

Lise.

Maa, og hvordan slap han fra det?

Jens.

Det var da ikke af hans kostbare Eventyr, for det slap han fra med et Par Dukater. Men Kroonen for alle hans Hændelser er, hvad der stede i London, og som jeg saa gjerne vilde have stukket i Kobber til vores Reisebeskrivelse. Han sad en Aften, og spillede i Brettet med een — jeg troer, det var Lord Mæren . . . . .

Lise.

Hvad er det for en Madame?

Jens.

Det er Fanden ikke en Madame. En Mær i London er et Mandfolk.

Lise.

Det er et herligt Land for Fruentimmerne.

Jens.

Du gjør alligevel bedst i at blive en Mær i København, for i London bliver Du det saa aldrig. Nu, for at komme til vores Historie igjen; det var

just

Just paa en Tid, da der havde været Oplob af Vøben-
len. Som de bedst sidder og spiller, kom der en
Slagtersvend med en lang Kniv i Haanden løben-
des ind i Stuen, og raaber paa sin Engelsk: Et
hundrede Guineer! Et hundrede Guineer! Min
Herre, der kunde see paa Karlen, at han vilde plyn-
dre Mæren eller dræbe ham, springer op og tager
en Stoel, som var det nærmeste, der var ved Haan-
den, og klyler Slagtersvenden den i Hovedet, saa at
han faldt om i samme Stilling, som saa mangen
Stud var faldet for ham.

Lise.

Det var vel ogsaa en Fejstagelse? Gud være
hans Sjel naadig!

Jens.

Nej Karlen døde ikke, men han havde faaet et
Satans Hul i Hovedet, som kostede min Herre
ganste artig i Badstjerløn. Og saa kom det for en
Dag, at Karlen havde slagter en Stud, og væddet
med Mæren om, hvorneget den skulde veje, og at
han havde vundet sit Væddemaal.

Lise.

Saa er jo Din Herre gal? blev han ikke sat i
Daarekisten?

Jens.

Aldeles gal er han just ikke, men heller ikke rig-
tig klog. Jeg kunde fortælle Dig hundrede saadanne

His

Historier om ham, den ene bedre end den anden.
Men det er ikke værd at spilde den ødlo Tid hermed.

Lise.

Sig mig bare: Kan Du ogsaa lige saa godt se
paa Folk, hvad de tænker?

Jens.

Det forstaaer sig. Og det ikke alleeneste, naar
Folk tænker paa Dansk, men ogsaa paa Tydse,
Fransk og Engelsk.

Lise.

Formodentlig ogsaa paa Kragemaal? Og det
paa alle Mennesker?

Jens.

Jeg kan baade Dansk, Tydse, Fransk og Engelsk
Kragemaal, for jeg har rejst. Men bliv ikke bange!
Jeg vil trøste Dig noget. Hvad mig angaaer,
da er jeg mere sikker med et Mandfolkeansigt, end
med et Fruentimmeransigt; og det kommer sig deraf,
at jeg har aldrig barbeert Fruentimmer.

Lise.

Gud see Lov for det!

Jens.

Men nok om det! Jeg har saa meget andet at
tale med den dejlige Lise om, som angaaer mig selv.

Lise.

Er det af Vigtighed? om jeg maae spørge.

Jens.

Jens.

Mit timesige Vel beroer derpaa. See jeg far-
sier mig for Dine Fodder! (salder paa Knæ).

Lise.

Hvad skal det betyde?

Jens.

Her paa mine Knæ tilsværger jeg Dig en evig
Gjenkjerlighed. Saaledes bærer man sig ad uden-
lands.

Lise.

Herligt! men paa den Maade maatte jeg jo
have Kjærlighed for Dig? og hvem har sagt Dig det?

Jens.

Dine Øyne, Dine skelmiske Øyne, Dine dejlige
Øyne, Dine forliefte Øyne; Dit hele Legeme, ja
hvert et Ledemoed paa Dit Legeme, raaber højt:
jeg elsker Jens.

Lise.

Og det kan Du høre?

Jens.

Jeg læser i Din Sjel som i en Bog.

Lise.

Men Du veed jo dog ogsaa, at det er ikke alt
Guds Ord, hvad der staar i en Bog?

Jens.

Forgives syger Du at skjule Din Kjærlighed for
mig. Intet undgaar mine skarpseende Øyne.

Lise.

Lise.

Ja naar saa er, saa seer jeg, at det er bedst at give efeer. Men saa lagt da et Tørklæde under Knaeene, for ellers smører Du Dig til.

Jens.

Som Du befaler (tager et Tørklæde op, og lægger sig paa).

Lise.

See saa skal det være. Wie nu et Øjeblik! jeg kommer strax igjen.

Jens.

Hvorhen? hvorhen?

Lise.

Jeg vil bare see, om der ingen lurer paa os ved Dørren. (gaaer).

Fjortende Scene.

Jens (allene; efter nogen Taushed).

Lise!... Lise!... hvor bliver hun af?...
 Er der nogen udenfor?... Lise dog!... Jeg
 bliver træt af at ligge saadan.... Lille Lise!...
 Forbarme Dig over mig, og hør, hvad jeg har at
 sige!.... Kunde jeg bare sætte mig paa min
 Mumpe, saa maatte hun gjerne blive borte endnu
 noget.... Lise!... hun kommer ikke....
 det gjør ondt i mine Knæ.... Jeg vil sætte
 mig ned ordentlig.... (sætter sig.) See saa!....

Nu

Nu kan jeg holde det ud noget længere . . . Kommer hun dog aldrig? . . . Fanden fare i mig, troer jeg ikke, at hun er gaaet sin Vej. . . . Vil hun giøre Mar af mig? (Staaer op, og seer ud af Dørren.) Rigtig nok! borte er hun! . . . Ja bie hun kuns, til jeg kommer fra Hof- og Stads-Retten! . . . Jeg skal, paa min Sjel! nok henvne mig . . . Hvad om jeg toeg en Stævning ud med det samme? . . . Det vil jeg betanke mig paa paa Vejen, og see, hvor jeg faaer nogen Vidner fra. (han gaaer).

A n d e n A f t.

Første Scene.

Alviis. Caroline og Clementia (Kommer ud fra Elementias Værelser).

Elementia (affides til Caroline i det, de træder ind i Værelset).

Jeg har glemt at spørge Dig, om han ikke er kommet igjen.

Alviis (affides, da han har hørt Spørgsmålet.)

Ogsaa hun dette Spørgsmål!

Caroline (til Elementia.)

Nej desværre! jeg seer, at der er intet Haab
mee-

meere; og jeg nødes til at troste mig selv saa godt, som jeg kan.

Clementia.

Din Stakket! Alviis (afsides).

Jeg har intet at haabe! Jeg faaer troste mig saa godt som jeg kan! — Jens sagde, at hun havde grædt! (betragter Caroline meget noej.)

Clementia.

Hvorfor gjør min Herr Broder saadanne store Øjne?

Alviis.

Det veed jeg ikke noget af.

Caroline (afsides til Clementia).

Jeg er bange for, at Din Broder har hørt det.

Clementia.

O intet! o intet! og om nu saa var, hvad da?

Anden Scene.

De Forrige. Werdahl. Obersten.

Obersten.

Fanden tage mig! om Froekosten har nogensinde smagt mig saa godt i alle de fire Aar. Du har været borte, min Dreng!

Werdahl.

Jeg nægter ikke, at den altid har smagt mig godt,

godt, naar jeg har mylt den i Selskab med min gode, omhyggelige Clementia.

Clementia.

Tak, kjere Morbroder! men tilstaae mig dog, at den har smagt Dem bedre i Dag.

Verdahl.

Naar jeg skal sige Sandheden, saa har Du ganske ret. Men det er juist ikke, fordi Din Broder var tilstede, i hvor meget jeg end holder af ham, men fordi han var tilstede tilligemed Dig.

Obersten.

Djævlen annamme mig! marker jeg ikke, at jeg har sagt min egen gode, rare, kjere Datter en Uar- tighed; ret ligesom Maden ikke smagte mig i hen- des Selskab.

Caroline.

Kjere Fader! hvor kunde jeg troe det?

Obersten.

Vær ikke vreed, min Pige! (Kysser hende).

Alvits.

Zeg er stolt af at være overbevist om, at Deres elskværdige Datter veed, at hun har Deel i en- hver Velsignelse, som Deres faderlige Hjerte til- deeler os, om endog hændelsevis Deres Mund næv- ner mit Navn allene.

Obersten.

Gud velsigne Dig, min Søn! og hende med!

Ele-

Clementia.

Herr Oberst! Skulde Aftensmaden ikke ogsaa
kunne smage Dem godt i vores lille Selskab?

Verdahl.

Det er ogsaa mit Spørgsmaal.

Alviis.

Det er alles Spørgsmaal.

Obersten.

Og hvad burde jeg vel svare herpaa andet end
det oprigtigste Ja? og naar den gamle Oberste
Schierbek siger Ja med et glad Ansigt, saa gad jeg
nok see paa den, der torde paaskaae, at han heller
havde sagt Nej.

Clementia.

De kommer altsaa?

Obersten.

Ja see! ber har vi det. Har jeg ikke der en
Ulykke paa Halsen?

Alviis (sænder).

En Ulykke!

Obersten.

Ieg vil komme. Ieg vil komme. Ieg er saa
glad derover, som et Barn over Julekage. Og saa
kan jeg ikke komme. Ieg kan, Djevelen regjere
mig! ikke komme. Ieg har givet mit Æresord;
og I veed dog vel, godt Folk! hvad det betyder
hos en gammel Krigsknægt?

Al-

Alviis (assides).

Hans Æresord! Skulde Jens da have ret?

Werdahls. Fælles tilskrivning

Hvorledes da?

Obersten.

Den forbandede Major!

Alviis (assides).

Der har vi Majoren, som Jens talte om.

Obersten.

Haaer jeg ikke der i Morges et Brev fra den
fordynte Major Schirmer, hvori han fordrer Sa-
tisfaction!

Alviis (assides).

Satisfaction! Seer man der de ulykkelige Pi-
stoler! —

Obersten.

Han fordrer mig at mude Klokkens sex. Jeg
har antaget Udfordringen; og den gamle Oberste
Schierbek har endnu aldrig taget sit Æresord tilbage.

Alviis (assides).

Min Gud! og det en saadan gammel Mand!
med hans rystende Hænder. Det maae forebygges.

Elementia. med. 1800d. dalg

Det vil gjøre meget Skaar i vores Hornbølelse.

Obersten.

Det vilde jeg dog ikke. Caroline kommer her;
det forstaer sig; og mig kan I jo gjerne undvære?
Heibergs Skuespil. 1ste Deel. D Wer-

Wer dahl.

Det faaer de venne sig til; for naar Døden
engang kommer, maae de undvære os begge.

Obersten.

Og hvem veed, hvor langt den er borte? Hør!
jeg gaaer nu fra Jer, mine Børn! men jeg skal
være midt iblandt Jer endskjøndt fraværende. S
Morgen seer I mig her igjen. Dog, som sagt,
maafer ikke. En Mand paa min Alder, med min
Svaghed, i mine nærværende Omstændigheder kan
ikke gjøre Regning paa noget.

Caroline.

Kjærste Fader! formindst ikke vores Glæde ved
saadanne Uttringer!

Alviss (afslidet).

Hvor ligegylbige alle disse Mennesker dog ere!

Obersten.

Formindste den! Tanden tage mig, om jeg det
vil! Gid jeg bare kunde forsøge den! Hør, min
Pige! jeg gaaer. Du bliver her; for Du har sag-
tens eet eller andet at aftale med ham, der staaer.

Ervoline.

Om De tillader det, min Fader! men den For-
nøjelse at gjøre Dem Selskab ved Middagsbordet,
lader jeg mig ikke beroeve.

Obersten.

Som Du vil. Som Du vil. Nigtig nok sid-
der

der jeg ikke gjerne allene til Bords. Og Gud veed,
hvor længe jeg endnu har at sidde til Bords med
Dig. Farvel da!

Werdahl.

Jeg følger med Dem, for jeg har noget at bes-
tille i Hof- og Stads-Retten.

Clementia.

Farvel Herr Oberst!

Caroline (kysser ham).

Farvel, kjære Fader! farvel saa længe! (Obersten
og Werdahl gaaer. Clementia og Caroline folger dem til Døren).

Alvigs (afside).

Den Affaire maae jeg blande mig lidt i, (gaaer ind
i sit Kammer).

Tredie Scene.

Caroline. Clementia.

Clementia.

Hvor i al Verden blev min Broder af? Ja
han kommer nok igjen! det har ingen Nod. Mag-
neten, som trækker, er her i Stuen. Men sfig mig
nu engang, min gode Pige! Er Du ikke nu ret
glad? Nu har Du dog den største Bekymring høvet.

Caroline.

Det er sandt. Jeg vil ikke nægte, at jeg jo
med megen Uroelighed har ventet paa Din Broders
Hjemkomst; og at jeg nu er ret lykkelig. Nu miss-

under jeg Dig ikke længer, min kære Pige! den Lykke at have Din Elster dagligdags hos Dig.

Clementia.

Det er sandt, jeg elßer Tierval; ret inderlig elßer jeg ham; og han fortjener det. Tierval er en fortræffelig ung Mand; et Menneske af det bedste Hjerte. Saa ung, som han er, saa ulykkelig har han været. Det er nu forbi, og det skal være min Sag at faae ham til at glemme sine overstande Gjenvordigheder. I det mindste skal jeg ikke plage ham og mig selv med unyttige Sorger.

Caroline.

Skal det være mig, Du sigter til?

Clementia.

Kan vel være. Veed Du hvad? Vi Fruentimer vi klage over, at Mandfolkene behandle os som Born; det er sandt, det gjør de ogsaa undertiden. Men vi gjør det samme ved dem, og det er værre, naar vi ængstes over ethvert Skridt, som de gjør, og som vi ikke seer; naar vi hvert Øjeblik frygter for, at en Ulykke er rammet dem. Vor vi ikke i dets Sted tænke; det er Mænd; de gaae ikke i Le-debaand; de behøver det ikke; de vide at handle som Mænd, og at undgaae de Farer, som ved menneskelig Forsigtighed kan undgaaes; og lade saa Skjebnen, Lykken eller vor Herre, hvem det skal være, raade for Resten? Maar saae Du nogensinde

at

at jeg var øngstelig i min Broders Fraværelse? Og dog elster jeg ham ligesaa højt som Du. Dersom er det nok ogsaa, at han altid behager at tillægge mig den Egenstæd at være letsindig og ligegeyldig. Og naar mærkede Du, at jeg plagede Fierval med Øngstelighed?

Caroline.

Så det er ogsaa en mægtig lang Tid, Du har været forlovet med ham. Hele fjorten Dage!

Clementia.

Forlovet med ham. Lad os ikke tale derom. Jeg har dog vel kendt ham og havt Godhed for ham længere? Men husker Du for et Aars Tid siden, da Fierval var paa Jagt med Din Fader; da de havde lovet at komme hjem Klokkens otte, og kom ikke forend Klokkens tolv? Hvordan bare vi os da ad begge to? Du øngstede Dig, og forestillede Dig, at den eene havde skudt den anden; at en Vossepibe var sprunget, og havde slaaet dem begge ihjel; at de havde modt en Love i Skoven, eller at en Hare havde bidt dem; og jeg veed ikke alt, hvad Du forestillede Dig. Min Meening derimod var den, at de var kommet til en Bondebys, hvor de havde faaet Dem en Dands og en Svingom med Bonderpigerne. Ingen af os havde ret, men hvis Formodning var den rigtigste?

Caroline.

Det er sandt. Jeg skammede mig ogsaa derover. Men hvad kan jeg gjøre derfor? at jeg ængstes og bedrøves over Wagateller og ingen Ting; det ligger nu engang i mit Temperament.

Clementia.

Det er ikke saa. Det ligger ikke i Temperamentet. Det er en Vane; en styg Vane, som Du maae vænne Dig af med, isald Du ikke vil plage Din Mand til Dode. Jeg skal vel vogte mig for at behandle Tierval saaledes.

Caroline.

Apropos! Ved Din Broder af dette Gistermaal?

Clementia.

Nej; thi i de sidste fjorten Dage har vi ikke skrevet ham til, siden vi ikke kunde vide bestemt, hvor han kunde træffes, og nu har jeg faaet Lyst til at lade ham opdage denne Hemmelighed selv, siden han er saa stor en Menneskekjender. Jeg har ogsaa just skrevet Tierval en Seddel til, og bedet ham, endnu ikke at tale til min Broder derom.

Caroline.

Det er vel, at Du har sagt mig det. Jeg skal ikke lade mig mærke,

Clementia.

Godt! men nu om noget andet. Laan mig

Din

Din Guldkjede. (tager en Kjede, hvori der hænger en Guldkapsel, af Carolines Hals.) Kom og sæt Dig her. (De sætter sig ved Bordet, saa at de vende Ryggen til det Kammer, hvori Alviis er. Clementia tager et Papir op af Kommen, hvori der er et Portræt.) Her er min Broders Portræt, som jeg har malet efter det store, der hænger i den anden Stue. Synes Du, det ligner?

Caroline.

Overordentlig meget.

Clementia.

Jeg vil, at han skal give Dig det selv. Men jeg vil prove, om det passer i Kapselen. (aabner den.) Seer Du? saa akkurat som muligt. Nu tager jeg Portrætet til mig, der har Du den tomme Kapsel. (Hænger Kjeden igjen om hendes Hals).

Fjerde Scene.

De Forrige. Alviis (som har hørt det sidste Ord, og studerer).

Alviis (afside).

Et Portræt! En Hemmelighed! Hvad er det? Gud forlade mig min Nyssgjerrighed! Han standser og bliver staende i Dørren, uden at de andre, der vender Ryggen til Dørren, see ham. Han har et Brev i Haanden).

Clementia (virkler Portrætet igjen i Papiret, og sitter det i Kommen).

Men nu maae Du ogsaa slae Dine smaae Sorger af Hovedet og ikke tenke paa andet end at fornse Dig.

Car.

Caroline.

Det forstaer sig. Det er mig dog umuelige
ganste at glemme dem. Men for alting tael ikke
til Din Broder berom.

Clementia.

Frygt ikke for mig. Forresten misbilliger jeg
meget Din Sorg. En saa utaknemmelig Skabning
fortjener ikke, at man sørger for ham.

Caroline.

Du taler som et Mandfolk, Clementia! der har
ingen Medlidenhed med os Fruentimmer i saadanne
Tilfælde. Skjend paa mig! Gjør mig Bebrejdes-
ser! det kan jeg finde mig i, det fortjener jeg; men
beklag mig, og hav Medlidenhed med mig! Jeg
holdt saa usigelig meget af ham.

Alvits (afsluttes).

Gud! hvad hører jeg?

Clementia.

Jeg har altid Medlidenhed med mine Venner,
naar de fortjener den.

Caroline.

Jeg føler det, at jeg ikke fortjener den. Jeg
forlanger ikke, at Du skal undskyde min Svaghed;
men sog at rette den; ellers troe heller om mig, at
jeg har rettet den. Jeg sværger Dig til ved ale,
hvad helligt er, at jeg skal aldrig mere have saa-
dan-

danne daarlige Inclinationer. Det har jeg lovet mig selv, og det lover jeg Dig.

Clementia.

Sværg ikke paa noget; min kjære gode Pige! har Du ikke saa tidt soeret derpaa?

Caroline.

Sa riktig nok to eller tre Gange; hver Gang jeg har seet mig forladt af dem.

Clementia.

Saa Du har ikke haft mere end tre eller fire forskjellige?

Caroline.

Geg synes, det kunde være nok.

Alviis (assides).

Bed Gud! alt for meget.

Clementia.

Det viser i det mindste, at Du holder længe paa dem.

Caroline.

Saa længe, som jeg kan. Naar jeg mister dem, er det sandelig aldrig min Skyld.

Clementia.

Det troer jeg gjerne.

Caroline.

Derfor gjør det mig ogsaa inderlig ondt, naar det indtræffer. Og det er en Sorg, som jeg ikke østere vil udsætte mig for. Det sværger jeg paa.

Clementia.

Clementia.

Endnu eengang, min kjære Pige! sværge ikke paa noget. Og husk paa, at Du venter Opreisning for Dit Tab.

Alviis (assides).

Det er nok. Det er Tid, at jeg kommer frem; (utterer Brevet i Kommen.) men forsiktig! Forst undersøge nojere, forend jeg dominer. (tukker Kammerdoren med et stort).

Clementia.

Der har vi min Broder.

Alviis.

Du har Ret, min Søster! man skal ikke forsværge noget.

Caroline (uroelig til Clementia).

Jeg er bange, han har hørt, hvad vi talte om.

Alviis (med en trængende Egeansdighed).

Jeg har ogsaa foresat mig at gjøre dette til en Regel.

Clementia.

Hvorfor det? Hvad flettes Dig?

Alviis (forlegen).

Intet; slet intet. Det var en Anmærkning, der skulde sigte til Dig.

Clementia.

Hvorledes det?

Al-

Alviis.

Geg haaber, at Du har fulgt Din egen Regel,
og altsaa ikke forsoeret at have nogen Inclination.

Clementia.

Nej mænd! forsoeret det har jeg just ikke.

Alviis.

Sa videre er det da heller ikke kommet med Dig.

Clementia.

Og hvoraf veed Du det saa vist?

Alviis.

Dine Breve, Din Munterhed, Din heele Ad-
færd, alting siger mig, at Dit hjerte er frit, og at
Du endnu ikke har smagt Kjerligheds Sodhed, og
(sukkende.) dens Bitterheder. O! hvor meget har
jeg ikke ønsket at see Dig foreeraet med en retskassen
Mand, som Du elskede saa højt, saa inderlig, som
jeg . . . . . (sukker.) Men hidtil har mit
Haab været forgjeves.

Caroline.

Det vil ikke altid være forgjeves; ikke længe.

Clementia.

Jeg tør ikke disputere med Dig, Du er alt for
stor en Menneskekjender; Du seer alt for dybt ind
i Hjarter og Myrer; og jeg vil ikke vove paa at paa-
staae, at det var muligt, at Du engang imellem
kunde see fejl.

Fem-

Femte Scene.

De Forrige. Jens.

Jens.

Her er et Brev til Herren!

Alviis.

Fra hvem?

Jens.

Bubet er allerede gaaet,

Alviis (trækker Jens til en Side, tager et Brev op af
Lommen, og giver ham).

Til Major Schirmer. Hører Du? Strax.

Jens.

Skal see, Herre! Paa Øjeblikket. (gaaer).

Sjette Scene.

De Forrige uden Jens.

Alviis (aabner Brevet og læser Underskriften).

Hierval! hvem er det?

Clementia.

Hierval, siger Du?

Alviis.

Kjender Du ham?

Clementia.

Jeg skulle troe det, min kjære Broder! Men
hvorledes kommer Du til at kjende ham?

Alviis.

Det er det, jeg grunder paa. Dog det vil Brevet oplyse. (læser for sig selv.) Min Gud! hvad har jeg gjort? Fornærmet min Ven! Men hvem skulde have formodet andet, end hvad jeg formodede? O! den Gang bedrog jeg mig skammelig.

Clementia.

Men, for Guds Skyld! siiig os, hvad der er paa Færde?

Caroline.

Kjere Ven! vi fortjene begge Deres Fortroelighed.

Alviis (afslades).

Fierval og Blinville er een og den samme Person. Lad mig ikke gjøre ondt værre ved at robe hans Hemmelighed. (hojt til Clementia). Du siger, at Du kjender . . . . hvad er det nu han hedder? . . . (seer i Brevet.) .. Fierval?

Clementia.

Jeg har sagt Dig, min Broder! at jeg kjender ham. Jeg lægger til, at jeg kjender ham, som en retskaffen og ærefjær Mand; at jeg har en temmelig høj Grad af Agtelse og Vensteb for ham; og at jeg haaber at blive endnu nojere bekjendt med ham.

Alviis.

Maa, saa læs da dette Brev, og siig om mig, at jeg er ubesindig.

Else:

Clementia (leser).

"De har i Morges behandlet en fordums Ven
"som en Bebler. Jeg veed ikke, hvor vidt Fortæl-
"lingen om min Forsfatning eller mit Udseende funde
"berettige Dem til at troe, at jeg behøvede en Al-
"misse. De paansdede mig samme, vilde ikke tilla-
"de mig at tale, og tvang mig til at gaae. Jeg lo-
"vede Dem at gjøre et værdigt Brug af Deres Ga-
"ve; og dette Øfste er det, at jeg herved søger at op-
"fylde. Viid da, at uagtet min Landstyrktighed,
"uagtet mine seqvestrerede Ejendomme, uagtet at
"min nærværende Forsfatning paa ingen Maade kan
"kaldes brilliant, har jeg dog endnu Evne til at
"forsøge Deres Gave med en lige stor Summa. Jeg
"sender Dem altsaa indsluttet 200 Rdlr. som jeg
"udbeder mig, at De selv efter egen Skjønsomhed
"ville behage at uddele til saadanne, der mere trænge
"dertil end jeg. Denne er den eneste Satisfaktion,
"som jeg forlanger af en Mand, hvis fortræffelige
"Hjerte jeg kjender, og som jeg, uagtet han har
"fornærmet mig, aldrig vil aflade at ansee for min
"Ven. Hjerval." Broder! Broder! hvad har
Du gjort?

Caroline.

Vestre Ven! tillad mig at sige Dem, at De har
handlet yderst ubesindig. Kjendte De denne ædle
Mand ret, saa noje som jeg; det vilde angre Dem.

Al-

Alviis.

Angre mig! o det angrer mig ubeskrivelig meget. Jeg gav min halve Velfaerd bort for at dette var u gjort.

Clementia.

Min klarsynede Herr Broder seer overmaade Sharpt alle de Ting, som ingen andre seer, og det af den simple Aarsag, at de ikke ere til.

Alviis.

Du har Net; jeg fortjener Dine Webrejdsler.

Clementia.

Hvad de Ting angaaer, der ligget lige for Nas sen af ham, dem seer han ikke; og Aarsagen dertil er lige saa simpel: fordi dem kan ethvert Men neske see.

Alviis.

Nigtig. Bliv ved! bliv ved!

Clementia.

Om Du ikke vil tage mig det ilde op, saa lige ner Du meget den Mand, der faldt i Rendestenen, som var lige for hans Fodder, just i det han gik, og bildte sig ind, at han kunde see Bonderne i Maanen følge gronne Erter.

Caroline.

Hold op igjen, min gode Pige! Du gaaer for vidt.

Ele-

Elementia.

Nagtel min Herr Broders Djne seer meget klare
ud, saa lader det dog til, at han har den sorte Stær.
Alviis.

Saa stik den. Jeg beder Dig derom. Spot
mig! Jeg taaler al Din Spot, fordi jeg seer, at jeg
har fortjent den.

Elementia.

Dersom denne Fejlagelse ikke giver Dig Dit
Syn igjen, saa er Du ulægelig.

Dog nej! spot mig ikke! beklag mig! hav Med-
lidenshed med mig! og hjælp mig til at gjøre altting
godt igjen!

Caroline.

Det vil ikke være vanskeligt. Vi kjende Fier-
vals edle Tankemaade. Det paatager jeg mig. Om
det end var mueligt, at han kunde være vred paa
Dem, saa ved jeg dog vist, at jeg kulde stille ham
tilfreds.

Alviis (afslades).

Hvilket nose Bekjendtskab! med hvilken Varme
hun taler om ham!

Elementia.

Gode Caroline! kunde Du ikke overlade denne
Commission til mig? Du ved, at han gjør ogsaa
noget for min Skyld.

Caroline.

Caroline.

Du har Ret. Jeg forværlede vores Noller.

Alviis (afside).

Noller! . . . spiller de Komedie med mig?

Caroline.

Commissionen vil desuden ikke være vanskelig at udføre. Brevet viser tydelig nok, at Forsoningen ikke vil koste synderlig Umage.

Clementia.

Velan da, min Broder! jeg vil forlægge Dig med vores Ven; det lover jeg Dig. Jeg vil gjøre endnu mere. Jeg vil søge at kurere Dig; og jeg haaber at det skal lykkes mig. Et af mine Medikamenter leverer jeg Dig herved. (giver ham Brevet.) Gjem det som Din Hjænsteen, og bær det altid hos Dig.

Alviis.

Hvad skal det betyde.

Clementia.

Har Du læst Komedien den politiske Kandestøber?

Alviis.

Jeg forstaaer ikke, hvortil det Spørgsmaal sigter.

Clementia.

Du veed jo, at han, hver Gang han sik Hug af sin Kone, eller han blev hidsig af nogen anden Harsag, altid tællede til tyve? og i den Lid gif Heeden over. Saaledes vil jeg raade Dig, at Du, hver Gang

Seibergs Skuespil. Iste Deel.

E

Gang

Gang, naar Du er paa Vej til at gjøre Slutninger,
der fornærmer andre, altid først leser dette Brev.
Jeg haaber, at det skal formaae Dig til at opsette
Din Dom.

Alviis.

Jeg forstaer Dig, og skal aldrig glemme denne
Tildragelse.

Clementia.

Jeg gaaer for at sende Bud efter Fierval. Og
endnu et Maad vil jeg give Dig; og som Du maa-
ske kan behøve, forend Du tænker det: Naar Du
abstraherer, saa bør Dig ad, ligesom naar Du sub-
traherer; da maae Du øste laane hos et andet Tal.
Naan saaledes heller nogen Ophysning hos andre,
end at stoele paa Din egen Klogstab; og undsee
Dig aldrig ved at gjøre nogle Spørgsmaal, i hoor
soeleklar, Du end synes, Sagen er. (gaaer).

Syvende Scene.

Alviis. Caroline.

Alviis (afsides).

Hun har ret; jeg skal folge hendes Regler; jeg
har Lejlighed dertil i dette Øjeblik. Aldrig har det
voeret mig saa vigtigt som nu at udforsté Hemmelig-
heder. (Heit i dat han sætter sig hos Caroline.) Jeg er al-
deles Skamfuld over mig selv, naar jeg tænker paa den
usle Rolle jeg har spillet, og det lige for Deres Hine.

Car-

Caroline.

O! giv intet Menneske begik nogen Handling,
hvorved han behøvede mere at skamme sig end De
ved Deres!

Alvits.

Hvor frygter jeg ikke for, at De, efter den See-
ne, som De har været Bidne til, vil agte mig min-
dre end forhen!

Caroline.

Hvor er det muligt nogensinde at tage det rin-
geste af sin Agtelse for en Mand, hvis Hejtagelser
skedse have sin Grund i det ødelæste Hjerte?

Alvits.

Jeg har forhent den Ødmygelse, som jeg har
slidt, og skal aldrig glemme den.

Caroline.

Glem Tildragelsen, og erindre Dem blot den
Lærdom, som De derved har faaet! Isteden for at
plage Dem med Reflexioner over denne Affaire,
skulde De ene sysselsætte Dem med Tanke om at
være samlet igjen med Deres Venner.

Alvits.

Bed Gud! bese Caroline! ingen Tildragelse
kan fortrænge denne Tanke af min Sjel; og Glæ-
den, som den giver mig, lader sig bedre føle end
beskrive.

Caroline.

Ogsaa bør De her bemærke, at alle Deres Venner yttre Deres Glæde over at see Dem igjen paa en Maade, der er aldeles utvetydig. Og troer De, at min Glæde er mindre, fordi jeg maaßkee ikke har den Gave at vise den udvortes?

Alviss.

Jeg kjender Dem. Lad det være Dem nok til Deres Veroelgelse i den Post. Med hvilken Glæde jeg illede hjem for at see Dem igjen! Hvor utallige Gange jeg dog paa mine Rejser i fremmede Lande har underholdt mig paa den meest velsignede Manne, blot ved Tanken om den ubeskrivelige Lyksalighed, der ventede mig ved Deres Besiddelse!

Caroline.

At bidrage til Deres Lyksalighed saa meget som muligt, er og skal stedse være een af mine kjereste Pligter.

Alviss (afslidet).

O den kolde Pligt! (sjet.) Men een Ting fastes mig dog til min fuldkomne Lyksalighed.

Caroline.

Og dette er? . . . . .

Alviss.

Overbeviisningen om, at vor Forbindelse gjist Dem lykkelig?

Caroline.

Mit Hjerte valgte Dem frit og uden Evang.
Evivler De da om, at jeg ved Dem vil blive lyk-
kelig?

Alvits.

Lykkelig! s'dette er langt fra ikke nok! (siger
hendes Haand.) Caroline! De maae blive fuldkommen
lykkelig.

Caroline.

Gives der en fuldkommen og ublandet Lykke i
denne Verden?

Alvits.

Fuldkommen lykkelig, siger jeg; saa fuldkom-
men, som det er muligt for noget dodeligt Mennes-
ke at blive. Dette er Malet for mine Huer.
Opnaaer jeg det, vil jeg troste mig, om jeg endog
selv var ulykkelig.

Caroline.

Troer De, at jeg kan være lykkelig under et saa-
dant Vilkaar?

Alvits.

De skal, De maae blive det; under ethvert
Vilkaar.

Caroline.

Nu sværmer De. Har de kendt noget Men-
neste, der var frie for Sorger? der ikke havde sine
Bekymringer?

Al-

Alviis.

Ogsaa Caroline har Sorger?

Caroline.

Og om jeg nu havde dem?

Alviis.

Saa vilde De gjøre mig delagtig heri, for at
kunne hjelpe Dem at bære samme.

Caroline.

Og om nu disse Sorger vare Bagateller?

Alviis.

Intet af, hvad der ligger Dem paa Hjertet, er
en Bagatelle.

Caroline.

Om disse Sorger, hvor uskyldige de end vare,
kunde bidrage til at gjøre mig mindre aget i Des-
res Øjne?

Alviis (med mere vis).

Har Caroline saadanne Sorger?

Caroline (sæværlig).

Seeg siger: om jeg havde saadanne Sorger?

Alviis

(affides i det han slipper hendes Haand og staar op).

O! jeg veed mere end hun troer; alt hvad hun
kunde sige.

Caroline.

Hvad flettes Dem? De er uroelig.

Alviis (affides).

Seeg har nok, hvad behøver jeg mere Oplysning?

Dog

Dog nej, nej! ikke saa. Jeg var paa Vej til at
glemme min Søsters Formaninger.

Caroline.

Jeg forstaer ikke Deres Adfærd. De gjor
mig ganste bekymret.

Alviis

(fatter sig og griber hendes Haand paa nye i det han sætter sig).

Caroline! endnu een Gang: De maae blive
fuldkommen lykkelig, hvorledes det endog skal gaae
med mig.

Caroline.

Førstyr ikke Deres egen Noelighed, og med den
Deres Lykke, ved utidige Phantasier!

Alviis.

Efter De mig endnu? O! at De eengang el-
skede mig, det veed jeg.

Caroline.

Deres Spørgsmaal, og den Tone hvormed De
gelejder samme, er en Hornærmelse.

Alviis.

Bed Gud! det var aldrig min Hensigt. Jeg
vilde ikke rædde mit Liv ved en Hornærmelse imod
Dem. O! at de kunde see ind i mit Hjerte, hvor
usigelig jeg efter Dem! hvor inderlig vel jeg mener
det med Dem!

Caroline.

Caroline.

Plager man da den, som man elsker, og som
man mener det vel med?

Alv i s.

Svar mig, beste Pige! blot eet eeneste Spørgs-
maal: Elsker De nogen anden?

Caroline.

Hvad er Deres Hensigt med et saadant Spørgs-
maal? Troer De mig i Stand til at forglemme
mine Pligter? (trækker Haanden fra ham).

Alv i s (sæsde).

Atter denne Pligt! O det er klart, hun elsker
mig kuns af Pligt! (højt.) Tillad mig at forklare
mig. De var kuns femten Aar, da De lovede mig
Deres Haand og Hjerte. O det lykkelige Hjeblik
glemmer jeg aldrig. Jeg rejste bort, og loed Dem,
saa at sige, allene. Jeg foler nu, hvor kritiske de
Omfændigheder vare, i hvilke jeg forloed Dem. Til-
giv mig, at jeg taler reent ud; at jegaabner mit
Hjerte for Dem. En ung Pige, med levende Hj-
lesser, hvis Hjerte var fuldt af Kierlighed; hvis
Sjel ene sysselsatte sig med glade Udsigter til Frem-
tiden, overlade hende, saa at sige, allene, i en øde
Verden. O for den, der elsker ret, er heele Verden
tom og øde, naar han ikke seer sin Elskede. San-
delig der skal megen Styrke til under saadanne Om-
stæn-

stændigheder for at ikke glemme det fraværende for
det nærværende.

Caroline.

Og De tilstroer mig ikke denne Styrke?

Alv iis.

Og om De nu ikke havde havt den! Jeg vilde
vel vogte mig for at dadle Dem. Alle mine Be-
brejdelser skulde ramme mig selv, som den der allee-
ne havde været Marsag derti; og jeg vilde opoffre
alt, for at see Dem lykkelig.

Caroline.

Det forekommer mig, som De gjør alt, hvad De
kan, for det modsatte.

Alv iis.

Og nu denne Eensomhed i Deres Faders
Huus . . . . .

Caroline.

Min Faders Huus var siden Deres Afrejse min-
dre eensomt end forhen. Saae vi ikke daglig Deres
Onkel, Deres Soster, og med dem en Hob
fortræffelige Mennesker? iblandt andre . . .

Alv iis (faader hastig ind).

Iblandt andre . . . .

Caroline.

Ih nu! iblandt dem een og anden, der vel
var min Højagtelse og mit inderlige Venstaf vær-
dig. Eller troer De maa ske, at Kjærlighed for
een

een Person ikke kan bestaae med Vensteb og Højagtelse for andre?

Alviis.

Fra Vensteb og Højagtelse er kuns et lidet Spring til Kjelighed.

Caroline.

Men Dyben og en god Opdragelse gjør, at man anseer dette Spring for meget større, end det er, og for saare farligt. O Carl! Carl! de gladeste Tider jeg i Deres Fraværelse har havt, var, naar jeg underholdt mig med at tale om Dem i Selskab med Clementia og Deres Ven Tierval.

Alviis.

Tierval!

Caroline.

Já vist Tierval. Kan det falde Dem besynderligt? Han er Deres Ven, og har mere end een helig Ret til mit Vensteb. Og naar jeg nu var allene, saa toeg jeg af min Finger denne Ring, som De gav mig for Deres Afreise . . . .

Alviis

(der bliver en anden Ring vaer paa hendes Finger).

Og denne anden Ring? . . . .

Caroline.

Goruroeliger Dem ogsaa. Det er dog vel ikke formedeslt Bogstavet, siden der staer et B.

Al

Alviis (uroelig).

Adeles ikke. (afside.) Fierval og Blinville!
det passer godt sammen.

Caroline.

Den har hørt min Moder til. De erindrer
dog vel, at min Fader hedder Bernhard. Han har
foræret mig den, men ladet lægge nogle af sine
graae Haar i Bunden, isteden for de brune, som
der laae før.

Alviis.

Den gode Fader! Han har vel ogsaa foræret
Dem denne Guldkjede?

Caroline.

Nej. Og hvorfor skulde jeg dølge Sandheden
for Dem? den er en Foræring af Deres Ven
Fierval.

Alviis (forvirret).

Af Fierval! og formodentlig hans Portræt?

Caroline (i der hun aabner Kapselen).

Nej; som De her behager at see.

Alviis.

Men dog bestemt dertil?

Caroline.

Bestemt til et Portræt.

Alviis.

Seg har nok. Caroline! Caroline!

Car

Caroline (reiser sig).

Min Herre! jeg kunde med eet eeneste Ord gjøre den heele Historie, som De har sammenflukket i Des res Hoved, til intet; men jeg har for stor Agtelse for mig selv til at forsøre mig.

Alviis (i det han seer hendes hånd for at holde hende tilbage).

For Guds Skyld! forlad mig ikke i dette gruesomme Øjeblik.

Ottende Scene.

De Forrige. Clementia og Fierval.

Alviis (i det han seer dem komme).

Hvor ubesleligt!

Caroline.

De kommer ret besleligt, for at løse mig af. Jeg er ikke i Stand til at udholde det længere. (vil gaae).

Alviis (vil følge efter hende).

Tillad mig . . . . .

Caroline.

Bliv og lad mig være alle ene! Vi tales ved, naar De er blevet koldere. (saarer).

Niende Scene.

De Forrige undtagen Caroline.

Clementia.

Hvorledes er det? Du er mig en usævillig

Glo-

Skolar. Jeg tor sværge paa, at Du allerede har
glemt de gode Regler som jeg gav Dig for.

Alviss.

Nej, Søster! nej. Jeg har meget mere gjore
Brug deraf til min egen Ulykke.

Clementia.

Jeg vil ikke tale med Dig om den Materie, for
det har Du ikke Hoved til nu; især da jeg anseer
det for meere vigtigt, her at præsentere Dig Din
Ven Herr Fierval.

Alviss.

Veste Ven! De har ydmyget mig.

Fierval.

Det var ikke min Hensigt.

Alviss.

Men jeg har fortjent denne Ydmygelse, for jeg
fornærmede Dem.

Fierval.

Det var kuns Formerne i Deres Fremgangsmæ-
de, der var fornærrende. Deres Hjerte er lange
fra at ville fornærme nogen.

Alviss.

De har altsaa tilgivet mig?

Fierval.

En Ven behøver ikke Tilgivelse af en anden.
Maar Tilgivelse bliver fornøden, er Venskabet forbri.
Men om vi endog ikke var Venner, saa har De
dog

dog en alt for fortryllende Talsmand. Der staar hun. See paa hende, og siig mig: om det er muligt at modstaae hendes Overtalelser?

Elementia.

De smigrer mig. Dog, man maae tilgive Dem, at De er noget blind. Men jeg kjender mig selv; og hos en mindre ædel Sjel end Deres vilde mine Undigheder neppe være tilstrækkelige til at virke en god Handling.

Fierval (køsser hendes Haand).

De nedtrykker Dem selv for at hæve mig. Det sidste behøver jeg, men det maae ikke see paa Deres egen Bekostning.

Elementia.

Seer Du der, min Broder! at Din Søster er i visse Folks Øjne ikke saa ubetydelig, som Du maae see troer.

Alvis.

Troer Du, at jeg ikke kjender Din ypperlige Karakter? at jeg ikke ved at skattere Dig ester Forstjeneste? — Altsaa, min Ven! Forglemmelse af alt, hvad der er passeret!

Fierval.

Fortjener den Uselhed, at man endnu tænker paa den? Forglemmelse! evig Forglemmelse af alt undtagen af Venstre, Kjærlighed, og hvad mere behagligt Verden giver!

Ele-

Clementia.

Amen! saa siger Klokkeren! Men, min Kjære
Fierval! een Ding er mig dog zweydig i Deres
Opfarsel.

Fierval.

Det skulde gjøre mig ondt, om jeg fortjente den-
ne Bebrejdelse, især af Dem.

Clementia.

De fortjener den, og det af mig. Men jeg er
ikke vreed derfor; thi om jeg var vreed paa Dem,
saa maaatte jeg ogsaa være vreed paa min Broder.

Alvius.

Hvorledes det? Jeg længes efter at høre Grun-
den til denne Beskyldning.

Clementia.

Hvorsor har De, Kjære Fierval! aldrig sagt
mig, at De var en god Ven af min Broder? og
hvorsor har Du, min Kjære Broder! aldrig i Dine
Breve talt om, at Du kendte Fierval?

Fierval.

Det har sin meget gode Aarsag: Fordi jeg ikke
hedder Fierval. Fordi han kendte mig under mit
rette Navn, som er Blinville. Politiske Aarsager
har nødt mig til at leve her incognito og under et
laant Navn, som jeg beder Dem, at jeg endnu i en
kort Tid maae beholde. Desuden ønskede jeg saa
usigelig meget at kunne erhverve mig Agtelse og

Ven-

Venskab her i dette Huus ved min egen Anbefaling, og ikke ved de Recommendationer, som en Ven kunde tildele mig i større Overslodighed end jeg maaske fortjente.

Clementia.

Jeg burde vel være vreed paa Dem for denne Falskhed, som jeg, naar jeg vilde høre mig ad som min Herr Broder, skulde finde mange gyldige Aarsager til, undtagen netop den rigtige. Men se! jeg er et godt Skrog; jeg kan ikke være vreed. Der har De min Haand, Herr Glinville! jeg tils giver Dem.

Fierval (kysser hendes Haand).

De er usorligelig god. Men tillad mig at hedde Fierval, som forhen, indtil videre.

Alviis.

Jeg er ikke i Stand til at begribe, hvorledes det er mueligt, at jeg kunde høre mig saa galt ad.

Clementia.

Det er let at begribe, min Broder! thi, med Din Tilladelse, seer Du aldrig det, der er lige for Din Næse.

Fierval.

Den smukke Clementia har ret. Oliv ikke vreed, om jeg erindrer Dem om den Tildragelse i Paris, som vi saa tidt har leet af.

Clementia.

O lad mig høre den!

Fierval.

Isaldo Deres Broder tillader det.

Alviis.

Fortæl den kuns! Jeg er ikke den, der ønsker at glemme mine egne Daarligheder. Meget mere ønsker jeg at erindres om dem, for derved at føs bedre mig.

Fierval.

Vi var sammen i Nationalsamlingen i den bekjendte Session, da der handledes om den saa saare vigtige Sag angaaende Privilegernes Afslaf-felse. Han sad der i tre eller fire Timer ubeskrevelig opmærksom; og da vi kom ud deraf, vidste han ikke et eneste Ord af, hvad der var talt eller passeret; der havde han faaet Hje paa to Mennesker, der sad i den anden Ende af Salen med en Mengde Papi-ter i deres Tegnehøger, og talede imellem sig selv. Vidste han ikke der at fortælle mig alt, hvad disse Mennesker havde sagt, hvad de havde tænkt, og hvad de havde i Sinde at gjøre? Hvoraf han vidste alt dette, det maae han selv forklare. Det havde han, som han sagde, sin Menneskekundskab at takke for. Og jeg er vis paa, at de snarere talede om en Soelsformorkelse, end om det, som han troede.

Clementia.

Det ligner Dig, min Broder! det ligner Dig.
Men, med Din Tilladelse vil jeg anmørke for Dig,
at Du nok gjorde bedst i at gaae hen og klæde Dig
paa; det kan snart blive Middag.

Alviis.

Det havde jeg nær glemt. Men det skal være
gjort i et Øjeblik.

Clementia.

Vi vil altsaa forlade Dig. Kom, kjære Fier-
val! giv mig Deres Arm! Jeg er jo dog Deres
Klokkefaar, som De altid løber i Hælene paa.

Fierval.

Hvor befinder jeg mig vel bedre end i Deres
Mærverelse? Behager De? (siver hende Armen.) Far-
vel saa lange!

Clementia.

Farvel min Broder!

Alviis.

Farvel! (de gaae).

Biende Scene.

Alviis alleone.

Gud! hvor min Sjel pines! — Caroline! —
o! jeg havde for ventet min Død. Et Portræt,
som er en Hemmelighed! En Elsker, der har forladt
hends! Samme Hændelse arriveret tre eller fire
Gan-

Gangel! O! jeg vidste det nok. En ung Piges Hjerte kan ikke være tomt. Medens hun sørger over sit sidste Tab, seer hun Blinville. Han er ung og elskværdig, har ingen Kjærligheds Forbindelse; han behager hende. Hendes Sjel hæfter sig ved ham for at trøste sig over sit lidte Tab. O! alt dette er ganske naturligt! saare naturligt. Af Tilbøjelighed elsker han Blinville. Mig vil hun tringe sig til at elsker, for at opfylde sin Pligt. Det er saa klart som den lyse Dag. — Nej ikke saa! Jeg vil ikke hæbje min Lykke med hendes Ulykke. Jeg maae udforske Blinville. Elsker han hende, o! da skal jeg gjøre hende og Venskab et Offer, hvis Mage man kun sjeldent har seet. At jeg bliver ulykkelig, det saaer saa være! — Dog nej! er jeg at beklage, naar jeg seer Caroline lykkelig? Min Gud! min Gud! Alt dette forvirrer min Hjerne, saa jeg neppe er i Stand til at tænke. (Gaaer ind i sit Kammer).

Tredie Akt.

Første Scene.

Jens (allene).

Ran jeg glemme den fordomte Lise, hvorledes hun gjorde Mar af mig? At lade mig saaledes i en halv Time ligge paa mine Knæ, og saa løbe fra mig i den Positur! Der kunde jeg have ligget endnu, isald jeg ikke havde havt Present Esprit nok til at staae op. Jeg har soeret paa at hævne mig, og det skal jeg holde. Men hvorledes? det er Spørgsmaalet. At jeg har valgt mig en anden Kjерeste, det er Hovedtrækket i min Havn; det forstaaer sig. Og det maae jeg lade hende vide paa en sin Maade. Lad mig nu see, hvorledes jeg hærer mig ad (grunder lidet.) Det gaaer an. Her er et Stykke Papiir og Skrivertøj. Jeg skriver et Brev til min Kjærste, og jeg mager det saaledes, at Lise faaer fat paa det. (Sæter sig ned for at skrive.) Men hvorledes skal jeg nu begynde? Det er altid det vanskeligste at hitte paa Begyndelsen. Lad see! . . . Min Engel! . . . . Mej det duer ikke; det er saa hverdags . . . . Kunde jeg ikke sætte: Min Ubodelige? det er jo dog det samme omtrent som min Engel? . . . .

Jo

Jo det lader sig høre. (Striver.) See saa! Min Uds-
 delige! . . . Men ere ogsaa Englerne udsæd-
 lige? . . . Faae den Skam, der veed det! . . .
 Ja lad det være deres egen Sag! det er værst for
 dem selv, isald de ikke er det. . . . Nu skulde hun
 have et Navn. Det er lige godt, hvad det er for
 eet. (Striver) Karen Peders Datter. (Læser) Min uds-
 delige Karen Peders Datter! . . . Nej hvorban
 klinger dog det? . . . det duer slet ikke (Striver Papir-
 ret i Stykker.) Hy! Karen Peders Datter! . . . Jeg
 maae gjøre et brillant Partie; det maae være no-
 get, som kan ørgre hende. Det maae være . . .
 lad mig see! . . . der har vi det! . . . Faae
 den Skam, er det ikke det Klogeste? . . . Jeg
 gifter mig med en Aktrise . . . Jeg gaaer til Thea-
 tret . . . Jeg maae skrive et Brev til mig
 selv . . . Men nu er her ikke mere Papir! . . .
 Hvor faaer jeg nu noget fra? . . . (trækker en Skuffe
 ud under Bordet.) Funtus! her har vi et Stykke.
 (seer paa det.) Det har været brugt til Convolut....
 Det faaer ikke hjelpe . . . Det er godt nok til
 Concept . . . I Mangel af Mennesker tager
 man Bonder, siger Ordsproget. Nu gælder det at
 kunne skrive i en ziirlig Stiil . . . (Striver.) . . .
 Det gaaer, gid jeg faae Skam an! . . . (Striver.) . . .
 Fanden fare i mig, om jeg troede, at det kunde
 gaae saa godt for mig! . . . (Striver.) . . . Men
 hvad

hvad Navn skal jeg give denne Altrise? . . .
 Lad see! jeg vil bare sætte et Dogstav under. Det
 er den fornemste Maade at skrive paa, og det giver
 Anledning til meget Gjetterie. Nu videre! . . .
 (skriver.) Det flyder for mig, som det var sdd Melk....
 (skriver.) . . . .

Anden Scene.

Jens. Werdahl kommer ind, uden at Jens mærker
 det, og stiller sig bag ved hans Stoel).

Jens (bestandig skrivende).

Seé saa, nu er det færdigt . . . . Det er dog
 en herlig Kunst at kunne skrive.

Werdahl (klapper ham paa Skulderen).

Du har ret, Jens! man kan aldrig lære for
 meget i Verden.

Jens (springer ganske forsækket op).

Om Forladelse! Jeg vidste ikke, at Herr Etats-
 raaden var her.

Werdahl.

Der er ingen Skade skeet, min gode Jens! Lad
 mig engang see Din Skrift!

Jens (forlegen).

O! det er nogen Kragetær. Noget . . . no-
 get, som jeg moerer mig med at skrive ud af Hukom-
 melsen efter en gammel Forskrift, som jeg har faaet
 af min Skolemester Magister Beaba.

W e r:

Werdahl.

Skader ikke; skader ikke! Lad mig kunns see det.
(stager Brevet fra ham.) Seer man! det er sandelig ret
godt. Dine Bogstaver ere meget ordentlige. Det
havde jeg ikke ventet. Men hvor er Din Herre?

Jens.

J sit Kammer.

Werdahl.

Hør, min gode Jens! Lad mig være lidt alles
ne! jeg vil tale med ham. Gaae Din Vej! Jens
gjor en Bevegelse, som om han vilbe tage Brevet, men voer
det ikke, siden Werdahl stedse betrakter det; gaaer).

Tredie Scene.

Werdahl (allone, lægger Brevet paa Bordet).

Jeg er ret stolt af denne Søstersøn. Stedse
den samme gode ædle Caracter. Sandelig, hans
Kejser har ikke fordørvet ham. Jeg kan ikke læn-
ger vente paa ham. Jeg maae tale med ham.
(gaaer til Kammeret, og aabner Doren.) Earl!

Fjerde Scene.

Werdahl. Alviis.

Alviis (kommer ud).

Hvad har min Onkel at befale?

Werdahl.

Kom og lad mig omfavne Dig! Gud velsigne
Dig for Dit gode hjerte! (kysser ham).

Al-

Alviis.

Deres Belsignelse udbeder jeg mig saa inderlig
gen ved alle Tilfælde; men maae jeg spørge Dem
hvorför De i dette Hjeblik er saa beveget?

Werdahl (tager et Brev af kommen, og viser ham).

Du kender dog vel dette Brev?

Alviis.

Ja, jeg kender det. Men dermed har jeg ikke
gjort andet end min Pligt.

Werdahl.

Din Pligt! o! Du har gjort uendelig meget
meere; og albrig skal jeg glemme det.

Alviis.

Glem det! jeg beder Dem; men glem ikke, at
De har en Søsterson, der inderlig elsker Dem.

Werdahl.

Derpaar har Du givet mig Beviser hver Dag.
Men dette Beviis overgaer alle de andre.

Alviis.

Jeg beder Dem, lad os ikke tale mere herom!

Werdahl.

Kan jeg lade det være? Men siig mig engang:
hvad har beveget Dig til denne Handling?

Alviis.

Skulde jeg svemme i Overslodighed, og see min
Onkel i Armod?

Wer-

Wer dahl.

Armod ! Gud være lovet ! den frygter jeg ikke.

Al viis.

Det veed jeg. De er en Mand, og De veed at bære Livets Byrder som en Mand. Men med alt det, maae det dog gjøre en ubehagelig Virkning hos Dem, at see en saa pludselig Forandring i Deres Omstændigheder.

Wer dahl.

Hvilken Forandring ? Er det Danse, Du taler ? thi jeg forstaer, ved Gud ! ikke et Ord af, hvad Du der siger.

Al viis.

De har villet skjule Deres Forfatning for mig; men jeg kjender den. Jeg veed, at Deres Formue er ødelagt, at De er ruineret.

Wer dahl.

Er jeg ruineret ?

Al viis.

Ikke saa længe, som jeg endnu har en Skilling tilovers.

Wer dahl.

Det er snurrigt nok. Jeg troede, at Du og Din Søster efter min Død skulle finde en ganske artig Skilling til at forsørge Deres Kapital med, og nu kommer Du . . . . .

Alviis.

Tael ikke derom, beste Onkel! Troer De, at Tas-
bet af den Arv, som Deres Godhed muligt kunde
have tiltaenkta mig, gaaer mig saa nær til Hjertet
som Deres Forsfatning?

Werdahl.

Min Forsfatning er, Gud see Lov! ikke for-
tvivlet.

Alviis.

Det er den ikke. Ved Gud! det skal den ikke
heller være.

Werdahl.

Men hør engang. Det lader, som vi to ikke
forstaae hinanden. Siig mig, hvad har giveet Dig
Anledning til at skrive dette Brev til Hof- og
Stads-Nekken?

Alviis.

Min Pligt, og min Kjærlighed til Dem.

Werdahl.

Hvem har sagt Dig, at jeg var ruineret? Jeg i
det mindste har ikke funnet sige et Ord derom.

Alviis.

Det er sandt; og jeg føler hele Delikatessen i
Deres Fremgangsmaade. De har villet skaane mig
i de første Dage for det ubehagelige Indtryk, som
denne Esterretning maatte gjøre hos mig.

Werdahl.

Werdahl.

Min Taalmodighed begynder at forgaae mig.
Svar mig uden Omsvob: Hvem har sagt Dig, at
mit Voe var under Nettens Behandling?

Alvits.

Ingen.

Werdahl.

Hvoraf veed Du det da?

Alvits.

Kjærstæ Onkel! En opmærksom Jagttager, der
kjender Mennesket, og har studeret Mennesket, slus-
ter sig fra det, han seer, til det, han ikke seer, fra
det, han hører, til det, han ikke hører.

Werdahl.

Og hvad har Du da seet? Og hvad har Du
da hørt?

Alvits.

De erindrer ikke — det begriber jeg letteligen —
at De i Morges lod nogle Ord falde om et uopret-
teligt Tab, som de havde stiidt, hvis Vægt var dobb-
elt tung for en Mand i Deres Alder.

Werdahl.

Naa! og deraf flyder . . . . .

Alvits.

Ikke deraf allene, men . . . . (tager ham ved
Armen, og fører ham hen til den forsieglede Kammerdor.)
Nettens Segl for denne Dør!

Wer-

Werdahl (Seer).

Ha, ha, ha! Naa Du er dog en Nar, men en god, kjerlig, fortæsselig Nar! Der har Du min Haand! Dette Træk gør Dig endnu ti Gange kjesere for mig, end Du var forhen.

Alviis.

De lægger alt for stor Værd paa en Oprofrelse, ber i sig selv ingen Oprofrelse er.

Werdahl.

Tor saa vidt har Du ret; da jeg, Gud see Lov! ikke trænger til Dine Penge og heller ikke til Din Hjælp i den Post.

Alviis.

Teg mærker da, at jeg er saa ulykkelig, at nogen anden er kommet mig i Forkøbhet.

Werdahl.

Hold Din Mund, og trok dog ikke altid den urigtige Mening ud af alt, hvad Folk siger! Svar mig nu bare Ja eller Nej! Du troer, at jeg er ruineret?

Alviis.

Ja.

Werdahl.

At jeg paa een eller anden Maade har tabt min Formue, og er fattig?

Alviis.

Ja.

Werdahl.

Werdahl.

At mit Boe er under Skifterettens Behandling?

Alviis.

Ga.

Werdahl.

At Netten har forseglet hos mig, og at dette
Segl vedkommer mit Boe?

Alviis.

Ga.

Werdahl.

Har nogen fortalt Dig dette?

Alviis.

Nej.

Werdahl.

Saa Du troer det blot, fordi Du slutter Dig
dertil af, hvad Du har seet og hørt?

Alviis.

Ga; og fordi De selv i Morges sagde, at de ikke
kunde taale at see Seglet for den Dør.

Werdahl.

Naa! saa lør da heraf heller at spørge Dig for,
end at gjøre falske Formodninger?

Alviis (afslides).

Hvorledes? Skulde jeg ogsaa her have taget
Fejl? —

Werdahl.

Viid ba, at jeg, himlen være lovet! ikke er
fæst

fattigere, end at jeg tænker at efterlade Dig en god
Tonde fuld for Din Part.

Alviis.

Min Gud! hvorledes hænger da øst dette
sammen?

Werdahls.

Endelig sik vi da et fornuftigt Spørgsmaal.
Det har vi længe ventet efter. Saa skal jeg da
fortælle Dig, hvad der har givet Dig Anledning til
denne elskværdige Fejtagelse. Seer Du! Jeg havde
en god gammel Ven og Skolekammerat i Jylland.
Hans Kone dør, og han har ingen Born, ligesom
jeg; ikke engang saadan en kjer Søstersøn som jeg.
Saa tænker jeg ved mig selv, som saa: Du er nu
gammel, og man kan ikke forlange af unge Menne-
sker, at de altid skal genere sig efter en gammel
Mand for at holde ham med Selskab; og Selskab
behøver Du dog. Hvad om Du sik ham herover
for at røge en Vibe Tobak, og spille et Slag i Bret-
tet med Dig om Aftenen? Jeg skriver ham til, og
han kommer. Men hvad skeer? Det første, Man-
den gjorde, efter at han var kommet her for en
Maaneds Tid siden, er, at han bliver syg, og lægger
sig til at døe; og det er kun nogle faa Dage siden,
vi begravede ham. Seer Du: det var hans Ves-
relse; og Forseglingen angaaer hans og ikke mit Boe.

Alviis.

Gud! hvor jeg er Skamfuld over denne Fejls-
tagelse!

Werdahl.

Skamfuld? og jeg er saa glad derover. Denne lykkelige Fejltagelse har lært mig at kjende Dig end-
nu nojere. Aldrig skal jeg glemme den.

Alviis.

Glem denne Daarlighed! glem den! jeg beder
Dem derom.

Werdahl.

Glemme den? naa, glemmer jeg den, saa Gud
glemme mig paa hin Dag!

Alviis.

For alting, kjereste Onkel! for alt, hvad Dem
kjert er! prostitueer mig ikke! Tael ikke derom til
noget Menneske!

Werdahl.

Hvad? Jeg skulde begrave en saadan Skat?
jeg skulde ikke fortælle nogen, hvad for en kjer, for-
træffelig, ejegod Søsterson jeg har! Nej, nej, nej,
min gode Carl! det gaaer i Evighed aldrig an. Det
maae Folk vide. Farvel!

Alviis.

Jeg beder Dem endnu engang . . . . .

Werdahl.

Farvel! Lad mig omfavne Dig endnu engang!

(oms)

(omfavner ham.) Jeg kan ikke sie. Jeg kan ikke. Jeg kan ikke. Farvel! (Gaaer.)

Femte Scene.

Alviis (allene).

Atter en Fejtagelse! men en lykkelig Fejtagelse. Den Gang vare mine Formodninger urigtige. O! gid alle mine Formodninger vare ligesaa urigtige! Men desværre! O Caroline! Caroline! (sætter sig ved Bordet.) vidste Du, hvor inderlig jeg elsker Dig! (støtter Hovedet paa Haanden.) hvorledes jeg vil oposse alt for Din Lyksalighed! (han seer Jens ses Brev.) Et Brev! — uden Underskrift . . . . blot et R! . . . . (vender Brevet om, og seer Udskriften.) Til min Søster! . . . . hvad kan det være? . . . . Vor jeg læse det? . . . . hvorsor ikke? . . . . Jeg har jo faaet det i Hænder paa en ørlig Maade uden at lede i nogens Gjemmer for at stjele Deres Hemmeligheder fra dem . . . . (laser.) "Deres Talenter for Theatret har fundet Direktionens Biesald, og der er ingen Tvivl om, at De jo bliver antaget. Hvad jeg underhaanden kan virke, for at skaffe Dem en god Gage, skal jeg ikke forsømme. Kjærlighed befaler det, og det er jo dog til min egen Fordeel. Maar min Gage lægges til den, som De kan vente, saa har vi et rigeligt Udkomme, og intet andet at sørge for end at gjøre hinanden lykkelige.

"Men

"Men lad dette blive en Hemmelighed imellem os
"Jeg kysser Dem i tankerne." Hvorledes? min
Søster vil være Skuespillerinde? . . . gifte sig
med en Aktør! . . . Jeg ringeagter ingen Mand
men dette havde jeg dog ikke ventet! . . . Gage! . . .
hvortil behøver hun den? . . . Hun har jo Fors-
mue nok . . . Det er det eneste i Brevet, som
jeg ikke forstaaer . . . (betanker sig lidet.) . . .
Jo ved Gud forstaaer jeg det! . . . Hun tænker,
at hendes Familie vil satte sig imod hendes Hensig-
ter, og skille hende ved hendes Midler, isald hun
ikke forandrer sit Førsæt. O! da kjender Du ikke
Din Familie ret, min Pige! Aldrig skal det seee.
Jeg vil bruge alle mine Over taleser for at afholde
Dig fra Dit Førsæt. Lykkes det mig ikke, da seee,
hvad Skjebnen har besluttet! men giv blot Personen
være Dig værdig! Der har jeg igjen taget Hejl.
Jeg troede, at hendes Hjerte var frit . . . Men
jeg hører, der kommer nogen. (Slukker Brevet i Kommen)

Sjette Scene.

Alviis. Caroline. Tierval.

Caroline.

Veste Ven! jeg kommer for at sige Dem Far-
vel. Jeg maae forlade Dem.

Alviis.

Jeg veed det. Jeg veed det. 301 302 303 304
Heibergs Skuespil, 1ste Deel. G. C.

Caroline.

Har De settet Dem noget. Er de roeligere?

Alviis.

Saa roelig, at jeg kan anstille Betragtninger over de Ord: Jeg maae forlade Dem,

Fierval.

Det raber ikke megen Roelighed.

Alviis.

O! Caroline! Caroline! Gid De kjendte mig aldeles, som jeg er!

Caroline.

Skulde jeg ikke med endnu storre Grund kunde sige: Gid De kjendte mig!

Alviis.

O! jeg kjender Dem! jeg kjender Dem saa godt, som jeg kjender mig selv.

Caroline.

Det er at sige: De kjender mig ikke. De er blind, ikke allencste for Deres faa men agtværdige Svagheder, men endogsaa for Deres mange fortræffelige Egenskaber.

Alviis.

Jeg siger igjen: De kjender mig ikke; endnu ikke. Men De skal, Da maae kjende mig. Min Ven! De tager mig vel ikke ilde op, om jeg beder Dem lade os være allene.

Fier-

Fierval.

Aldeles ikke. Jeg gaaer.

Caroline.

Gaae ikke, kære Fierval! (til Alviiis.) Lad os opsette denne Samtale, hvorefter jeg længes ligesaa meget som De.

Alviiis.

Og hvorfor opsette den?

Caroline.

Blot til De bliver noget koldbere.

Alviiis.

Jeg er kold. Jeg skal anstille mig kold. Gaae ikke fra mig!

Caroline.

Vognen holder i Porten. Min Fader venter paa mig. Vi sees igjen i Estermiddag.

Alviiis.

Maafee.

Caroline.

Intet maafee. Jeg kommer upaa tavivlesigen.

Alviiis.

De vil altsaa ikke høre mig?

Caroline.

I Estermiddag, saameget som De behager.

Farvel!

Alviis.

Ga saa! Farvel da! maae jeg gelejde Dem?
(synder hende Armen.)

Caroline.

Bliv, kjereste Carl! Herr Tierval har forekommet Dem, og tilbudet mig sin Arm.

Alviis.

De har ret. Det tænkte jeg ikke paa, (til Tierval.)
Kjører De med?

Tierval.

Nej, jeg bliver her til Middag. Deres Øster har inviteret mig.

Alviis.

Det er besynderligt. Ja ja da! Allesaa to Ord, naar De har fulgt Frøkenen til Bogns.

Caroline (ormersom.)

Frøkenen!

Alviis.

Caroline, vilde jeg sige. Tilgiv mig!

Tierval.

Jeg skal komme strax. Behager De, min Frøken!

Caroline.

Farvel! og endnu engang: Tat Dem til i Eftermiddag. Begges Roelighed beroer paa en kold Forklaring af, hvad De finder utydeligt.

Al-

Alviis.

Jeg skal fatte mig, Vær vis derpaa beste Caroline! Farvel saa længe! (Caroline gaar med Tierval.)

Syvende Scene.

Alviis (allene).

Beslan da! kold, saa meget som mueligt. Men aldeles roelig? hvem kan fordré det af mig? Den der i min Stilling kan være roelig, han maae ikke elsker som jeg. Min Roelighed er forbi. Den faaer jeg aldrig mere tilbage. Men det gjelder om Carolines Lyksalighed; og kan jeg vel kysse den for dyrt? At hun elsker Blinville, det er, desto værre! vist nok. Men elsker han ogsaa hende? O! det er umueligt, at han kan elsker hende som jeg. Men hun har ingen Formue. Hendes Fader lever af sin Pension. Blinvilles Forfatning er, som han skriver, heller ikke brillant. Dog! det betyder intet. Kan han blot gjøre Caroline lykkelig, saa har jeg Formue for dem begge. Dette maae undersøges; undersøges paa en fornuftig Maabe. Her gjelder det, at ikke stoele for meget paa sin egen Skarpsnædighed; ikke at slutte for overilet, men at høre og lade sig oplyse.

O f-

Ottende Scene.

Alviis. Fierval.

Fierval.

See her er jeg til Deres Tjeneste. Hvad har
De at befale?

Alviis.

Min Ven! lad os sætte os ned. (de sætte sig
ved Bordet.) At jeg er inderlig glad over at have
truffet Dem igjen, og det her i mit Fædreland,
det haaber jeg, at De ikke tvivler om.

Fierval.

Jeg kjender Dem, og veed, hvor stort Deres Ven-
skab er. Og dette Møde, der vel var uventet for
Dem, men ikke for mig, er een af de behageligste
Hændelser i mit hele Liv; og jeg maaler Deres For-
nøjelse efter den Glæde, jeg selv føler.

Alviis.

Jeg begriber ret vel-nu, hvorledes jeg i Morgens
kunde lade mig forføre til at begaae den overiske
Handling som jeg begik, og derved at fornærme Dem.

Fierval.

Hvor tadt skal jeg bede Dem, om at ikke tenke
mere derpaa?

Alviis.

Ideerne om Emigrant og Fattigdom ere saa
nær beslægtede, at jeg var overbevist om, at de vare
uadskillelige fra hinanden.

Fier-

Fier val.

Og dog veed De, at det ofte hænder sig, at Be-
slægtede ikke omgaaes med hinanden.

Al viis.

Denne Forbindelse af Ideer gjorde, at jeg glemte
at man kan være fattig uden derfor at være en Bet-
ler; og — jeg Ubesindige! — saaledes behandlede
jeg Dem.

Fier val.

Jeg haaber, at De har forlangt at tale med mig
i en anden Materie; thi ellers nødes jeg til at afs-
bryde Samtalen og at gaae.

Al viis.

Ja vist. Ja vist. Bliv altsaa! Kuns disse
Ord for sidste Gang i den Anledning: Tilgiv mig!
og vær min Ven, som tilforn! (rækker ham haanden.)

Fier val (tager hans haand.)

Mit Venskab er usorandret og uforanderlige.

Al viis.

Nu vel da! saa har jeg den Byrde mindre paa
mig. De veed jo, kjereste Blinville! at Venskab
har gjenstdige Fordringer. Jeg venter, at De bes-
nytter Dem af Deres Nettigheder imod mig. Tils-
lad mig at foregaae Dem med et godt Eksempel,
og at gjøre een af mine Fordringer paa Dem
gjeldende.

Fier

Fier val.
Jeg kjender Venstabs Pligter, og er vissig til
at opfylde dem.

Alviis.

Jeg fordrer blot Oprigtighed.

Fier val.
Venstab uden Oprigtighed er Stimands Ab-
færd. —

Alviis.

Hvad De maaſkee ønsker at holde skjult for en-
hver anden, detaabnbarer De altsaa mig? Blot
en kort Fortælling om Deres ulykkelige Hændelser.

Fier val.

Den kan fattes saare fort. De veed, hvorme-
get jeg yndede Begyndelsen af den Franske Revolu-
tion; at jeg var een af de første, der bragte den ny-
fædte Frihed mine Privilegier til Offer. Bed
Gud! jeg har aldrig gjort noget med større Glæde.
Jeg gjorde det som i en Nius; og hvo kan undre
sig derover? Jeg var en Yingling paa 16 Aar.
Men dette var ikke nok i een af de Smaaedespoters
Øjne, der, under Revolutions Tribunalets Autho-
ritet tyranniserede den Deel af mit Fædreneland,
hvor jeg havde mine Ejendomme. Jeg havde den
Ulykke at være født adelig, og, hvad som endnu var
værre i hans Øjne, at være riig; jeg var foligelig
ikke allene mistænkelig, men endog en Forræder imod

Ma-

Nationen. Jeg maatte altsaa denonceres, og, hvad som endnu var en umiddelbar Folge deraf, arresteres, for at man kunde plyndre mine Ejendomme. Dette skeede, og man tog aldeles intet Hensyn enten til mine gjorte Opoefrelser, eller til den Omstændighed, at mine to ældre og eneste Brodre vare faldne under Republikens Faner i Kamp mod dens Fjender. Jeg blev domt fra Livet. Denne Efterretning . . . O lad mig osre min gode Moders Minde en Taare! . . . (correr Øjnene.) . . . lagde hende i Graven.

Alvise.

Nesten en anden Gang, isald De heller ønsker det.

Fierval.

Nesten er ganske fort. Samme Dag, som Dommen skulde fuldbyrdes, fandt jeg Lejlighed til at undvige. Om Nætterne vandrede jeg, om Dagen opholdt jeg mig i Skove eller Graester, og kom saaledes endelig over Grænderne og ind i Sydland, hvor jeg i et Aars Tid opholdt mig paa forskellige Steder.

Alvise.

Men hvorledes kom De frem, da De formodentlig var blottet for Penge?

Fierval.

Den Ven, der hjalp mig til at flygte, gav mig Pen-

Venge; og havde lykkeligvis faaet sat paa nogle
Papirer, der angik en Fordring, som jeg havde i
Hamborg.

Alviis.

Og denne Fordring . . . . .

Fierval.

Er for det første min eneste Ressource; ikke
stor, men dog tilstrekkelig til mine Fornordenheder;
ja kan endog give et Overskud.

Alviis.

Og Udsigterne for Fremtiden? . . . . .

Fierval.

Jeg har Haab om at blive udsettet af Emi-
grantlisten, og at faae mine Ejendeelte igjen,

Alviis.

Og om alt dette slaaer Hejl, saa er jeg Deres
Ven. De er her i et Land . . . . .

Fierval.

Jeg har her i dette Land faaet Erstatning for
alt, hvad jeg har tabt, saa vidt som muligt. Jeg
er, saa at sige, indlemmet i en Familie, der gjør
det muligt for mig at glemme Tabet af min egen.
Jeg har her fundet Gjestfrihed, Vensteb og . . . .

Alviis.

Tael ud! hvad mere af Livets Lyksaligheder har
De fundet?

Fier-

Fierval.

Jeg har fundet Deres gode Onkel, Deres else-verdige Søster, Dem og Caroline.

Alviis.

Og Caroline! . . . O det er en Engel!

Fierval.

Vist nok en Engel! hvø kjender hende bedre end jeg, der næsten daglig har havt Lejlighed til at beundre hendes fortæsselige Egenskaber.

Alviis (siddes).

Hvilken Enthusiasme! Det er Kjærligheds Sprog, han taler.

Fierval.

Hvad flettes Dem?

Alviis.

Intet. Aldeles intet. Tilstaae mig, min Ven! De har fundet mere end Vensteb; De har fundet noget, der er langt dyrebarere, fordi det hos Dem, som jeg er overbevist om, er grundet paa Vensteb; De har fundet Kjærlighed?

Fierval (studerter).

Hvoraf slutter De det?

Alviis.

O! jeg har seet det. Jeg har seet det. Jeg har læst i Deres og hendes Hjerter. Tilstaae mig det kuns! De elster?

Fier-

Herval.

Nu velan da! siden De dog har opdaget Hemmeligheden, saa vil, saa kan jeg ikke nægte at gjøre Dem min Tilstaaelse. Ja, jeg elsker. Tilgiv mig, elskværdigste Pige! jeg overtrader ikke Din Besatling, i det jeg tilstaaer, hvad der ikke længer er en Hemmelighed.

Alviis.

Hun havde befalet Dem at hølde Deres Kjærlighed skjult for mig?

Herval.

Ja.

Alviis.

Og hvorfor det? . . . O! hun tager Fejl af min Lænkemaade. Kjænder jeg anden Lykke end hendes?

Herval.

I Morges, da hun endnu ikke havde paalagt mig Taushed, vilde jeg have gjort Dem delagtig i min Lykke, og bedet om Deres Samtykke.

Alviis.

Og hvorfor gjorde De det ikke?

Herval.

De forhindrede mig fra at tale reent ud; hørte kunst Halvparten af, hvad jeg vilde sige; og denne Halvpart tog De i en uriktig Meening.

Alviis.

Gordomte Misforstand! Og hvorfor har Du ikke siden forklaret Dem for Deres Ven?

Fierval.

Jeg vovede ikke at overskride denne elskværdige Piges Forbud. Hun besalede mig at ikke tale til Dem om vores Kjærlighed. Desuden veed Gud, hvor tungt mit Hjerte var, da jeg vilde aabenbare mig for Dem. Jeg følte og føler i dette Øjeblik usigelig dybt, at min Ubefindighed fortjener at dadles.

Alviis.

At elsker en fortryllende Skabning, fortjener det at dadles?

Fierval.

De har folgelig ikke tabt Deres Agtelse for mig? De tilgiver mig altsaa?

Alviis.

Tilgive Dem? Lær at kjende mig ret, og dom saa, om det er muligt for mig at troe, at min Ven behøver Tilgivelse.

Fierval.

Med Føje burde jeg have bespryget, at min Tilstaaelse maatte fornærme Dem.

Alviis.

Fornærme mig? . . . Hvorfor det? . . . Besdrove mig! det var en anden Sag. Men er jeg ikke

ikke en Mand? og bør en Mand ikke vide at finde sig i, hvad der ikke kan forandres?

Fier val.

De har ret. De handler, som en Mand bør handle. Og jeg! hvorledes handler jeg? Jeg føler alt det bittere i Deres Anmærkning; men jeg undskylder Dem. Jeg fortsænner Deres Bitterhed. Jeg burde i Tide have erindret, at jeg var fattig.

Al viis.

De fattig? De, hvis betydelige Ejendomme snart ville blive restituerede?

Fier val.

Og om dette Haab slaaer Fejl? Saa sagde De, selv nyelig.

Al viis.

Men jeg sagde derhos: Saa er jeg Deres Ven; og min Formue . . .

Fier val.

Er jeg for stolt til at berøve Dem.

Al viis.

Jeg kjender Dem. Jeg ventede denne Stolt hed hos Dem. Det er heller ikke med Dem, jeg agter at dele den; men Pigen, Pigen kan modtage uden Skam, hvad jeg altid har anset mere som hendes end min Ejendom. Kunns, kjereste Blinville! een eneste Bon! . . .

Fier

Fier val.

Og den er? . . . -

Al viis.

Gjør hende lykkelig! saa lykkelig som nogen
Dødelig kan blive. Paa dette Vilkaar, og dette
eneste Vilkaar være Pigen Deres. Men viid, at
jeg bliver Deres dødeligste Fjende, isald De ikke op-
fylder Vilkaaret.

Fier val.

Vee mig! om hun nogensinde skulde kunde sige:
Denne Sorg har Blinville forvoldet mig. Tak!
alt for ødle Ven! (griber hans Haand.) Evig Tak!
Jeg antager Vilkaaret.

Al viis.

Saa gaae da! uil til den elskede Pige! fortæl
hende, hvad De har hørt. Ved hende beraf at
kjende mit Hjerte.

Fier val.

O! hun kjender det. Hvorofste har hun ikke
med Henrykkelse meddeelt mig adskillige Træk af
Deres ødle Karakteer!

Al viis.

Gaae da! forlad mig! Lad mig være allene!
Mit Hjerte er færdigt at briste. O! det er en
haard Kamp. Det kostet! Nodig vilde jeg, at De
skulde være Bidne til min Svaghed. De maatte
troe, at jeg angrede . . . .

Fier-

Fierval.

Men jeg begriber Dem sandelig ikke ....

Alviis.

Begriber De ikke Vægten af min Opofrælse?
At afstaae en Engel som Caroline!

Fierval.

Caroline?

Alviis.

Ta, Caroline! Men jeg har gjort, hvad en
Mand bør gjøre, og det er min Trost! Gaae, min
Ven! gaae! jeg beder Dem.

Hvad er det, De der siger om Deres Caroline?

Alviis.

Min Caroline? ... O! ja; engang var hun
min .... Det er forbi .... Ikke mere min ....
Deres Caroline! ....

Fierval.

Min Gud! vil De dog aldrig lade af med at
danne falske Formodninger? Hvem har talt om
Caroline? Hvem har tænkt paa at beryve Deni
hende?

Alviis.

Hvad? hvordan? Det er ikke Caroline, vi talte
om? De elster ikke Caroline? ... Caroline elster
ikke Dem?

Nien-

Niende Scene.

De forrige. Clementia.

Tierval.

De kommer ret belejligt, kæreste Clementia! for at heroelige Deres Broder! Jeg overlader dette Arbejde til Dem. Jeg kan ikke gjøre det uden at overtræde Deres Befalinger. Tillad mig at sige Dem, førend jeg gaaer, at han med sin sædvanlige Skarpsindighed har udfundet, at jeg vil børre ham hans Caroline; at jeg elsker hende.

Clementia.

Hvorledes hænger det sammen?

Tierval.

Han har formelig afstaaet hende til mig. Ne-
sten behager han selv at forklare. Stil hans Sind
i Noelighed, beste Trocken! De kan gjøre det med
to Ord. (Knysser hendes Haand.) Jeg beder Dem inds-
stændig derom, Farvel! (Gaaer.)

Tiende Scene.

Clementia. Alvii.

Alvii.

Forklar mig Sagen, kæreste Clementia! hjælp
mig ud af dette Bildereede: Stig mig: elsker Blin-
ville! . . . .

Clementia.

Jeg har Grund til at troe det.

Alviis.

Elßer han Caroline?

Clementia.

Naa Gud seee lov! at du eengang er kommet
til at spørge. Spørg kuns du! Jeg skal nok svare.
Alviis.

Saa svær mig da! Elßer Blinville Caroline?
spørger jeg.

Clementia.

Jeg sværer: Omtrent saaledes, som du elßer mig.

Alviis.

Elßer Caroline Blinville?

Clementia.

Omtrent saaledes, som jeg elßer dig.

Alviis.

Der er altsaa ingen Kjærlighedsforstaelse imellem dem?

Clementia.

Fv, min kjære Broder! Hvor kan du falde paa
en saa fornærmede Tanke?

Alviis.

O! jeg er lykkelig! jeg er lykkelig!

Clementia.

Atter har min Herr Broder løbet surr med al
sin Forstand.

Al-

Alviis.

Caroline elsker altsaa mig, og ikke Glinville?

Clementia.

Hun har Hviagtelse for ham. Hun anseer din Ven for sin Ven; hvad hun anseer dig for, det burde du forlænge siden have bemærket, isalb du ikke var blind.

Alviis.

Ta vist er jeg blind! stokblind! saa blind, at jeg heller ikke har seet den Forandring, der er foregaaet med dig. Du er ikke mere den ligegyldige, den let sindige Pige som forhen. Ogsaa du elsker.

Clementia.

Og denne Forandring, som du behager at kalde det, er den dig ubehagelig?

Alviis.

Det kan jeg just ikke sige. Men . . . . beste Clementia! du har gjort mig usigelig lykkelig. Tilslad mig nu ogsaa at tale noget med dig om, hvad der angaaer din Lykke.

Clementia.

Meget gjerne. Det er just det jeg ønsker. Men svar mig først paa eet Spørgsmaal: Hvad har gett dig Anledning til den fornærmede Mistanke om en Kjærlighedsforstaelse imellem Caroline og Bierval.

Alviis.

Abskillige Smaaeting; saasom den Varme, hvor med de tale om hinanden.

Clementia.

Det er et smukt Argument; og det gjør ikke min Herr Broders Skarpsindighed og Menneskekundskab megen Ere, at han ikke kan skille Venstabs og Kjærligheds Varme fra hinanden. Det kommer mig dog før, som om den ene var en Smule mere heed end den anden.

Alviis.

Det er sandt nok, hvad du der siger. Og jeg samtykker gjerne i at ansees for mindre skarpsindig, naar jeg i dets Sted er mere lykkelig.

Clementia.

Er det da den eeneste Grund, du har bygget din Bygning paa?

Alviis.

Langt fra. Dernæst den Guldkjæde, som han har foræret hende.

Clementia.

Ta det er en græsselfig Omstændighed. En Foræring betyder altid Kjærlighed. Det forstaer sig.

Alviis.

Ikke juist altid. Men tilstaae mig dog, at denne Grund ikke var saa aldeles urimelig.

Clem-

Clementia.

Den var rigtig nok ikke saa urimelig, som den var fornærmede. Saalid da, at det er en Present af ham til Carolines Hødselsdag. Vi gav hende altsammen noget efter Skif og Brug, og han vilde ikke være den eneste, der kom tomhændet.

Alviis.

Ogsaa dette lader sig begribe. Og jeg bekjender sprigtig, at jeg burde have undersøgt og underrettet mig om alt dette, førend jeg domte.

Clementia.

Og det kunde saa magelig have stået ved et Par Spørgsmaal. Men dem er min Herr Broder saa stor en Hader af.

Alviis.

Ikke længere. Ikke længere. Du skal see, at jeg herstør ikke mere skal dømme og gjøre Slutninger, førend jeg har gjort de fornødne Spørgsmaal.

Clementia.

Deri gjør du meget klogt. Det er en slet Dommer, der dømmer først, og holder Forhør bag efter.

Alviis.

Før at vise dig, hvor ærlig jeg agter at holde dette Øfste, saa lad mig gjøre dig et Spørgsmaal.

Clementia.

Meget gjerne. Vær du Dommer; Jeg skal finde mig i at være Delinquent.

Alviis.

Erindrer du dig et vist Portræt?

Clementia.

Hvad for et Portræt?

Alviis.

See hvor fremmed! . . . Et Mignaturportræt; bestemt til en vis Kapsel, der hænger i en vis Guldkjæde.

Clementia.

Dette Portrait foruroelter dig da ogsaa?

Alviis.

Mu ikke mere. Men jeg ønsker dog at vide Sammenhængen dermed.

Clementia.

Den kan jeg let oplyse. Men tilsad mig først at anmærke, at min Herr Broder har luret.

Alviis.

Luret?

Clementia.

Ja ret luret. Og det er ikke smukt at lure sig bag paa Folk for at bestjele dem,

Alviis.

Du tager Fejl, kjære Søster! det var ikke forsærlig.

Clementia.

Stjel mine Penge fra mig, der kan jeg tilgive. Men lad mig beholde det i Fred, som jeg vil, at andre ikke skulle vide.

Al-

Alviis.

Du gjor mig, ved Gud! uret. Jeg kom ind,
uden at du og Caroline hørte mig, just som du toeg
Portrætet ud, og gjemte det.

Clementia.

Og du kom strax hen til os? gjorde du?

Alviis.

Nej. Jeg maae tilstaae, at jeg ikke var mig selv
mægtig. Jeg blev noget staende.

Clementia.

Før at høre?

Alviis.

Jeg var inderlig begjerlig efter at opdage Sam-
menhængen med dette Portræt, der syntes at være
en lykkelig Rivals.

Clementia.

Denne Indbildung undskylder dig ikke. For
da med set at holde et Spejl for dine Øjne, hvori
du kan see dit eget Forhold — (tager et Papir op af
Kommen) — saa leverer jeg dig der Portrætet. Farvel!

Alviis (tager Papiret.)

Oliv, kjære Søster! jeg beder dig.

Clementia.

Jeg gaaer og overlader dig til dine egne Bes-
trægtninger. (Gaaer.)

El-

Ellevte Scene.

Ulviis (allene)

Søster! Søster! du bestjemmer mig! — (aabner Papiret) — hvad seer jeg? — mit eget Portræt! O jeg Daare! jeg Ubesindige! Jeg er værre end den, der frygter for sin egen Skygge. Dette Portræt var bestemt for Caroline! Caroline vilde bære det paa sit Bryst! Min Ven havde skjenket hende Indsatningen dertil! . . . til mit Portræt! . . . O Caroline! Caroline! hvor jeg har fornærmet dig! Kan du vel tilgive mig? (I det han vil vifie Portrætet ind seer han, at der er noget skrevet paa Papiret.) Hvad seer jeg? . . . Carolines Haand! . . . Carolines Underskrift! . . . (læser.) "Nagtet jeg har været næsten utroselig over mit Tab, saa har jeg dog fundet een Betragtning, der næsten trøster mig, og som, inden fort Tid, vil forjage al min Sorg; og jeg haster med at mælde dig samme, for at lade dig tage Deel i min Glæde. Jeg venter med Utaalmodighed paa, at det lille Væsen skal see Dagens Lys, der skal indtage Faderens Sted, som jeg var Mar nok til at else saa højt. Jeg skal give denne lille Skabning Faderens Navn; jeg haaber, at den skal blive lige saa smuk som han; men jeg smigrer mig med det Haab, at den vil blive mindre utaknemmelig, og at den aldrig vil forlade mig. Caroline." . . .

Drsm:

Drommer jeg eller er jeg vaagen? Caroline! Caroline! hvad er det? Er din Svaghed gaaet saa vidt? . . . O jeg elendige Menneske! Saa spiller man da Gjæk med mig, og min Søster er i Ledtog med for at narre mig? . . . Dog! det maae jeg undskynde. Caroline er hendes Veninde, og Elementias Ubetenk- somhed kjender jeg . . . O god jeg aldrig havde seet Dannemark mere! . . . Dette raaber om Hævn . . . Men, min Sjel kjender ikke til Hævn. Med Vel- gjerninger vil jeg henvne mig. Forlade mit Hødested, det forstaaer sig. Umueligen kan jeg, efter denne Opdagelse, leve længere her; men jeg skal efterlade mig det Minde: Han bar sin Skuebne som en kjek, og henvnede sig som en ødel Mand. Nu roelig! Roelighed behoves for at fatte en Beslutning der er dig værdig. (Lægger Portræter i sin Brevtaskasse og Brevet i Kommen.)

Tolvte Scene.

Alviis. Jens.

Jens.

Man venter efter Herren med Maden.

Alviis.

Jeg kommer. Men først noget i den friske Lust,
for at kunne fatte mig efter dette græsselige Slag.
(Gaaer ud af den almindelige Udgang.)

Tret-

Trettende Scene.

Jens (allene.)

Mon jeg skal troe, at mit Brev endnu er her?
 (Sleder derom paa Bordet og i Skuffen.) Fanden fare i
 det, er det ikke borte! Hvad mon nu den gamle
 Stør vil gjøre med det? Mon han vil have det til
 Model? Nu skal man vel see, at der er nogen, der skri-
 ver Kjærlighedsbreve til ham, eller sætter ham i Be-
 kostning med at svare! Sov du kuns roelig for det,
 Kammerat! Imidlertid var jeg dog tilfreds, at Fan-
 den havde ham, og at jeg havde mit Brev. Skal
 jeg nu til at skrive et andet, saa bliver det ikke halv
 saa godt som dette. Det veed jeg. Jeg kjender mig
 selv. Ikke for det jeg jo nok kan skrive Breve saa
 godt som nogen anden, i hvad Materie, jeg vil. Men
 dette var nu saa gandske ypperligt. Vilde jeg give
 mig af med Bogskriverie, jeg fulde snart skrive en
 Brevbog saa tyk som Bibelen, saa at de Lærde skulde
 kalde mig Versel den anden. (Gader.)

Fjer-

Fjerde A c t.

Første Scene.

Werdahl. Fierval. Clementia.

Werdahl.

Jeg forstaer mig aldeles ikke paa din Broder,
min Pige! Hvad flettes hain dog?

Clementia.

Huer i Hovedet, kjære Onkel! Slet intet andet.

Werdahl.

Sad han ikke herved Spisebordet og grundede,
som om han vilde forbedre Salig Macholts Dog om
Sirkelens Quadratur.

Clementia.

Det var nu vel ikke hans Menning; jeg troer
snarere, at han kunde see paa Stegen, at Kokkepigen
havde lagt en Plan, og den vilde han udstudere.

Fierval.

Det er Skade for den fortæsselige unge Mand,
at han er falden til den Daarlighed.

Werdahl.

Ta vist nok Skade, men ingen ubodelig Skade.
Den Daarlighed maae han vaennes af med, og det
er vel ikke saa vanskelig en Sag.

Fierval.

Maaakee vanskeligere end man forestiller sig.

Cle-

Clementia.

Efter min Mening maae han være sin egen Doctor; det er at sige: Man maae lade ham have no genledes frit Spillerum for sin Galstab, og lade ham drive den saa vidt, som han kan. Jeg haaber, at han paa den Maade endelig skal gjøre det saa galt, at han tilfødt lærerat kjende sig selv.

Fier val.

Jeg bifalder Deres Mening beste Clementia! dog tillader De mig at gjøre den Anmerkning, at man maae sørge for, at han ikke kommer til at gaae saa vidt, at han bliver en Fabel for Byen.

Werdahl.

Saa maae det være. Den eiegode brave Hyr! Skulde vi lade ham prostituere sig? Han der i Dag har gjort saadan en elskoærdig Galstab, hvorför jeg holder saa ubeskrevelig meget af ham?

Clementia.

Ja, der skulde nu ogsaa hans Hoved til at finde paa den Idee, at skrive Hof- og Stads-Retten til om noget, der ikke eksisterede, fordi han saa en forseglet Dor. Men hvad sagde man i Retten om dette Brev?

Werdahl.

De loe rigtig nok deraf, men hele Verden holdt imidlertid Lovtale over ham, som han, ved Gud, ogsaa har fortjent.

Fier-

Fierval.

De maae dog tillade mig at bede Dem, ikke at tale for meget om den Historie, naar han hører derpaa.

Wer dahl.

Og hvorfor ikke? den gjør ham jo ingen Skam.

Fierval.

Nigtig nok, men det ydmyger ham, at han har taget saaledes Fejl; han, hvis eeneste Svaghed det er, at troe sig mere skarpsindig end andre.

Clementia.

Gandske rigtig. Jeg saae ved Spisebordet, hvorledes Deres Fortælling nedtrykkede ham; og jeg foreserer mine Bonner med Fiervals i den Henseende.

Wer dahl.

Som I vil, som I vil, Born! Jeg skal tie stille dermed saa meget, som jeg kan, men jeg svarer jer ikke for, at det jo vel een eller anden Gang plumper mig ud af Munden. Jeg er alt for glad over hans Fusentasterie, til at jeg kunde glemme det saa let. Men hvor bliver han af? Hvad mon han nu tager sig for?

Fierval.

Han sad ved Spisebordet, og leste i den Berlingske Avis.

Clementia.

Den behøver vi da ikke at forturoelige os over; for i den skal han nok lade være at finde nogen Plan.

Wer-

Werda hl.

Hør Børn ! I maae see til at munstre ham op.

Fierval.

Saa meget som det staer i vores Magt ; men
det er et vankeligt Arbejde med Kolk, der danner
sig selv Bekymringer uden at have dem.

Werda hl.

Jeg gaaer nu ind for at tage min sædvanlige
Middagsluur, og saa skal jeg sende ham ind til Zer.
(Gaaer)

A n d e n S c e n e.

Clementia. Fierval.

Clementia.

Nu, min Ven ! De er da ikke længere Caroli-
nes Elske; saa vidt er da min Broder kommet i
Historien.

Fierval.

Jeg begriber sandelig ikke, hvad det er for et Uheld,
der gjør, at han altid træffer det urigtige.

Clementia.

Og aldrig det rigtige. Det var imidlertid en
farlig Nival, han havde behaget at give mig, og jeg
begyndte ret at blive bange.

Fierval.

De spøger. Caroline er en uforstignelig Pige,
en Engel; men hvor er det muligt, at Clementia kan
frygte for nogen Nival ?

Cler

Clementia.

Jeg er ikke forsøngelig nok til at stole paa mine egne Undigheder, men maaske svag nok til at stole paa Deres Bestandighed.

Fierval.

Clementia! er det mueligt at aflade at else Dem,
naar man eengang har elset Dem?

Clementia.

O ja! De har først nyelig begyndt; og hvor
faa ere ikke de Mennesker, der holde ud, hvad De be-
gynde?

Fierval.

Jeg svær Dem til at . . . .

Clementia.

Tys! jeg forslanger ikke Deres Eed. Usoeret er
best; og jeg vil troe Dem paa Deres Ord. Men
De seer nu blot mine gode Egenskaber. Naar De
engang begynder at opdage mine Fejl . . . .

Fierval.

Clementia har ingen Fejl.

Clementia.

Tys! det var en Hofmands Sprog; det Sprog
frabeder jeg mig. Vist nok har jeg mine Fejl, som
andre Mennesker, skjondt jeg smigrer mig med, at
de ere ikke af de allerstørste. De vil engang udfin-
de dem. De har Forstand nok dertil, og . . . .

Fier-

Fierval.

O ja! jeg har Forstand, det har jeg mørket,
og begyndt paa nogen Tid at faae lidt Agtelse for
min egen Forstand. En Døsmer elsker ikke en Pige
som Clementia.

Clementia.

Ah! paa samme Grund kan jeg jo ogsaa være
stolt af min Forstand.

Fierval.

De smigret selv, og kalder mig en Hofsmand,
naar jeg taler Sandhed. O Clementia! Clementia!
Jeg kræver Gud til Bidne paa, at Deres Lyksalighed
skal være Maalet for alle mine Bestræbelser. De
er Godheden selv. Har De ikke tilgivet mig en Fejl,
som jeg neppe nogensinde vil kunne tilgive mig selv?

Clementia.

Det veed jeg ikke et Ord af. Jeg er ikke saa
villig til at tilgive. Siig mig: denne Fejl er . . .

Fierval.

At have vovet at anholde om Deres Haand og
Hjerte, førend den Sag var afgjort, hvorpaa min
borgerlige Stilling for Fremtiden i Verden beroer.

Clementia.

Kommer De nu igjen til den Streng, som jeg
en Gang for alle har forbudet Dem at beroe?

Fierval.

De er rig! . . . .

Clementia.

Clementia.

Lykkelig er den Pige, der er riig for sig selv, og ikke for sin tilkommende Mand og Familie!

Fierval.

Og jeg er fattig!

Clementia.

En Mand med Deres Evner og Kundskaber er aldrig fattig.

Fierval.

(Knæser hendes Haand med Hastighed.)

Ubeskrivelig gode Pige! De ikke alleneste tilgiver, men De gør meget mere: De undskylder; og jeg er lykkelig over al Maade. Kunseen Ting mangler der mig til min fuldkomne Lyksalighed.

Clementia.

Jeg troede, at der manglede intet. Hvad kan man da gjøre for at faae den fuldkommen?

Fierval.

Giv mig Deres Tilladelse til at udbede mig Deres Broders Samtykke!

Clementia.

Det tager jeg mig vel i Agt for. Det er noget som jeg selv vil gjøre.

Fierval.

Behag da at gjøre det jo for jo heller!

Clementia.

Hør, min Ven! min Broder er i Dag blevet
Seibergs Skuespil. 1ste Deel. 3 nar.

narret med alle sine Opdagelser. Jeg vilde saa gjerne undé ham den Triumph, at han dog en gang havde udfundet noget, som var rigtigt.

Fier val.

Og dette, haaber De, vil lykkes?

Clementia.

Jeg skal tale saa thdlig for ham, som jeg vel kan, uden at sige Ordet reent ud, saa vil han dog vel kunne gjette sig frem til Resten; han, hvis hele Bestræbelse gaaer ud paa at gjette! og kan man ellers slutte sig frem efter noget af, hvad han siger, saa er han nok i den Post trimmelig paa Vejen.

Fier val.

Jeg roeser Delikatesen i Deres Fremgangsmaade. Idelige Fejlslutninger vilde ydmyge ham for meget.

Clementia.

Det er netop min Mening. Jeg haaber, at min lille Krigslist skal lykkes, uden at han skal mærke, at det er en anlagt Plan.

Fier val.

Har jeg noget at tagtage ved denne Sag?

Clementia.

Intet uben at være passiv og ikke at robe mig. Den største Vanskelighed er høvet, da han veed, at De ikke er hans Medbejster hos Caroline.

Fier
val

Fierval.

O! Clementia! De forsøger min Lykke ved at lade mig erfare denne sosterlige Omhu for Deres Broder, min Ven.

Clementia.

Kan jeg vel ønske mere i Verden, end at anvende alle mine Kræfter paa at gjøre en saa ejer Broder lykkelig? og Dem . . . . .

Fierval.

(Griber hendes Haand, og kysser den.)

Elskværdige Pige!

Clementia.

Der kommer han ret tilpas.

Tredie Scene.

De forrige. Alviis (med en Avis i Haanden.)

Alviis.

(Uffsides i det han seer Fierval kysser Clementias Haand.)

Stakkels Blinville! hun er ikke for dig! hun er borte! Jeg veed ikke, hvorledes det var, at den Plan kom mig i Hovedet i Morges; men jeg har maattet slae en Streg over den.

Clementia.

(Med en kærligis Tone.)

Min Broder! du overrasket mig.

Alviis.

Det var ikke min Hensigt, endstjondt det for-

ngier mig at have overrasket dig imod min Billie.
Jeg er ret glad over, at du anseer min Ven som
din anden Broder.

Clementia (afsides til Fierval).

Han er usorbederlig.

Fierval.
Jeg er stolt af Deres fortreffelige Søsters Ven-
skab. Det udgør mit Livs Lyksalighed.

Clementia.

De taler alt for tydeligt, kære Fierval!

Alviss.

Venskab kan gives til mange, uden dog at for-
mindskes. Men der gives een Tilbøjelighed, som ikke
kan deles, og den havde jeg ønsket Dem af min
Søster.

Fierval.

De har ønsket mig endnu meer end deres Sø-
sters Venskab! O! lad mig omfavne Dem dorför!

Alviss.

Man gjør saa mange Ønsker i Verden; neppe
et af tusende opfyldes.

Clementia.

Der gives dog Ønsker, som ere saa fornuftige,
at man ikke alleneste kan, men endogsaa bør vente
dem opfyldte; og som virkelig opfyldes.

Alviss.

Det har ikke været min Lod i Verden,

nen har villet, at jeg skulde see Opfyldelsen af mine underligste Ønsker gandste nær. Det var kuns optiske Bebragerier, der forsvandt i en Haandevending.

Clementia.

Men, min Broder! er du vis paa, at du altid har seet rigtig? og at du aldrig har drejet Maskinen om, og saaledes selv været Skyld i, at Illusionen er forsvundet?

Alviis.

Jeg kan tage Feil. Jeg kan bedrage mig. Det er Menneskelighedens Lod. Jeg tilstaaer endog, skjundt med Undseelse, at dette har været Tilfældet med mig et Par Gange i Dag.

Ferval.

Men tilstaae da ogsaa tillige, at det meest klar-seende Menneske ofte handler som den Blindeste, og at han ikke merker de Ting, der ligge lige for hans Fodder, forend han er faldet over dem.

Alviiis.

Anmærkningen er sand; men Anwendelsen, isald den gjelder mig, uriktig.

Clementia.

Ikke saa uriktig, som du forestiller dig. For Exempel: Lad os blive ved den Materie, som vi havde begyndt paa. Du taler om det Vensteb, som jeg bærer for Ferval, og det paa en Maade, som om du ønskede, at dette Vensteb var af en anden Art, øg en mægtig Hoben storre.

Kl.

Alviis.

Bedste Clementia! herom en anden Gang, naar
du behager.

Clementia.

Og hvorsor ikke nu strax? Jeg synes, at vi var
kommet saa godt i Gang med den Materie.

Alviis.

En anden Gang! jeg beder dig. Gud veed at
jeg længes lige saa meget som du ester at have en al-
vorlig Samtale med dig.

Fierval.

Og Øjeblikket er nu saa bequemt dertil. Villad
mig at gaae!

Alviis.

Nej bie! Det vil lede mig for langt fra mit
Øjemeed; og jeg har Ting af større Vigtighed at
tale med Dem om. Altsaa en anden Gang, fjære
Søster!

Clementia.

En anden Gang bliver du ligesaa gal, som du er
i Dag.

Alviis.

Der er Øjehlikke, hvori den klogeste Mand maae
hære sig ad, som om han var affindig. Tenk dig om.
Du veed alt, hvad jeg veed; og du hør kunne slutte,
hvad jeg maae lide.

Clem-

Clementia.

Jeg veed intet andet, end at du er forstyrret i Hovedet. Bliver du saaledes ved, saa maae man til sidst indspærre dig.

Tierval.

Har De tabt al Deres Fortroelighed til Deres Søster? Er det muligt at have et inderligere Vensteb, end det hun bører for Dem. Hvorfor ikke betro hende Deres Bekymringer?

Clementia.

Kjæreste Broder! for al den broderlige Kjærlighed, du . . . .

Alviis.

Clementia! o! jeg elsker dig usigeligen, og jeg kjender dit systerlige Hjerte. Men jeg beder dig endnu paa det indstændigste, opset din Samtale med mig til en anden Gang, og lad mig være alene nogle saa Djebliske med vores Ven!

Clementia.

Jeg giver efter, siden jeg marker, at jeg gjør for gieves Modstand. (Til Tierval, i det hun gaaer) Siig ham altting. Jeg tillader det.

Tierval.

Gud velsigne Dem! elskværdigste Clementia!

(Clementia gaaer.)

Tier-

Fjerde Scene.

Alviis. Fierval.

Alviis.

(Ussides i der han sætter sig.)

Nu gjelder det om at være kold. (Højt.) Min
Ven! jeg behøver Deres Bistand.

Fierval (sætter sig.)

Gud være lovet! Besal over Deres Ven! I et
hvært tilfælde, hvor jeg kan udrette noget for Dem,
vil De finde mig trofast, ærlig, taut og forsigtig.

Alviis.

Jeg veed det. Jeg kjender Dem; og jeg føler
i dette Øjeblik, hvor lykkelig jeg er at have en Ven,
som jeg kan stole paa.

Fierval.

De gjør mig ganske nysgjerrig. Skynd Dem
at tilfredsstille mig.

Alviis.

Førend jeg gaaer videre, fordrer jeg Deres Tausched,

Fierval.

Betinget eller ubetinget?

Alviis (beranker sig noget.)

Ubetinget. Var De gift; eller havde De en
Elsterinde, som jeg kjendte, vilde jeg, at Detog hens-
be paa Raab med Dem.

Fier-

Fierval.

Velan! saa tillad mig at sige . . . .

Alviis.

Fald mig ikke ind i Talen, men hør opmærk-
som paa, hvad jeg har at bede Dem om.

Fierval.

Det skal jeg, men paa det Vilkaar, at De siden
tillader mig at tale, og lover mig at høre.

Alviis.

Jeg antager Vilkaaret. Altsaa til Sagen. Jeg
læser her i Avisen denne Paragraph: Et Lyststed i
en eensom afsides Egn, tjenligt for en lidet Familie,
er at faae til Kjøbs eller Leje. Man henvender sig
til . . . .

Fierval.

Nu, og dette Lyststed?

Alviis.

Kjøber De for mig.

Fierval.

Tillad mig, min Ven! at sige, at jeg aldeles
ikke billiger dette Korehavende. Hvorfor begrave Dem
i en eensom afsides Egn? Enighed er ikke tjenlig
for Dem.

Alviis.

De forstaar mig ikke. De kjøber Stedet, men
ikke mit Navn. Mit Navn maae ikke nævnes. Pri-
sen

sen overlader jeg til Dem selv. Der har De Visen. De seer der, hvem De har at handle med.

Fierval.

De agter ikke selv at høe der?

Alviis.

Tillad, at dette Spørgsmaal bliver ubesvaret. Beboerne skulle nok indfinde sig, naar Tid er.

Fierval.

Velan! jeg fordrer ikke større Fortroelighed, end De selv behager at skænke mig.

Alviis.

Nu videre: De sørger for, at Stedet bliver i standsat, isald det trænger dertil; og De misblerer det med alle Hornsdenheder.

Fierval.

Ogsaa det skal jeg bessørge. Men hvorledes?

Alviis.

Som om det var til mig selv. Smukt og komplet.

Fierval.

Intet skal komme til at mangle, naar De kuns ikke vil bryde Dem om Bekostningerne.

Alviis.

Penge skal De faae, saa mange som De behøver og forlanger.

Fierval.

Men vil De ikke selv være paa Raad med?

Al-

Alviis.

Jeg stoler paa Deres Gout, og overlader alting til Dem.

Fierval.

Det er en vanskelig Commission. Gid jeg havde vel udrettet den!

Alviis.

Jeg sagde; at alting maatte være komplet. For at give Dem en Idee, om hvad jeg forstaaer ved Ordet komplet, nödes jeg til at nævne et Mobel for Dem, som De ingenlunde maae forsvimme at anskaffe.

Fierval.

Og dette Mobel er? . . . .

Alviis.

En Bugge.

Fierval.

En Bugge? Dette forekommer mig noget komiske. Spøger De?

Alviis.

Som jeg siger. En Bugge, og alt hvad dertil hører.

Fierval.

Dog vel ikke Barnet med?

Alviis.

Laab os tale alvorligt! jeg beder Dem. Alting maatte være smukt og fuldstændigt. Ingen Ting maatte mangle.

Fiers

Fier val.

En besynderlig Commission at give en Ungkarl!
Men tillad mig at gjøre een Anmærkning: Det sy-
nes mig at være noget for tidligt. Høst paa, at De
er først kommet hertil i Aftes.

Al viis.

Uden at indlade mig videre paa Deres Anmærk-
ning, siger jeg Dem, at det haster; og jeg beder
Dem, at ikke spilde Tiden.

Fier val.

Som De behager. Men betenk dog, hvad De
vover!

Al viis.

Vover? jeg vover intet derved.

Fier val.

Det være langt fra mig at ville udførste Dem;
men Vensteb hyder mig at sige, at jeg vel begriber,
hvorpåledes De, som et ung Menneske, kan have be-
gaaet en Svaghed; men jeg kender ikke Deres For-
stand igjen, naar De saaledes vil sætte Dem i Fare
for at blotte Deres Svaghed her i Landet, da det
staar i Deres Magt at holde den evig begravet i
Mørket i et fremmed Land, uden derfor at forglem-
me de Pligter, der hviler paa Dem imod een uskyldig
og to ulykkelige Skabninger.

Al viis.

De er paa et false Spor, kære Ven! men jeg
maae

maae lade Dem blive der. Dernæst erknydiger De Dem her i Byen om en meget habil og duelig Gjordemoder, samt en sund og frisk Amme.

Fierval.

Sagen bliver alt mere og mere moersom. Men betenk, at jeg ikke forstager mig paa at examinere dem.

Alviss.

De spøger! og Sagen er, ved Gud! alt for alvorlig til at affærdiges med Spøg-

Fierval.

Sagen maae være saa alvorlig i Deres Øjne, som den vil; saa maae De dog ikke tage det ilde op, at jeg finder det yderst komisk, at den første Commision, som min Ven giver mig, er den at feste Gjordemoder og Amme. Og De maae holde mig tilgode at jeg leer deraf.

Alviss.

Lee saa meget, som De behager, naar De kuns opfylder min Begjering. De gjor saadan Aftale med disse Folk, at de holde sig færdige til at rejse ud paa Lyststedet ved allerforste Vinck.

Fierval.

Nu, jeg faaer see at udrette denne Commision, saa lojerlig saa den end er. Man lærer dog immer noget derved; og hvem veed, naar man engang kan komme til at gjøre Brug af en saadan Lærdom?

Al-

Alviis.

Dette er da Hovedsagen. Men der er mangfolde andre Smaaeting, som man ikke strax tænker paa; og dem overlader jeg til Deres egen Omsorg.

Gierval.

Jeg skal ikke mangle; men . . . . .

Alviis.

Apropos! De sørger for altting for, at Borne-
et bliver fine, moderne og smukt. Kjøb dertil
alt, hvad De vil; men saa snart som muligt. De
faaer vel sagtens opspurgt en Syepige eller Syckone,
der forstaar sig paa det Arbejde, og som ønsker at
fortjene noget. Prut ikke med et saadant stakkels
Menneske! Det er dyre Tider. Altting er kostbart;
og det er Synd at betale dem saaledes, at de maae
arbejde og sulde paa eengang.

Gierval.

Frygt ikke derfor! Det er ikke min Maade at
prutte om Arbejdsløn. Men tillad mig eet Spørgs-
maal uden at fortørnes berover!

Alviis.

Jeg er Deres Ven, og kan altsaa ikke vreedes
over Deres Indvendinger.

Gierval.

Har De ogsaa vel betænkt, hvad De gjør? og
veed De med bestemt Vished, hvorfore De gjør disse
Anstalter?

All-

Alviss.

Sa, min Ven! alting er vel overlagt, og der
fattes intet andet, end at De er mig behjelpeelig i Uds-
førelsen af min Plan.

Fierval.

Altsaa bør jeg troe Dem, og opfylde Deres
Begjering, saa godt som jeg kan.

Alviss.

Befael over mig igjen, naar De behager! — Saa
er da den Sag afgjort! (Afsides.) Gud! hvad det
koster mig at holde Contenance! (Højt.) Farvel!
(trejser sig.)

Fierval.

Ikke endnu. De glemmer vores Vilkaar.

Alviss.

Vilkaar? hvilket?

Fierval.

At De igjen skulde høre, og tillade mig at tale.

Alviss.

Mu saa tal da! jeg hører! (Møg nem! saa nu
og nuud u. c. !)

Fierval.

De er da nu overbevist om, at jeg ikke er Deres
Medbejler hos Caroline?

Alviss.

Tilfulde. (Afsides.) O gud han var det! saa
vidste jeg dog, hvem der var den lykkelige.

Fier-

Fier val.

De er nu atter uroelig.

Alviis (vinger sig.)

Jeg er gandse roelig. Bidere, min Ven!

Fier val.

Folger det nu deraf, at jeg er aldeles ligeegyldig
for Kjærlighed, og at mit Hjerte er frit?

Alviis.

De elster? kjæreste Blinville!

Fier val.

Ja, og det en Engel! Deres Samtykke, min
Ven!

Alviis.

Det glæder mig. Usigeligen glæder det mig.
Men hvortil mit Samtykke?

Fier val.

Upaatvivlesigen.

Alviis.

Det forstaaer jeg ikke. Dog velan! det har De.
Af! saaledes forsvinde mine gladeste Dromme. Lad
saa være! min Ven bliver lykkelig, uagtet det ikke
steer paa den Maade, jeg ønskede! Jeg havde be-
stemt min Øyster for min Ven.

Fier val.

Er det mueligt? o De gjør mig usigelig lykkelig!

Alviis.

Og Gjenstanden for Deres Kjærlighed . . .

Fier-

Tierval.

Vild, at Deres elskværdige Søster . . . . .

Alviis.

Min Søster! . . . nu hvad hun?

Tierval.

Jeg elsker hende. Jeg tilbeder Clementia.

Alviis.

Hvad hører jeg? Ulykkelige Blinville!

Tierval.

Hvad vil det betyde? Er jeg ulykkelig?

Alviis.

Det er umueligt. Det er umueligt. Slaae det
af Deres Tanker, Blinville! isald De kan.

Tierval.

Hvorfor ulykkelig? Hvorfor slaae det af mine
Tanker? Maar De billiger min Kjærlighed?

Alviis.

Billiger? Ja ved Gud! billiger jeg den. Det
var mit Ønske i Morges; men det er nu eengang
skrevet i Stjernerne, at intet af mine Ønsker skal
opfyldes.

Tierval.

Hør mig! det er opfyldt, dette Ønske.

Alviis.

Nej, siger jeg, nej! og det bliver aldrig opfyldt.
Hør og hjelv! med to Ord knuser jeg Deres hele
Haab. Min Søster elsker en anden.

Seibergs Skuespil. 1ste Deel.

R

Tier

Herval (leer.)

Ha ha ha! De sværmer.

Femte Scene.

De forrige. Jens (med et Brev.)

Jens.

Et Brev til Herren.

Alvits.

Fly mig det! (aabner Brevet og læser med kjendelig Bevægelse.)

Herval.

Hvad flettes Dem? min Ven! Ubehagelige Nyheder?

Alvits.

O! jeg er skamfuld. Jeg maae fly for alle Menneskers Øjne.

Jens.

Skal Buddet have Svar?

Alvits (vil gaae udten at svare.)

Jeg maae fly! . . . .

Herval (holder ham tilbage.)

Vie dog! betroe mig, denne Hemmelighed!

Alvits (Aber ham Brevet)

Læs, og lad mig være allene. (Gaaer ind i sit Kammer.)

Sjet-

Sjette Scene.

Fierval. Jens.

Jens.

Hvad skal jeg svare Buddet, som venter?

Fierval.

Hvem er Buddet fra?

Jens.

Fra Major Schirmer.

Fierval.

Schirmer! hvor kommer de i Correspondence
med hinanden?

Jens.

Jeg har i Dag bragt et Brev til ham fra Herren.

Fierval.

Godt. Behøves der Svar, skal det blive sendt.

(Jens gaaer.)

Syvende Scene.

Fierval (allene.)

Jeg frygter næsten for at læse dette Brev . . .
Dog! hvorfor? (læser.) "Deres Uroelighed i Anled-
ning af Oberstens skjelvende Hænder er overslødig,
og Deres Frygt for Blods UdgylELSE ugrundet.
Imidlertid, siden De tilbyder Dem at gaae i Ober-
stens Sted, saa kom, naar De behager. De skal

"finde mig til Deres Tjeneste, og jeg skal ikke blive vreed, om jeg finder, at De er min Meester i Skatspil. Schirmer." Alt dette forstaaer jeg ikke eet eeneste Ord af.

Ottende Scene.

Fierval. Clementia.

Fierval.

De kommer ret belejligt, beste Clementia! for at forklare mig noget, som det er mig, maa skee og saa Dem, umueligt at forstaae.

Clementia.

Siiig mig først: hvor er min Broder?

Fierval.

I sit Kammer.

Clementia.

Og hvad har De udrettet?

Fierval.

Aldeles intet. Jeg frygter for, at han er, som De sagde for, uforbederlig.

Clementia.

Fortæl mig da, hvad der er passeret.

Fierval.

Vare jeg kan erindre alt. Det løber rundt i mit Hoved, saa jeg er næsten fortumlet.

Clementia.

Se at bringe det i Orden.

Clem

Fierval.

De kroede, at den Berlingske Avis var uskyldig
Ørsning?

Clementia.

Skulde den ikke være det?

Fierval.

Langt fra! han har i den fundet en Plan . . .

Clementia.

Saa er han nok den første, som det er lykkedes
for.

Fierval.

Men han har paalagt mig Taushed.

Clementia.

Saa forlanger jeg ikke at vide noget. Men tag
Dem i Agt. De kjender min Broder.

Fierval.

Bel er det sandt, at han sagde, at om jeg havde
en Kone, saa maatte jeg vel tage hende paa Raad
med.

Clementia.

Det er Skade. God jeg var Deres Kone! for
jeg er utroelig mysgjerrig.

Fierval.

Eskærige Pige! Men han sagde det samme
om en Elskerinde.

Clementia.

Gjorde han det? Ih nu! saa er der jo intet
der

der kan hindre Dem fra at opdage mig Hemmelsigheden.

Fier val.

Fortryllende Clementia! (Kysser hendes Haand med Hentekesse.) Viid da, at Deres Broder vil kysse et Sted paa Landet! (Leer.)

Clementia.

Nu det Indsald er da ikke saa galt, som man kunde vente det fra den Kant. Et Huus paa Landet! Er det saa latterligt?

Fier val.

Huset ikke; men Almøblementet desto mere.

Clementia.

Og det er . . .

Fier val.

Jeg vædder, at De ikke gjetter det.

Clementia.

Plag mig ikke med den Gjetten! hvem kan holde det ud?

Fier val.

Nu vel da! En Bugge og Vornetsj.

Clementia.

Bugge og Vornetsj! hvor han er forsiktig! Hvor han seer langt ud i Tiden! Man skulde dog ikke tage Hatten af, førend man seer Manden. Frygter han maastee for, at der skal blive dyr Tid paa de Wahre?

Fier-

Fierval.

Men dette er endnu ikke det forunderligste eller lojerligste.

Clementia.

Men lad os da høre.

Fierval.

Jeg skal ogsaa forsyne Huset, og det strax, med en Gjordemoder og Amme.

Clementia.

O! nu spøger De, Fierval!

Fierval.

Jeg forsikrer Dem ved Gud, at jeg har aldrig talt alvorligere.

Clementia.

Og det har han påalagt Dem at sørge for?

Fierval.

Sa.

Clementia.

Dem selv?

Fierval.

Mig selv.

Clementia.

Da har han addresseret sig til den rette. Men kan jeg ogsaa troe Dem?

Fierval.

Jeg fornærmede Dem ved at vedblive min Paad² sand, naar den ikke var sand.

Clem-

Clementia.

Saa er min Broder gal. Og naar vil han flytte
ud til disse Møbler?

Herval.

Det er en Heimmelighed, for hvem de ere bestemte.

Clementia.

Det maae undersøges. — Man maae forebygge,
at han ikke prostituerer sig.

Herval.

De har Ret. Det har ogsaa altid været min
Tanke; og denne Undersøgelse kan jeg ikke overlade
til nogen bedre end til Dem.

Clementia.

Og sik De ba opdaget ham den store Hemmelig-
hed, som han saa længe burde have faldet over?

Herval.

Jeg sik sagt ham, at jeg elskede Dem, ejereste Cle-
mentia!

Clementia.

Du det var jo alt, hvad der behovedes.

Herval.

Hos en anden, men ikke hos ham. Jeg sik ikke
sagt ham, at jeg var det lykkeligste Menneske; at jeg
torde smigre mig med Deres Gjenkjerlighed.

Clementia.

Og Aarsagen?

Hier

H i e r v a l .

Han loed mig ikke tale ud; kaldte mig ulykkelig;
sagde, at De elskede en anden.

Clementia.

Nej hans Galsskab gaaer over alle Grandser.

H i e r v a l .

Og juft, som jeg var paa Vej til at betage ham
hans Vildfarelse, kommer Jens med dette Brev,
som jeg ikke forstaer et Ord af.

Clementia.

Lad mig see! (tager Brevet og læser.) Jeg for-
staer det. (Kør gandse højt.) Ha ha ha ha! Naa det
er en af min Broders sædvanlige Historier.

N i e n d e S c e n e .

De Forrige. Obersten. Caroline.

O b e r s t e n .

Hvor er han? hvor er han? Fanden tage mig,
maae jeg ikke kyisse ham, den gode Dreng! hvor er
han?

H i e r v a l (til Clementia.)

Siiig ikke, at han er i sit Kammer.

Clementia (til H i e r v a l .)

Nej lad os staane ham, saa længe som vi kan.

O b e r s t e n .

Kald paa ham!

E l e

Clementia.

Han er gaaet ud, Herr Oberst!

Caroline (til Clementia.)

Hvorledes er det nu sat med ham?

Clementia (til Caroline.)

Som for. Men det kommer nok af sig selv.

Obersten.

Der skal I bare vide, hvad han har gjort. Fanden veed, hvor han var falden paa den Tanke, at Major Schirmer havde fordret mig ud til at duellere?

Clementia.

Det skal jeg forklare Dem. De talte i Morges om, at De ikke kunde komme her i Aften, fordi Majoren havde fordret Dem ud og forlangt Satisfaction.

Obersten.

Fanden fare i det! men det var hverken paa Kaarde eller Pistoler. Det var paa et Spil Skak, som jeg vandt fra ham forleden Dag.

Hierval.

Og dette horte Deres Broder?

Clementia.

Det hørte han, som jeg ret godt erindrer.

Obersten.

Hvad har saa den gode Gv'r mig at gjøre? Der skriver han Major Schirmer et Brev til, hvori han taler om mine graae Haar, mine skjelvende Hænder

og

og saa videre; fortæller Majoren, at Partiet ikke er lige, siden han er saa meget yngre, og tilbyder sig at slaaes i mit Sted, isald Sagen ikke kan afgjøres uden ved Slagsmaal.

Caroline.

O! jeg kjender hans edle Hjerte.

Obersten.

• Jeg kommer hen til Majoren, han viser mig Brevet, og hvad han har svaret derpaa . . .

Tierval.

Svaret har vi her. Det har vi lest. (Viser Brevet.)

Obersten.

I kan troe, at vi havde os en god Lætter over det. Men Djævelen annamme mig! om jeg ikke græd som et Barn af Glæde. Og veed De saa, hvor honest Majoren var?

Clementia.

Naa lad os høre.

Obersten.

Han sagde til mig som saa: Jeg vil, Fanden tage mig! . . . Dog nej! han bander ikke som jeg; men han sagde: Jeg vil ikke holde Dem fra det berhagelige Selstab i Aften, som De har givet Slip paa for min Skyld. De giver mig Satisfaction en anden Gang, og jeg giver Dem Deres Eresord tilbage.

Cle-

Clementia.

De bliver altsaa hos os i Aften? ind med mig
Obersten.

Ja jeg gjør Born! isald I vil have mig
Clementia.

De gjør vores Hornjelse fuldkommen. Kom, og
lad os gaae ind til min Onkel; han vil blive glad
derover; og han gaaer gjerne i Majorens Sted, og
mører Dem med et Spil Skak i Aften.

Obersten.

Top! det holdes. Men I maae, Fanden tage
mig! ikke glemme at lade mig vide, naar den gode,
kjere, rare Fyr er kommet hjem, for at jeg kan om-
favne ham, og takke ham af mit inderste Hjerte.

(De gaae alle sammen.)

Femte Act.

Første Scene.

Jens Lassene.

Jeg saae igjennem vinduet, at Lise kommer herhvid.
Vi har hende sikkert ret fara heroppe, og saa sat
min Havn begynde. Det er Skade, at jeg blev af
med Brevet. Jeg skulde have skrevet det om, men
det

det gad jeg ikke være over. Det saae desuden ud,
som om jeg var saa fattig paa Opfindelser. Det
er jeg, Gud see Lov! ikke. Jeg har faaet en an-
den Idee. (Tager en Daase med et Fruentimmerportræt paa
op af kommen.) Her har jeg været hos Münbergeren,
og kjøbt mig en Daase med et Portræt paa, som nok
sal gjøre hende Hovedet kruset. Stille, der er hun.
(Stikker Daasen i kommen.)

A n d e n S c e n e.

Lise. Jens.

Lise.

See her er jeg da igjen.

Jens.

Det seer jeg saamænd.

Lise.

Saa lad os da nu begynde, hvor vi slap. Men
hvad seer jeg! Er det den Stilling, hvori jeg for-
loed dig?

Jens.

Mener du, at jeg skulde have ligget saaledes, siden
du forloed mig?

Lise.

Ta hvad andet? det er jo kunst et Øjeblik siden.

Jens.

Et Øjeblik? Et smukt Øjeblik? hvori du i det
mindste har spist dine to gode Maaltider, og kan-
see noget paa det tredie med.

Lise

Lise.

Er da den Tid saa lang for en, der elsker som du?

Jens.

Gaae Tanden i Vold med din Elsten! Jeg elsker ikke at ligge paa Knæ en heel Dag, som en Nar.

Lise.

Men, naar du ligger paa Knæ, kan du jo ikke ligge anderledes.

Jens.

Du kan selv være en Nar.

Lise.

Ga see, om hun vil! Men hør nu; Vi spilber Tiden. Vi kunde allerede have været et gode Stykke paa Vejen. (Tager et Tørklæde op af Lommen og lægger paa Gulvet) Seer her var det, troer jeg . . . Nej bie lidt. Hyster Tørklædet og trækker Jens med sig.) Her var det; nu erindrer jeg det. Fald nu paa Knæ, saa begynder vi Comedien.

Jens.

Gaae den Skam der gjør! Fald selv paa Knæ og spil en Tragedie?

Lise.

Den vilde blive komisk nok. Maar saae du Frumentimer falde paa Knæ? Maas fort paa Knæ!

Jens.

Nej, min gode Tomfrue Lise! Det er forbi, vi

to passer ikke sammen; og dervor er det best, at vi gjør Ende paa Historien. Jeg slaeer op med dig.

Lise.

(Grædende; tager Torklaedet op, og tører Øjnene.)

Troelose Forræder!

Jens.

Ja, det skulde du have betænkt før, saa havde du ikke behovet at græde nu. (Tager Daasen op af Kommen)

Lise.

O jeg elendige!

Jens.

Det gjør mig virkelig ondt for hende; men græd ikke!

Lise.

Ja, naar jeg bare kunde komme til at nyse, saa gik Graaden over.

Jens.

Behøver du en Priis?

Lise.

Saaledes at forlade din troe Lise! (Tager sat paa Daasen, og seer paa den. Jens holder den tilbage.)

Jens.

Jeg kan fane hundrede Piger for een. Jeg behøver bare at række Haanden ud, saa hænger de ved.

Lise (anser.)

O! det gjorde godt. Nu fil jeg Lust.

Jens.

Jens,

Naar jeg vil have mig en Kone, skal det være
een, der ikke bider sig ind, at hun har mere Forstand
end jeg.

Lise (leer.)

Stakkels Jens! Altsaa hører jeg, at du har for-
sooret at gifte dig.

Jens.

Tænker hun, at der ikke er flere Fruentimmer
til end hun? (synder hende Tobak.) Behager hun?

Lise.

Det er vel halv Islandst, og halv Rapee?

Jens.

• Nej, det er noget, som hedder Contenance.

Lise.

Det bruger jeg ikke.

Jens.

Da kunde hun behøve det.

(Kyster Daasen i, og holder hende Portrætet for Øjnene.)

Lise.

Det er et dejligt Billedet! Er det tilladt at see?

Jens.

Vær saa artig! (leverer hende Daasen.)

Lise.

Hvad det er en vacker gammel Kone!

Jens.

Gammel Kone! Er hun blind?

Lise.

Lise.

Sig mig: Er det ikke højsalig Dronning Mar-
garethe? Mig synes, jeg har seet heude engang paa
Konstammeret.

Jens.

Hun forstaer sig godt paa Malerie! Er het en
gammel Kone? Jeg vil tjene hende, Jonfrue Lise!
Det er et ungt Fruentimmer, der gjør mig den Ære,
at have noget mere end Venstak for mig.

Lise.

Tja, man kan see paa hende, at hun har Gout . . .
Men . . . hvor tjener hun?

Jens.

Tjener! hun behøver ikke at tjene for sit Brod.
Hun boer, om du vil vide det . . . .

Lise.

O! jeg veed det. Der staer Gratis over Dore-
ren; og gratis, veed du, betyder paa Danse en lille
Present. Ulykkelige Lise; det er hende, der skal inde-
tage din Plads i Jensens Hjerte!

Jens.

Hun skal ikke; hun har allerede indtaget det;
og i Morgen bestiller jeg Kongebrevet.

Lise.

Hun faaer vel alle Politiebetjenterne til Gorlo-
vere?

Heibergs Skuespil. 1ste Deel.

L

Jens.

Jens.

Spot saa meget, som hun behager! men imellem
os er det forbi.

Lise.

Det var et Torden slag for mit Dre. Lad mig
se Daasen endnu! (betragter, og leverer ham den igjen.)
O! jeg udholder der ikke længere! Farvel! jeg gaaer.
(vil gaae.)

Jens.

Hvorhen? hvorhen? Gaae ikke hen, og last dig
i Kanalen!

Lise.

Nej, jeg vil først hen til Blanckensteiner, for
at høre, hvad du har givet for Daasen; for jeg saae
den i hans Boutik i Gaar.

Jens.

Saa! Fanden fare i det dumme Indsald! staaer
jeg ikke der, som en Mar igjen?

Lise.

Ja, hvem er Skyld deri, uden du selv?

Jens.

Saa hør da engang Lise! uden Omstøb: Har
du endnu den samme Godhed for mig som før?

Lise.

Maar du vil være den samme, som du var, førend du
rejste udenlands, saa siger jeg Ja, men vil du gjøre
dig til Mar, saa siger jeg Nej.

Jens.

Jens.

Saa top da! det lover jeg. Der har du min
Haand!

Lise.

Der har du min igjen. Men det siger jeg dig,
at kommer du med Galskab igjen, saa skal du angre
det. Du har nu havt to Prøver paa min Capacit
tet i den Post.

Jens.

Godt! og der har du Daasen med.

Lise.

Nej, gjem den for at tage dig en Pris Conter
nance, naar du en anden Gang gør dig til Mar.

Tredie Scene.

De forrige. Fierval.

Fierval (til Jens.)

Er din Herre endnu i sit Kammer?

Jens.

Jeg har ikke seet ham komme ud derfra.

Fierval.

Hvad tager han sig for?

Jens.

Det veed jeg ikke.

Fierval.

Saa lad mig være allene. Jeg har noget at tale

med ham. (Gens og Eise gaaer. Fierval aabner Døren.)
Er det tilladt? min Ven!

Fjerde Scene.

Fierval. Alviis (som kommer ud af Kammeret.)

Alviis.

Hvad godt? min Ven!

Fierval.

Man venter Dem i Selskabet. Man længes
efter Dem.

Alviis.

Jeg skal komme saa snart som jeg kan.

Fierval.

Strax, om De behager. Læg alt andet tilside
for i Dag!

Alviis.

Siiig mig engang: har De udrettet noget af den
Commission, som jeg gav Dem?

Fierval.

Jeg gaaer nu ud i Byen, og paa Vejen skal jeg
gaae ind til Commisionairen. Men, jeg beder Dem,
kjære Ven! endnu engang: har De vel overlagt al-
ting?

Alviis.

Fuldkommen! Jeg handler heri efter modent
Overlæg. Dem, som min Ven, overlader jeg Sa-
gen til Udsørelse.

Fier-

Fier val.

Nu velan da! saa faaer jeg opfylde Deres Be
gjering.

Alviss.

Endnu eet: Hvor er Caroline?

Fier val.

Hos Deres Søster, Deres Onkel, og hendes
Fader.

Alviss.

Hvorledes er hun tilmøde?

Fier val.

Det staer i Deres Haand at gisre hende ret
glad. Hun er inderlig bekymret over den ubegrives
lige Uroelighed, hvori hun finder Dem.

Alviss.

Jeg skal beroelige hende. Ved Gud! det skal
jeg.

Fier val.

Dertil behoves intet andet end, at De beroeliger
Dem selv.

Alviss.

Jeg maae tale med hende endnu een Gang un
der fire Øjne.

Fier val.

Og hun ønsker intet mere end denne Samtale.

Alviss.

Wilde De da ikke kalde hende herud?

Fier

Fierval.

Med den største Fornsielse af Verden.

Alviis.

Men for Alting saaledes, at hendes Fader ikke mærker det.

Fierval.

Frygt ikke for det! Han sidder op til Drene i et Spil Skak med Deres Onkel.

Alviis.

Altsaa, Farvel saa længe!

Fierval.

Farvel! men endnu eet Ord: Jeg besværger Dem ved vores Venskab, ved Peres Kjerlighed for Caroline, vær oprigtig imod hende! opdag hende alt hvad der ligger Dem paa hjerte, saa vist som hun vil sige Dem hendes lønligste Tanker.

Alviis.

Det er just min Hensigt. Vær roelig i den Post!

Fierval.

O! saa er De lykkelig. Denne Samtale kan for evig grundfeste eller for evig forspilde to fortræs-felige Menneskers Lykke. Glem ikke dette! Farvel!

(Gaaer.)

Femte Scene.

Alviis (allene.)

Grundfeste min Lykke? o! den er forspildt. Men Carolines . . . den skal jeg befæste . . . det er min faste

faste Beslutning; og opnaer jeg denne min Hensigt, saa er jeg tilfulde belonnet for mine Oposfrelser. Men hvorledes skal jeg bringe denne gyselige Tilstaaelse om hendes Tilstand ud af hendes Mund? Det er et vanskelige Foretagende, og fordrer den yderste Delicatesse. O! at jeg kunde blot bibringe hende den Fortroelighed til mig, at hun vilde ansee mig, ikke som sin fordums Elster, men som sin Ven . . . Gud staar mig bi, og give mig Kraft! . . . Nu gjelder det; der kommer hun.

Sjette Scene.

Alviis. Caroline.

Caroline.

Her er jeg, bedste Ven! efter Deres Anmodning.

Alviis.

Jeg takker Dem uendelig, kjæreste Caroline! at De har villet umage Dem herhid, og unde mig en kort Samtale med Dem. Behag!

(Byder hende en Etdel, og de sætte fra.)

Caroline.

Hvor inderlig har jeg ikke længtes efter dette Dicblik, der, som jeg haaber, skal opklare altting, saafremt De blot ikke selv vil skyde al Oplysning fra Dem!

Alviis.

Bed Gud! det vil jeg ikke; og jeg er usigelig glad

glad over at finde Dem saa villig til at aabne Deres Hjerte for mig.

Caroline.

Naar havde jeg en Hemmelighed, en Bekymring, en Sorg paa mit Hjerte, som jeg ikke ønskede at kunne meddele Dem? Jeg var ung — saa at sige: et Barn — da De forlod mig. Jeg k僕ndte mig endnu ikke ret den Gang; og, hvad som mere er, De kunde ikke k僕nde mig ret . . .

Alviis.

O! jeg k僕ndte Deres fortræffelige Sjæl.

Caroline.

Fire Aars Gravereelse har gjort en Forandring....

Alviis.

O! jeg veed det, og jeg gjør ingen Bebreidelser!

Caroline.

Lad mig tale ud! Fire Aar, siger jeg, har gjort en Forandring hos mig. Jeg er ikke længere Barn, og min Karakter er næsten gandske fremmed for Dem. De maae begynde at studere mig paa nye.

Alviis.

Jeg studerer ikke paa andet, end hvorlebes jeg skal kunne opnaae Maalset for mine Ønsker: at see Dem lykkelig.

Caroline.

Vogt Dem for, at De ikke opnaae det modsatte. Den Vei, De har valgt at gaae paa, synes at lede netop dertil.

Alv.

Alviis.

Fjellen er da hos min Forstand; ved Gud! hos
min Forstand, og ikke hos mit Hjerte.

Caroline.

Jeg veed det. Men for at komme nærmere til
vores Maal, er det aldeles nødvendigt at have gjen-
sidig Fortroelighed til hinanden.

Alviis.

Den lover jeg Dem fra min Side. Gør De
mig det samme Øfste?

Caroline.

Urokkeligen. Dette er allerede meget vundet.

Alviis.

O! jeg ønskede intet mere, og mit Forsæt var
at bede Dem derom. De har forekommet mig.

Caroline.

Det er mig kjert. Altsaa eet Skridt vibere. De
formodede, at en Pige paa semten Aar, der havde
begyndt at lære, hvad det er at elskke, ikke kunde ud-
holde at være lange adskilt fra den elskede Gjen-
stand; og at den Tomhed, som hendes Hjerte følte,
vilde tvinge hende til, endog imod sin Villie, at væl-
ge sig en nærværende Gjenstand til at hæfte sit Hjerte
ved, for at holde sig stadeålos for Savnet af den
fraværende?

Alviis.

Gandstæ vist, og min Kundskab om det mennes-

ke:

Ædelige Hjerte sagde mig, at min Formodning var rigtig.

Caroline.

Jeg vil ikke modsig Dem; jeg troer selv, at den kan være rigtig. Men De ved dog, at ingen Regel gives, som jo har sine Undtagelser?

Alviis.

Kunde jeg gjøre Dem til en Undtagelse, uden at sætte alt for stort Værd paa min egen Person?

Caroline.

Derom en anden Gang. Adskillige Omstændigheder gjorde, at Deres Mistanke faldt paa vores fælles Ven Fierval.

Alviis.

Jeg nægter det ikke. Hans Fortjenester; Deres varme Venstebab for ham; denne Kjede, en Fororing af ham . . . .

Caroline.

Og et Portræt?

Alviis.

O ja! jeg tilstaaer det. Men jeg er underrettet om altting; og jeg skammer mig over at have kunnet fatte en saa falsk Formodning.

Caroline.

Mu; siden da den Sag er oplyst, hvad er der da mere, som kan forurolige Dem?

Al-

Alviis.

Ran jeg være roelig, og see Caroline side?

Caroline.

O! at det ikke var Dem, der forvolder mine Lis-
belsør!

Alviis.

Caroline har Bekymringer, som hun følger for
mig?

Caroline.

Jeg har ingen andre Bekymringer, end dem, som
Deres besynderlige Forhold sætter mig i.

Alviis.

Caroline har Sorger, andre Sorger?

Caroline.

Bagateller.

Alviis.

Men jeg kjender Dem. De føler alt for dybt
Vægten af Deres sidste Tab.

Caroline.

Nu vel an da! Siden De veed det, saa faaer
jeg finde mig i, at min Hemmelighed er robet.

Alviis.

Jeg veed det. Jeg kjender denne Hemmelighed.
Jeg veed, hvad der ligger Dem paa Hjertet, og saa-
rer Dem saa dybt; men troe ikke, at jeg har i Sine
de at gjøre Dem Bebrejdser!

Car

Caroline.

Jeg kunde fortjene dem, det tilstraær jeg. Men
aldrig østere skal jeg forsalde til den Svaghed.

Alviis.

Isteden for at hebreide Dem, har jeg just bedet
Dem umage sig herhid for at bevidne Dem min in-
derligste Deeltagelse i Deres Sorg, og for at stree-
he, om muligt, at troste Dem.

Caroline.

Spot mig kuns med Deres Deeltagelse! med
Deres Trost! Jeg känner Mandfolkene fra den Sis-
de. De lee over saadanne Tildragesser, som koste
os Fruentimmer bitre Taarer.

Alviis.

Jeg sætter mig i Deres Sted, og veed, hvad jeg
selv vilde føle ved et saadant Tab.

Caroline.

Hvad? De Earl! der er saa fornæstig; De skul-
de kunne begaae saadanne Daarligheder?

Alviis.

Svaghed er Menneskelighedens første Egenstab.
Jeg er selv et svagt Menneske, og bør derfor være
overbærende med andre. Men, kjereste Caroline!
skulde De ikke behøve nogen Adspredelse?

Caroline.

Hvorfor det?

Alviss.

Hvad om De valgte Dem et andet Opholdssted?
— Om De for en kort Tid reiste paa Landet? . . .
Jeg har i Sinde at kjøbe et Lyststed.

Caroline.

Jeg takker Dem for denne Opmærksomhed. Til
næste Når maaſkee, vil det blive mig meget behager-
ligt. Men for det første maa jeg blive i Kjøben-
havn. Jeg kan ikke forlade min gode Fader.

Alviss.

Det er ikke mit Raad. Bliv for alting ikke i
Kjøbenhavn! Deres Nabover, Deres Venner, Pu-
blikum vil snart opdage Maaſagen til Deres Græm-
melse . . . .

Caroline.

Lad dem det! Jeg har føresat mig, ikke længer
at gjøre nogen Hemmelighed deraf; og Publikum
faaer sige derom, hvad det behager.

Alviss.

Det er en dristig Beslutning; og der udfordres
mindre Mod til at fatte den, end til at taale Fol-
gerne. Betænk dette!

Caroline.

De skal see, at jeg har Mod nok til at løe ab
alle de Raillerier, som denne Omstændighed kan give
Anledning til.

Alviss.

Alviis.

Caroline! Caroline! det er stærkt. Det ventede jeg ikke af Dem. Saa betenk da, at Deres Hæbrede fordrer, at De menagerer sig. De behøver Pleje . . . .

Caroline.

O frygt ikke! Jeg kan begaue Daarligheder; men ikke i saa hoi en Grad, at lade en Sorg af den Alt angribe min Sundhed!

Alviis.

I midlertid . . . i Deres Forsatning . . . .

Caroline.

Hvordan? min Forsatning! . . . Det forstaaer jeg ikke . . . . Hvad vil De sige med det? . . . .

Alviis.

De veed at jeg er klarseeende. . . . En Stærk Observateur.

Caroline.

Nu vel da! hvad har De seet? hvad har De observeret?

Alviis.

De veed ogsaa, hvor inderlig jeg elster Dem! De veed, at jeg ikke er den Mand, der kan gjøre Dem Bebreidelser. . . . Betroe mig kuns alt! . . . Jeg tor sige, at De skylder mig denne Fortroelighed; og De har lovet mig den.

Car

Caroline.

Hvilken Fortroelighed? Jeg forstaer Dem ikke.

Alviis.

Tilstaae mig. . . . At nogen anden Forbindelse
i mellem os, end Venstabs Forbindelse, er umulig,
det indseer De selv.

Caroline.

Carl! Carl! hvad er det, De siger?

Alviis.

Nøgt det ikke! De seer, jeg veed alt. Tilstaae
mig kuns, beste Caroline! . . .

Caroline.

Jeg har intet at tilstaae. Hvad er det, De vil
have mig til at tilstaae?

Alviis.

Tilgiv mig! siden De da endelig vil node mig
til at sige Ordet reent ud . . . O! det kostet uen-
delig Overvindelse at faae det frem, men det maae
herud . . . saa tilstaae mig da . . . at De . . . at
De . . . o Gud! . . . at De er frugtsommelig.

Caroline (reiser sig med Fortrydelse.)

Jeg skal for tilstaae, at De er rasende. Og den
For nærmelse skulde jeg lide af Dem? (vil gaae.)

Alviis (holder hende tilbage.)

Bliv dog! bliv, elseværdigste Caroline! Jeg
veed alt, det mærker De jo, og bebrejder Dem intet.

Car.

Caroline.

Slip mig! lad mig flye Dem for evig! All Forbindelse imellem os er afbrudt. (Gaaer.)

Syvende Scene.

Alviis (allene.)

O ja vist er den kjereste Forbindelse imellem os afbrudt. Men mit Vensteb beholder du dog for evig. Gud være lovet, at dette Sted er forbudt ... Hvilkens Forstillelse! ... Dog nej! det var Skamfuldhed og Frygt for Bebrejdelser. Nu maae jeg tale med min Søster. Dette staer allene tilbage. See der kommer hun just.

Ottende Scene.

Alviis. Clementia.

Clementia.

(Som kommer ud fra sit eget Værelse)

Min Broder! jeg søger dig. Obersten spørger om dig. Hvorfor kommer du ikke ind til os?

Alviis.

Net strax. Jeg har bare nogle faa Ord at tale med dig.

Clementia.

Jeg er til din Djeneste, naar du kuns vil satte dig fort.

Al-

Alviis.

Saa fort som muelige; altsaa . . . Jeg veed
alting, kære Elementia!

Clementia.

Du veed alting? Maa hvad veed Du da?

Alviis.

Alting, siger jeg. Dit hjerteres heele Historie,

Clementia.

Det er mig ret kjert. Du har befattet Dig saa
meget med Fabelen i Dine Dage, at jeg troede Du
bekymrede Dig slet intet om Historien. Siig mig
da, hvad Du synes om Historieskriveren?

Alviis.

At Du elsker, det er mig kjert. Kjelighed er
ikke ulykkelig for alle! men jeg frygtede virkelig for,
at Du aldrig havde gjort noget Valg.

Clementia.

Nu, saa seer Du da, at Din Frygt var ugrundet.

Alviis.

Men — saa meget som dette glæder mig, saa
meget . . . tilgiv mig beste Elementia! . . . saa
meget misbilliger jeg dit Valg.

Clementia.

Hvorledes? . . . er der Dig selv der taler?

Alviis.

Ikke fordi han er fattig . . . Gud er mit
Bidne . . .

Clementia.

Fattig er han ikke, endskjøndt heller ikke riig.
Men behøver jeg mere Rigdom, end jeg har?

Alviss.

Det forstaaer sig. Det er heller ikke Sagen.
Men hans Stand . . .

Clementia.

Hans Stand er at være en ærlig Mand.

Alviss.

Nu det var ogsaa et ilde valgt Ord. Egentlig
talt existerer der kunns een Stand i Verden, og det
er Mennesker. Det heele Menneskelige Køn har
een Stammefader, alle ere Sødkende. Men jeg
meente hans Stilling i Verden.

Clementia.

En Mand med Talenter Kundskaber og et ødele
Hjerte kan aldrig komme i en slet Stilling.

Alviss.

Beste Pige! det være lange fra mig at tvinge
Din Tilbojelighed; men lad mig formaae saa me-
get hos Dig, at Du forandrer Dit Forsæt. Jeg
havde en anden Bestemmelse for Dig, som ligger
mig meget paa Hjertet,

Clementia.

Du maae have, hvad Bestemmelse Du vil, saa
angaaer Sagen mig; og jeg seer ingen Grund til
at forandre mit Forsæt,

Al-

Alviis.

Geg vil ikke fordre, hvad der maaſkee er en
Umuelighed. Giv mig, hvem Du vil til Svoger!
jeg ſkal falde ham Broder af et ørligt Hjerte! Men
lad mig gjøre en anden Bon, som Du kan, som
Du hør opfylde!

Clementia.

Lad mig høre, og vær vis paa min Føjelighed!

Alviis.

Geg veed, at det er Dit Forsæt at betræde samme
bane som Din Elſter. Vær vis paa, at jeg ikke
foragter den; at jeg, langt mere, under viſſe Be-
ringelſer, anſeer den for ærefuld . . .

Clementia.

Geg forſtaaer ikke et Ord af, hvad Du siger.

Alviis.

Iſteden for at betræde denne Bane, siger jeg,
som Du, med Din Formue, ikke trænger til; vil
jeg tvertimod indſtændig bede Dig om at formaae
Din Elſter til at vælge sig en anden.

Clementia.

Min Gud? vil Du da aldrig tale et klogt O:d?

Alviis.

Beste Søſter! Du forſtaaer mig.

Clementia.

Forſtaae Dig! . . Du forſtaaer Dig jo ikke en-
gang ſelv.

Alviis.

Jeg veed alting. Det er ikke meer en Hemmelighed for mig.

Clementia.

Hvad veed Du da? hvad veed du?

Alviis.

At Din Esfer er Skuespiller. At Du vil engagere Dig ved Theatret.

Clementia (leer.)

Dog jeg burde ikke lee; jeg burde græde over Din Forsfatning. Du er rasende. Hvoraf veed Du det?

Alviis.

Med eet Ord skal den heele Gaade være lost
(stager et Brev af kommen.) Kjender Du denne Udskrift?

Clementia.

Ta vist gjør jeg. Det er et Brev til mig.

Alviis.

Maa saa see da Indholden! Jeg skulde formode,
at Du ogsaa kjender den.

Clementia.

(Læser og leer af alle Krester.)

Men hvem i al Verden kan have skrevet dette
Galimathias?

Nien-

N i e n d e S c e n e.

De Forrige. Obersten. Carolina. Werdahl.

O b e r s t e n.

Hvor er han? hvor er han? Lad mig først omfavne og siden bande ham (omfavner Alvii.) Tak min Dreng! for den Affaire med Majoren.

A l v i i s.

De gjør mig skamfuld.

O b e r s t e n.

Det var, Handen tage mig! en hæderlig Streg; det var det. Men nu af en anden Tone, god Karl! Hvad Djevlen er det, Du har vræslet for min Caroline? for min egen gode kjere Datter? Hun vil ikke ud med det, men græder og vil bort, og vil aldrig see Dig mere. For en Ulykke! mine Hænder ere endnu ikke saa sjælvende, som Du bider Dig ind.

C a r o l i n e.

Kjere Fader! for Ends Skyld lad os gaae!

O b e r s t e n.

Først Svar!

W e r d a h l.

Carl! hvad er det? forklar Dig!

A l v i i s.

Forskaan mig for at tale mere i denne Materie! Jeg kan ikke.

O b e r

Obersten.

For Djævlen! jeg gaaer ikke af Stedet, førend
jeg veed Sammenhængen.

Werda hl.

Nu saa tal da, og gjor Ende derpaa!

Elementia.

Jeg beder Dig, kjære Broder! for Din egen
Roligheds Skyld.

Alvits.

(Urssides til Caroline, som han trækker til side, og leverer
hende et Brev.)

Frokken! De kjender vel Deres egen Haand?
Gjem dette Brev; det kan forklare alt. Men for
Guds Skyld! jeg beder Dem, læs det ikke her, og
var vis paa, at jeg er Deres Ven, og at Hemmelig-
heden skal være evig begravet hos mig.

Caroline (højt.)

Hvad! jeg skulde ikke læse det? Intet af mine
Ord, ingen af mine Handlinger skyer Dagens Lys.

Tiende Scene.

De Forrige. Lise.

Lise (kommer løbende ind.)

Glæde over al Glæde Froken! Purres har faaet
Unger, og een af dem ligner Mons, som det var
hans udtrykte Billede.

Caro-

Caroline.

(Som imidlertid har læst.)

Denne Esterretning kommer i det rigtige Øjeblik.
(Til Alvii, i det hun leverer ham Brevet.) Der min Herre!
læs nu selv dette Brev igjen, isald De har
hørt Lises Esterretning.

Alvii (tager Brevet.)

Min Gud! hvad betyder alt dette?

Clementia.

Lad mig see Brevet! (tager det fra ham) Nu, det
maae jeg tilstaae, det Brev har gjort en forfærdelig
Virkning. Ha ha ha! Der har vi Knuden til heele
min Broders forstyrrede Forhold i Dag. Ha ha ha!
men lee dog med! . . . hvor har Du faaet fat paa
dette Brev?

Alvii.

Det var maafee en Fejtagelse af Dig, at mit
Portræt var indsynt deri?

Clementia.

Hvad hører jeg? . . . Men hvad da? Kunde
Du alligevel være saa gal? Ha ha ha! Jeg kan ikke
bare mig for at lee. Ha ha ha.

Werdahl.

Men hvad er det, Du leer af? Clementia! for-
tel det, for at vi andre kan lee med.

Clementia (siner ham Brevet.)

Læs det selv, kjære Onkel! og lee saa over min
Brev-

Groders Galstæb, hvis heele Fortvivlesle reiser sig
deraf, at han har faaet til Medbeiller . . . en Kat.

Alviis.

En Kat?

Clementia.

Ingen anden end en Kat, min Broder. Det er
Katten, som hun skriver om. Det er Katten, der
er løbet bort fra hende. Det er Katten, som hun
sørger for. Det er Katten, vi talte om, da Du bes-
lirede os. Det er Kattekillingerne, som hun ven-
tede paa med saa stor Utaalmodighed. Om det er
til Purres, som Du har bestilt Bugge, Gjordemo-
ber og Anne, det maa Du selv besvare.

Obersten.

Hvad Djevlen er det for en Historie? (til Wer-
dahl.) Lad mig ogsaa læse Brevet!

Alviis.

O! jeg er bestemmet, for evig bestemmet!
(til Caroline.) Troken! jeg fortjener Deres Foragt!
(vil gaae)

Caroline (holder ham tilbage.)

Bliv dog! bliv ejere Cars!

Alviis.

Jeg veed det, at De har tilstrækkelig Grund til
at lade mig føle Deres Brede; og jeg tor ikke for-
mode, at den Fortrydelse, som jeg føler saa dybt i
mit Hjerte over at have fornærmet Dem, kan forsonne
mig med Dem.

Ca:

Caroline.

O! jeg erindrer ikke meer, at De har fornærmet mig. Endmere! jeg erindrer, at De har ikke fornærmet mig. Deres ødle Hjerte har ingen Deel i de Handlinger, som De selv kalder Fornærmelser.

Alviss.

Caroline! De er en Engel! De tilgiver.

Caroline.

Gid jeg havde noget at tilgive Dem! Det er saa godt at kunne tilgive, at jeg ikke skulde nægte mig denne Fornøjelse.

Obersten.

Net, min Pige! saa skal det være! Men det er ogsaa en brav Karl. Han har villet slaaes med Major Schirmer i din Faders Sted. Der har Du min Haand, min Dreng! Du er, Djævelen regjere mig en fir Fyr, uagtet Du er lidt gal.

Clementia.

Men nu har jeg en Hone at plukke med Dig, min kjære Broder!

Werdahl.

Hvorledes? Er der ogsaa noget galt med Dig?

Clementia.

Ia vist. Hvorfor skulde jeg gaae frie mere end de andre? Glæd Dem over mig, kjære Onkel! De kender ikke alle mine Talenter endnu. Min Bro-

der

der har opdaget eet hos mig, som jeg selv ikke
kjendte. Han vil gjøre mig til Akerse.

Caroline.

Jeg gratulerer.

Clementia.

Gratulerer mig eengang endnu, for han gifter
mig med en Aker; og det alt i Følge dette Brev,
som han, Gud veed hvordan — har faaet fat paa.

Alvise.

Paa en ørlig Maade, min Søster! det laae
der paa Bordet.

Clementia.

Men hvem kan vel have skrevet dette Vaas, og
det paa en Convolut med Udskrift til mig? Udskrif-
ten er Fiervals Haand. Den anden Skrift kjender
jeg ikke.

Werdahl.

Lad mig see! (tager Brevet.) Det skal vi snart
faae oplyst. (Gaaer til Dorren, og raaber.) Jens!

Ellevte Scene.

De forrige. Jens.

Werdahl.

Hør min gode Jens! kjender du dette Brev?

(leverer ham Brevet)

Jens.

O! tal ikke derom; Herr Etatsraad! Lad det bli-
ve en Sag mellem os.

A-

Alviis.

Har du skrevet det eller ikke? Svar mig!

Jens.

Siden det ikke kan være anderledes, saa nytter
det ikke at nægte det. Ja jeg har skrevet det.

Alviis.

Og i hvad Hensigt!

Jens.

Ikke i nogen ond. Bare for Spøg.

Werdahl.

Det er kuns efter en Forfært.

Jens.

Nej, Herr Etatsraad! lad mig ligesaa godt
sige Tinget som den er. Der var kommet en Kurre
paa Traaden imellem Lise og mig, som staar der . . .

Lise.

Naa nu faaer vi nye Historier.

Jens.

Og saa skrev jeg dette Brev, som jeg vilde vise
hende, for at bilde hende ind, at jeg funde gjøre
langt større Lykke, end at faae hende til Kone.

Clementia (leer.)

Ha ha ha! Ogsaa der har din Skarpsindighed
spillet Dig en Pøkkers Streg.

Alviis.

Min Gud! saa er det da skrevet i Stjernerne, at
jeg skal have taget Fejl i alting i Dag!

Tolv-

Solvte Scene.

De Forrige. Hierval.

Elementia.

De kommer ret, som De var kaldet, for at jeg kan bede Dem om at sige baade Ammen og Gjordemoderen af. Barselkonen er forstøt uden at have behøvet nogen af Delene.

Hierval.

Det glæder mig..

Alviis til Hierval.)

Det var ikke den Taushed, De lovede mig. De har forraadt mig.

Hierval.

Taalmobighed! Jeg har ikke handlet imod Des Forbud.

Elementia.

Var Du ikke saa blind, saa . . .

Caroline.

Beste Veninde! saan Din Broder!

Hierval.

Men glæd Dem nu ogsaa noget med mig! jeg faaer i dette Øjeblik et Brev, hvori man melder mig, at ikke allencsle mit Navn er udslættet af Emigrantenlisten, men ogsaa at mine Eiendomme ere restituerede.

Alviis.

Gud være lovet! beste Blinville!

Werdahl. Obersten og Caroline.

(alle paa eengang.)

Blinville!

Hierval.

Ja, saa hedder jeg. Tilgiv mig, at jeg saa længe har baaret et laant Navn; og tillad mig at jeg nedlægger min hele Formue for den elskværdige Elementias Fodder.

Ele-

me dengt. *Clementia.* *vidt com tenni*

Læg Dem selv med; for det er det eneste, jeg giv
der bukket mig efter at tage op.

Werdahl.

Jeg tager uendelig Deel i Deres Lykke.

Obersten.

Og jeg, D'resen annamine mig! med.

Caroline (til Clementia.)

Hvilken Lykke! kære Veninde!

Clementia.

Og Du min Broder! Du siger ikke et Ord.

Alviis.

Jeg er ganske forstenet. Hvorledes? Du elsker
Blinville?

Clementia.

En anden vilde have mærket det for lange siden.

Kierval.

Min Ven! Deres Samtykke!

Alviis.

Gud velsigne Dig, min Broder!

Clementia.

Dine Dine og Din Skarpsindighed har i Dag
gjort Dig slet Ejendom. Alt, hvad Du har seet og
udsundet, har ikke været til; og det eneste, som Du
kunde og burde have seet, har Du været blind for.
Lær deraf for Fremtiden at tage Dig i Agt for falske
Formodninger.

Alviis.

Jeg skal forbedre mig. Jeg sværger ved Caro-
lines Kjærlighed, at jeg skal rette denne Fejl.

Caroline.

Intet meer i denne Materie, om jeg tor bede.

Alviis.

(Taaer nogle Papirer op af Kommen.)

Blinville! Jeg har i Dag ved en vis Hændelse
faaet

faaet 200 Mdlr. til at gjøre godt med. Hvad om vi gav Lise dem til Medgift?

Hjerval.

Bravo!

Lise.

Tak som byder!

Caroline.

Og hvem skal deele denne Rigdom?

Jens (til Obersten.)

Dersom Herr Obersten vil tillade, at Lise og jeg staaer vores Psalter sammen.

Obersten.

Fanden tage mig! om jeg ikke vil. Tag hende! jeg skal ogsaa være betenktaa paa lidt Udstyr til Jer.

Lise.

Tusend Tak! Herr Oberst!

Alviis.

See der da! modtag altsaa disse Penge. (Jens vil tagedem.)

Lise.

(Slæer ham over Fingrene, og tager Pengene.)

Fingrene hos sig selv, Herr Jens!

Jens.

Men er det ikke det samme?

Werdahl.

Jeg skal nok betanke dig.

Jens.

Jeg har den Ære at takke

Alviis.

Der er allerede sorget for dig. Jeg veed, hvad du ønsker, og har lagt en Plan.

Hjerval.

Atter en Plan.

Clementia.

(Deklameret det sidste Vers af Harlequin Patriot.)

Tilstaage mig dog, min Ven! at Du er bindegal!

Bir-

Virtuozen

No. I.

Comedie i een Act.

Personerne:

Dyrendahl, en Herbergeret og Mignaturmaler.

Madame Cecilia, en Enke og hans Søster.

Winther, en Vestindisk Capitain.

Amalia, hans Broder-Datter.

Erfurt, en Kopiist.

Philip Moses, en Jæde.

Handlingen foregaar i en Stue ubi Dyrendahls
Herbergeer-Gaard. Der staar et Bord med Maler-
Anstalter paa, et Slatol, og andre fornødne Møbler,
omkring i Værelset.

Første Scene.

Dyrendahl (maler paa et Mignatur-portrait). Cecilia
(sidder og sver.)

Cecilia.

Min Broder! . . .

Dyrendahl.

Jeg troer, Fanden staer i den Kone — Kan du
ikke lade mig sidde i Fred og male?

Cecilia.

Naa, naa; om Forladelse. —

(En kort Stillehed.)

Dyrendahl.

Hvad var det, du vilde mig?

Cecilia.

Glet intet af Betydenhed; det var kuns noget
Nyt, jeg tænkte paa.

Dyrendahl.

Hvad er det for noget Nyt? . . . er det godt?

Cecilia.

Ja, meget godt . . . Du sjender jo den un-
ge Erfurt?

Dyrendahl.

Hvad han? . . . har han brækket Halsen? . . .
Sidder han i Slutteriet?

Heibergs Skuespil. 1ste Deel.

M

Co

Cecilia.

Nei; .. Det vilde du dog vel ikke ønske ham?
Dyrendahl.

Saamænd ville jeg just ikke; men om han blev
lam i den hoire Haand, saa at han ikke kunde male
lengere, det skulde jeg ikke fortryde paa. Isteden
for at give sig af med det, som han ikke forstaer,
gjorde han meget bedre i, om han sad i Nentekam-
meret paa sin Pode, og skrev, og ikke forsomte sine
Pligter.

Cecilia.

Jeg har aldrig hørt, at han forsomte sine Plig-
ter, og gjør han det, saa er det værst for ham selv.
Men, om du ikke vilde tage det ilde op, min Bro-
der! saa synes mig virkelig, at du gjorde bedre i
at male lidt mindre; for du kan dog ikke leve af det;
og dersom du passede dine andre Sager lidt bedre,
saalik det ikke saa uordentlig til, som det gaaer; og
saalik fjørte de Reisende ikke saaledes vores Dør forbi,
og tog ind til vores Maboer, som de gjør.

Dyrendahl.

Men, hvorfor passer du da ikke paa? Søster!

Cecilia.

Du gjør Synd i at bebreide mig. Jeg gjør san-
delig, hvad jeg kan; men du er jo Mand, og Herret
Huset, og naar du ikke vil tage dig af Vertskabet,
saalik nytter det ikke alt, hvad jeg gjør.

Dy-

Dyrendahl.

Nok om det, Søster! . . . nok om det . . .
Men hvad Nyt var det, du ville fortælle om denne
Monsieur Erfurt?

Cecilia.

Han skal givtes med Jomfrue Amalia, Capitain Winthers Broder-Datter.

Dyrendahl.

Vestindianerens Capitain Winthers Broderdatter, som logerer hos os?

Cecilia.

Sa rigtig; med den Jomfrue Amalia, som logerer her i Huset.

Dyrendahl (mængre Penselen og Maleriet.)

Saa for en Ulykke! og det falder du godt Nyt?

Cecilia.

Hvad flettes dig? Er du kanske selv forliefet?

Dyrendahl.

Troer du jeg er gal? En Enkemand paa tredesindstyre Aar skulle være forliefet?

Cecilia.

Man har hørt det, der var galnere endnu, om Mænd paa halvfierdsindstyre Aar. Men hvorfotager du dig dette saa nærlægget?

Dyrendahl.

Skal den indbilte Pog gjøre saadan en Lykke?
Den Døsmer!

Cecilia.

Hvor kan du nu kalde ham en Dosmer? Du har jo dog saa tidt roest ham og sagt, at han havde et stort Anlæg af Naturen.

Dyrendahl.

Ta det har jeg ogsaa, saalænge som den Knægt holdt sig inden sine Skranner. Men fordi man har begyndt hist og her i nogen af hans smaae Cirkler at rose hans Arbeide, saa har Knechten med eet faaeet saadanne Indbildninger, at han troer, han er den største Kunstner i Verden; og saa seer han mig over Hovedet, ret som om jeg var en Gadbedreng, eller hans Discipel.

Cecilia.

O det troer jeg ikke; men om nu saa var, hvad kunde det da hindre dig? Du taber jo derved ikke noget af din Anseelse. Desuden veed jeg, og det med Sikkerhed, at han aldrig taler om dine Arbeider, uden med Agtelse; og aldrig har han forsøgt paa, at stikke dig ud, eller komme dig i Forkjøbet, nogen Steder.

Dyrendahl.

Det skulle ogsaa Handen forbyde ham. Men, du kan troe mig, Øsster! det er en impertinent Karl; og med alt det han lader sig og sine Arbeider udbasune, hvad er det saa? — Ikke, min Sjel! andet, end noget Kludderis, og noget Nürnbergers.

Kram.

Kram. Det kunde vist ikke skade, om Vingerne ble
ve lidt stækkede paa ham. — Altsaa, siger du, skal
han øgte Jomfrue Amalia?

Cecilia.

Ga; og det forsvier mig. Det er dog saadan
en smuk Pige; og han er virkelig — i hvad du oge
saa troer — et skikkeligt Menneske.

Dyrendahl.

Jeg var tilfreds, at du var hans Kone, siden
du holder saa meget af ham. Men det var Synd,
for den stakkels Amalia, om hun skulle faae en saa
dan Karl.

Cecilia.

Men, hvorfor hader du dog det stakkels Mense
nesse saa meget?

Dyrendahl.

Hader ham? — Hvem Fanden har sagt, at jeg
hader ham? — Men — (Lager Penselen og Maleriet
igjen.) Lad mig nu være i No. Det er en Satans
Mund, der sidder paa dig. Du ved jo dog, at jeg
aldrig kan lide, at du snakker, naar jeg skal arbeide.

Cecilia.

Du bad mig jo selv tale. Men jeg skal gjerne
gaae, for at du kan faae Roelighed. (Gaaer.)

A n=

Anden Scene.

Dyrendahl (allene.)

Han skulde gjøre denne Lykke? — Det gør mig ondt, at jeg maae lægge Hindringer i Vejen. Capitain Winther er min Ven, og jeg kan ikke forsvare det, at tie med Erfurts Fejl. — Det er vel min Pligt ikke at tale ilde om nogen. Men den unge Herre maac pardonnere mig, her kommer mine Pligter i Collision med hinanden; og naar een af to Ting er uundgaaelig, saa er det dog altid bedre, at jeg forvolder ham en fort Ubehagelighed, end at jeg skulde stiftiende see paa, at min Ven og hans Broderdatter løber selv ind i Ulykken.

Tredie Scene.

Dyrendahl. Amalia.

Dyrendahl.

See, god Morgen! min smukke Jomfrue! aet saa tidlig opstaet?

Amalia.

Og Klokk'en gaaer til eet.

Dyrendahl.

Det er sande, min smukke Jomfrue! det høsterde jeg saamænd ikke paa. Men Tiden løber saa hurtig, at jeg ikke veed selv, hvor den bliver af, naar jeg har noget at bestille; og jeg kan aldrig være ledig.

big. Dette Portræt, som Deres Onkel har bestilt,
er nu færdigt. Seer De? Domfrue!

(han viser hende Portrætet.)

Amalia (beseer det.)

Het smukt malet, Herr Dyrendahl! og med
megen Flid; kuns maae De tillade mig, jeg synes
ikke, at denne Næse ligner min Onkels Næse saa
gandste rigtig; og jeg troer, det er det, som gjør
hele Ansigtet noget vanskeligt at kjende.

Dyrendahl.

Domfrue! det maae De tilgive mig; det for-
staaer jeg bedre. Denne Næse og hele Ansigtet lig-
ner Deres Onkel saa godt, som det er muligt.

Amalia.

Forlad mig, Herr Dyrendahl! jeg tilstaaer
gjerne min Ukyndighed. Et Fruentimmers Dom i
de skjonne Konster er heller ikke af megen Betydenhed.

Dyrendahl.

Om Forladelse! min smukke Domfrue! den er
virkelig ikke ubetydelig, skjondt den just ikke altid er
rigtig — Men, tillad mig at spørge, om det er
sandt, som man siger, at De skal giftes. Maae
jeg gratulere?

Amalia.

Deg takker. Jeg tor vel ikke nægte det for Dem?

Dyrendahl.

Og den lykkelige, er da den unge Erfurt?

Amalia.

Amalia.

Ga. Og han er jo Deres Collega i Malers Konsten?

Dyrendahl.

Collega? — ja om De saa befaler. — Han fusser rigtig nok lidt med Malerie, — og dersom han fra sin Barndom af, havde anvendt sin Tid vel, saa kunde der rigtig nok have blevet noget af ham.

Amalia.

Har han da anvendt sin Ungdoms-Tid saa slet?

Dyrendahl.

Det vil jeg just ikke sige, Domfeue! men han har ikke anvendt den vel nok, til at kunde blive Virtuos i sin Konst. Og saa befatter han sig med for mange Slags Malerier, og det burde han lade være.

Amalia.

Det er sandt, at hvem der vil være stor i alle Ting, bliver sjeldent mere end middelmaadig. Men hvorledes har da De kundet bringe det saa vidt i saa mange af Malerkonstens Grene?

Dyrendahl.

Det er en lykkelig Naturens Gave, som jeg takker Gud for. Men hvad der lykkes een, lykkes derfor ikke alle; og uden at roese mig selv, skulle jeg dog neppe troe, at Herr Erfurt vil vove paa at maale sig med mig; dertil er han nok endnu for ung.

Amaz.

Amalia.

Jeg har dog hørt sige, at Alderen i og for sig selv ikke var nok til at bestemme en Konstuers Værd.

Dyrendahl.

Gandske sandt, Hømfrue! men Alderen, naar den foreenes med Talenter, giver dog en Konstner større Algeelse, end Ungdom allene kan forståsse. Hvad mig angaaer, maae jeg have den Ære at sige Dem, at min Reputation har allerede for længe sidot været etableret over hele Europa. Jeg har fire Gangs vundet Præmier ved udenlandsk Akademier. Jeg har havt de meest glimrende Tilbud, om at ned sætte mig i Prag, Lissabon og Philadelphia. Jeg har malet Ozakows Erobring paa en Plade ikke større end en Dukat. Keiserinden af Rusland bærer den daglig i en Silkelidse om sin Hals. Keiser Joseph, som jeg aldrig har set, malede jeg til den frappantsreste Liighed, blot efter, hvad jeg vidste om hans Bedrifter. En Barneryg, som er Konstens non plus ultra, efterligner jeg paa det allersuldkomneste. De franske Prindser — Gud velsigne de ødle og fromme Herrer! — har ladet mig paa anden Haand anmode, om at forberdige et Beträk til et Kabinet i Ara-besser, som skal forestille de Bedrifter, som de agter at udføre i Frankrig. Men det, som af alle endnu ansees for at være mit Mestersykke, er hele Klopestoks Messiabe, som jeg har havt den Maade at male

i Mys

i Medaillons for at sætte paa Strompebaand, til
Keiser Kroningen i Frankfurt.

Amalia.

Min Gud! det er jo forsærdeligt! Men hvad
er da Deres Hoveddag?

Dyrendahl.

Intet, og alt.

Amalia.

De er altsaa en sand Virtuos?

Dyrendahl.

I Ordets gode Forstand tor jeg vel modtage Li-
telen. Og dog maae De ikke troe, at jeg har op-
naaet al den Guldkommenhed, som det er mulig
for et Menneske at opnaae. Saa usorskammet er
jeg ikke at torde paastaae det. Den høieste Guldkom-
menhed, som er mulig for et Menneske, troer jeg
overalt ikke, at nogen endnu har naaet. Men allers-
mindst maae man i den unge Alder have saadanne
Indbildninger.

Amalia.

Dette skal vel sigte til Erfurt?

Dyrendahl.

Jeg vil ikke nægte det, endskjont han er min int-
ime Ven. Ethvert Menneske har sin Skræbelighed,
og denne er nu hans. Gud veed, jeg har selv man-
ge Feil; men denne har jeg fundet hos ham fra hans
Barnsbeen af.

Amal-

A m a l i a .

Saa har da Hr. Dyrendahl kjendt ham længe?
Dyrendahl.

O ja. Jeg har holdt usigelig meget af ham, og ret glædet mig over alle de gode Egenskaber, som jeg har fundet hos ham. Jeg skal heller ikke nægte, at han jo var et Monstret for unge Mennesker, naar han kuns ikke var saa stor en Liebhaber, og spillede med saa uindskränet en Lyst.

A m a l i a .

Spiller han? O det er herligt. Saa har jeg jo Læremesteren altid i huset. Hvad Instrument? Herr Dyrendahl!

Dyrendahl.

De forstaer mig ikke, Tomfrue! De tænker paa den ødle Konst, den guddommelige Musik. Nei, det er Kortspil jeg meener — det ødelæggende Kortspil; Satans egen Opfindelse; den Helvedes Lyst, der aldrig kan udryddes af det Hjerte, hvori den ene gang har faaet Indpas; og som er Aarsag i, at saa mangen en Mand gjør sin Kone og sine Børn bestandsdig ulykkelige. Kjæreste, bedste Tomfrue! hvor skulde det ikke smerte mig, om jeg nogensinde skulle opleve den Tid, da jeg maatte see Dem at være bleven et Offer for ...

A m a l i a (fortvørlig.)

Herr Dyrendahl! Jeg troer at De har foresat

sig

sig at holde en Lovtale over Deres intime Ven. De
maae altsaa tillade mig, at jeg gaaer bort, for at
give Dem Tid til at studere bedre over paa den. Jeg
kommer igjen for at høre Resten siden.

(Gaaer.)

Fjerde Scene.

Dyrendahl (allene.)

Ja kom kuns, naar hun behager, Somfruel jeg
kan ikke hjelpe hende. Jeg skal tjene hende til Trods
for hende selv. Jeg vil ikke have det paa min Sam-
vittighed, at hun bliver ulykkelig, og jeg har kundet
afsværge det. Saa meget desbedre, naar jeg opnaaer
mine egne Hensigter med det samme. — Men, der
kommer nogen — seer man! — der har vi ham.

Femte Scene.

Dyrendahl. Winther. Erfurt.

Winther.

(G det han støder Erfurt ind.)

Du skal have Tak! men det passer bedre til min
Broderdatter; saa at sige. Jeg skal levere hende
bet i dit Navn . . . See, god Dag, Herr Vert!
naa! hvorledes gaaer det med mit Portræt?

Dyrendahl.

Her er det, Herr Capitain! gandse færdigt.

(Han levereret Winther Portrætet.)

Win-

Wint her (betræter det.)

Hvad den stemme Syge! Skal det være mig?
Jeg seer jo ud som en uredelig Nækensent; saa at
sige. Hy for Djævelen! det skumle, lidelige, lumi-
ske Fjæs; det skulle være Capitain Winthers Phys-
siognomie? Saae jeg saaledes ud, saa gid jeg faae
en Ulykke, om jeg ikke burde staae i Gabestokken tre
Dage i Død, og det bare for Ansigtets Skyld; saa
at sige.

Dyrendahl.

De har Lov til at beskrive Deres Ansigt og Li-
neamenter saaledes som De behager; men jeg for-
sikrer Dem om, at dette Portræt ligner Dem og
ingen anden.

Wint her.

Jeg troer han er gal, Herre! har dette Bust
Capitain Winthersaabne redelige Ansigt? saa at
sige. Det skal ingen ørlig Mand have sagt. Om
jeg end aldrig var ørlig, saa veed jeg dog, at jeg seer
ørlig ud. See paa det, Erfurt! Du er ogsaa Ma-
ler; siig mig reent ud: Ligner det mig? saa at sige.

Erfurt.

Bust fordi jeg er Maler, maae jeg frabede mig
at sige mine Tanker herom.

Dyrendahl.

Herr Capitain! De er den første, der har for-
nærmet mig paa denne Maade.

Win-

Winther.

Da troer jeg, faae den Ulykke! ikke, at jeg er den første ærlige Mand, som De har malet som en Skjelm; saa at sige. Nej, Herre! det er ikke mig; nej, paa min Sjel! er det ikke. Dog, De skal ikke have spilstet Tiden for intet. Jeg veed, De er ellers en excellent Maler, men dette har ikke lykkes Dem. Det hænder flere. De skal faae Deres Penge for det; men send det ud i Stokhus-Commissionen, og hør, om Herrerne derude aldrig har seet nogen, som Ansigtet ligner; og lad ham faae det; saa at sige.

Dyrendahl (assides.)

Jeg faaer holde gode Miner. (Højt.) Jeg beklager, at jeg har været saa uheldig denne Gang, og ikke truffet Dem bedre.

Erfurt.

Oh! det siger intet. At Portrætet, enten det nu ligner eller ikke, er gjort med Flid, er unægtsagt. En Konstner er ikke altid stige godt oplagt! og det er umueligt andet, end at man een eller anden Gang er mindre heldig, end sædvanligt.

Dyrendahl (spodt.)

Jeg formoder dog, at denne Ulykke endnu aldrig har truffet Dem.

Winther.

Saa min Sjel! siden De taler saaledes, min Faer! saa see paa dette her. (Han rager et lidet Brætens

tion, med brillant Indfatning, op af kommen, og viser ham.)
Hvad siger han om det? Haer! Ligner det? saa
at sige.

Dyrendahl.

Ga overmaade meget. Men jeg synes, at det
er min Kjelderpiges Portræt.

Winther.

For tusende Ulykker, Herre! er han gal? . . .
Dette lille nydelige Ansigt, det skulde være hans
bredmundede Kjelderpige? . . . Forlad mig, Herre!
enten er han et Baest, eller ogsaa en ondskabsfuld
Krabat; saa at sige. Kjender han det ikke?

Dyrendahl.

(Seer noje paa det og tier.)

Erfurt.

Jeg troer meget gjerne, at De ikke kjender det.
Seg, finder selv, at det ikke ligner saa meget, som der
kunde.

Winther.

Oh nu da; det kan vel voere, at det kunde ligne
mere; men saa er det dog meget mere ligt end dette
forbandede Billede. Gid Handen havde det! saa at
sige; dog uden Skade for ham. Naa, Haer! kjens-
der han ikke min Broderdatter?

Dyrendahl.

Jeg vilde just have sagt det, men jeg turde ikke
voere det, af Frygt for at fejle. Hvem har gjort det?

Win-

Winther.

Kan han ikke sige, om det ligner, eller om det er godt, uden han skal vide, hvem der har malet det? Det er eet af Jeres Virtuos-Kneb, som I har tilfælles med Recensenterne, at I ikke tor indlade Jer i at bedømme Tinget, førend I kender Manden; deraf kommer det, at I gode Recensentere for det meste dogmme som nogen Skurker; saa at sige.

Dyrendahl.

Jeg forsikrer, at jeg i mine Domme aldrig seer paa andet end paa Tinget; derfore kan Deres Anmærkning ikke træsse mig, saa rigtig som den ellers i Allmindelighed er.

Winther.

Sa, saa min Sjel! er den rigtig; og at domme paa den Maade, det er Halunk-Streger; saa at sige. Det er netop, ligesom om man ikke kunde sige, hvordan en Net Mad smagte, førend man vidste, hvem der havde lavet den; Jeg kan for min Dod ikke lide saadant noget; saa at sige. Nej! ørlig, frit og redelig skal I sige Jeres Mening, og saa bryde Jer Handen om, enten Vedkommende bliver vrede eller blide. Naa da! siden De endelig vil vide, hvem Maleren er, saa staar han der.

Erfurt.

De veed, at jeg er kuns Dilettant, og oven i Kjøbet en ung Begynder. Jeg seer selv meget vel,

at mine Gustier har mange betydelige Fejl, og ders
fore troer jeg heller ikke, at mine Arbejder bør bes-
dommes saa strengt, som de, der kommer fra en
Haand, hvorfra man er berettiget til at vente Me-
sterstykker.

Dyrendahl.

De er min Ven, Herr Erfurt! men Sandhe-
den har aldre Adkomst til mit Venstak; og med sam-
me Nedelighed, hvormed jeg tilstaaer Dem, at jeg
i dette, saavelsom i alle andre af Deres Malerier,
finder et fortræffeligt Anlæg, maae jeg ogsaa anmær-
ke, at der vil mange Aars Øvelse til, forend Do-
naaer til en vis Grad af Guldkommenhed. Det er
sandt, at da jeg malede det første Stykke, som jeg
fik Præmie for udenlands, og som forestiller to hel-
lige Engler, der flaaes om et Fab Risengrød, og
Nissen kommer med sin røde Mathue paa, og æder
Grøden fra dem, medens de flaaes, da var jeg kun
to og tyve Aar gammel; men siden den Tid har jeg
ogsaa af egen Erfaring lært, at der vil graae Haar i
Hovedet, forend man maae tænke paa at levere Me-
sterstykker.

Winther.

Hvad Fanden er det for Sludder; saa at sige.
Aletsaa, naar jeg skal bedomme et Malerie, saa
maae jeg først gaae hen og tage Parykken af Male-
ren, og tælle, hvor mange graae Haar, han har i Hø-
Seibergs Skuespil. 1ste Deel. O vedet.

vedet. Gammel Viin og gamle Venner har jeg nok hørt roses frem for de unge; men hvad siger De om gamle Piger? min Haer! er de ogsaa bedre end de unge? Troe han mig, Haer! et Malerie kan gjerne være godt, fordi et Barn har malet det; og slet, om saa Methusalem selv var Mesteren; saa at sige. Alderen gjør her intet til Sagen.

Dyrendahl.

Jo jo! den gjør sandelig ikke lidet, det kan De troe. Imidlertid naar Herr Capitainen er fornøjet med dette Portræt, hvorför skulde jeg da lække det? Men — maae jeg see det eengang endnu (Winther ses verer ham det.) O ja, det er ret smukt; — men Indsatningen har jeg seet hos Jøden Philip Moses.

Erfurt.

Det nægter jeg slet ikke. Jeg har jo heller aldrig givet mig ud for at være Guldsmed eller Jurideler.

Winther.

Det er jo kuns Slidderslabber; saa at sige. Hør, min Son! du maae, faae den Ulykke! male mig; for dette forbandede Kistelaags-Ansigt, det vil jeg ikke eie, eller have det hængendes hos mig. Eh! jeg maatte jo gaae i en dødelig Frygt for, at din Amalia kunde engang med Tiden faae en Son, saa at sige, som lignede denne Stratenrsver; og saa vilde jeg, min Sjel! aldrig kjendes ved ham. Dog

Mage

maae han ikke troe, Faer! at jeg er vreed paa ham for det, eller at jeg derfor anseer ham for en Klubdermads. Vi kan jo alle gjøre noget galt i vores Dage. Jeg gjorde selv engang et falskt Vessik, saa at Fanden havde nær taget ved mit hele Nederie, saa at sige; men mon jeg derfor ikke skulde være en god Skipper? Seer han . . . jeg siger endnu engang: han har ikke været lykkelig i at træsse mig, og det er alt. Nu skal Erfurt male mig, og træsser han mig, saa er det godt; træsser han mig ikke, ih! saa kan han jo være lige brav Karl for det; saa at sige.

Erfurt.

Jeg skal vove at forsøge; men skulle jeg ikke være heldig i at træsse min Belgjørers Lineamenter, da vil jeg ansee det som et Vink til at bryde min Pensel itu; og jeg skal adlyde.

Dyrendahl.

Det maae De ingenlunde gjøre, min Herr! uagtet jeg forud seer, at De ikke vil blive heldig. De er ung, og der kan endnu blive noget af Dem. Capitainens Lineamenter ere meget vanskelige at træsse; og, uden at roese mig selv, tor jeg sige, at den Mands Ansigt, hvis Liighed jeg ikke kan træsse, er ikke skabt for Penselen. Imidlertid skal jeg hjolpe, og rette noget hist og her. De skal endnu blive fornøjet, og jeg giver Dem min Haand paa, at inden jeg slipper Portrætet, skal det ligne Dem.

Winther.

Godt! godt! det skal saamænd fornise mig. Men,
for Djævelen! lad mig endelig faae mit eget Ansigt,
for jeg kan, paa min Sjæl! ikke lide at laane noget,
som jeg har selv; saa at sige.

Dyrendahl.

Jeg maae forlade Dem, mine Herrer! jeg har
et vigtigt Erende. Adieu. (Afside i det han gaaer.)
Enten skal jeg brokke din Hals, eller du min, Kam-
merat! det lover jeg dig. (Gaaer.)

Sjette Scene.

Winther. Erfurt.

Winther.

Beed du hvad? min Dreng! det er, gid jeg
faae en Ulykke! een af de Folk, som troer, at Ma-
turen først indlagde sig Ere, da den frembragde
ham. Han anseer os andre som den Syning, der
sidder paa Navnelude; noget Jæske-Arbejde, som
man vænner sig til paa; saa at sige.

Erfurt.

Jeg undrer mig virkelig over, at han ikke har
truffet Dem bedre; thi man maae sige, hvad man
vil om ham, saa kænder jeg kuns saa Liebhabere,
der maler bedre Migniatur-Stykker end han. For-
resten praler og lyver han ret som en Virtuos. De
hør-

hørte selv en lille Prove derpaa for, om Englerne
og Nisengrøden. Som Maler, er han her i Kjø-
benhavn næsten ligesaa lidt bekjendt som jeg; og uden
for Øyen, er jeg vis paa, at der er ikke en Sjel, der
kender ham, uden kanske de Folk, der har logeret
hos ham.

Winther.

Ja; men seer du, min Dreng! det kommer
mig for, som om han vilde være den eneste Mand i
Verden, der duede til noget; og han bliver ordent-
lig vreed, naar han seer, at en anden kan gjøre no-
get bedre end han; og det kan jeg, paa min Sjel!
ikke lide; saa at sige.

Erfurt.

Det er en Svaghed, som han, destoværre! har
tilfælles med saa mange andre; en Svaghed, som
man maatte ønske for evig udryddet af Konsternes
og Videnskabernes Rige. Herre Gud! hvor er det
ikke en Ynk, at Mennesker kan være saa egoistiske,
at troe, at de taber ved den Noes, som en anden
erhverver sig! eller at det Bisald, som man yder
paa en anden, — enten det nu er fortjent eller ikke,
— er et Nan, der begaaes imod deres egne Fortje-
nester! Rival-had i Kjærlighed, det er noget, som
jeg kan forståae mig paa; men i Konster og Videns-
kaber er Æmulation det eeneste, der er tilladeligt.

Maor

Naar jeg undtager denne Skobelighed, troer jeg vist ikke, at Manden er ond.

Wint her.

Hør, min Søn! veed du hvad? den, der tænker saaledes som han i denne Materie, han er, min Sjel! en Halunk; saa at sige. Han kan aldrig have et godt Hjerte. — Men det kan nu være ligemet. Lad os see at faae sat paa min Amalia. (Han gaaer til Doren i Baggrunden, og raaber.) Amalia! Amalia!

Shvende Scene.

De Forrige. Amalia.

Wint her.

Se her, min Pige! Denne Prætension er Erfurts Arbejde. Han har foræret mig den, og jeg giver dig den igjen; saa at sige. Er det ikke saa? Erfurt!

Erfurt.

Jeg torde ikke vove at byde min Amalia denne Vaggatelle . . . .

Wint her.

Hvad Djeulen siger du? Du torde ikke byde hende den, men mig funde den være god nok til? . . . Naar, du har ret lært at gjøre Complimenter; saa at sige,

Amal.

Amalia.

Beste Onkel! det var vist ikke hans Menning . . .

Erfurt.

Tillad mig . . .

Winther.

Slidder Sladber! . . . Born! jeg veed nok,
 hvad saadant noget betyder. Tag du den, min
 Pige! den er god nok til dig, og giv Erfurt et Kys
 for den, saa er den betalt, saa at sige. Ikke sandt?

Erfurt.

Mere end betalt.

(Han kisser Amalia, og hænger Prætensionen om hendes
 Hals.)

Winther.

Hør nu, Born! hvad jeg vil sige Her: Jeg
 giver dig min Broderdatter, Erfurt! og jeg holder
 af hende, som om hun var mit eget Barn; men er
 du ikke stikkelig imod hende, saa gaaer jeg til Søs-
 igjen, og segler Skibet i Sænk af Sorg; saa at sige.

Amalia og Erfurt.

(Bege vaar engang.)

Beste Onkel! . . .

Winther.

Tyst! lad mig tale først, siden kan I andre
 Sladbre. Jeg gier dig min Broderdatter, ikke for-
 di du har nogle saa Skillinger; for dem traenger
 hun ikke til; saa at sige. Jeg har flere Penge end
 hun.

hun og du behøver; og du skulle have faaet hende, om du saa ikke eiede Kjolen paa Kroppen, fordi jeg troer, at du er en brav Dreng, og fordi hun holder af dig; saa at sige. Men, jeg vil ikke vide af no-
gen langvarige Omstændigheder. Livet er ubestan-
digt; og hvem veed, hvor snart jeg ligger med Mæ-
sen i Vejret? Jeg havde tankt at bie med Jeres
Bryllup, til at jeg sikre min Gaard færdig; men jeg
har tankt om igjen. Hvorfore skal man opsette det
til i Morgen, som kan skee ligesaa godt i Dag? ders-
fore vil jeg, at I skal holde Bryllup i Overmorgen;
saa at sige. Kongebrevet er bestilt. Hvad siger I
om det? Ørn!

Erfurt (høstlig.)

Beste Onkel! De forekommer mine Ønsker,
og . . . .

Wint her.

Trr! Trr! Du skyder mig en forbandet Fart,
ti Mile i Wagten; saa at sige. Det er godt . . .
Men . . . du taler jo ikke et Ord, Amalia! har
du noget at indvende?

Amalia (undseelig.)

Jeg . . . jeg . . . veed ikke . . . hvad . . .
min Onkel . . . hvad han befaler . . .

Wint her.

Det Sprog kan Fanden ikke forstaae. Vil du?
eller vil du ikke? See der er min Haand! Vil du,
saa

saa slaae til; og vil du ikke, saa lad være! saa
at sige.

Amalia.

(Tager ham i haanden.)

Winther.

(Lægger hendes haand i Erfurts.)

See nu forstaaer jeg dig. Kunde du ikke liges
saa godt sige ja? Tos! Maa da! det er altsaa klaps-
pet og klart. Gud velsigne Jer begge! saa at sige.
(Han kysser dem.) Men, nogen Anstalter maae her
dog gjores. See! der kommer Vertens Søster,
som om hun var kaldet.

Ottende Scene.

De Forrige. Cecilia.

Winther.

Madam! disse unge Folk skal have Bryllup i
Overmorgen; saa at sige. Kan De gjøre nogen An-
retning dertil her i Huset?

Cecilia.

Jeg gratulerer . . . Jo, Herr Capitain! saa
godt, som noget andet Sted. Jeg har Opsatser,
Postementer, Platmenager, Desertfade, Frugtkur-
ve, og alt, hvad De kan regne op, og jeg skal levere
Capitainen en Fortegnelse paa to og tredive Rekter
Medd, som De kan volge iblant.

Winther.

Gud forlade hende, saa at sige. Jeg havde
kuns

kuns fire Netter Mad, da jeg havde Bryllup med min salig Kone. Jeg bryder mig ikke om alt det Fias, seer hun. Der er kuns een Ret, jeg vil ordinne, og det er en Skildpadde, som jeg selv har. Seer hun, Madame! jeg er en Vestindianer, saa at sige; og det er just min Mad. Amalia! Du siger hende, hvordan den skal laves.

Amalia.

Det forstaer sig. Det gisr jeg med Fornøjelse.

Winther.

 Brav spanske Peber maae der paa, det maa hun ikke forglemme.

Cecilia.

O! saa forstaer min Broder sig paa det. Saa skal det nok laves ligesom Satiren. Min Broder er en Satirkus, og han siger, at der skal brav spanske Peber paa Satiren, om den skal smage godt.

Winther.

Saa ligner jo Satiren en gammel Jomfrue, siden den er saa pebret?

Erfurt.

Den ikke allene ligner, men den er det.

Winther.

Faae den Ulykke, om jeg troer, at hun er Jomfrue!

Erfurt.

Og, hvorsor ikke? em jeg maae spørge.

Win-

Wint her.

Kordi hun har været Kammerpige saa mange
Steder, og hjulpet saa mangen en Abekat af sine
Klæder; saa at sige.

Cecilia.

Ia jeg skal nok komme ud af det, Herr Capis-
taine! Den skal nok blive lavet.

Wint her.

Det vil jeg ogsaa lade hende sorge for. Gjør
nu kuns Anstalter, Madame! Jeg gaaer ud i Byen
et Hjeblik i et Erende, og naar jeg kommer igjen,
saa lad os faae noget at spise til Middag; saa at sige.

Erfurt.

Kan jeg ikke være Dem til Tjeneste i nogen Ting?

Wint her.

Oliv du hos din Amalia! min Dreng! . . .
I har vel sagtens noget at snakke med hinanden om.
(Gaaer.)

Niende Scene.

Amalia.   Erfurt.   Cecilia.

Erfurt.

Dyrebare Amalia! saa nærmer da det Hjeblik
sig, som skal for evig forene os med hinanden. Des-
res gode Onkel haster med vores Lykke, mere endog
end vi selv. O! hvor elsker jeg ham ikke, den go-
de Mand!

Him a²

Amalia.

Det forstener han vist af os begge. Han toeg
mig til sig, da mine Forældre døde, og har holdt
mig som sit egen Barn, siden han selv ingen havde;
og da han blev Enkemand, vilde han, for min Skyld,
ikke give sig anden Gang. De veed, bedste Erfurt!
at min Fader var Lieutenant, og givkede sig med en
Bondepige, hvorfore han maatte gaae ud af Etaten . . .

Cecilia.

O! hvad hører jeg! er De en Datter af Lieu-
tenant Winther, som døde et Aar, efter at De var
født, af Sorg, fordi han var bleven tvungen til at
forlade Tjenesten, og manglede sit fornødne Ud-
komme?

Amalia.

Ja; og min Moder fulgte snart efter ham.

Cecilia.

Himmel og Jord! hvilken Glæde! skal jeg da
være saa lykkelig, at see mit Barn igien? O! jeg
dumme Kjerling! der ikke kunde blive opmærksom ved
det Navn, Amalia Winther.

Erfurt.

Hvad vil det betyde?

Amalia.

Hvorledes?

Cecilia.

Cecilia.

Da Deres Moder var død, tog min salig Mand Dem til sig; og jeg har sorget for Dem i fire Aar, som om De havde været mit eget Barn, indtil der kom Ordre, at De skulde sendes til Vestindien, og siden har jeg aldrig hørt noget om Dem. Himlen skee Tak, at jeg seer Dem igjen!

Amalia. (Salder hende om Hassen.)

Gedste! gode Kone! hvor glæder det mig ikke, at finde en anden Moder igjen!

Erfurt.

Troe mig, Madame! Deres Omsorg for min Amalia skal rigeligen blive Dem forskyldet.

Cecilia.

Børn! Børn! jeg er uden for mig selv af Glæde! Jeg inviterer mig selv til Deres Bryllup. Anstalterne skal blive saa herlige, som mueligt. Hvad gør man ikke for sine Børn? . . . Gud forlade mig! . . . jo I ere mine Børn; saa godt som mine egne. Jeg troer ikke, at jeg kunde elsse mine egne høiere, — om jeg havde nogen . . . Men . . . kjære Børn! gaaer lidet ind i den anden Stue; jeg skal have ryddet noget op her, og dækket Bord, til Capitainen kommer hjem . . . Gaae Børn! gaae lidt! siden maae vi sladdre igjen.

Erfurt og Amalia.

Farevel da saalænge! (De kysser hende, og gaae.)

Ti-

Tiende Scene.

Cecilia (stene.)

Jeg er uden for mig selv af Glæde. Gid min Broder dog var her! . . . Men, see! der er han jo?

Ellevte Scene.

Cecilia. Dyrendahl.

Cecilia

Min Broder! (Hun løber ham imode.)

Dyrendahl.

Hold Munden! og lad mig være med Fred!
(Afslades.) Jeg er ikke fornøjet, førend Henvnen er fuldført.

Cecilia.

Hør dog! . . . Amalia er . . .

Dyrendahl.

Kan du holde Munden? siger jeg . . . Jeg var tilfreds at Amalia, Capitainen, og den unge indbildte Mar vare paa Bloksbjerg, og du med!

Cecilia.

Men det vil glæde dig . . .

Dyrendahl.

Jeg troer Fanden staar i de Fruentimmer; de kan aldrig holde Kjæsten. Giv mig Nøglen til mit Skatol!

Cecilia.

Cecilia.

Geg har den ikke hos mig! jeg skal strax hente den.
Men, Gud bevare mig! hvor du er opbragt!
hvad flettes dig?

Dyrendahl.

Moglen . . . siger jeg; og hold saa Munden!

Cecilia (affides i det hun gaer.)

Hvad i al Verden mon der kan stade ham? —
Dog, det er jo ikke usædvanligt at see ham saa vreed.

(Gaaer.)

Solvte Scene.

Dyrendahl (allene.)

(Tager en Aesse op af Kommen.)

Denne skal hævne mig. (Han kysser den.) Min gode Erfurt! du unge folke Krabat! oftere skal jeg dog nok ikke blive prostitueret ved Siden af dig. Hu! et saa ydmygende Oprin har jeg aldrig haft tilforn.
(Han aabner Aessen og tager derudaf et lidet Portræt med brillant Indsatning og betrakter det.)

Trettende Scene.

Dyrendahl. Cecilia.

(Som kommer, uden at han mærker det.)

Cecilia.

See her er Moglen . . . O! hvad er det for et kostbart Stykke, som du har dor?

D y-

Dyrendahl (audset.)

Hvad er det? lurer du dig bag paa mig? ma Soeur! Det er smukt, at min egen Søster vil være Spion imod mig. (Han legger Portrætet i Østen.)

Cecilia.

Deg luredt mig ikke paa dig. — Du bad mig selv . . .

Dyrendahl.

O! jeg forstaaer det nok. — Fly mig Noglen!

Cecilia (leverer ham Noglen.)

Der har du den. — Men lad mig dog see det Stads!

Dyrendahl.

Er du nysgjerrig? Søster! . . . Saa bliver det nok best, at jeg gjemmer Østen selv.

(Han sætter den i Skatollet.)

Cecilia.

Nej saamænd er jeg ikke nysgjerrig; men du veed jo, at Fruentimmer gjerne gider see Stads. Jeg skal nok gjemme Østen, og den skal være lige saa sikker hos mig, som hos dig selv, og mere sikker; for du forlægger den dog, saa du ikke kan finde den igjen, naar du engang skal have den.

Dyrendahl.

Du skal have Tak for din Omhyggelighed, men, for ikke at sætte dig i nogen Fristelse, saa vil jeg nok gjemme Noglen selv.

(Han lukker Skatollet, og putter Noglen i Kommen.)

Dy

Cecilia (affides.)

Det kan være ligemeget, for jeg kan lukke op med min Dragkiste-Møgle. (hoit.) Men hør nu bare et par Ord, som jeg vil fortælle Dig om Erfurt og . . .

Dyrendahl.

Erfurt er en Skurk, en Viderlig; een, som vil træde mig paa Halsen, om han kunde komme til dermed; men jeg skal vel forbyde ham det; og jeg vil ikke høre et Ord om ham. . . Gaae og skaf os noget at spise!

Cecilia.

Jeg skal ikke tale et Ord om ham, min Broer! men hør, hvad jeg vil sige om Amalia . . .

Dyrendahl.

Amalia! Erfurt! . . . Gid Handen havde dem alle sammen! og nævner Du dem eengang endnu, saa kan Du spise Din Mad selv. Gaae og skaf os noget at spise! siger jeg.

Cecilia

Ga strax. (Affides, i det hun gaaer.) Gid jeg havde ham ude af Huset, for at jeg kunde komme til at see lidt næitere paa det deilige Portræt.

(gaaer.)

Fjortende Scene.

Dyrendahl (allene.)

Forbandede Kjærling! at hun skulde saaledes
komme bag paa mig. Dog det siger intet. Vel er
det, at det var min Øyster, og ingen anden!
(Han gaaer noget og grunder.)

Femtende Scene.

Dyrendahl. Winther. Philip Moses.

Dyrendahl.

(S det han seer dem komme.)

Mu Courage, Dyrendahl! der ere de.

(Han sætter sig paa en Stoel i Baggrunden.)

Philip Moses.

Ach! Gud nade mig! det er alt for sandt!
han har schtaalet den fra mig. Ich laante ham
den, for en par Dage siden, denn ich truede ikke at
han var en Schelme! und so fliede han mig den
wider, und nu er den borte.

Winther.

For Djævlen! jeg kan ikke troe det. Jeg bør
ikke troe, at en Mand, som jeg aldrig har hørt
noget ondt om, kunde begaae en saa nedrig Streg.
Mej; Du er en Jøde; saa at sige.

Philip Moses.

Freilich er jeg en Jøde, Herre! aber er jeg ver-

for

for en Schelm? Det var ikke schmukt sagt. Kan en Isade ikke være en ehrlig Mand, saa godt som en Christ? Ach way mir! ich bin ruinert! Stikket var sadt in Pandt hos mig af en Baron, wahrhaftig af en Baron. Und har ich ikke sagt Dem alle Kjendesmarkerne?

Winther.

Det er sandt, saa at sige; men, for en Ulykke! det er ikke nok til at følde ham. Jeg maae høre hvad han har at sige. (Han vender sig om, og søger Dyrendahl.) See! er han der? Herr Bert?

Philip Moses.

Ta, der Mann han schal vidtne met mig, at han kender det.

Dyrendahl (sæsses.)

Bare Soden nu holder Ord, og ikke siger, at jeg er Angiveren! (han nærmest sig.) Hvad behager? hvad er det?

Philip Moses.

Har De denn ikke seet en Portræt in brilliant Ramme hos mig?

Dyrendahl.

Jo meget tildt.

Winther.

Kan han da sige mig nogle Kjendetegn paa den?

Dyrendahl.

Naar De seer den Indsatning, som er om det

Portræt, De viste mig for fort siden, saa er det, som om De saae den samme. Kuns Portrætet er anderledes. Sagde jeg Dem ikke for, at jeg havde seet Indsatningen hos Philip Moses?

Philip Moses.

Ta seer De? seer De nu, Herr Kaptein!

Wint her.

Død og Djevelen! hvad er dette? Slog ikke ogsaa de Ord mig, som en Lynild; saa at sige? Men, for al Verdens Ulykke! jeg troer Her endnu ikke, godt Folk! Nei, min Øsel! gjør jeg ei. Det er alt for betydelig en Sag, og Erfurt er en brav Dreng . . .

Dyrendahl.

Gud kuns ikke det forbandede Spil havde forsørt ham! Det er en Ulykke, at det smukke unge Menneske er saa hengiven dertil. Gud naade den Mand, der har en Spiller i sin Familie!

Wint her.

Det er Logn; saa at sige; det skal ingen brav Mand have sagt, at han spiller. Det veed jeg alt for vel! Man maae ligesaadigt troe den ene Masler, naar han taler ilde om den anden, som den ene Recensent, naar han roser den anden. Han er ikke forfaldet til Spil; det siger jeg.

Dyrendahl.

O, da kan jeg nok huske den Gang, da han fej-

feiebe tre hundrede Daler ud paa en Aften i Basset,
for nogle Aar siden; og Fruentimmer er ogsaa . . .

Wint her.

For nogle Aar siden! . . . Gaae Landen i
Vold, Herre! Hvad gjorde han og jeg for nogle og
tredive Aar siden? saa at sige. Jeg husker, hvordan
jeg sværmede; og har han glemt sine Historier, saa
har, bitter Død! jeg ikke. Kom mig ikke med
saadanne Halunkstreger! for der skal andet til, fo-
rend I faae mig vreed paa Knosen.

Philip Moses.

Aber, Herr! min Portræt! min Namme! . . .
ach way mir! . . . hvor er han? den Schelm?
ach! es ist nur allzu wahr! . . .

Wint her.

Jeg maae høre, hvormed han vil forsvare sig;
men forsvare sig, det kan han, det skal I faae at
see. (Han gaaer til Dørren i Baggrunden og raaber.) Hei-
da! Erfurt!

Sextende Scene.

De Forrige. Erfurt. Amalia.

Wint her.

Hør, Erfurt! det er ude imellem os, saa at
sige, isald Du ikke beviser disse to gode Venner over,
at Du er en ærlig Karl.

Amal

Amalia.

Hvad er det? hvad vil det sige?

Dyrendahl.

Sa, Herre! her ere mange Formodninger imod Dem, men vi ere overbeviste om, at . . .

Erfurt.

Formodninger? . . . saa? . . . og intet andet? . . .

Philip Moses.

Sa . . . und De kan ikke bevise . . .

Erfurt.

Hvad? . . . skal jeg eller noget Menneske beweise sin Nædelighed og Retskaffenhed? . . . Da stoed det ilde til . . . Saa kunde jo enhver lumpen Knægt tage Eren fra os, hvad Dieblik han vilde . . . Nei! har I sagt noget ondt om mig, saa skal jeg vel node Der til at bevise det.

Philip Moses.

Sa . . . das werde ich . . . das wird Philip Moses thun . . . Heer enjaank! du har sktiaalet den brillante Namme fra mig, som du lante af mig forleden imot din Beviis, und . . . och! der seer ich den . . .

(Gaaer hen til Amalia, og vil tage Portrætet af hendes Hals.)

Wintner (holder ham tilbage.)

Stop i Spillet, Kammerat! Det er endnu ikke afgjort, at det hører Dig til; saa at sige.

Ers.

Erfurt.

Geg maae tilstaae, at Beskyldningen er artig
nok . . .

Winther.

Siiig ikke det, Erfurt! Soden paaskaaer, at han
kan bevise med Bidner, at den Namme hører ham
til, der er omkring Amalias Portet; saa at sige.

Amalia.

Gud! hvad hører jeg? . . .

Erfurt.

Troer min Amalia, hvad disse Herrer behager
at fortælle?

Amalia.

Aldrig i Evighed, om de endogsaa bragte tu-
sende Bidner frem.

Dyrendahl.

Ga, Cupido har just ikke store Indsigter i det
Juridiske.

Erfurt.

O! jeg har det her, hvormed jeg kan binde
Munden paa ti-tusende Bidner. (Han rager et Papir
fram af sin Dognebog, og leverer til Winther.) Kan denne
Quittering fra Guldsmedden, som har gjort Ind-
satningen, ikke være tilstrekkelig til at binde Mun-
den paa disse to Skurker? Jeg laante den anden af
Philip Moses, fordi jeg syntes at den var saa
smuk, at jeg vilde lade gjøre Magen-dertil.

Dy-

Dyrendahl.

Det glæber mig at høre, at De er uskyldig.

Amalia.

Vi ere Dem forbundne for Deres Medlidenhed.

Winther

(lester at have læst Quitteringen.)

Bravo, Erfurt! Bravo! du er en god Fyr;
men det havde, min Sjel! ogsaa været alt for lidens-
lig en Streg; saa at sige. (Han kysser Erfurt.) See
her, G Herrer! (Han viser dem Quitteringen.)

Dyrendahl (lesterat have set den.)

Den Quittering duer sandelig ikke, kjære Hr.
Erfurt!

Erfurt.

Ikke det? . . . Saa faaer vi vel have Man-
ben selv frem, der har skrevet Regningen. Jeg vil
dog haabe, at han lever!

Dyrendahl.

Det formoder jeg ogsaa; men seer De: — Reg-
ningen er dateret som i Gaar, og i Forgaars smurte
Guldsmeden sine Stovler, og bedrog alle sine Cred-
itorer.

Erfurt.

Hvad hører jeg? er han løbet bort?

Dyrendahl.

Ja han er. Men veed De ikke det?

Phi:

Philip Moses.

Lat mig den see. (Han seer paa Døtteringen.) Ja leider! er han lebet bort, und har beskupperet mig; das ist allzu wahr; und du bist en Schelm; du har mig den Qvittering selbst fabricieret; aber du har ikke været klug nok. Hr. Kaptein! har ich ikke sagt Dem alle Merkerne?

Wint her.

Destoværre! alt for mange. Erfurt! Erfurt! forsvar dig! tael! For tusende Ulykker! jeg begynder, saa at sige, at mistænke dig.

Amalia.

Han er uskyldig — bedste Onkel! — Erfurt! — tael!

Erfurt (frimodig.)

Jeg har intet mere at forsvere mig med, end mit gode Rygte og min Samvittighed.

Philip Moses.

Scheene Beviser! . . . Aber ich beviser met en heel Snees Witner, at Rammen er min; und at den schtaer in Pant hos mig. Aber Herren maae tillade, at jeg for det første forsikrer mig hans Person. Ich stiller Caution for Arresten.

Dyrendahl.

Kjære Philip Moses! vær ikke saa haard . . . Betenk at det er et ungt Menneske; og nu faaer De jo Deres Ramme igjen.

Ez

Erfurt.

Hold sin Mund! Herre! — Deres Forbøn fra-
beder jeg mig. I dette Døblek kan jeg ikke begribe
Sammenhængen. Min Ulydighed skal nok blive
oplyst, og jeg gaaer glad i Arrest. Jeg vil berhen,
til Trods for Deres og al Verdens Forbøn og Med-
lidenhed. Kom, og lad os gaae!

Amalia.

Gud! . . .

(Hun synker med et Skrig ned paa en Stæl.)

Erfurt.

Amalia! . . .

(Han løber hen til hende.)

Winther

(Støder ham tilsidé.)

Vort, Herre! . . . kuns en ørlig Mand maae
komme hende nær; saa at sige. Amalia! . . . gode
Pige!

Syttende Scene.

De Forrige. Cecilia.

Cecilia.

Hvad er paa Førde? — Amalia! — min
Beste! — hvordan er det? — hvad er Aarsagen? —

Dyrendahl.

Stakkels Pige! hvor det gjør mig ondt for hen-
de! — Gaae og sæt Maden paa Bordet, saa kom-
mer jeg, saa skal jeg fortælle dig Sammenhængen.

Ce-

Cecilia.

Mej, hun er mit Fosterbarn; jeg vil, saa sandt
som jeg er ørlig, vide det først.

Dyrendahl.

(Vil føre hende ud.)

Gaae! siger jeg dig.

Cecilia (river sig løb.)

Nu strax. (Tager Winther i Haanden.) Hvad er
det? siig mig det!

Winther.

For Djævlen! jeg veed det neppe selv; saa at sige.

Philip Moses.

Da schal jeg Dem fortælle det. Han har præ-
tiseret en Præsentation fra mig; see der — den som
hænger paa Jungfruen's Prest, den har han schtiaa-
let, und so har han bare taget den anden Portræt
ut, und sadt mich hendes ind i Rammen igjen. Ach
way mir! hvat schulle jeg have svart Baronen?

Cecilia.

Og det tor De beskylde ham for? — han! —
Erfurt skulle have stjaalec den Prætension? — Lad
mig see! (Hun seer paa den.) Min beste Amalia!
(Hun kysser Amalia) Erfurt er intet Skarn! det paa-
tager jeg mig at bevise. (Hun rager i sine Kommer) Hvor
har jeg dog nu mine Dragkiste Møgler? — Maa
nu skal vi see, at de sidder i Spisekammer-Dørren. —
Vie bare lidt! — (Hun løber ud.)

Act.

Attenende Scene.

Alle, undtagen Cecilia.

Dyrendahl.

Hvad er det? Syster! hvad har du i Sinde?

(Han vil løse efter hende.)

Winther.

(Tager ham i Armen.)

Herre! han maae blive her; saa at sige.

Erfurt.

Amalia! jeg er uskyldig.

Amalia.

Troer du, at jeg kan twile derpaa?

Dyrendahl.

(Vil rive sig los.)

Vil man ikke tillade mig at gaae i mit eget
Huus, hvorhen jeg vil? Lad mig gaae!

Winther.

For tusende Ulykker! han maae blive her, Faerk!
for jeg mistænker nu hele Verden, og ham med;
saa at sige.

Dyrendahl.

Det skulde jeg dog frabede mig. Jeg er en for-
muende Mand, saa jeg troer ikke, at man kan mis-
tænke mig.

Winther.

Erfurt er ogsaa en formuende Mand, og dog
er han mistænkt; saa at sige.

Mit

Mittende Scene.

De Forrige. Cecilia.

Cecilia.

(Kommer løbendes ind med Noglerne i Haanden.)

See her! her i Skatollet ligger hans Forsvar.

(Hun vil åbne det.)

Dyrendahl.

Syster! —

(Han vil rive Noglerne fra hende, men forhindres.)

Cecilia.

(Åbner Skatollen, og tager Eksen med Portrætet frem.)

Kan det ikke give nogen Oplysning i Sagen, saa
er min Amalia uslykkelig.

(Hun åbner Eksen, og viser Portrætet frem.)

Philip Moses.

Mein Gott! der har ich Nammen und Vertræ-
tet, begge Delene zusammen. Det andet kommer
mig nicht ved. Gib man her!

(Han river det af Haanden paa Cecilia.)

Amalia.

Himlen være lovet! min Frederick!

(Hun falder ham om Halsen og kæsser ham.)

Winther.

Gode Dreng! tilgiv mig min Mistanke!

(Tager ham i Haanden.)

Dyrendahl.

Og du kan forraade din Broder? — Falske! —

Cecilia.

Cecilia.

Du er min Broder, det er sandt; men Amalia er min Fosterdatter; og overalt er Ufhyldigheden mig dyrebarere end noget Slegtskab.

Erfurt.

Men, hvorledes er dette Portræt kommen i dette Skatol? Madame!

Cecilia.

Det maae min Broder svare paa.

Dyrendahl (vil gaae.)

Winther.

(Holder ham tilbage.)

Oliv! du Skurk! Sagen maae oplyses.

(Jorden tager ham ogsaa i Kraven.)

Cecilia.

Skaan min Broder! Straf ham ikke. Jeg kom af en Hændelse til at see saa meget af denne Hemmelighed, som der behovedes til at redde Ufhyldigheden, og — destoværre! — bestemme min Broder.

Philip Moses.

Du bist also der Dieb? — Ja du har ogsaa havt din Gang nok in min Huus, til at kunde gjøre det. Ich holder mig folglich til dig. Und der Spisbub! han var Angiveren; han sagde, at Moses havde schtaalet min Præsentation fra mig.

Winther.

Nederdrægtige! Nu skal du, bitterdod! faae Løn; saa at sige.

Amaz

Amalia.

O nej! beste Onkel! lad ham slippe med vores
Forage.

Cecilia.

Jeg beder dem paa det indstændigste, dersom
De har nogen Godhed for mig, saa spar ham. Han
er dog min Broder.

Erfurt.

Gud veed, hvorfor han hader mig. Jeg har i
det mindste aldrig med Vidende og Villie givet ham
Aarsag dertil; og skulle jeg derfore have ham, og
hævne mig? — O nej! — Hør, Philip Moses! je
jeg skal give ham en høvet Douceur; men saa skal
han ogsaa love mig at tie, som en Muur.

Philip Moses.

Das ist gut. Gehe dann Schurke! (Han slipper ham.)
Ich sik da min Præsentation igjen, und har nichts
mehr als den Douceur zu verlangen. Adies so lang!
ich gratuliere das allerlichste Paar; und Morgen
kommer jeg met Prudestats, da skal De see scheene
Sachen, und guten Kauf kriegen. Adies!

(Saer.)

Th-

Hyvende Scene.

Alle, undtagen Løden.

Winther.

(Slipper Dyrendahl.)

Saa gaae ba, din nedrige Spitsbub! saa at sige,

Dyrendahl.

Geg condolerer Dem, Zomfrue! hvad jeg har gjort, er seet blot for at forhindre, at De ikke skulde blive ulykkelig, ved at forbindes med en Person, der sandelig er Dem uændig. Jeg har givet Dem et Vink om hans Hengivenhed til Spil og Fruentimer. Og jeg er i stand til at overbevise ham om det, der endnu er værre.

Cecilia.

For Guds! Skyld, min Broder! tie stille og gaae.

Erfurt.

O nej! lad ham kuns tale ud. Vær saa god at lade os høre Beskyldningen.

Winther.

Beviserne vil vi skjenke ham, Faer!

Dyrendahl.

Geg veed ikke, om De har seet det Malerie, som han har malet, som han kalder det naragtige Bryllup? Staar der ikke en ung Officer for Brudes skammelen med en gammel Bondekjerling? Jeg veed ikke

ikke, om De skulle finde at dette sigter til Jomfruens
Foreldre?

Winther,

Og og al Ulykke! din Satan! dine forbandede
de flyngelagtige Fortolkninger ere de værste Pasquiller,
man kan tænke sig. Gaae Fanden i Vold! saa at sige.
(Hans steder ham ud.)

Dyrendahl.

(I det han stedes ud.)

Dixi, & liberavi animam meam.

En og tyvende Scene.

Winther. Erfurt. Amalia. Cecilia.

Winther (til Erfurt.)

Den Kjæltring! har han ikke paa saa mange
Maader villet recommandere dig hos mig i Dag?
saa at sige.

Amalia.

Ligesaa hos mig. Han begyndte ret godt, men
jeg brød Diskursen kort af.

Cecilia.

Men, kjære Venner! De er dog vel ikke vred
paa mig for min Broders Skyld?

Winther.

Hvad? Madam! bider hun sig ind, at vi ere
saadanne Halunker?

Heibergs Skuespil. 1ste Deel.

Q

Amal.

Amalia.

Vestre Onkel! denne gode Kone er min Fostermoder, det er jeg kommen efter i Dag.

Wint her.

Er det sandt? Ved Gud! det glæder mig. De kommer med til min Almalias Bryllup, men De maae flytte ud af dette forbandede Huus med os; saa at sige.

Erfurt.

Ja det maae De. Jeg og min Almalia skal elskø og ære Dem som vores Moder. — Glem, at De har en Broder! han er Deres Frendring uverdig. O! hvor elendig er ikke det Menneske, der ikke kan taale nogen Rival i sin Konst! Himslen bevare enhver Mand fra at blive Virtuos paa den Fason!

Bir.

B i r t u o s e n

No. 2.

Comedie i een Act.

Personerne:

Herr von Borgen, en herremand.
Frue von Borgen, hans Kone.
Juliane, deres Datter.
Erdman, Lieutenant.
Spatzier, Herr von Borgens Inspector.
Tøras, hans Forvalter.

Skuepladsen er et Værelse i von Borgens Gaard i
Kjøbenhavn, med en Dør i Baggrunden.

Før-

Første Scene.

Herr von Borgen. Spatzier

(Stod ved et Bord, med en Flaske Vin og Glas for sig, og
rage i nogle Protokoller og Dokumenter.)

Hr. v. Borgen.

(Taler meget langsomt.)

Ja, mein lieber Herr Spatzier! ich habe op viele
Städte gewesen vor zu suchen mich ein Inspecteur
über meinen — meinen — meinen Herrenhof, und
ich schatziere mich glücklich, daß ich habe gefunden
Sie. Ihre Schaale. (Han drinker.)

Spatzier.

(Taler meget hastig.)

Ergivenste Ejendomme! Ja, uten mig at komme,
so ville De gewiß ingen so let fundet have, der sig
bedre end jeg paa Agerdirkningen und Bestierelsen af
en Abelgaard forstahr, und ich er en redelig Mand.
Det er ingen so let Sag, man maae untruelig sture
Kunstnisse have, wenn man det ret forstaar skal. Hier
in Dænemark, hier forstaar de det ikke. Man kan
det paa deres Naboer see. Det Skinner vel, som
vare deres Godser in got Stand, aber wenn man
dem nærmere saae, da skulle De gewiß den største

Elend

Elend forspore. Jeg vil vette, at sin Gots, under min Bestierelse, skal, binnen tre Aar, det herligste und fordeelhaftigste in hele Dannemark være. Des res Gesunthed!

(Driller.)

Hr. v. Borg en.

Tausend Dank! ja ich glaube es noch; aber wo soll man Geld nehmen von, vor das erste? Wir behaupten Geld zu unsren Einrichtungen, denn Seine Remedien sind viel gewaltsam.

Spatz ier.

Lat mig kun for Penge sørge. Deswegen er jeg even til Staden kommen; denn De veet jo at Sin Naboe, den rige Proprietair Erdmann han vil Dem gerne Penge laane? denn han seer vel, at vi dem in forte Tid igjen betale kan. Und hvad mine Remedien betreffer, so maae de gewaltsam være, wenn deraf noget got komme skal. Troer De ikke, at det af mig klogt handlet var, at jeg lod alle Deres Heste dødslaae und brændte Stalden af, als den lille brune Kol blev frank? havde jeg ikke det gjort, de havde wahrhaftig aldrig in Verden kundet have en sund Hest paa Deres Stald mere. Nej ich er en klog und redelig Mand.

Hr. v. Borg en.

Sa ich glaube das gerne. Aber es kostet uns doch groÙe Gelder.

Spatz

Spatzier.

Nigtig, aber det skal vi noek indhohle igjen. Soledes maae man bisweilen — maae man — maae man — hvat falder man bisweilen paa Danse?

Hr. v. Borgen.

Ej, sprechen Sie kum Deutsch. Ich versiche Sie recht woll.

Spatzier.

Nej Gud behlute mig! det tar jeg ikke. Det wager jeg ikke for Sine Frue; denn him har mig sagt, at hun mig aldrig lide skulle, saa mange Tjener jeg og Dem und Deres Gots listede, wenn jeg ikke ville Dansk tale. Jeg maae mig vel ester hens des Luner richte, sonsten gaaer det ikke got. Wenn det ikke var, so talte jeg min Moderssprog, denn jeg kan den danske Sprog ikke lide; den er en garstig Sprog, ret en garstig abscheulich Sprog.

Hr. v. Borgen.

Ga derinn haben Sie Recht. Sprechten Sie nicht Dânsch, so wollte mein Weib Sie niemals zu lassen zu kriegen seine Tochter. Sie hat so daraus sen etwas gegen Sie.

Spatzier.

Det har jeg — wahrgenommen — observert. Denk enjank, hun sloeg mig myelig for, at ægte mig med Deres Huusholderinn. Aber jeg betakkede mig for

for en sodan Fraken-Ansigt. Hun seer ja ut som — wahrhaftig, som en Hæv-Amme.

Hr. v. Borgen.

Hæv-Amme — Hæv-Amme — was soll das sagen ?

Spatzier.

Ich — en Hæv-Amme — forstaer De det ikke ? — det er en Fruentimmer som — som — som hjelper Fruerne ved deres Wochenseng.

Hr. v. Borgen.

Ha ha ha ! Nun verstehe ich Sie. Ejne Erdenmutter wolte Sie sagen. Ejne Erdenmutter. Ha ha ha ! Neben Deutsch. Das gehet besser. Ha ha ha ! Da sie seht in Wahrheit aus als eine Erdenmutter. Nein Herr Spatzier ! Sie soll sein mein Schwiegersohn ; Sie soll haben meine Juliane ; das habe ich gelobt ; und ich will halten Wort. Ich soll mein Weib tvingen zu consentieren.

Spatzier.

Ich dækker Herr Schwiegervater ! So meget større Tillit kan De sætte i mig, at jeg Deres Gots got forvalter. Und ich er gewiß en redelig Mand. Aber De vil fra disse Protocoller und Documenter see, at vi bruger store Forændringer at gjøre førend vi de Sager i nogen Orden kan bringe. Det er forndigt, at vi endnu nogle gewaltsamme Mitteler

ans

anvender; und siden vi nu snakker derover, so maa
jeg Dem sige . . .

A n d e n S c e n e.

De Forrige. Tøraf.

Hr. v. Borgen.*)

Hvad er det? — der har vi jo Forvalteren; hvad
vil han her i Byen? min gode Tøraf! Han skulle
blive hjemme, naar Inspecteuren er her.

Spatzier.

Ich har ham det ogsaa forbudet.

Tøraf.

Ja det har han, Herr Spector! rigtig nok.
Men gid jeg faae en Ulykke, om jeg kunde blive hjem-
me længere, om der saa havde været ti Galger op-
rejste for at holde mig hjemme. Det skammerer
mig i mit Hjerte, ja gjor det saa, naar jeg seer at
min gode Herre saaledes skal blive rungeneret af en
Skarletan og en Prosektmagere. Det er slet ingen
Garnison det.

Hr. v. Borgen.

Hvad er der paa Kærde? hvad fattes ham?

Spatzier.

Hvat skatter ham? Herr Verwalter? han pfe-
ger

*) Snakker ganske ordentlig, naar han taler een
Danse, men ellers meget langsomt.

ger at være mere fornunstig? — See, her! drink
en jant.

(Han skinker i sit Glas, og byder Toraf.)

Toraf (tager det ikke.)

Bor en Ulykke! Mossis! jeg veed, hvad Despit
jeg skylder min Herre. Jeg er for ringe til at ga-
sterere eller drikke i Laug med ham, uden han selv
byder mig et Glas. Og til at drikke med Jer, ders-
til er jeg for god; dertil har jeg for megen Ammu-
nition. Ja har jeg saa.

Hr. v. Borgen.

Hvad er det, han siger? . . .

Spatzier.

Ej, han er so hidsig Mossis Toraf! Han er
gewiss ikke so ond, som han Skinner.

Hr. v. Borgen.

Tag sig i Agt, hvad han taler. Han maae vide,
at Inspecteuren er min Ven.

Toraf.

Da er Spektoren, min Sjæl! ikke Herrens Ven.
Nej, er han ikke. — Lader De ham endnu domi-
nere i een Maaned saaledes, som han har begyndt,
saa gid jeg faae en Ulykke! om han ikke saaledes al-
tererer Godset, saa at det aldrig staer mere til at
rebelle. Og kommer saa inte min gode Herre til
at gaae med Bettelstaven tilligemed Fruen og Froke-

nen

nen, saa vil jeg poussere for en Skjelm i mine bes-
te Klæder. Ja, vil jeg saa.

Hr. v. Borgen.

Lieber Herr Spatzier! es thut mir biss, daß er
unartig ist. — (Til Toraſ.) Men, betænker han,
hvad han siger?

Spatzier.

Ich er en redelig Mand.

Toraſ.

Oh! jeg taler reent ud af Posen, og falder ens,
hver Ting ved sit rette Navn. Ja, gjor jeg saa.
Komplementer og Baselemaner og Karosser, det bry-
der jeg mig ikke mere om end som saa; og naar jeg
har noget, det ligger mig paa Hjertet, saa maae det her-
ud, om det saa skulde ud igjennem mine Sidebene; ja
maae det saa. Jeg siger, som jeg sagde for: den-
ne Herr Spektor han rungenerer min gode Herre i
Bund og Grund. De kan troe mig. Jeg taler
- ræsonligt. Ja, gjor jeg saa. Vil han være en
Skjelm, det faaer saa være. Det kan han kanskede
have sine apartige Rationer for. Men jeg vil,
min Sjæl! ingen Skjelm være. Jeg vil være en
ærlig Mand. Det er dog det principaleste i alle
Ting. Ja er det saa.

Spatzier.

Ha ha ha! Jeg begriber, hvorsra hans Eifer
entstaar. Den er wahrhaftig at rose. Den er af
blotte

blotte Elstov for sin Principal. Und jeg kan denn
sæt undskilde, at han grob imod mig er; denn han
har ikke de fornødige Kentnisse om at bedømme mi-
ne Handlinger. Han ikke veet, at jeg er en klog og
redelig Mand.

Hr. v. Borgsen.

Maa maa, min gode Forvalter! han skal have
Tak for sin Midkærhed, men han behover ikke at
være bange for, hvad Inspecteuren foretager sig; det
er en redelig og indsigtfuld Mand.

Tøraf.

Han maae være den slemme Syge; ja, maae
han saa. Er det resonligt at slaae alt Gaardens
Aveg need og ødelægge hele Hollænderiet, bare for
det den brogede Tyr styrtede paa Stalden?

Hr. v. Borgsen.

Hvad siger han? (til Spatzi.) Was ist das? ist
das wahr?

Spatzi er.

Ja nu kommer vi even til det, som jeg ville Dem
fortælle, da Forvalteren kam. Seer De! Hornfresser
Sigen begindte at grassere paa Gaarden; det ob-
serveerde jeg, und . . .

Tøraf.

De maae have absolveret Fanden, Herr Spek-
tor! ja, maae De saa. Kan de Boglærde ikke be-
dere absolvere Comedie-Stjerner paa det runde physie-

nomiske Taarn, end Spektoren absolverer Kvægshygen, maae de være nogen Dogmere. Ja maa de saa.

Hr. v. Borgen.

Tie stille! Lad Manden tale.

Spatzier.

Jeg forsikrer Dem so wahr, som De mig her seer,
at det var Hornsæe-Sigen, hvorfra den Tuir deede,

Tsraf.

Slabber, Herr Spektor! Den kraperede af det,
den haade faaet noget Ondskab i sig. Ja gjorde den
saa. Han skal ikke være saa strik i sin Mening, Herr
Spektor!

Hr. v. Borgen.

Wil han dog lade Manden tale ud først?

Spatzier.

Sch kunte det see fra alle Sigdommens Simptomer. Sch har den nehmliche Sigdom observeert
in Paris, wahrhaftig in Paris, und det i Tuilles
rierne. Nu var mig bange . . . und enhver som
denne gruelige Sigdom kjender, kunte vel have Uarf
sag at frygte sig, at den skulle sig over hele Gotset
udbrede; Als man nu intet Mittel veet om at stille
den, saa maatte jeg denn resolvere til denne ge
waltige Mittel om at forhindre, at den sig ikke vis
dere skulle utbrede. Der har De denn Sagen.

Hr. v. Borgen.

Har De ba ladet alt Kvæget slæae ned? Ist das
auch wahrhaftig?

Spatzier.

Spatzier.

Da; hvat skulle jeg giere? Ich er en redelig Mand. Her var ingen anden Utveie. De kan vel denke, at jeg, als Deres künftige Schwiegersohn, ikke kunte handle anderledes for Dem, denn jeg ville have handlet for mig selv. Det gjorde mig vee; aber . . .

Hr. v. Borgen.

Aber, heil dem schwärzen Inden! das ist doch ein groß Kapital, groß Verlust . . .

Spatzier.

De har Net, aber det skal snart indhølet blive. Binnen et Aar . . .

Traf.

Sa inden et Aar seer De Hærskabets fatale Urn. Sa gjor De saa. Hvor tager vi der Smør fra, som vi lod os tilslaae ved den sidste Aktion eller Lisentation, hvad det heder, og som vi skal lavere til den Eskadron, der skal sejle bort til Hest? Vores Nyterheste lod De slaae ihjel forleden Dag, sa gjorde De saa; og om der nu skal være en Compliment i det samme, saa staarer vi der smukt, og har ingen Heste.

Spatzier.

O, en Par Heste er en Bagatelle at faae; und hvat det andet betresser, so skal jeg Dem sige, at jeg er gesinnt, at lade plante Potatos in alle Mar-

Tegnedefer

kerne, und af dem kan man giere den beste Smør, som man vil see. Det forstaer vi in Tidsland før got.

Hr. v. Borgsen.

Das ist wahr. Das habe ich auch vor Langes weile gehort. Aber vorstehen Sie auch den Methode? Das ist nicht viele, die den Methode vorstehen,

Spatzier.

O ja! ich har jo Præmier dersor vundet in Travemunde. Det er min Erfindelse. Ich har der over skrevet. De maae vide, at jeg in Tidsland er en beliebt Skriftsteller. Jeg er en Virtuos.

Hr. v. Borgsen.

Ja wahrhaftig ist Sie ein Virtuos. — Sie sind so — so — so besoffen von Inventionen. Und Sie sind so fleißig, so arbeitsam. Ich glaube wahrhaftig Sie haben Viehsilber in der Leib. Aber will der Butter auch gut bleiben?

Spatzier.

Ovenud godt. So herligt, som De sig dække kan.

Tovraf.

Ja vist vil det blive noget herlige Smør det; ja vil det saa. Spektoren er kuriøs og har hovedet fuldt af nye Conventioner. Men, gis jeg faae en Ulykke! om jeg ikke troer, at I Tydskere bedre kan gjøre Vand end Smør, ja kan I saa. Det skal være mig kjert om Herren kan taale de Smæk, han

har

har faaet, men det gjør mig ondt at han ikke kan
see, at Spektoren er en Bedrager, en reen Kon'
tusse; ja gjør det saa.

Hr. v. Borgen.

Min kære Tøraf! han har Lov at sige sin Me-
ning med det Gode, men jeg vil raade ham, at han
ikke bruger saadanne Talemaader om en Mand, som
er min Ven.

Tøraf.

Herrens Ven! . . . Naa siden da Herren pros-
fos vil bedrages, saa kan jeg ikke forhindre det; men
det siger jeg, at skal denne Spektor længere incoms-
modere over Godset, saa vil jeg, min Sjel! have
min Afsked. Ja vil jeg saa. (Gaaer.)

Tredie Scene.

Hr. v. Borgen. Spatzier.

Spatzier.

Ha ha ha! den Verwalter han kan denn kuns-
see Dingene von een Side. Han kommer mig wahr-
haftig for, als wie den Mand, der den store Ulkke
beklagede, at en Tief, som skulle ophenges, var
bleven slaget maastodt, derska at Galgen faldt ned
paa ham. Han kan denn ikke begribe, at denne
Operation er bedre, end at Færet skulle styrte af Horn-
fæ-Sigen.

Hr.

Hr. v. Borgen. Aber das ist doch grosse Unglücke. Waar ich hatte Geld.

Spatzier.

Serge De ikke for Penge! Ich skal Dem vel so meget Penge, som De har fornødig, forskaffe, og feere De Dem kuns ikke efter, hvat den Forvalter han siger. Ich er en redelig Mand.

Hr. v. Borgen.

Mein, das mache ich auch nicht, denn man kann op alle Dinge hören, daß er seine Unfreund ist. Wenn ich will sie behalten, so will er sein Abscheiß haben.

Spatzier.

Wat ham denn sin Afskeed saae, jeg skal Dem en mange god Forvalter bagenom stasse. En toutafaiten Mand. Jeg har en Broder, der sig, so god som den beste Proprietarius, paa Landvæsenerne forstaer. Han er nærværende Barbeer-Gesell i Rostock.

Hr. v. Borgen.

Ej, das sind mich lieb. Ein Barbier-Gesell sind ein Subject, von hvem man kan machen alles, was man will. Schreib geschwind, laß ihm kommen; so geben ich der alte Verwalter seine Abscheiß; Laß ihm strax reisen! ich soll schreiben zu ein guten Freund, der Zwolffschreiber ist in Rostock, und et soll ihnen den fornødne Reisegeld geben.

Heibergs Skuespil. 1ste Deel. N Spatzier

Spatzier.

Sa; jeg skal lige skrive, und i fjorten Dage skal han her være. Alsdenn skal vi med foreinigte Kraefter arbeide, und weyn De enjank er todt, so skal Verden sige: Herr Spatzier har for sin Svigersater saaledes arbeidet, at han nu den skonste Adelhof in hele Dannemark besidder. Ich er en redelig und klug Mand.

Hr. v. Borgen.

Der Himmel wohlsigne sin Arbeit. Sie hat selbst best davon.

Spatzier.

Wenn nur Likken vil os en lidet favorisieren. Aber det er vergebens imot den Unlikken at kampfen.

Tjerde Scene.

De Forrige. Frue von Borgen.
Frue v. Borgen.
Min beste Mand! Du seer mig her overmaade bedrovet.

Hr. v. Borgen.

Hvad flettes Dig, min Beste! er der nogen Ulykke paa Farde?

Spatzier.

Om Ends Billie! hvad skatter Dem?

Frue v. Borgen.

Du veed, min lille Mand! at jeg kuns bekym-

ter mig lidt om Fornvielserne uden for mit Huns; og at jeg, bare for at frie Dig, har forladt mine Smaae-Kreature hjemme, og er reist her til Byen.

Hr. v. Borgen.

Min beste Kone; hold nu bare ud i otte Dage til, saa ere mine Forretninger til Ende her i Byen, og saa reiser vi ud igjen. — (Til Spatzier.) Sie will so gerne auf der Erde liegen.

Frue v. Borgen.

Sa, Gud veed! at det vilde være mig tungt at miste min eenesse Datter Juliane; men det vilde næsten gaae mig ligesaa uer, om der hændtes mine Huns, mine Duer, og mine Fugle nogen Ulykke.

Hr. v. Borgen.

Ih nu, de ere i god Stand; de fattes slet intet. . . (Sagte til Spatzier.) Wir müssen nicht um den kleinen Kalben sprechen.

Spatziet.

Gorstaer sig, ikke en Ord.

Hr. v. Borgen.

Er der intet andet, der fattes Dig end Langsel efter Dine smaae Dyr? den skal snart blive tilfredsstillet. Jeg tenkte ellers, at der var en stor Ulykke paa Færde.

Frue v. Borgen.

Det er heller ikke det, jeg er bedrovet for; men mine smaae Selskabs-Fugle, som bleve mig forædelt

forleden Dag, de begynder at hænge med Vingerne, og jeg er hænge for, at de vil dse.
Spatzier.

O ingen andet! Dem skal jeg vel hele.

Hrue v. Borgen (slav.)

Førstaaer De Dem paa det?

Spatzier.

O! ich er en Virtuos.

Hr. v. Borgen.

Sie ist ein grosser Mann; verste hen sich op alle Dinge.

Hrue v. Borgen.

O tael dog Dansk, min Beste!

Hr. v. Borgen.

Lad mig tale, som jeg vil. Jeg er jo intet Barn!

Spatzier.

Sin Herr Gemahl taler mange godt Tidse; kuns en lidt langsom. Aber om igjen til de Gesellschafts-Hugle at komme, so skal jeg dem vel for deres Sigdom heele. Seer De: ich har observeert, at de ere alle otte in een Käfig, . . . hvat heder det nu paa Danske.

Hr. v. Borgen.

Ich vorstehe Sie. Sie ist alle acht in ein Bau-
er . . . i et Byur.

Spat-

Spatzier.

Naa da. De ere alle otte in en Buur, und
det maae de ikke være. De skal hver sin . . sin . .
Hr. v. Borgen.

Buur . . . . Spatzier

Rigtig. De skal hver sin Buur have, sonsten
maae de dee. Det skal jeg lige besorge. Ver De
kun ruhig, Frue! —
Frue v. Borgen.

Gud velsigne Dem, om De kan holde mig Liv i
de Fugle!

Spatzier.

Ich forsikrer Dem paa min Honneur. Jeg
vil mig derom ogsaa ikke længere opholde.

Hr. v. Borgen.

Aber Sie müssen nicht gehen weg in Tag; denn
ich bitte Fremde zu in der Abend, und Sie soll ha-
ben Jawort mit mein Tochter. Dazu habe ich den
schönen Thierbraten bestimt.

Spatzier.

Ich dækker megen jank, aber derover skal vi si-
den snakke. (Gaaer.)

Femte Scene.

Herr og Frue von Borgen.

Frue v. Borgen.

Hvad var det, Du sagde til ham? min beste
Mand! Hr.

Hr. v. Borgen.

Hør min Hjerte! Denne Hr. Spækier det er en lerd og dueltig Mand, en Mand, som jeg troer at Himlen selv har skikket os, for at bringe vores Gods i god Stand, da det var saa forfalder. Han ikke allene vil bringe det paa Fode, men hans Indretninger vil endogsaa inden fort Tid gjøre mig til en hoveddrig Mand. Jeg holder meget af ham, endskjont jeg vel veed, at Du ikke just har de beste Tanker om ham.

Frue v. Borgen.

Jeg? ja jeg vil ikke nøgte, at jeg i Begyndelsen troede om ham, at han var en Windmagere, fordi han pralede saameget, og roeste sig selv. Men jeg har dog noget forandret mine Tanker om ham.

Hr. v. Borgen.

Se! see! saa har dog de Paafugle, som han forærede Dig forleden, gjort en temmelig god Virkning?

Frue v. Borgen.

O, det er saamænd ikke . . .

Hr. v. Borgen.

Det kan ogsaa være ligegyldigt. Nok er det, at det fornøier mig, at Du nu lader ham vedersæres Net, endskjont Du forhen har miskjendt ham.

Frue v. Borgen.

Ta, det gjør jeg, men . . .

Hr.

Hr. v. Borgen.

Hør nu, min Beste! vi har kuns den ene Datter, vores Juliane, og hende burde vi tenke paa at forsorge. Jeg troer, at hun vil blive allermeest lykkelig med denne Mand. Han har begjeret hende.

Frue v. Borgen.
Hør han det? det troede jeg ikke; jeg tenkte, at Du...

Hr. v. Borgen.

Nu, ja! ligefrem har han just ikke heller udstadt sig; men jeg merkede, at han var Godhed for Juliane, og saa forekom jeg ham; og mig synes, at vi holder ham saa meget for hans Tjeneste, at vi ikke kan give ham Aflag. Hvad siger Du om det?

min Beste! har Du noget imod dette Partie?

Frue v. Borgen.

Jeg for min Deel har just intet derimod, naar Partiet er anständigt i Dine Øyne; men jeg synes, at vi ikke ejender ham nok endnu, til at give ham vores Datter; og jeg troer neppe, at Juliane vil være synderlig fornæret dermed.

Hr. v. Borgen.

Hvorsor ikke? hvad kan hun have derimod?

Frue v. Borgen.

Kuns bare den Bagatelle, at hun kan ses hellere tog en anden. Du ved jo selv, at den unge Vicearrant Erdman har Godhed for hende, og at huit holder af ham.

Hr.

Hr. v. Borgen.

Det kan vel være, men mit Samtykke faaer hun aldrig dertil. Hans Farbroder kan ikke lide ham, fordi han gav sig til Militair-Etaten. Havde han soiet sin Farbroder, og studeret sin Jura, saa havde han blevet Arving til alle hans Herregaarde, og saa havde det været et Partie for vores Juliane. Men nu siges der for vist, at den Gamle vil gjøre Testamente, og saa faaer Herr Lieutenant ikke en Skilling; og Du vil dog vel ikke, at jeg skal give min Datter til een, der slet intet eier i Verden?

Frue v. Borgen.

Det er godt nok; men, naar vi vil betragte Tingene fra den Side, saa maae jeg nok spørge, hvor stor Formue Herr Spazier eier? Den Stok, som han kom spadserendes her til Landet med, og det er alt.

Hr. v. Borgen.

Eier han ikke Midler, saa eier han Indsigter og Duelighed. Desuden troer jeg, saa vidt som jeg har merket af ham, at han kan vente sig anseelige Arvemidler i sit Fædreneland. Men om han endog aldrig havde noget saadant Haab, saa skal dog han have min Datter, frem for den anden, for hvad han mangler i Rigdom, det kan han erstatte ved sine Kundskaber, og det kan Hr. Lieutenant ikke.

Frue

Frue v. Borgen.

Ja jeg skal sandelig ikke have noget derimod,
jeg er fornøjet med, hvad Du vil; for jeg troer, at
Du overlægger, hvad Du gør, siden Sagen er saa
viktig. Men den unge Erdman kommer herhid i
Dag i dette Ærende.

Frue v. Borgen.

Ja træffer jeg ham, saa skal jeg nok sige ham;
at der intet bliver af; og det samme maae Du gis-
se, isald Du taler med ham. Men, med Juliane
maae jeg tale, for hun skal have Saord i Alsten.
Jeg vil falde paa hende, for at berede hende derpaa.

Frue v. Borgen.

Nei, hic kuns; jeg maae dog ind at see til mine
smaae fugle; saa skal jeg vise hende ind til Dig.
Men, min beste Mand! tael hende ikke haardt til,
isald hun skulde gjøre Indvendinger.

(Gaaer.)

Sjette Scene.

Hr. von Borgen (allene.)

Tale hende haardt til? . . . Det pleier jeg ju st
aldrig at gjøre, uden naar de ikke vil lyde mig. Og
i denne Post vil jeg lydes. Herr Spazier er en due-
lig, en klog Mand; en sand Virtuos. En Mand,
der kan gjøre min Datter, mig, og mit hele Gods
lyk-

lykkelig. Bare jeg kan overvinde de første Bekostninger, saa gaaer altig godt siden.

Syvende Scene.

Hr. v. Borgen. Julianæ.

Julianæ.

Min Moder sagde mig, at min Fader vilde tale med mig.

Hr. v. Borgen.

Ja, min Pige! det vil jeg ogsaa. Hvad siger Du om det, at jeg ønskede, at Du skulde holde Ord i Aften?

Julianæ.

Deg? min Fader! . . . I Aften?

Hr. v. Borgen.

Ja, ret Du, mit Barn! i denne Aften. Dersom er det, at jeg har ladet hede de Fremmede hid.

Julianæ.

Men, min gode Fader! denne Efterretning kommer mig saa uventet, at jeg ikke kan fatte mig. Jeg har jo ikke vidst et Ord af det; og jeg troer dog, at jeg burde vide . . .

Hr. v. Borgen.

Med hvem det er? . . . ikke sandt? saa var det du vilde sige.

Julianæ.

Ja, det forstaer sig, min Fader! og endnu . . .

Hr.

hr. v. Borgen.

Naa, naa! Du skal da faae det at vide. Seer du! Herr Spazier er en fortæsselig Mand, og med ham vil du vist blive lykkelig.

Juliane.

Herr Spazier? min Fader! . . . med den Mar? . . . De vil dog vel ikke . . .

hr. v. Borgen (hidsig.)

At du skal gjøre Indvendinger. Som jeg har sagt, skal det være, uden Dispute. Kom ikke og kald mig ham en Mar tier, forend du er gift med ham.

Juliane.

Min gode Fader! jeg kan umuelig bequemme mig efter Deres Villie i denne eene Post.

hr. v. Borgen.

O! det skal jeg vel lære Fiolkenen. Jeg veed nok, at denne Herr Lieutenant Erbman han gaaer og snuser her efter dig. Du sagde vel ikke nej, om det var ham jeg vilde byde dig? . . . hvad?

Juliane.

Der er ogsaa stor Forskel paa de to Personer.

hr. v. Borgen.

Ja saa stor Forskel, at du skal have Spazier om du saa blev gal. Kom ikke, og gjor mig nogen Ophævelser. Du kjender mig, Juliane. Herr Lieutenanten skal faae sit Løbepas i Dag; og voover han siden at sætte Foden inden for mine Dørre, forend

du

du er bleven gift med Herr Spahier, saa skal jeg
lade slæde Arme og Been itu paa ham.
(dram. gennem Julianes ord)

O min beste Fader! *(Herr v. Borgen)*

Ikke et Ord mere, Madam! Du veed nu, hvor-
dan jeg vil have det. Lav dig til at holde Saord i
Aften med Herr Spahier! om otte Dage skal du
have Bryllup; og Gud maade dig! isafald du vover
at gjøre mindste Indvending. Du veed, hvordan jeg
er, naar jeg bliver bredt. *(Gært.)*

Ottende Scene.

(Juliane, alleine.)

Gud! hvad skal jeg gjøre? ... Selv at blive
en Martyr for en Faders Billie — det er haærdt!
... dog kunde det gaae an, men at opofre den
gode, den kjære Erdman tillige; ham, der vil tage
sin Død over at miste sin elskede Julianne. ... nej
den Tanke er for græsselfig. ... Hun sætter sig ved
Bordet og læner Hovedet paa Haanden, saa at hun vender
Bryggen til Sidedorren.) O! Erdman! ... Erdman!

Niende Scene.

(Juliane. Erdman.)

Erdman.

(Kommer ind ad Sidedorren, og hører Julianes Ord.)

Her er jeg, min dyrebareste Juliane!

Ud

Jue

Juliane.

Erdman! gaae! — skynd dig! — forlad mig! —

Erdman.

Hvorsore forlade dig? — Juliane! — forlade dig? — og det troer du mueligt, naar man elsker dig?

Juliane.

I en ulykkelig Tid kom du herhid, for at høre den Dom, der for evig skal adskille os.

Erdman.

Er det min Juliane, der assiger denne Dom?

Juliane.

Jeg? — Erdman! jeg skulde funde assige denne Dom? — Nej, min Fader er det, min grusomme Fader. Han opofrer dig, Erdman! dig opofrer han for . . . jeg tor ikke sige, for hvem.

Erdman.

O! naar det er kuns din Fader, der assiger en saadan Dom; naar du, elskeligste Juliane! er fast i din Beslutning, hvorsore skulle jeg da frygte? Men siiig mig da: hvem er denne saa frygtelige Rival?

Juliane.

Herr Spahier!

Erdman.

Herr Spahier! ha ha ha ha! o! jeg maaelse; ha ha ha ha! Herr Spahier!

Ju-

Juliane.

Min beste Earl! kan dette Budskab være dig saa glædeligt, at du kan lee deraf?

Erdman.

Ga tilforladelig kan det saaz nææt min Rival er ingen farligere Person end denne Monsieur Spahier, saa er jeg lykkelig. Inden fjorten Dage skal al Verden vide, hvad han er for en Karl.

Juliane.

Om fjorten Dage! — Ulykkelige Juliane! — Erdman! det maae skee i Dag, eller aldrig. Hør hvorledes min Faders gruesomme Dom syder: I Asten Gaord, og om otte Dage Bryllup med ham.

Erdman.

Hvad hører jeg? Gud! er det mueligt?

Juliane.

I Dag maae du være betenktaa paa at rive mig af min Nøvers Arme, eller og for evig opgive alt Haab derom.

Erdman.

I Dag, eller aldrig! . . . græsselige Dom! Men, elskværdigste Juliane! hvad siger din Moder derom?

Juliane.

O min Moder er god, eiegod; hun elsker mig inderlig; men fra hendes Side har jeg lidet eller inter-

intet Haab. Hun er svag, alt for føjelig imod min Fader; slet ikke imodsigé ham.

Erdman.

Skulde der intet Middel være til at børge din Fader? Jeg venter Beviser og Oplysninger om den gode Spæsier fra hans Hødeland, at han der har opført sig som en slet Karl; dersom jeg dog bare kunde udvirke en lidet Opsættelse.

Juliæne.

Umueligt. Du kjender ikke min Fader, hvor urokkelig han er i sine Beslutninger. Han er haard som Klippen.

Erdman.

O! men han skal blive blod; jeg skal bønsfalde ham, tigge ham; og han skal ikke kunde imodstaae mine Bonner. — Dog nej! han foragter mig, han veed, jeg er fattig; at min Farbroder har slaaet Haanden af mig, fordi jeg ikke kunde føje mig efter hans Capricer; fordi jeg ikke vildt begrave mig i Systemer og Forordninger; fordi jeg ikke vilde sælge mit hele Livs Lykkelighed til et Fruentimmer, der var gammel nok til at kunde være min Moder, og som han havde bestemt mig til, og endelig fordi jeg begik den Ungdoms Ubesindighed at vælge en glimrende isteden for en fordeelagtig Stand. Dette veed din Fader, og lader haant om mig.

Ju:

Gaae Erdman i gaae! og lad ham ikke seee dig.
 Han udloed sig med Trudsler . . . .
 Erdman.
 Trudsler? . . . imod mig? . . . Jeg mærker
 af alle Ting, at han ikke kjender mig ret.

Tiende Scene.

De Forrige. Frue v. Borgen.

Juliane.

Kjæreste Moder!

Erdman.

Naadige Frue!

Frue v. Borgen.

Deres Besøg vilde have været mig meget behagligt, naar jeg ikke vidste Anledningen dertil. Men nu, da det angaaer min Datter, og min Mand har gjort en anden Bestemmelse med hende, saa maae De tilgive mig, at Deres Person ikke er mig saa angenem, som ellers.

Erdman.

Hvormed kan jeg have forseet mig imod Dem? naadige Frue! De har dog altid tilforn bæret mig med Deres Bevaaghenhed. Hvad har De nu imod mig?

Frue v. Borgen.

Aldeles intet, Herr Lieutenant! End mere: stod

det

det i min Magt, da skulde jeg aldrig tage i Betænkning at give Dem min Datter; men jeg har en Mand, som bør raade; og hvis Billie jeg i dette, som i alt andet, maae underkaste mig.

Juliane.

Kjæreste Moder! lad mig dog ikke blive et Øffer. —

Frue v. Borgen.

Gaae ind, Juliane! og lyd din Faders Besallinger. Han elsker dig, han vil dit Vel; og alt hvad han gjør, er for dit eget Beste. Gaae mit Barn! og lad ham ikke træffe dig her.

Juliane.

(G der han gaaer.)

Carl! Farvel for sidste Gang. (Gaaer.)

Ellevte Scene.

Frue v. Borgen. Erdman.

Erdman.

Ikke for sidste Gang. Nej, jeg har endnu Haab. Er jeg da saa foragtelig en Person i Deres Mands Øjne, naadige Frue! at han kan foretrække en Landslober for mig?

Frue v. Borgen.

Landslober! . . . Herr Lieutenant, jeg ventede lidet mere Agtelse af Dem.

Erdman.

Tilgiv mig, naadige Frue! om jeg gav Manden
Heibergs Skuespil, 1ste Deel.

sit rette Navn. Er det billigt, at en Fremmed saaledes skal komme og røve en dansk Pige bort fra mig; eller en anden dansk Mand?

Frue v. Borgsen.

Han er ikke fremmed; men ligesaa god en dansk Mand, som De.

Erdman.

Men bleven det ved Konst, for at præjudicere mig, der er Dansk af Fodsel.

Frue v. Borgsen.

Jeg mærker, Herr Lieutenant! at De ogsaa er smittet af den Modens Sygdom, at deklamere imod alt, hvad som er fremmed.

Erdman.

Langt fra, naadige Frue! enhver Mand af Nædighed og Talenter er min Landsmand, hvor han endogsaa er født paa Jordkloden: men De maae forlade mig Frue! at jeg ingenlunde kan ansee Herr Spahier for en Mand, der besidder nogen af Delene,

Frue v. Borgsen.

Og hvorfor ikke? om jeg maae spørge?

Erdman.

Har Deres Mand bede ham komme herind for at hjelpe hans Godser i Stand?

Frue v. Borgsen.

Det har han vel ikke.

Erdman.

Erdman.

Bidste Deres Mand, at der var en saadan Person
til, førend han kom til Dem?

Fruen v. Borgen.

Det troer jeg ikke.

Erdman.

Hvorfore mon han da forlod sit FødeLand, uden
fordi han ikke kunde underholde sig der? Og troe:
De mig, der er intet Land under Solen, der jo kan
føde de Dørn, som det frembringer, naar de kunsers
duelige til at gjøre Gavn i Landet. Man kan desse
uden høre paa ham, at han maae være en Windma-
ger, siden han altid hersummer sig selv, og idelig fræ-
rer sin egen Noes paa Tungen.

Fruen v. Borgen.

O Herr Spakier er en lerd Mand, en Virtuos;
det er jo just netop Brugen iblant de Lærde og ibland
Virtuoserne, at rose sig selv.

Erdman.

De maae forlade mig. Lærb er han vel neppe,
men Virtuos kan han gjerne være; thi derved for-
bindes man i Almindelighed i disse Tider et forhadte
Begreb. Den sande Lærde roser sig aldrig selv, med
mindre man vil undertrykke ham, da kan det vel til-
lades ham, paa en bestedten Maade at tale om sine
egne Fortjenester. Tuskere derimod og Bonhaser de-
tale altid helst om dem selv; og saadanne Folk, der

ikke undsee sig ved at være Echo eller Opsindere af deres egne Versammelser, de lignende sandelig meget livagtigen Papegøjerne, der kuns have Forstand til at sige om sig selv: gode, rare Poppedreng!

Frue v. Borgsen.

De maae forlade mig; jeg kan ikke bedsmme Mandens Indsigter; men jeg bør troe, hvad jeg hører af de Folk, som jeg har nogen Agtelse for, og som, jeg veed, ere i Stand til at domme om ham; og blandt dem maae jeg sige Dem, at min Mand holder sig for at være fuldkommen overbevist, baade om Herr Spahiers Indsigter og om hans Redelighed.

Erdman.

Det gør mig sandelig ondt, at Deres Mand ingen Venner har, der kan og vil overbevise ham om det modsatte. Jeg frygter for, at han først vil lære at indsee det, naar det er for sildig, naar han er rueret. Spahiers Indretninger ved Godset sigte allesammen dertil; man maatte være blind, naar man ikke funde see det. Kan De dog ikke selv indsee det? min naadige Frue!

Frue v. Borgsen.

Skal jeg tale oprigtig med Dem, saa nægter jeg ikke, at jeg selv begynder at bære nogen Twivl om hans store Kundskaber; skjønt jeg ikke finder nogen Aarsag, hvorfore jeg skulde have Misttwivl om hans Redelighed. Jeg blev overmaade vred paa ham nu i Øjeblikket.

Erd-

Erdman.

Saa? og hvorför? om De tillader.

Frue v. Borgsen.

Seer De, jeg har i alle mine Dage været en stor Elsker af smaae Kreature, Høns, Fugle og andre Dyr. En Veninde forærede mig i Haar otte Stykker smaae indianiske Fugle. I Dag kom det mig for, som om de varer syge, jeg beklagede mig derover, og han lovede at kurere dem. Saasnart han saae dem, sagde han, at de varer for mange i eet Buur, og at de hver skulle have sit; Vi faaer Busrene; men, med hans Ubehændighed i at flytte dem, dræber han mig tre af de smaae nysselige Fugle. Jeg forsikrer, jeg var i Sandhed grædesærdig; og det som var det værste, saa kommer min Stuepige, der var klogere end han, og siger, at Fuglene for alle Ting ikke maatte skilles ad, thi ellers døde de.

Erdman.

Det var da ventelig Selstabbsfugle?

Frue v. Borgsen.

Sa netop.

Erdman.

Og det er den Mand, der forstaer alle Ting! Jeg kan slutte mig til, at dette Tab maae have gaaet Dem nært til Hjerte; jeg vilde meget ønske, at det var den eeneste Fortred og Ulykke, han havde gjort eller maatte komme til at gjøre her i Huset;

men

men hvor frygter jeg ikke for, at han ikke holder op,
førend han faaer gjort dem alle uden Redning ulyk-
kelige. Maadige Frue! jeg besværger Dem for Deres
Egen, Deres Mand og Deres Datters Skyld . . .

Frue v. Borgsen.

Jeg kan ikke hjelpe Dem . . . .

Erdman.

Tillad mig at tale reent ud. Jeg forslanger ikke,
at De skal overtale Deres Mand til at bryde dette
Partie, eller at give mig sin Datter; men, jeg har
hørt hun skal have Jaord i Aften, og Bryllup om
otte Dage. Juliane er for bestandig ulykkelig, om
det skeer. Veste Moder! for Deres Datters Skyld,
for Guds Skyld! see til, at De kan faae det opsat
en hjorten Dages Tid længere. Kan jeg ikke inden
den Tid opdage og tydeligen bevise, at denne Herr
Spanier er en Skelm og en Bedrager, saa vil jeg
græmme mig ihjel og tie.

Frue v. Borgsen.

Det fornøjor mig, at jeg saa let kan bevise Dem
en saadan Ejendom. Jeg haaber at overtale min
Mand hertil, saa meget mere, som Spanier selv
har bedet mig om at udvirke denne Opsættelse, og
det nu nyelig, da jeg talte med ham.

Erdman.

Han selv! . . . er det muligt?

Frue

Frue v. Borgens. Ja rigtig. Det synes at være ham meget an-
gelegent. Harsagen dertil vilde han ikke sige mig.

Erdmann.

Der maae stikke Skjelmstykker bag ved. Juliane! Juliane! Nu troer jeg, at du skal blive lykkelig. Forlad mig! De har sagt, at De gjerne gav mig Deres Datter, naar ikke Deres Mand havde be-
stemt hende for en anden. Jeg holder mig til De-
res Ord; om Deres Mands Samtykke tvivler jeg
ikke, naar jeg kan redde ham og hans Familie af
Bedragerens Kløser. Tillad mig, naadige Frue! jeg
maae gaae. Underdanige Tjener! (i det han gaaer.)
Juliane! Juliane! Ved Gud! du skal blive lykkelig.

Tolvte Scene.

Frue v. Borgen (allene.)

Ha virkelig er jeg paa Bes-til-at troe, at denne
Monsieur Spazier ikke er den, som min Mand
holder ham for at være. Hans indbildte Klogstab
havde uer kostet mig alle mine stakkels smaae Hugle.
At han er en Skjelm, en Bedrager, det vilde jeg
dog nödig troe. Det bor jeg ikke troe, uden gyl-
dig Harsag. Men overbevises jeg om, at han er
det, saa skal min Mand . . . ja han vil neppe
troe det ester de haandgriseligste Beviser . . . O!

men

men saa skal jeg stride som en Lovinde, for at redde min Datter af hans Alser.

Trettende Scene.

Frue v. Borgsen. Toraſ.

Frue v. Borgsen.

See, god Dag! min gode Forvalter! velkommen til Byen!

Toraſ.

Tres humble Servitor! Deres Maade.

Frue v. Borgsen.

Maar kom han her til Byen? har han været her længe?

Toraſ.

Neppe en halv Time; og dog har jeg skjendtes og despereret en god Dyst med den naadige Herre. Sa har jeg saa.

Frue v. Borgsen.

Skjendtes med min Mand? . . . Det havde jeg ikke ventet af ham.

Toraſ.

Ja seer De, naadige Frue! Jeg har nu kommissioneret paa Godset i tolv og tyve Aar. Jeg var eens en fattig Bondekarl, da den naadige Herre gjorde mig til Ladefoged. Siden absenterede han mig til Forvalter. Ja gjorde han saa. Og dersom jeg saa inte var Herren troe, og inflammerede ham om

alt

alt, hvad der kan gavne og skade ham, saa var jeg en Skjelm. Ja var jeg saa. Og nu har jeg desporet med Herren, fordi jeg ikke kan taale at see paa, at han lader saadan en Tværdriver, som denne tydste Spector, vi har faaet, rungenere hans Gods i Gund og Grund. Han gjør al den Molest, han kan; og, gib jeg faae en Ulykke! om han ikke er lige saa ond, som Satan, jeg har læst om i Adam og Evabs. Ja er han saa.

Frue v. Borgen.

Hvad gjør han da, som er saa forskæfkeligt?

Tsraf.

Hvad han gjør? . . . Han gjør al den Konfus, som han kan. Seer De! Forst har han jo staaet mig der alle Bøsterne ihjel, og brændt Stalden af. Ja har han saa.

Frue v. Borgen.

Ja det veed jeg. Men det var jo nødvendige, for Hestene havde Snive.

Tsraf.

De Snive? De havde, min Siel! ikke mere Snive, end jeg har Snive. Vi skulle have brændt Spektoren, for han har nok saadant noget Ondskab, troer jeg. Ja har han saa.

Frue v. Borgen.

Hvordan det nu er eller ikke, saa faaer vi den Skade godt gjort, for det var assureret.

Tsraf.

Trosaſ.

Nej, saa min Sjæl! gjor De ej, Deres Maade! har jeg ikke selv læst i Oransegrojen, at De ikke faaer en Gossling? Ja har jeg saa. Alt hvad man gjor med Deliration og Overlæg, siger den, betæller Syransen, gib jeg faae en Ulykke! ikke en Drøjt for. Det var Gangkom-Person, som om min Rosene hun vilde tage alle sine Særker, og lægge dem paa Huggeblokken, og hugge dem i Pialter, for at jeg skulde give hende nye igjen. Nej saa min Sjæl gjorde jeg ikke; saa skulle Madamen snukt fage Lov at gaae foruden. En anden Aſſeire var det, om det gik Saabān, som til Gøes; naār man har et gammelt Skib, som man vil have indkasseret, og faae et nyt igjen, saa lader man det med Votteskår, og det falder man Bastelin; og saa gier man Kastainen Ordre til at sejle det i Guds Mavn need paa Havvens Bund, og saa maae Syransen betale tre Gange saa meget, som det hele Snaus er værd. Ja maae den saa.

Frue v. Borgen.

Nej, nu gaater han for langt fra Materien, min gode Borvalter! kommer han først til Skibs, saa er jeg bange for, at han aldrig kommer tilbage igjen.

Trosaſ.

Jo saa min Sjæl! gjor jeg saa, Deres Maade! Men saa vil jeg da, mod Frueens Promotion, komme

me tilbage til Spektoren og al hans Materialisjen.
Saa har han, for det andet, bare for det den bro-
gede Dyr stod og kraperte paa Stalden, sadt hele
Hollenderiet slaaet ned for Fode, ret som Fæ. Ja
har han saa.

Frue v. Borg'en.

Hvad hører jeg? Er det sandt?

Toraf.

Ja er det saa, ja; hvert Ord.

Frue v. Borg'en.

End de smaae mydelige Kalve, ere de ogsaa slaaet
ihjel? —

Toraf.

Hver Kjest, lige til den hjelmiede Juliane; og
den blakkede Quie med, som jeg havde kaldt op efter
Deres Madde. Der er ogsaa massareret. Ja er
den saa. Maer jeg erpederer Porthundten Pandur,
et Par Ratto, nogle Rotter og Muus, og saa Sto-
lene paa Gaarden, saa er der, min Sjel! ikke et
firbenet Bæst tilovers, uden med mindre Spektorens
selv vil komme ud og gaae paa alle fire.

Frue v. Borg'en.

Min Gud! men hvad siger min Mand til alt
hette?

Toraf.

Ohan siger, det er ret alt, hvad Spektoren gør.
Deng troer, gid jeg saae en Ulykkel at han sagde, det

var

var ræsonligt, om saa Spektsren gjorde Amohr til den naadige Frue, med Respeit at sige; ja troer jeg saa. Han bildte den naadige Herre ind, at Qvægsygen grassatede paa Gaarden, og at det var deraf den brogede Tyr dsbe. Jeg sagde: Det var Logn. Ja gjorde jeg saa. Notabena: jeg sagde ikke, at Tyren var fraperet af Logn, men at det var Logn, at Bæstet havde haft Qvægsygen; men den naadige Herre troede ham bedre end mig. Ja gjorde han saa. Og om det nu var Qvægsygen, saa skulde Spektsren faae en Ulykke, fordi han lod Qvæget slaae og solgte Huderne, og stikker nok Pengene i sin egen Lomme. Det er andre for bleven malteret for. Ja er de saa.

Frue v. Borg'en.

Det er forståkeligt. Men jeg kan dog ikke troe, at han gjør alle disse Anstalter af Ondskab og for at ødelægge os. Han taler dog idelig om sin Rejelighed.

Traf.

Ja vist taler han om sin egen Medelighed. Ja gjør han saa. Og det kommer juft deraf, at ingen andre enten kan eller vil tale derom. De siger jo han er en lerd og stoderet Person, og saa maae han jo have denne Sygdom ligesom alle andre Lærde. Jeg har seet, for jeg læser dog saa lidt iblant; ja gjør jeg saa; at der iblant de nymodens Bogskrivere

ere nogen lærde Bragere, som slaaer, min Sjel! Køller paa Næsen af den allerbeste Bog, naar int de selv ellsler een af deres Venner har gjort den; og siger, at den er Snaus og duer ikke; og naar de saa har sagt alt det onde, som ikke Handen selv kan hitte paa at sige, baade om Bogen og Aktoren, saa kommer de bag efter med et lille Proskriptum, hvori de fortæller vidt og bredt, hvor redelige, hvor ærlige de ere, ret som om de vare de helligste Jesuiter i Verden. Ja gjør de saa. Nej, naar jeg hører nogen parlementere over sin egen Ærlighed, saa tanker jeg, min Sjel! det samme, som naar jeg hører Kirsebækjerlingerne her i Byen raabe: Saalærtig Vægt for fire Skilling; saa troer jeg, gud jeg faae en Ulykke! altid, at de farer med falsk Vægt. Og det troer jeg ogsaa om Spektoren. Ja gjør jeg saa.

Frue v. Borgen.

Ja han kan dog gjøre ham Uret, min gode Forvalter! Men lad nu det være! gjort Gjerning er ikke til at ændre; og det maae min Mand undersøge, om han har gjort Det heri ellsler ikke. Men, hvordan gaaer det med mine smaae Kreature? mine Perslehøns? mine Duer?

Tysraf.

O! tael ikke derom, naadige Frue! det er en stor Skagerin at tanke derpaa. Der er ingen Ting, som

som jo den den forbandede Spektor har malstereret. Det stjer mig i mit Hjerte, hver Gang jeg tanker derpaa. Ja gør det saa. Der gav han os noget Frøe forleden, som han sagde skulle være mere kommodisk at føde Høns med. Han sagde, at han havde læst sig det til i en udenlandsk Maxim, og at der ogsaa stod, at man burde vænne Bønder til at æde Høe; ret som om Bønder var umålende Ørster. Maa! Vi bruger Frøet, og et Par Dage derefter saa laae alle Hønsene dode. Ja gjorde de saa.

Fru v. Borg'en.

Er det sande? Bedrag mig ikke min gode Forsvalter! Ere Hønsene og Kyllingerne døde?

Toraſ.

Hver een, og Perlehønsene med. Ja ere de saa. Og saa forleden, saa kommer vores Naboe, den gamle gode Propetarius Erdman, der, imellem os sagt, er, min Sjel! en Halunk, med et heelt Slæng hen til ham, at besøge ham; og veed saa Fruen, hvad han gør?

Fru v. Borg'en.

Maa, hvad gør han da?

Toraſ.

Han havde inventeret dem til sig, og saa tager han, min Sjel! fire af Fruens Kroppertor, to af de beste Tumlinger, og de to Knokkelkader, som

Fruen

Fruen var saa skammeret i, og slagter dem, for at give det Rakkerpak en Collision. Ja gør han saa.

Frue v. Borg'en.

Hvad hører jeg? mine Duer? — Gud! mine Duer og mine Høns! — den Nederdrægtige! Et Skæn maae han være, og ingen redelig eller klog Mand; og han skulde have mine Datter? — Gud! mine Duer! — Han skulde have min Juliane!

Lovet om ihu

E x r a f.

Hvad? Spekturen skulde have Frøken Juliane! Det skal, min Sjel! blive Logn. For skal jeg slaae hans Pande i Stykker. Ja skal jeg saa. Han skulde have Frøken Juliane? Har jeg i mine Dage hørt et galere Inselfald? Han er jo ikke engang et Christen Menneske; i det mindste kan han ikke snakke noget Christen Sprog. Det er jo Polse eller Hamborgske han taler. Han er i Stand til at gjøre os pludder-volstke alle sammen. Ja er han saa. Gud naade os for vores gode Sprog!

Frue v. Borg'en.

Mine Høns! — mine Duer! — Hvor er min Juliane? — Hvor finder jeg min Mand? Jeg maae opdage ham, hvad for en Slange vi nære i vores Barm; hvorledes han enten ved Nederdrægtighed, eller ved Dumhed — o! sikkert ved begge Delsene, vil ødelægge os. O mine Høns! mine Duer!

(Vil gaae x)

Djor-

Tjortende Scene.

De Forrige. Julianne

Juliane.

(Som moder Frue v. Borgen i Doren i Baggrunden, i det hun vil gaae ind.)

Min Moder! hvad er paa Herde? hvad flettes Dem?

Frue v. Borgsen.

Juliane! du er ikke min Datter, isalb du æger det Skarn. — O mine Høns! mine Duer!

(Gaaer.)

Emtende Scene.

Juliane. Tøraf.

Juliane.

Min gode Forvalter! hvad var det, min Moder sagde? hvem meente hun med det Skarn, som hun nævnede? O! veed De det, saa forklar mig Sammenhængen.

Tøraf.

Jeg skal nok forklare Frøkenen det. Ja skal jeg saa. (Aflades.) Jeg maae firenere hende lidt. (Højt) Det er denne hersens Logtenant, Frøken! som den naadige Frue slet ikke kan lide, fordi hun har saa stor Affektion for Spektoren Mossis Spahier. Ja er det saa.

Juliane.

Men hvorfore er dog den stakkels Erdman nu

ble-

blevet hende saa meget forhadt? tilforn syntes hun dog ganske godt om ham.

T or a s.

Det skal jeg sige Krokenen. Det er, fordi han er ung. Ja er det saa. Maar han var en gammel fornustig Officer, saa ville Deres naadige Mama estimere ham; men endeel af disse unge Herrer, de hilde sig saameget ind, fordi de har en Porkopee i Kaarden; saa troe de, at alle andre Mennesker ere Nummer Nixer imod dem. Ja gjør de saa. Mæder man dem paa Gaden, saa gaaer de ligefrem efter Nasen, og skal aldrig refterere til Siden, ikke engang for et honnet Fruentimmer; de lader dem heller gaae i Skarn op til Drene. Ja gjør de saa. Dersom man ikke først gjør sine Kompeere og Kasrossee for dem, saa lætter de, min Sjel! aldrig paa Hatten; for saa stor Emanation har de om sig selv, at alle skal hilse dem først. Kommer man i Kompenie med dem, saa skal alting gaae efter deres Kommandør; ja skal det saa. Saa praler de af alle de Battallioner, de har vundet; saa taler de om rechts og links, og Skadrioner, og Plutoner, og Diffusioner, og alt saadant s. bandet Kram, som de ikke engang selv forstaer; og ingen Mennesker maae faae et Ord indført for dem; og vil man saa ikke synes, at denne Snak er lige saa smuk at høre paa, som naar Musikanterne spiller den smukkeste Heibergs Skuespil. 1ste Deel. L Sym-

Sympathie; ja saa skal vi bare høre en Stsi; saa
stelder de Folk ud for Kolor de Lux, og for saa
meget andet. Og saa vil de kuskenere alle Mennes-
ker. Ja vil de saa.

Juliane.

Men hvorfor skal man just skjere en heel Stand
over een Kam, fordi der ere kanske nogle enkelte,
der bære sig saaledes ad. Saag meget veed jeg vist,
at Erdman ikke er af det Slags Folk. Og hvad har
dette at gjøre med min Moders Høns og Duer?

Tør af.

Sa, see nu kommer jeg til vores aperpo. Ja
gjør jeg saa. Deres Mama vil profos ikke at De
maae faae Logtenanten, for jeg skal sige dem, Fros-
ken! . . .

Sextende Scene.

De Forrige. Hr. v. Borgen. Spækier.

Tør af.

(I det han seer dem komme.)

Nej, jeg hasslererer kun lidt; det er . . .

Hr. v. Borgen.

Juliane! her bringer jeg dig din Brudgom. Om
otte Dage skal han køre din Mand.

Juliane.

For Guds Skyld! min beste Fader! . . .

Hr. v. Borgen.

For Guds Skyld, Juliane! . . . tie stille, og

lyd

lyd din Fader. Gjør, hvad jeg befaler, med det
Gode, for ellers skal jeg nok tvinge Mamfellen dertil.

Traf.

Jeg contollerer Dem Frøken! ja gjør jeg saa.
Det gjør mig ondt, men inden otte Dage kunde der
kanstee komme et Kampemang i Sagerne.

Hr. v. Borgen.

(Til Spazier.)

Mein liebes zukommendes Schwiegersohn! ich
gebe sie mein Tochter, so wie ich habe gelobt; in
Abend sollen Sie haben Jawort; in Morgen neh-
men wir aus und machen Visiten; und in acht Tage
sollen Sie Heirath halten. —

Spazier.

Ich talker dem Herr Schwigervater! — und
Sie, min schene Freken Prut! ich gratulerer Dem,
thi det tor ich sige; de har godt gewählt; uten mig
selv at rømme, so heirather De en ehrlig Mand,
en Virtuos. Aber, min dyre Herr Schwigervater!
hvorom saa tilfærdig? Kunde vi ikke høritiden een
Viile opsette? Kuns en Par Monater? Ikke
længere.

Hr. v. Borgen.

Nein, Sie müssen nicht länger bien. Sie sind
jo allerede ein Pfeffergesell. Das geht nicht an.

Juliane.

Min beste Fader! o ja! jeg beder ogsaa derom;

Kuns et Par Maaneder, saa beqvemmer jeg mig
ganske ester Deres Willie uden mindste Modsigelse.

Hr. v. Borgen.

Vil du dog det? — Ich du er stikkelig. Nej
Born! jeg er ikke roelig, førend jeg seer jer vel
givt. Ich will sie, so bald möglich, vergiften ha-
ben. Und es ist besser in Tag, als in Morgen.
Sein Person machen mich zu einen glücklichen Va-
ter, und sein Vorstand zu einen kofreichen Mann.

Sytende Scene.

De Forrige. Frue von Borgen.

Frue v. Borgen.

Han skal ikke have min Juliane! hun er for god
til ham.

Juliane.

Min Moder!

Traf.

Det er ræsonligt. Ja er det saa.

Hr. v. Borgen.

Hvad fattes dig, Kone? er du fra din Vorstand?

Spatzier.

Maadige Frue Schwierermama! . . .

Frue v. Borgen.

Jeg vil ikke have den til Svigerson, der beta-
ger mig den største Glæde jeg har i Livet; der øde-

læge

lægger mine Høns, gør Traktement med mine Duer,
og dræber mine smaae fugle.

Spatzier.

Frue Swiagermaina! det første var en Probe,
en Experiment.

Traf.

Du skulde faae en Ulykke for dine Vergementer.
Ja skulde du saa.

Spatzier.

Tie han still, Verwalter! — Det andre war
Nothwendigkeit; und det dritte . . .

Hr. v. Borgsen.

Das weiss ich, das haben sie von Wasserware
gemacht . . . Men, Kone! er det dog at tage af-
sted for nogle lumpne Høns og Duer? . . .

Frue v. Borgsen.

Lumpne, siger du? O mine høns! og mine go-
de Duer! Not er det, han skal ikke have min Datter.
Hr. v. Borgsen.

Hør Kone! Er du Moder, saa er jeg Fader,
og mig tilkommer det vel at raade. Jeg siger Jere
eengang for alle: han skal, min Sjel! have min
Datter.

Attende Scene.

De Forrige. Erdman.

Erdman.

Han skal ikke have Deres Datter, siger jeg.

Traf.

Det siger jeg med. Ja gjør jeg saa.

Juliane.

Erdman! red din Juliane, om du kan.

Hr. v. Borgen.

Min Herr Lieutenant! Deres Nærværelse her
vilde jeg gjerne frabede mig

Spatzier.

Herr Officer! den lækker best, som lækker sidst;
og da seer De en særekket Hul.

Erdman.

Karl! Viis du ingen Døxen. Du bliver den
første, som kommer ud af den. Herr v. Borgen!
lad mig bare tale ud, og vil De siden have denne
Herre til Deres Svigerson, saa vil jeg ikke gjøre den
mindste Indvending. (Han tager et Brev op af kommen
og leverer v. Borgen.) Behag at læse dette Brev, som
jeg i dette Øjeblik har fåaet fra Forvalteren paa min
Farbroders Godser, tilligemed det, som ligger in-
den i.

Hr.

Hr. v. Borg en.

(Læser Brevet og læser.)

"Høisterede Promemoria!" — hvad er det?

Erd man.

Ta, bryd Dem ikke om hans Stiil; hvad den mangler i Interesse, det vil Indholden rigelig erstatte.

Hr. v. Borg en.

Nu vel da! (læser.) "Høisterede Promemoria!
"Jeg kan herved have den Ære, at melde Deres
"Velbaarenhed, at hans Velbaarenhed, Deres vel-
"haarne Herr Farbroder, meget pludselig er død af
"et Slagslod, og har ikke efterladt sig noget Testa-
"mente, saa at Deres Velbaarenhed ganske uventet
"bliver Hans Velbaarenheds eneste Arving, og det
"imod Hans Velbaarenheds velbaarne Villie." Jeg
gratulerer Dem!

Spatzier.

Was? — Erdman gestorben! zum Henker!

Erd man.

Kuns videre, om jeg maae bede.

Hr. v. Borg en (læser.)

"Indsluttede Brev, som jeg har fundet i Hans
"salige Velbaarenheds Lomme, sender jeg Deres Vel-
"baarenhed, for at oplyse den gode Herr von Bor-
"gen, om hvad for en Karl han er kommen i Mæ-
"skapio med. Videre medfolger, til Deres Vel-
"baarenhed, en Pakke med flere saadanne breve til
"Hans Velbaarenhed."

Frue

Frue v. Borgen.

Leg tager sandelig overmaade stor Deel i denne
for Dem saa uventede Lykke.

Tysk.

Saa er da den salige Kjeltring død? Det er mig
kjert; for han var, min Øsel! paa hans Død at
sige, ret en Halunk. Ja var han saa.

Erdman.

Han var min Farbroder, Herr Forvalter! og
nu er han død; og vær forvisset om, Herr v. Borgen!
at dersom jeg havde kundet reddet Dem og Der
res Datter paa nogen anden Maade, saa skulde De
aldrig have faaet disse Breve at see. Behag nu at
læse det indlagte Brev.

Spatzier.

Ej was? Hvad gaaer os sine Breve an?

(Han vil snappe det af Haanden paa v. Borgen, men fors
hindres af Erdman.)

Erdman.

Karl! understaaer du dig . . . (til hr. v. Borgen.)
Behag at læse, min Herre! dette Brev er til min
Farbroder. —

— Hr. v. Borgen (læser.)
"Ich haaber, at den Plan, der imeslem os er
"afstalt, har so lykkelig været Sin Bisald at finde.
"Herr von Borgen er en gammel Mar." — Hvad
er det? jeg en Mar! det er meget.

Erd-

Erdman.

Bær kuns saa god at læse videre.

Hr. v. Borgen (Læser.)

"En gammel Mar, ret en Indsalbs-Pensel, som
"man løt kan en Nøse dreie. Ich har nu hans He-
"ste dødsdraget, und han troer, at det fornædigt var.
"I nogle Dage skal Hollænderiet den samme Vej van-
"dre; so maae De os Penge lehne, und in korte Tid
"skal jeg det sovidt bringe, at Herr von Borgen sin
"Adelgaard forkjøbe maae; da kan De den for en
"Vaggatelle kisbe, und so har De jo Sin Baronie
"komplet, und sine Ønsker befriediget. Herr von
"Borgen denker, at jeg haue Freken Datter heirahte
"vill, og derom er det mig lætttere ham at betriege.
"Aber ich vill en sodan Bestellerin ikke have, sondern,
"wenn ich har opfildt min Verspechen, so haaber jeg
"og at faae de mig forsagte ti tusende Niggdaler, og
"at De mig til den gamle rige Enke rekommenderer.
"Ich har den Ære at være Sin underdanige Ejenere."

Spatzier.

Er det muligt? — Det er hans egen Haand.

Erdman.

Hvad siger De nu? Er det ikke en værdig Svir-
gersøn?

Spatzier.

Det er ikke min Haandskrift. Det er en singes-
ret Href.

Erg

T v r a f (seer paa det.)

Det er Fanden ikke fingereret; jeg har bragt det
og mange andre hen til den salige Kjeltring; nu kjen-
der jeg det; ja gjor jeg saa.

Hr. v. Borgen;

Er det ikke Deres egen Haand? Tør De nægte
det, som vi alle kan see?

E r d m a n.

O jeg har en heel Pakke af hans Breve i sam-
me Materie. Han skal ikke kunde fragaae det.

S p a t z i e r.

De maae ikke troe, gnädige Herr Schwiegerfa-
ter! at jeg . . .

Hr. v. Borgen.

Gib Fanden være din Svigerfader! i Nasphu-
set skal du finde din Svigerfader! du som paa saa
nedrig en Maade har villet bedrage mig.

S p a t z i e r.

Fru Schwiegermama!

Fru v. Borgen.

Vort Afslum! Søg din Svigermoder i Spin-
dehuset! Du skal ikke ødelegge flere Høns eller Duer
for mig.

S p a t z i e r

Liebe Freken Prut! . . .

J u l i a n e.

Deres Ejenerinde, Herr Spatzier! det bliver

jeg

seg nok ikke, denne Gang; mine Forældre tillader det ikke; Deres Brud finder De nok i Forbedringshuset; isald De ellers ikke er rekommenderet til den rige Enke.

E s r a f.

Ja! er han ikke det, saa er han, min Sjel! inkommoderet til mit Vidkøbstaf. Ja er han saa, Herr Spektor.

S p a t z i e r.

Hier habe ich nichts mehr zu thun, wie ich sehe.

Adieu!

H r . v . B o r g e n .

(Læger ham i Kraven.)

Nej hie, Karl! du skal ikke slippe saa læt; Lov og Ret skal først forbyde dig at bedrage flere godtroende Narre.

E r b m a n .

O nej, lad ham gaae; at Sagen kan blive skultz, saa meget som mueligt er.

F r u e v . B o r g e n .

O ja, min beste Mand! lad ham løbe sin Vej.

— G u l i a n e .

Han bliver vel nødt til at spadsere et andet Sted hen i Verden, og, tidlig eller sildig, bliver han nok straffet.

H r . v . B o r g e n . (Slipper ham.)

Saa gaae da, Spidshub! og tak Gud, du slap saa godt.

S p a t z i e r .

Ha ha ha! die dumme Dånen! Wohl! ich spaziere weiter in der Welt. Ich werde doch mein Glück machen, denn einen Mann, wie ich bin, braucht man überall. Ich bin ein Virtuos. Ha, ha, ha! die dumme Dånen!

Mittende Scene.

Herr og Frue v. Borgen. Juliane.

Erdman. Tøraf.

Erdman.

Min Herre! naadige Frue! De seer nu, at jeg er ikke saa aldeles fattig; holder De mig nu værdig til at være Deres Svigerson?

Hr. v. Borgen.

Den fordomte Inspecteur!

Tøraf.

Maa! havde jeg ikke ret? Jo jeg saae nok hans Apartigheder. Ja, gjorde jeg saa.

Frue v. Borgen.

Mit Samtykke har De, men det beroer paa min Mand. Besse Mand! gjor os nu alle glade og fornøjede.

Hr. v. Borgen.

Den fordomte Inspecteur! — Juliane!

Juliane.

(Mæmer sig frugtsom.)

Hvad besaler min Fader?

Hr.

Hr. v. Borgen.

Erdman, Deres Haand! (Erdman giver ham haanden.)

Der er hun, tag hende i Guds Navn. Gud vel-
signe Her!

Erdman.

Juliane! endelig opfyldtes vores Ønsker.

Juliane.

Gode dyrebare Fader! mit hele Liv skal være op-
ofret til at skaffe Dem den Glæde paa Deres Alder-
dom, som De fortjener for Deres Kjærlighed imod mig.

Erdman.

Jeg skal kappes med dig, min Juliane!

Frue v. Borgen.

Lever lykkelig mine Børn! men hør, Erdman!
og du Juliane! mine smaae Kreature maae I lade
mig have i Fred; forresten maae I raade over alt.

Hr. v. Borgen.

Du Mar med dine smaae Kreature! Ja hør nu!
Jeg har inviteret Fremmede herhid i Aften til Ju-
lianes Jaord. Vi har funs en anden Brudgom;
forresten bliver Tingen den samme.

Estraf.

Jeg gratulerer Dem begge. Ja gjør jeg saa.
Men det skulde, min Sjel! dog gjøre mig ondt, om
denne Spektor skulde gaae saa ganske uslikket herfra.
Maadige Herre! maae jeg ikke componere hans Ryg-
lidt med denne Pidst. Han var dog saa betenktaa

Com-

Composition, med en anden Brud. Ja var han
sa! Ich soll ham mit Prügelsleisch trakteren.

Hr. v. Borgen.

Naar han kuns ikke slaaer ham fordærvet, min
gode Forvalter, saa maae han gjerne sinsre hans
Nyg lidt, saa at han kan huske det, til han igjen
vil agere Virtuos.

(Forvalteren gaaer, og Dækket falder.)

Selim og Mirza.

Syngestykke i tre Acter.

Musiken af Syngemester Sink.

Første Gang opført paa den Kongelige danske Skues
plads, den 1ste Februar 1790. I Anledning af
Kongens Fødselsfest.

(Dette hele Stykke er virkelig got og net udført, og Noen er ogsaa net.

Per-

Personerne:

Selim, Kjøbmand i Marokko.

Mirza, hans Kone.

Fatme, hendes Veninde.

Hamid, Kejser i Marokko.

Jomail, Kjøbmand samme steds

En ung Marokkaner.

Delia, en Sangerinde i Harem.

Orcan, en Soemand.

Ali, en Sanger.

Osmir, Harpespiller, (slum Person.)

Chor af Hamids Folge.

Chor af Sæfolt.

Chor af Geraillets Fruentimmer.

Chor af det forsamlede Folk.

Handlingen begynder i Dagbrækningen, og ender slg
samme Dags Eftermiddag.

For-

Første Aft. *)

(Skuepladsen forestiller en dælig Lund, omringet med en Muur.
 Midt paa samme i Baggrunden er en Stakipore,
 hvorigennem man seer Søen noget borte, og svage
 Bjelde i Horizonten. Paa højre Side er et Telt,
 hvori staer en Gosa. Paa venstre Side sees noget
 af Selims Huus. Naar Døller gaaer op, bryder
 just Morgenens frem, saa herlig, som mueligt. Gos-
 len begynder at pippe frem, og kommer immer
 højere.)

Første Scene.

Mirza (gaaer omkring i Lundens.) Fatme (ligger paa Gos-
 len i Teltet og sover.)

Mirza.

Held dig, Lund! hvis tætte Gren
 Øste har bestygget mig!
 Gi i Glædens Lid allene
 Bandt jeg salig Fryd hos dig;

*) Komponisten har, efter Stykkets Anledning, forestillet sig,
 at en lidet Sætrefning imellem tvende Skibe har
 foregaaet lidet før Stykkets Begyndelse, hvilken Tres-
 ning, tilligemed den derpaa fulgte Seiersang, han
 har stræbt at udtrykke i Ouverturen.

Selv i Sorgens tunge Dage
Trosted' du mig mangen Gang;
Echo svarte til min Klage,
Og gav Gjenlyd af min Sang.

Naar den melankoliske Smerte
Skjulte Solen med sit Gloer,
Og igjennem qvalte Hjerte
Modgangs Lynildsstraale foer;
Da jeg i dit Skjøb mig gjemte;
Og ubosse mine Suk;
Echo strax sin Tone stemte
Efter mine tunge Suk.
Og naar Haabets Straale smelteb
Sorgens Kis udi mit Blod;
Smertens Nag jeg af mig velted,
Glede dig glad imod,
Lund! da hørte du min Glæde,
Dig mebdeelte jeg min Fryd;
Strax dit Echo var tilstede,
Og gav Gjenlyd af min Fryd.

Held dig, Lund! hvis tatte Grené
Øste har beskygget mig!
Ei i Glædens Sid allene
Und mig salig Fryd hos dig!

Selv i Sorgens tunge Dage
Trost mig een og anden Gang!
Svar mig, Echo! paa min Klage,
Og giv Gjenlyd af min Sang!

Hvor deiligt er ikke denne Morgenstund! kuns
min Selim var her. — O hvor frygter jeg ikke for
dit Liv! (han gaaer hen til Statupporten og seer ud paa
Søen.) Dog, Søen er roelig — Vindene — Bol-
gerne — altting er roeligt, uden mit Hjerte. — In-
ret Skib sines endnu, saa langt Horizonten rækker.
O Selim! Selim! syn d' dig! kom til din længsel-
fulde Mirza. — Men, jeg maae vække Fatme. Hun
sover. Min stakkels Veninde! hun vil vaage med
mig, men hun har ikke de Bekymringer, som jeg
har, der kan holde Sovnen fra Dine. (Gaaer hen til
Tæret, og vækker Fatme.) Fatme! Fatme! væagn op!
og glæd Dig ved denne deilige Morgenstund!

Fatme. (Staaer op.)

Jeg er vaagen, Veninde! hvilken herlig Mors-
gen! saa skønt har Solen aldrig skinnet før.
Mirza.

Du tager Feil, min Fatme! saa skønt skinner
de Solen, hver Gang min Selim kom hjem. Jeg
er vis paa, han kommer i Dag! den er ikke for
intet, denne herlige Morgen.

Fatme.

Lykkelige Mirza! din Kjærlighed gjor Dig svær-
mende. Jeg vil ikke berøre Dig den sobe Tanke,
at Solen Skinner for Selims Skyld. Jeg kjender
ingen af Prophetens Sonner, der er god og dydig
som Selim.

U 2

Mir.

Mirza.

Og ingen af hans Østtre, der er lykkelig som Mirza. Tre Aars Uegteskab med ham sloi bort som een Dag, og aldrig greb Sorgen os, naar vi vaagnede, aldrig gik den til Sengs med os. Kunns da jeg mistede mit Barn — dog! — lad mig glemme den Sorg! — og saa — hver Gang min Selim skulde forlade mig.

Fatme.

Og aldrig hervede han Dig den mindste Deel af sin Kierlighed, for at sejne en anden. Han blev en Forræder imod Prophetens Love.

Mirza.

O! men en Forræder, som jeg tusinde Gange mere maae elste for dette Forræderie. — Fatme! troe mig: Allah og Propheten vil selv elste ham dersor. Dette Serail, denne Sværm af Kvinder, der verelviis rane og plyndre Mandens Hjerte fra hverandre, hu! den var mig uudstaaelig.

Salig Fryd min Barm opfylder, Selim mig en Himmel er.

Fatme.

Unden Skjonhed han ei hylder; Hvo er ham, som Mirza, kjer? Mirza. Godt forsvinde mine Dage, Stedse skinner Solen klar.

Fatma

Fatme.

Tusind' Gøstre see, og klage:

Gid min Lod, som Mirzas, var!

Begge.

Tusind' Gøstre see, og klage:

Gid min Lod, som Mirzas, var!

Fatme.

Elskovs latte Blomsterkjeder

Bædes aldrig af Din Graab.

Mirza.

Kjærlighed ei Plads tilstebet

Før Mistankens hvasse Graab.

Fatme.

Daglig Kummer, daglig Smerte

Zerer mange Skjønnes Bryst.

Mirza.

Men min Selims øble Hjerte

Rundt omkring sig spreder Lyst.

Begge.

Held den Stund, som Selim bringer

Hjem til { mine } { dine } Favnetag!

Skjenk ham — Elskov! — Skjenk ham Vinger!

Spild ei denne sjonne Dag!

Mirza.

Veste Fatme! mit Hjerte siger mig, at jeg snart
skal see ham. Du veed den Hvitidelighed, hvormed
jeg har i Sinde at imodtage ham. Gaae ind, min
Veninde! og see til, at Anstalterne kan svare til
mit Hjertes Ønsker.

Fatme

Fatme.

Zeg skal sørge for, at alle Ting skal svare til Din Forventning. Men hør, hvad Din Fatme raader Dig: I to Nætter kom ingen Sovn i Dine Hine. Denne Narvaagenhed vil jage Roserne af Dine Kinder, og ødelegge Din Helsbred. Hviil Dig paa denne Sofa. En Times Sovn vil giye Dig et muntrere Udseende, og gjøre Dig skinnere i Selims Hine.

Mirza.

Gehver da Mirza dette Konstgreb, for at være skjon i sin Mandes Hine? Beste Fatme! hvor kan Du sige sligt? Og, om Selim kom, medens jegsov, hvad vilde han tænke? — Er jeg da bleven Mirza saa ligegyldig, siden hun modtager mig sovende? Nei, Fatme! nei, han kommer i Dag; snart har jeg ham, det siger mit Hjerte mig; og jeg vil være den første, der byder ham være velkommen. Gaae, min Veninde! og opfyld Dit Løfte, men send mig Osmin hid med sin Harpe, og Sangeren Ali. De skal opmunstre mig, og holde Sovnen fra mine Hine.

(Hun gaaer ud hen til Staktposten, og seer ud paa Soen.)

Fatme.

(i det hun gaaer.)

Hun maae sove; det stee ved List eller med hens egen gode Willie! Jeg fortjente ikke at være Selims

lins Veninde, maar jeg ille sorgede for hans Mir
zas Helbred. (Hun gæger.)

A n d e n S c e n e.

— næste tost til Mirza cassene.)

I fugle! som svinge

Den dunede Vinge

Mod Himmelens Blaae!

Som sværme allene

paa Traernes Grene

Blandt qvidrende Smake,

Der løbte og lede,

At bringe tilstede

Den flygtige Fader til elstede Rebe;

O laan mig den lokkende Ross!

At kalde tilbage

Min ventede Mage,

Min Selim tilbage,

Min Selim til bævende Bryst!

Han kommer! O Glæde!

Jeg seer ham! O Lyst! —

(efter en Pause)

— Vort sværmende Tanke!

Nei Hjertet vil børnes;

O Himmel! tilgiv!

Jeg vover at klage,

O m

Din Viisdom anklages; — —

(bekymret.)

Et Bret skal forsvere hans Liv!

(efter en Pause igentager hun den første Deel af Urien.)
(Hun gaar hen til Stakiporten, og seer atter ud til Søen.)

Endnu ingen Trost! intet Seil at see! Men —
Gud! det kommer mig for, som Søen oprøres; —
Himmel! hvilke Bolger! (efter nogen Taushed.) Dog
Du sværmer, daarlige Mirza! Søen er jo stille og
glat som et Speil. Kunns en siden Wind kruser Bol-
gen, og det en Wind, som kan bringe Selim hjem.
— Men, hvorledes er det fat? mine Hine vil luk-
kes imod min Billie. Jeg maae see at holde dem
aabne. Hvor kan Øsmin og Ali blive af? (Hun vil
gaar hen til Testen, og i det samme kommer Fatme med Øs-
min og Ali.) See! der ere de jo!

Tredie Scene.

Mirza. Fatme (med en Kop Kaffe.) Ali.

Øsmin (med en Harpe.)

Fatme

(til Ali og Øsmin.)

Denne Drik skal befordre hendes Sovn, og I
gaae bort, mine Venner! saasnart I seer hun
sover.

Mirza.

Kom hid mine Venner. Selim og jeg har in-
gen Slaver, det veed J. Spil mig noget for, Øs-
min,

min, som kan opmunstre mig. Syng Ali! Du forsør-
tryder dog vel ikke paa, at Din Sang kan fornse
 mig?

Ali.

Jeg har aldrig været stolt af min Sang, førend
 da jeg mærkede, at den behagede Mirza.

Mirza.

Smigrer! — Sid ned der!

(Mirza sætter sig paa Sofoen, lægger Fodderne op paa
 den, og læner Hovedet paa Haanden. De andre sætter
 sig paa en Bænk uden for Teltet.)

Fatme.

Tag imod denne Drif af Din Venindes Haand.
 Paa denne Tid pleier jeg altid at bringe Dig den.

Mirza.

Giv hid, min Fatme!

(hun drinker.)

Fatme.

Om mit Hjerte ikke spaer feil, skal en ejerere
 Haand næste Morgen række Dig den.

(hun gaaer.)

Tjerde Scene.

Mirza. Ali. Øsmín.

Ali

(synger, og Øsmín akcompagnerer med Harpen.)

Blandt Heltene var Omar kjeł,

Skjon Zelis verd;

Hans Navn Marokkos Hjenders Skræl,

Dg

Og skarpt hans Sværd.
Stjøn Zelis var heilige, som Stjernen.

De Helte hende Kroner havde,
Hun svarte: Nei;
Saa mangen Beiler Landser brod,
Hun saae det ei.
Stjøn Zelis var heilige, som Stjernen.

Men Sultan Achmet soer en Gud,
Den skulle staae:
"Kuns den, som staaer min Fjende ned,
"Skal Zelis faae."

Stjøn Zelis var heilige, som Stjernen.

I Kampen Omar drager ud,
Og Zelis græd;
Hun bad til Allah, Himmelens Gud,
Hun bad og gred.
Stjøn Zelis var heilige, som Stjernen.

Den Bon hos Allah Naade fandt,
Han hørte den;
Og Omar gjek, og slog, og vandt,
Og kom igjen.
Stjøn Zelis var heilige, som Stjernen.

"Kom kjelke Omar! bliv min Son!"
Lod Sultans Ord.
Glad Zelis gav ham Seirens Lon;

Den

Den kon var stor.

Skon Selis var heilig, som Stjernens.

Under Gangen falder Mirza adskillige Gange tilbage, men
reiser sig op igjen. Imod Slurningen synker hun
gangte overvældet af Sovn ned paa Sosæn. Osmann
spiller en Solo paa Harpen, hvoreyden falder i
en meget dyb Sovn.)

Ali.

Hun sover. Lad os gage! det var Fatmes Bes-
giering. (De gaaer.)

Femte Scene.

Mirza (sovende.) Ismail.

Ismail

(Kryber over Muren, og springer ned i kunden. Han er
klædt i meget simple Klæder.)

Her er jeg da; her skal jeg da nyde den God-
hed, der er vel saa stoer, som Kjærligheds Godhed
— Henvnen. Mirza tor foragte Ismail? den riges-
ste Kjæbmand i Marokko? Mig, der kan forvandle
Taget over hendes Hoved til Guldb, og lægge Broe
under hendes Fodder af Edelstene? Mig tor hun
foragte? — mig? — Fordomte! endnu i Gaar
vare hendes sidste Ord til mig: Jeg foragter din
Rigdom; den kan ikke opveie min Dyds Forliis. —
Men bie lidt, og see om din Dyd kan forsvare dig
eller din Selv imod Ismails Henvn.

Skjelver for Ismails rasende Brede,
For min opbragte blodtorstige Hand!

Den

Den gjennem Afgrunden selv skal berede
Bei for min myrdende hævnende Haab.

Skal der da mere til Stolthed at følbe,
End Elfov, og Riigdom, og Ismails Vælbe?
Helvede! Furier! sender mig Mod!
Elfov's Foragt kun forsones med Blob.
(Han bliver Mirza var, som sover i Tæster.)

Hvad seer jeg? det er hende. O glade Syn!
Dydige Mirza! lad nu din Dyd beskyrme dig mod
denne Dolk. (Han træller sin Dolk, og løber rasende imod
hende, for at dræbe hende, men i det samme høres en tørklig
Musik noget hørte.) Hvad er det? (han betanker sig, og
sukker derpaa Dosken ind.) Lev til tidobbelte Smerter!
Den Tid skal komme, da du skal forbande din
Gruesomhed imod mig. (Musikken nærmer sig.) Keis-
seren gaaer ud — han kommer her forbi. — Nye-
lig blev hans kjere Zeide rovet fra ham. — Han
er inderlig bedrøvet. — Dog! en Keiser glemmer
snart en saadan Sorg. — Den dydige Mirza, der
ikke vilde opofre sig for Ismail, skal blive en Maas-
neds Fornsielse for Hamid; og siden . . . . (han
bliver et Knippe Nogler vær ved hendes Side, som han saa
sagte lister fra hende.) Ha! velkommen! nu er Ismail
hevnet.

(Han proberer Noglerne, aabner Staktpoerten, og
lader den staae aaben.)

Sjette Scene.

Ismail. Keiser Hamid (med Folge)

Chor

(af Keiserens Folge, først noget borte, men efterhaanden nærmende sig.)

Knæler! Jordens Konger! Knæler

Før vor Hamids Throne ned!

Han, hvis milde Vink besjeler

Allt med himmelsk Salighed!

Han, hvis Brebes grumme Lorden

Myster Jordens!

Han, som hele Verden lyder!

Han, som Fædres Throne prydter!

Hvo er stor, som han?

(Under Choret passerer nogle af Hamids Folge forbi Porten.
Maar Hamid selv kommer, staudser han noget ved Indgangen, og gaaer endelig ind. De som følge efter, give de første et Tegn, hvorpaa de komme tilbage, gaae ind i Kunden, og stille sig i Baggrunden.
Ismail har skjult sig bag et Træ.)

Hamid

(efter at have set sig lidet om.)

Hvilket herligt Sted! hvor melankolisk høitideligt! — Just skabt for mig. Overeensstemmende med min Sinds Forfatning. — Her kunde jeg i Ensomhed gaae og klage over Zeides Lab. — Sid den hun blev røvet bort fra hendes landlige Boelig, har Glæden aldeles forladt mig; og skulle mine udsendte Skibe ikke bringe hende tilbage, da — o da har Marokkos Krone ingen Glands mere, der kan

blæse

blænde Hamids Øine. — Men — (han siner Mirza i Teltet.) Hvad seer jeg? — Zeide! — (han løber hen til Teltet, men vender bedrøvet tilbage.) O nei! — det er ikke hende! — et Blendeværk! — du er ikke ulykkelig nok, Hamid! med at have mistet Zeide; men Skjebnen vil endog spille Ejek med dig, ved at vise dig hendes Lignelse.

Før Zeide slog mit Hjerte;

Ak! men ak! hun borte er!

Kronens Glæds mig meer ei blinder;

Naar jeg ei Zeide finder,

Diner jeg kun Sorg og Smerte;

Og i dette piinte Hjerte

Ewig, evig Loval jeg var.

Før Zeide slog mit Hjerte;

Ak! men ak! hun borte er!

Intet kan min Kummer male;

Og at hendes Tab betale

Ingen Skjønhed megtig er.

O Zeides Elskov lærte

Dette Hjerte:

Man kuns een kan have ejer.

Før Zeide slog mit Hjerte;

Ak! men ak! hun borte er!

(Han vil gaae, men siner Ismail, som er kommen frem,

og laster sig paa Knæe for ham.)

Hm i d.
Staae op! (Ismail reiser sig.) — hvem tilhører
det beilige Fruentimmer i Teltet?

Ismail.

Dig, mægtige Keiser! om Du med et nædige
Velbehag vil smile paa Din Slave.

Hamid.

Mig? — Hun er sjon som Solen, men hav
ikke Undigheder til at fortrylle Hamid med.

Ismail.

(som holder sig bestandig i en temmelig Afstand.)

Hvad eier Din Slave, som ikke tilhører dig?
— og hvormed kan jeg have forsyndet mig, at Du
ikke vil værdiges at bruge Dine Nettigheder?

Hamid.

Velan! hun er min. Men Hamid modtager
ingen Gaver! (han slanger en flor-Pung med Guld til ham.
Ismail tager den op med en vadelig Willie.) See der! er
det ikke nok, saa tæl! (sæsdes) Tuisnde Skatte
foruden hende skal belonne den Lykkelige, der bringe
r mig min Zeide. Slaver! bærer hende varsom
op i mit Harem. Man bevogte hende, som min
kostbareste Juvel.

(Slaverne bære hende bort paa Sofoen; hvorpaa Choret
igentages, og Keiseren med sit Folge gaar bort.)

Syvende Scene.

Ismail (alleue.)

Ha, ha, ha! Nu Selim! nu maae du komme
naar du behager, og flyve i din ejere Mirzas Favn!
Men, dette Guld — hu! hvor smertede det mig
ikke,

ikke, at jeg maatte imodtage det, da det paa saa
foragtelig en Maade blev slængt til mig! — Havde
en anden end Keiseren budet mig det, min Dolk
skulde have hævnet den Foragt. — Beholde det kan
jeg ikke. — Velan! jeg maae krone min Havn!
(Han tager et Stykke Papiir af Kommen, og skriver med en Glys-
antspen nogle Ord.) "Skadesløs Betaling for Mirza."
(Han snoer Pengene i Papiret og lægger det i Tæltek.) Men!
hvorfor hævne mig paa Selim, fordi jeg hader
Mirza? — o! jeg hader Selim og al Verden,
naar jeg ikke faaer mine Øyster tilfredsstillede. Men
hævnet er jeg. Triumph!

Triumph! Triumph! jeg hævnet blev!
Den overmodig stolte Stjonne,
Som med Foragt mig torbe lonne,
Teg af Rivalens Arme rev!
Triumph! Triumph! jeg hævnet blev!
Forniet gaaer jeg nu min Vej.
Lad Anger hendes Bryst fortære!
Og Verden skal af hende lære!
Ustraffet man mig trodset ej.
(Gaaer.)

Anden Act.

Første Scene.

(Skuepladsen forestiller en smuk Førgaard foran Selims Hvid.)

Fatme

(Allene, meget bedrøvet; hun har Guldborsen og Sedlen i Haanden.)

Forgjeves jeg søger, forgjeves jeg leber,

Omsonst er mit Raab.

Jeg ængstelig sukker, og græder, og beder,

Men siner ei Haab.

Du svandt, som et Glimt, fra din elskete Veninde;

Dit Spoer er, som Bindens, — umueligt at finde;

Hør, elskede Mirza! mit Krig!

Besvar det, og siig:

Hvor skjuler du dig?

Fortalt er, o Selim! din elskede Mage;

O gruesomme Sted!

O hold ham, I Binden! hold Skibet tilbage!

Den Dag, som ham bringer, ei hører hans Klage,

Men seer kun hans Død.

Ulykkelige Fatme! hvor skal du finde hende?

— Lever du Mirza! — er du død? — O nei! dette

Guld og denne Seddel figer mig, at du er værre

end død! — Gud! hvad skal der blive af dig? —

Og hvad skal jeg svare Selim, naar han savner den

Zeibergs Skuespil. Iste Deel.

største Skat, han eier? — Men, hvad hører jeg?
(der høres et Frøderaab uden for.) Hvad kan det være?

A n d e n S c e n e.

Fatme. Orcan.

Orcan.

Selim kommer. Bindene har friet hans Ønster.
Fatme.

Gud! hvad skal jeg gøre? — Ulykkelige Fatme! — Ulykkelige Selim!

Orcan.

Selim ulykkelig! Nei Fatme! glæd Dig! hvem
Du eller han er ulykkelig. Han bringer mere
Riigdom hjem med sig, end Du nogensinde har seet.

Fatme.

Hvad hjälper al den Riigdom, naar han har
miset mere hjemme?

Orcan.

Mere, siger Du? Fatme! — O! det er umueligt.
Al hans forrige Rigidom er ikke tiende Delen
imod, hvad han nu bringer med sig.

(Fatme sætter sig meget bedrovet paa Bænken, men reiser
sig snart op igjen, og gaaer meget urolig ind og ud af
Theatret; under det følgende Chor.)

Tre-

Tredie Scene.

De Forrige. Nogle Søefolk.

(De bare endel Pakter, som de legge fra sig.)

Chor,

(og Dands af Søefolk).

Gusende Storme vi Søemand betvinge,
 Nullenbe Bolger maae lystre vort Roer.
 Rigdom fra fremmede Kyster vi bringe,
 Tumles saa glade fra Syd og til Nord.
 Aldrig for Farerne Søemanden gruer;
 Kugler, Orkaner og Klipper han skuer,
 Noelig, urokket, som Børnenes Beeg.
 Rast, som i Dandsen, paa Bolgen han triner,
 Og naar en Mod vind i Taklerne hviner,
 Spotter den Feige, som Faren gjør bleg.

(Snasnart de seer, at Selim kommer, ophører Dandsen og
 Sangen, og de gaaer ud med Pakterne.)

Fjerde Scene.

Fatme. Selim.

Selim.

Glad seer jeg da altsaa dette mit Huns igjen,
 og Dig Fatme!

Fatme.

Bekommen hjem, kjere Selim! Vindene have
 fojet Dine brændende Dræser.

Selim.

Allah og Propheten har givet mig Lykke — mere

Lykke, end jeg var værd. De gav mig den for Mirzas Skyld; og aldrig mere behøver jeg at forlade hende for at samle Rigdomme. — Men — hvor er hun, jeg er ikke kommet hjem endnu, forend jeg har omfavnet hende. Jeg isler — tilgiv mig, Fatme.

(Han vil ind i Huset, men Fatme holder ham tilbage.)

Fatme.

Bie Selim! — endnu ikke; bie lidt ...

Selim.

Hvorfor? — stig mig Fatme! hvorfor bie? — Vil Mirza kanskue, efter Sædvane, overraske mig paa een eller anden Maade? Men — Du vender Hovedet bort; — Du tvinger de frembrydende Taarer tilbage — Fatme! — hvad er det? — For Prophetens Skyld! dølg det ikke længere. — Er Mirza syg?

(han vil ind.)

Fatme (holder ham tilbage.)

Nei, men bie Selim! — bie dog! gaae ikke ind,

Selim.

Ha, jeg forstaaer det! Mirza er død. — Himmel selv var misundelig ...

Fatme.

Hold inde, Selim! med stig formastelig Tale. Din Mirza lever.

Selim.

Tael da, gruesomme Fatme! Din Taushed er grummere end Din Tale. Jeg venter mig ialtsaa

det

det værste. En lykkelig Medbeiler har da vel faaet Mirza til at glemme tre Aars Ægteskab med Selim? Såg ja, og Du skal see Selim ligge død for Dine Fodder.

(han trækker sin Dolk.)

Fatme.

Uretfærdige Selim! — nei Mirza lever kuns for Dig, tanker kuns paa Dig. — Men — hun er — borte.

Selim.

Borte?

Fatme.

Ja borte. — Udentvist rovet bort fra Lundens, hvor hun i to Nætter vaagende har ventet Din Hjemskomst. Jeg forlod hende et Døeblik, jeg kom tilbage, og fandt hende ikke. Porten stod aaben, og dette Guld og dene Seddel, var alt, hvad jeg fandt.

(hun synes Selim Guldet og Seddelen.)

Selim.

Gud! hvad maae jeg lide! — Forbandede Gul'd! (han slenger det paa Jorden.) Afskyelige Røvere! Men, jeg maae løbe at opsghe hende. — Dog hvor? — hvorhen?

Fatme.

Jeg har sendt Folk ud paa alle Kanter, og var vis paa deres Flid; thi de elskede Dig og Mirza som Søskende.

Sel.

Selim.

(Stanger sig paa Bænken.)

Og denne Sorg skalde Selim opleve! — Gaae
Fatme! Lad mig være allene.

(Hun gaaet, men holder sig dog i Nærheden, saa at man
af og til seer hende.)

Femte Scene.

Selim (allene.)

Gaa spartes mit Hjerte

Til nagende Smerte!

Gaa tabte jeg alt!

Langt mere end alt.

Gaa kuxer den sorgende Due,

Der eensom paa Neben maae stue,

Hvor Magen for Tægeren faldt;

Gaa tabte jeg alt.

Hvi var I saa roelige? Bindre!

Og hvorfor saa stille? du Hav!

Hvi lod du mig, Himmel! de Rigdomme finde?

Du tog jo langt meer, end du gav!

Sjette Scene.

Selim. Ismail

(i en riig og kostbar Dragt.)

Ismail.

Velkommen Selim! det fornsier mig, at see
Dig her tilbage. Lykken har fulgt Dig, og, som
seg hører, saa har Rigdomme strømmet ind til Dig,
som Bækken flyde til Havet.

Se-

Selim.

Destoyerre! den Rigdom, som jeg foragter, er
Himmelens vdsel nok med, men karrig derimod, yder-
lig karrig med den sande Rigdom.

Ismail.

Jeg forstaaer dig ikke. Du er riig, Selim, næ-
sten saa riig som Ismail, ja kanske du overgaaer
ham, og dog klager du. — Uforkuelige! Men —
hvad Vaere bringer du med dig? — Er der nogen,
som ere tjenlige for min Handel? — Viin, Se-
lim! — Vinen, haaber jeg dog i det mindste, at du
ikke har glemt. — Det er en aabenbare falsk For-
tolning af Prophetens Lov, naar man stræber at
indbilde os, at de forbyde os Viin. Du har dog
vel en Horraad af de udsøgteste Vine med dig, og
du nøgter vel ikke din Ven en Deel deraf? Med det
rene Guld betaler jeg altting. Du selv bestemmer
Prisen.

Selim.

Tag alt, hvad jeg eier — alle mine Rigdomme —
intet undtagen! — men kaf mig det igjen, som jeg
har mistet!

Ismail.

Hvad har du mistet, af saa stor Værdie?

Selim.

Min Mirza.

Ismail.

Din Mirza?

Selim.

Selim.

Min Mirza. Hun er borte. Nøvet fra mig.—
For evig borte. O Ismail! har du Hjerte til at
føle med, saa fol, hvor stor min Sorg maae være!
Endnu engang: Tag alle mine Rigdomme, men staf
mig min Mirza igjen!

Ismail. — Selim! er det en Mand værdigt, — er det
dig værdigt, at klage saaledes for en Kvinder? Hvi
kjaaber du ikke tusende? Du er umaadelig riig, og
Skjønhed er tilfals paa vore Torve.

Selim. — Men ingen Mirza. Vellysten kan man tilfor-
handle sig; Overdaadighed og Lysternes Tilfredss-
stillelse er tilfals; men sand Kjerlighed kan ikke kjaabes.
Sæt Solen herefter for Selim oprinder,
Og Skjønhed ej mere mit Hie forblinder.

Ismail.

Sog Kjerlighed, Selim! jeg væbber, du finder;
Nyd Glæden! til Glæde blev Mennesket skæbt.

Selim.

Af! Mirza er tabt!

Ismail.

Eh Daare er den, som for Kvinderne græder.

Selim.

Men Mirza er tabt!

Ismail.

Før dig har end Jordens utallige Glæder,

Se

Selim.

Nej! Mirza er tabt.

Ismail.

Hun eene for Selim af Kjærlighed brændte.

Selim.

Men røvedes mig.

Ismail.

Før dig var hvert Suk, hun til Himmelens sendte.

Selim.

Hun røvedes mig.

Ismail.

Med Mildhed, som Solen, hun altid bestraalte.

Selim.

Eig Solen hun svandt.

Ismail.

Og aldrig af Lidende Synet hun taalte.

Selim.

Men fra mig hun svandt.

Selim.

Klar Solen ej mere for Selim oprinder;

Ej Skjønhed herefter mit Dje forblinder;

Til Glæden, til Glæden er Selim ej skabt,

Thi Mirza er tabt.

Ismail.

Klar Solen skal endnu for Selim oprinde,

Fortryllende Skjønhed dit Dje forblinde;

Til Glæden, til Glæden er Selim jo skabt,

Skjøndt Mirza er tabt.

Ismail.

Lad Sorgen dog ikke saae saameget Overhaand
hos

hos dig, Selim! hvem veed, om du ikke endnu
kunde finde din Mirza?

Selim.

Jeg finde Mirza? o nei! Himmel er ikke for-
nøjet med mindre, end at gjøre mig bestandig ulykkelig.

Ismail.

Hvem veed, hvad der kan hændesig? (betænkende sig.)
Selim! kan du taale at bære en Hemmelighed, om
den endog var ubehagelig?

Selim.

Jeg taaler endnu Mirzas Tab — hvad skulde jeg
da ikke taale?

Ismail.

Du er en Mand — en Helt — og den er kuns
en Helt, der kan taale at bære de Ulykker, som han
ikke kan afværge. Om du saae hende i en andens
Arme, uden Muelighed at rive hende ud deraf,
vilde du da ikke bære din Skjebne med Taalmodighed?

Selim (hæftig.)

Mirza i en andens Arme! — og det skulde Selim
kunne see paa med Taalmodighed? — Det skulde
være ham en Umuelighed at rive hende derudaf?

Ismail.

Det kunde hænde sig. — Sæt, at hun var i Kei-
serens Harem!

Selim.

Ismail! du gjennemborer mig. Tael! videre!
Snart!

Ismail.

Ismail.

Var Mirza i Lundens i Dag?

Selim.

Saa sagde Fatme. Bidere, videre.

Ismail.

Nu vel da. Man siger, at et sovende Fruentimmer er haaret derfra i Morges op paa Keiserens Lystslot.

Selim.

Glæde! forgiftede Glæde! (han gaaer til Udgangen og raaber.) Hola! Venner!

Ismail.

(Som vil holde ham tilbage.)

Betæk dig! hvad vil du gjøre? Selim!

Syvende Scene.

De Forrige. Orcan. Endel Søefolk
og Soldater.

Selim.

Vil J hævne min Spot?

Orcan.

Som vores egen.

Selim.

Velan da! Keiseren har rævet min Mirza;
hans Lystslot ligger kuns fort herfra. Vagten er
ikke stærk. Vi vil med Magt trænge os ind i

Slot:

Slottet, befrie Mirza, og flygte bort med mine
Skibe. Vil I følge mig? (han drager sin Saber.)

Aller.

I Døden.

(De drage Sablerne og ille efter Selim, som gaaer rasende ud.)

Ottende Scene.

Ismail. Fatme

(Som kommer ind, men standser i Baggrunden, uden at sees af Ismail.)

Ismail.

Ha, ha, ha! Nu har jeg faaet Sagerne i den
orden, som jeg vil have dem. Du render din egen
Ulykke imøde, Selim! det vil koste dit Liv, men
saaledes vilde jeg just have det. Er du ikke nu ly-
klig med din Dyd? Mirza! (han gaaer.)

Niende Scene.

Fatme.

(Som hører Ismails Ord.)

Hvad hørte jeg? Skulde Ismail have forraadet
min arme Veninde? Det er troeligt. Den nedrige
Skurk er i Stand til alt. (Hun tager Pungen og Ged-
belen op, som Selim stængte fra sig.) Jeg maae gjemme
dette, og vente paa Udsaldet. Hvem veed, om dette
endnu ikke kunde gjøre Ejeneste? (Gaaer.)

Si-

Tiende Scene.

(Skuepladsen forandres til Kæserens Harem, med en Dor f Baggrunden. Hamid kommer meget bedrovet ind. Delia og alle Harens Fruentimmere knale for ham. Saagnart Choret begnnder, bæres en Sofa frem paa Theatret af fire sorte Slaver.)

Chor og Dans.

Vældigste Keiser, som Jorden end saae!

Bi for Din Almagt i Støvet os boie;

Bente os Liv fra Dit straalende Sie.

Ewig, urokket, Din Throne skal staae!

Delia.

Vælde og Ere af Himlen Du sik;

Alt Du oplived med muntrende Blik;

Men, denne Glands, hvil forbunkles den saa?

Chor.

Vældigste Keiser! som Jorden end saae!

Tre Stemmer.

Berdnar Din Mildhed, Din Naade, paakalde;

Lad den, som Duggen paa Blomsterne, falde!

Aldrig skal Mindet om Hamid forgaae.

Chor.

Ewig, urokket, Din Throne skal staae.

Tre Stemmer.

Bliv her, hvor Elskov og Gratier boe!

Under Dit Godspor skal Roserne groe;

Bellyst fremspire, hvorhen Du vil gaae.

Chor.

Chor.

Vælbigeste Keiser! som Jordens end saae!

Vi for Din Almagt i Støvet os bøie;

Vente os Liv fra Dit straalende Wie.

Ewig, uroklet, Din Throne skal staae!

(Der danses.)

Hamid (reiser sig.)

Nei! det er forgjeves for mig at søge Adspredels-
ser. — Her i dette Harem, hvor jeg i to heleaar
ikke har sat min Hod, tænkte jeg at saae mine Be-
fryninger lindrede. — Men forgjeves! — her er
ingen Zeide! — Disse herkесeuge flagrende Skjone-
heder, der ere i Stand til at følge hele Livets Lyk-
salighed for en Uges Herredomme, — der vel kan
gjøre Erobringer, men veed ikke Konsten at beholde,
hvad de have erobret, — hvem kan de fortrylle?
Sikkerlig ikke Hamid! — O nei! den, der har
kjendt Zeide, været elsket af hende, kan de ikke ind-
tage. —

Delia

(nærmer sig og knuser.)

Hamid.

Hvad har du at sige?

Delia.

Du er bedrøvet, store Keiser! — med rette be-
drøvet, — Dit Tab er stort, — men — Sang
opmuntrer. Tillad Din Slavinde at synge en
Sang! — den torde i det mindste for et Dieblik
adspre-

adsprede den Taage, som fordunkler Dine Dines
Glands.

H a m i d.

Staae op og syng.

(Hamid sætter sig igjen paa Sofoen.)

D e l i a.

Gaa viis som Propheten, Kong Amurath var,
Og næsten, som Allah, saa stoer;
Han brændende Elskov til Zulima var;
Gaa lob hendes Ord:
"Men om jeg nu elskede Dig,
"Snart glemte Du mig!"
Nei! nei! nei!
Min Zulima glemmer jeg ei.

Snart knyttedes da det fortryllende Baand,
Og Amurath lykkelig blev;
Thi Zulima, da hun ham skjenkte sin Haand,
Mistanken fordrov.
Hans Kjærlighed skal ei forgaae,
Det soer han jo paa.
Nei! nei! nei!
Sin Zulima glemmer han ei.
Gaa talte hun: "O paa Dit Hjerte, min Ven!
"Jeg sætter uendelig Priis;
"Og intet i Verden mig troster igjen
"Mod sammes Forliis.
"Men snart det en anden tilhør,
"Raar Zulima dør."
Nei! nei! nei!
Min Zulima glemmer jeg ei.

Dog derpaas kom Osben med hvæsseste Lee,
Den Deilige blegned' og faldt.
For Graab man ei Amuraths Wine kan see,
Han misted sit Ali.
Dog Kali han sjønnere sandt,
Dog Sorgen forsvandt.
Nei! nei! nei!
Sin Julima glemte han ei.

Hamid.

Nei aldrig i Evighed skal jeg glemme Zeide,
eller finde nogen sjøn efter hende.

(Han gaaer hastig bort igjennem Dorren i Bagarunden,
og i det han aabner Dorren, seer man Mirza ligende
paa Gofaen. Dorrene blive staende aabne.)

Ellevte Scene.

De Forrige, undtagen Hamid. Mirza.

Mirza (vaagner.)

Selim! min Selim! (hun reiser sig op.) — hvor
er jeg? — (hun gaaer hen i Dorren.) — hvad er det
te? — er det en Osmin, eller noget virkeligt? Er
dette Lundens, hvori Sovnen overvældede mig imod
min Willie? Hvor er Harpespilleren Osmin og
Sangeren Ali, hvis Stemmer dyssede mig i denne
dybe Sovn? — Jeg kjender ikke dette Sted — ikke
disse Ansigter. — Denne Pragt, som omgiver mig,
tilhører ikke Selim. — Gud! hvor er jeg? (hun
gaaer meget beangstet hen til Fruentimmerne) Veninder!
siger

siger mig: hvor er jeg? — fjender! Selim? — Er dette hans huus? Daarlige Spørgsmaal! hvis huus er det da? — hvem tilhører al denne Pragt? — O hvor er jeg? — siger den ulykkelige Mirza, hvor hun er? — om hun er hos sin Selim? — I tier? gruesomme!

Yndige Skjonne! som see mig at græde!

Svarer! o svarer! besvarer mit Haab!

Lankerne rave i Mørket, og svimle,

Flagre saa vidt mellem Afgrund og Himmel.

Søstre! O viser mig Sorg eller Glædel?

Siger mig: hvad er mit Haab?

Yndige Skjonne! som see mig at græde!

Svarer! o svarer! besvarer mit Haab!

Redder Ustyldighed! styrker den Svage!

Bring det forvilbede Lam dog tilbage!

Hør det til Moderens ventende Bryst!

Hører min jamrende Røst!

Yndige Skjonne! som see mig at græde!

Svarer! o svarer! besvarer mit Haab!

Hvor er jeg? — Veninder! o dølg det ikke længere for mig! for Himmelens Skyld . . . hvor er jeg?

Delia.

I den mægtige Keiser Hamids Serail.

(Mirza synker med et Skrig til Jorden. Bræntimmerne samle sig i en Kreds omkring hende.)

Tolvte Scene.

Der høres en Allarm uden for. Dørrene åbnes med Ge-
vælt. Selim og hans Følge står ind med drague
Sabler. Alle Fruentimmerne løbe forstakkede ud,
undtagen Mirza, som ligger på Gulvet og er besvaret.)

Selim.

(Løber hen og tager Mirza i sine Arme.)

Jeg har dig, min Mirza! jeg redde dig!

Mirza.

(Aabner Hænen.)

Selim! — Gud! min Selim!

Selim.

Kom Mirza! lad os flye! Faren er overhængende.
Skynd dig, og du skal endnu være min.

(Hun sætter sig ved hæns Arm, og gaaer ind mod Dørren.)

Trettende Scene.

De Forrige, Hamid med Følge

(besæbnede.)

Hamid.

Griber den Forrader, som tor vove at betræde
mit Harem!

Orcan.

Skæk! det er Keiseten!

(Han og de øvrige tabe Modet, og lade Sablerne falde.)

Hamid.

Slutter dem i Lænker! den skjendigste Død skal
forsone deres Forbrydelse.

Selim forsvarer sig, men overvældes snart af Mængden, og
føres bort tilsligemed Mirza. Hamid gaaer ud af den
anden Side.)

D J O R-

Fjortende Scene.

Chor.

(Af nogle af Hamids Folge.)

Som Jordnen Hamids Brede slaer!
 Og hvo er vel den Frekke,
 Hvis overmodig stolte Hand
 De Lynilsstraaler ei kan strække,
 Som Hamid flynger med sin stærke Haand?
 Hans Magt til Jordens Grænde naer;
 Som Jordnen Hamids Brede slaer.

Tredie Aft.

Første Scene.

(En stor Plads ved Seeen. Paa den ene Side sees noget af Keiserens kyststov, fra hvil Spidse vaier et blodrødt Flag. Paa den anden Side er en høj Klippe, som vender ud imod havet.)

Ismail (allene.)

Elskov! bort fra dette hjerte!
Medhynk! Sjælens Svaghed! væk!
Nyd den Lyst at volde Smerte,
Du af Mirza det jo lærté;
Vær urolket, grum og kjek!
Medhynk! Elskov! Svaghed! væk!
Luk for Smertens Skrig dit Øre!
Lad ei Nummers Syn dig røre!
Men jeg Livets Gædhed smager,
Om man Hævnen mig betager?
Medhynk! Elskov! Svaghed! væk!

Men en Gysen paa mig falder;
Dmheds blide Stemme falber,
Elskov græder, Skjønhed sukker,
Og min Bilhed næsten bukker; . . .

Skam dig, Ismail! vær kjek!
Spred omkring dig Hævn og Skræk!
Medhynk! Elskov! Svaghed! væk!

Her er da Stedet, hvor jeg skal hævnes! — Fra denne Klippe skal den overmodige Mirza og hendes
kjere

kjere Selim nedstyrtet! — Og hvorfor? — Fordi
Mirza har været dydig og imodstaet Korførelse. —
Ismail! vover du saaledes at forfolge Dyden? —
Ha, ha, ha! Dyden! — O! dersom Allah og
Propheten elskede Dyden saameget, saa forsvarede
de den nok.

A n d e n S c e n e.

Ismail. Fatme.

Fatme.

(Som løber over Skuepladsen hen imod Slottet.)

De forsvare den nok.

T r e d i e S c e n e.

Ismail (attene.)

(Vender sig om, men ser ingen.)

Hvad var det for en Stemme? — De forsvare
den nok! Gud! hvilken Skræk! — Skulde jeg være
robet? — Dog hvilken Snak! feige Daare! —
Er det ikke nok, at du er en Misgjernings-Mand?
du skal ogsaa være en Rujon? — Det er jo umuel-
ligt, at du kan være robet. Ingen saae dig gaac
ind i Lunden, og ingen, da du gif ud derfra. Kei-
seren kjender ingen uden sine Slaver. — Han ver-
diges ikke at see paa nogen anden Mand, end ikke
paa en Ismail; og din fattige Dragt i Morges har
fljst dig for Slaverne. Frist Mod! Ismail! —
Men der kommer nogen . . . *

Fjer-

Tredje Scene.

Ismail. Hamid. Folket.

(Under en Marsch ankommer Hamid efterfulgt af en hær
af Soldater. Folket stømter til fra alle Kanter, og kaster
sig paa Jorden for ham.)

Hamid.

(Til een af sine Officerer.)

Du seer Blodflaget vase. Saasnart som det tas-
ges ind, skal du fuldføre min Dom, og Misdae-
derne nedskythes fra Klippen. — Hør det, og lyd!
Bekjendtgør Forbrydelsen for Folket, at andre af
deres Exempel kan lære at vogte sig, og ikke forgris-
be sig imod deres Beherber.

(Marschen spilles igen, og Hamid gaaer bort. Folket reis-
ser sig, og Mængden forsøges esterhaanden paa Theatret.)

Femte Scene.

Ismail. Det forsamlede Folk.

Chor af Folket.

O Hamid! naar din Brede slaer,
Hvo er den Vældige, som staer?

Nogle Mænd.

I! som ei for Lasten grue!
Skjelver! gyser! naar I skue
Dette rædselfulde Sted!

Nogle Fruentimmer.

Kommer! deler andres Smerte!

Foler! om I har et Hjerte;

Græder! I, som aldrig græd!

Alle

Alle.

O Hamid! naar din Brede staer,
Hvo er den Vældige, som staer?

Nogle Fruentimmer.

N! Er Elskov ba en Brode?
Skal man strax, som Offer, bløde,

Fordi Hjertet er for svagt?

Nogle Mænd.

Hævnens haarde Straffe-Domme
Tungt ned over dem skal komme,

Som tor trodse Hamids Magt.

Nogle Fruentimmer

I som lyde Elskovs Rue!

Nogle Mænd.

I som ei for lasten grue!

Alle.

Gjælver! gyser, naar I flue

Dette rædselstube Sted!

Sjet-

Sjette Scene.

De Forrige. Selim og Mirza.

(De ledes ind paa Skuepladsen i Eunker. Høllet stikker til neden under Klippen. Jömail holder sig bag ved Høls Kemængder, saa langt fra dem, som han kan.)

Selim.

Saa skal da denne Dag frone vores Kjærlighed? — Ulykkelige Selim! Det er ikke nok, at du selv skal døe, men din Ubesindighed skal ogsaa drage din Mirza med dig i Døden — i den skændigste, græsseligste Død!

Mirza.

Selim! hvorfor saa mismodig? denne Mismodighed anstaaer ikke en Mand. — At døe for Døden og Kjærlighed, o! det er ingen Ting; men at øfres paa Vellystens og Forsangeligheds Alter, o! det er langt værre end Døden. Tak min Selim! evig Tak! fordi du kom tids nok til at redde mig fra den Afgrund, som jeg stod paa Pyndten af, og var nær ved at falde i. Vi døe, men vi skilles dog ikke ad.

Selim.

Trostelige Tanke! nei Mirza! Mirza! er det en Trost at døe, da, naar man tænker, at man først skulde begynde at leve? Nu da jeg aldrig meer vilde forlade dig?

Sy-

Syvende Scene.

De Forrige. En ung Marokkaner.

(Sigrer ilende ind.)

Marokkaneren.

Hvor er han? hvor skal jeg finde ham? Selim!
Selim!

Selim.

Her er jeg, min Ven! du seer mig i Dødens
Favn: Farvel!

Marokkaneren.

Du døe? — nei aldrig. Du skal see, om jeg
ikke formaar at gjengelde en Velgjerning? Jeg iser
til Keiseren; jeg flyver derhen, og snart . . .

Selim.

Spar din Gang! den nykter ikke . . .

Marokkaneren.

Jo, Selim! troe mig, jeg veed Midler til at
bevæge Hamid saaledes, at han ikke skal kunde nægte
mig dit Liv, og . . .

Mirza.

Umrejligt! Ven! seer du det Flag, som hisset
vajer? Snart tages det ind, og saa er din Selim
ikke mere til.

Marokkaneren.

Gud! hvad hører jeg? (til Wagten.) Vagt! det
vil koste Eders Liv, om I lyder en Besaling, som

Ha²

Hamid snart skal angre. Gier et Dieblik! hvis ikke,
saa selver! (Han løber bort.)

Ismail.

(I det Marokkaneren løber.)

Unge bydende Dreng! tillad dog, at Hamids
Besalinger lydes for mine!

Ottende Scene.

De Forrige, undtagen Marokkaneren.

Selim.

Din Midkjerhed er forgjeves, ædelmodige unge
Mand! Mahomet selv kan ikke frælse min Mirza.
Hun maae døe!

Snart øser du. O Sarme!

Snart er du ei meer.

Mirza.

Men i dine Arme

Ab Døben jeg leer.

Selim.

Hvad var dog min Brobe?

Mirza.

Du elskede mig.

Selim.

Hvorsor skal min Elste da bæde?

Mirza.

Hun elskede dig.

Selim.

Skal da den usyldige lide,

For det en Forvoven forbred?

Mirza.

Mirza.

Jeg rives ei meer fra din Side,

Din er jeg i Liv og i Død.

Selim.

Mig Døden ei bittert kan smage,

Naar ene dens Offer jeg blev.

Mirza.

Men naar man dig bort fra mig rev,

Hvad har jeg for Glæde tilbage?

Mig Livet ei meer kan behage.

Begge.

Saa knus os da, dræbende Slag!

Os Eifkov med Mod skal bevæbne.

Vi døe jo for Kjærligheds Sag.

(Vagten giver dem et Tegn, og de gaae op paa Klippen.)

Thor.

Gruesomme Skjæbne!

Sorteste Dag!

N i e n d e S c e n e.

(Skuepladsen forandres til en prægtig Sal paa Keiser Has
mids Slot, hvori Tronen lager.)

Hamid.

(Til en af sine Slaver.)

Bring hende ind. (Slaven gaaer.) Jeg maae dog
høre, hvad dette Fruentimmer, der saa rasende tor
vove at trænge sig ind paa Slottet, kan have at
forebringe.

Lis

Tjende Scene.

Hamid. Fatme. Slaver.

Fatme.

(Kaster sig påa Knæe.)

Mægtige Keiser! Maade for Selim! Maade for
Mirza! de ere uskyldige.

Hamid.

Hvad? Uskyldige! den kan være uskyldig, der
er vove at vanhellige mit Harem?

Fatme.

Hør mig Keiser! Ismail — den forræderste
Ismail . . .

Hamid.

Ismail, siger du? nei intet — jeg hører intet.
Ingen Ting kan redde dem (Til Bagten.) Man give
Ordre til at tage Flaget ind, at min Dom kan fuld-
byrdes. (En af Bagten gaaer.)

Fatme.

Gud! — min stakkels Veninde! — Medsliden-
de Keiser! — Oh! grummere end Tigeren er du!

Ellevte Scene.

De Forrige. Den unge Marokkaner
(Styrter ind.)

Marokkaneren.

Elßer du din Zeide, Keiser! saa Maade for
Forbryderne!

H 2

Hamid.

Hvad? min Zeide siger du?

Marokkaneren.

(Trækker en Post.)

Ga — og Maade! siger jeg igjen; eller din
Zeide skal ikke leve et Hjeblik mere.

Hamid (til Bagten.)

Hurtig! løber! lad Flaget staae. — Man bringe
Forbryderne og Ismail hid. — Hurtig! det gjel-
der Eders Liv.

(Endeel af Slaverne lobe, og Fatme eftær dem.)

Tolvte Scene.

Hamid. Marokkaneren.

Hamid.

Min Zeide, siger du? tael videre!

Marokkaneren.

Ga, her er hun. Kjend i mig igjen din Zeide.
Hon tager Turbanen og Knebelbarterne af, og Haaret
falder ned i lokket over hendes Skuldre)

Hamid.

Er det mueligt? — Zeide! — Du min Ze-
de? — hvorledes? og det i denne Dragt!

Zeide.

Kjender Hamid mig nu igjen? — Jeg røvedes
fra dig af nogle Korsarer, som gjorde Landgang ved
mit Lysthus. Vi havde ikke været længe i Soen,
førend vi blev angrebne af et fiendtligt Skib. Man
luk-

sukkede mig ned i Rahytten. Uvis om, i hvis Hænder jeg maatte falde, og frygtsom for min Skjebne, som et Fruentimmer, ombyttede jeg min Dragt med denne Mandsdragt, som jeg forefandt, og derefter erfarede jeg, at Seiervinderen just var den ødelodige Selim, som din Brede har fordsmt til Døden. Er din Zeide vel værd, at du for hendes Skyld skjenker hendes Befrier Livet?

Hamid.

Gud! hvilken uventet Lykke! Han leve! i hvor grov endog hans Forbrydelse er.

Zeide.

Mig bragte Almagts Finger
Til Hamid igjen;
Paa Elskovs lætte Vinger
Føg flos til min Ven.
Da Stormen sig reiste,
Dg trued' mig med Døb,
Da modige Røver kneiste,
Dg spottet med min Nod,
Strax hørtes Elskov tale,
Dg Himlen at befale,
Dg Røveren bukked', og Stormen adløb.
Mit Liv paa ny begynder,
Da jeg min Elster flue kan.
Propheten Elskov ynder,
Dg Hamid elster han.
Han saae du længtes efter
Zeides Barm!

Dg

Dg lagde Lovens Kræster
 I min Besfriers Arm.
 Mig bragte Almagts Finger
 Til Hamid igjen;
 Paa Elstovs lette Vinger
 Jeg flet til min Ven.
 Hamid.

Fortryllende Zeide! dennes lykkelige Dag havde
 jeg ikke ventet mig at opleve.

Trettende Scene.

De Forrige. Selim. Mirza. Fatme.

Vagten og Ismail

(Imellem Mængden i Vagrunden.)

Zeide.

Selim! min Besfrier! kom og modtag den Be-
 lønning, som den erkendtlige Hamid har tilstørkt
 dig, fordi du reddede mig, hans Zeide.

Selim.

Hans Zeide? — jeg reddet hans Zeide? —
 hvorledes? du Zeide?

Hamid.

Ta hun er min Zeide, som er skjult i denne
 Dragt. Men, Selim! kjender du din Forbrydelse?

Selim.

Jeg kjender den, mægtige Keiser! jeg har for-
 grebet mig paa din Hellighed, trængt mig ind med

Bold

Vold i dit Harem, en Helligdom, hvorhen ingen vanhellig Mandsfod var vove sig, uden at fortjene Døden. Jeg veed det. Din Majestæt er fornærmet. Forbrydelsen fordrer Havn, og jeg undslaaer mig ikke for Døden; kuns lad ikke den uskyldige Mirza lide for en andens Forbrydelse.

Mirza.

Selim! — Keiser! jeg er forbryderen. — Viid, jeg elsker ham til Trods for din Dødsdom. Lad mig lide! Jeg dver med Glæde.

Hamid.

Nei Selim! nei Mirza! I skal ikke døe. I har forseet Eder; men er det ikke mig, der er fornærmet? — Har jeg ikke Rettighed til at tilgive? — Og har du ikke skænket mig mere, end jeg havde tabt, om du end havde røvet mit hele foragtelige og unytige Harem fra mig. Lev, og tag Mirza af min Hædes Haand! hun var bestemt til en Belønning for Hædes Befrier; og Rigdom skal flyde til dit Huus fra mig, som Floderne fra Bjerget.

Hæde.

(Tager Mirza ved Haanden.)

See her, min Befrier! tag imod denne Gave, som er en Keiser værdig.

(Hun fører Mirza hen til ham, de omfavne hverandre.)

Selim og Mirza.

Himlen røtes ved min Smerte;

Ejsov torred' Graaden af,

Gaa-

Saaret lægtes i mit Hjerte;

Man mig Liv for Døden gav,

Da jeg saae den visse Grav.

Mirza.

Glædens Soel forsvandt i Skjær

Selim.

Livets gyldne Glands blev sort;

Mirza.

Men uventet Zaagen flyer;

Selim.

Nat og Mulin blev jaget fort.

Mirza.

Himmel! du som saae mig græde,

See min Fryd!

Selim.

O see min Glæde!

Himmel! du som saae mig græde.

Begge.

Elste {Mirza} fun for dig,
 Selim}

Allahs Mildhed staante mig!

Hamid. Zeide. Selim. Mirza.

Himlen røttes ved vor Smerte;

Elskov tørred Graaden af.

Saaret lægtes i vort Hjerte;

Man os Liv for Døden gav,

Da vi saae den visse Grav.

Dig, o Allah! stor og viis,

Ewig Tak og evig Priis!

Selim.

Mægtige Keiser! du har givet mig den største
Gave, som Jorden eier; men viid: hun var min,
førend hun blev din. Hun tilhørte mig, førend du
gav mig hende.

Hamid.

Hvad? Mirza tilhørte dig?

Fatme.

Tillad din Slavinde at tale. Kjender du denne
Pung og dette Guld?

Hamid.

Ja vist. Det er det Guld, hvormed jeg endnu
i Dag betalte Mirza.

Fatme.

Saa viid da, at den, der solgte dig denne Skat,
var en Forræder, den nedrigste Forræder, at han
solgte dig en anden Mands Eiendom, Selims Eien-
dom. Og denne Forræder er den rige Ismail.

Selim.

Ismail! Gud! er det mueligt?

Hamid.

Hvad hører jeg, hvor er han? bring mig ham
hid, det Uhyre!

Mirza.

Jeg torde neppe mistanke ham, i hvor stor Mars-
sag jeg end havde dertil.

(Ismail trænger sig frem igennem Wagten, som staar i
Baggrunden.)

Fat-

Fatme.

De forsvare den nok.

Ismail.

(Studser og seer paa hende.)

Jeg kjender denne Stemme, men jeg foragter den.

Hamid.

Førræder! hvor har du vovet at sælge en andens
Eiendom?

Ismail.

Ikke solgt den. Du seer, at dit Guld er ikke i
mine Hænder. Jeg foragter dit Guld, og behøver
det ligesaa lidet som din Maade. Men jeg vilde høv-
ne mig. Jeg elskede Mirza, hun foragtede min
Kjærlighed, og jeg vilde glad udstaae de største Pin-
sler, naar jeg kunde see Her alle ulykkelige.

Seide.

Afskyelige Uhyre!

Hamid.

Nederdrægtige! din Tid er kommen. Længe nok
har du været en Skændsel for Jorden. Vagt! styr-
ter denne Usling ned af Klippen, som var bestemt
for Selim og Mirza! Stray!

Ismail.

Spar dine Besalinger, mægtige Keiser! Is-
mail tager ingen flere af dig. Jeg styrter mig selv.
(Han vil gaae.)

Selim. Mirza. Zeide, og Fatme
(alle paa engang.)

Maade! Maade!

Zeide.

Lad ham leve til Straf for sig selv.

H a m i d.

Bal! Lad ham leve!

I s m a i l.

(Vender sig om)

Maade! ha, ha, ha! Jeg foragter Maade,
Havn eller Død; intet andet. Jeg gaaer; og i det
jeg styrter mig ned, skal jeg forbande jer alle sammen.
(Han gaaer rasende ud.)

Fjortende Scene.

De Forrige, undtagen Ismail.

H a m i d.

Hans Huus og hans Rigdomme tilhøre dig,
Selim!

S e l i m .

Nei, mægtige Keiser! din Maade og min Mir-
zas Kjerlighed er alt, hvad jeg trænger til.

H a m i d.

Balan! saa uddeles det iblandt de Trængende!
Og nu celebrere man min Zeides Hjemkomst med alle
Høitideligheder! Man oplukke Indgangen til Slot-
tet for alle mine Undersaetter, og for evig være mit

H a r

Harens Øerre aabnes! (Ørrene aabnes og Folket samler sig; der høres en Harpe bag ved.) Hvad er denne for en Lyd? Er det en Glædes Lyd, saa vær velkommen!

(Hamid og Zeide sætter sig paa Thronen. Mængden af Hofssets Dandsere og Dandserinder, som imidlertid er mindst til, dører sig i to Rader, og man seer bagest Øsmuin med Harpen og Ali.)

Mirza.

Kom hid, Ali! kom Øsmuin! glæder Eder med Eders lykkelige Veninde; den mægtige Hamid tillader det.

Ali.

(Synger og Øsmuin spiller.)

En Ridder drog engang i Krig,

Hans stolte Fod saa sejerrig

Gik frem paa Wrens Bane;

Og hvor man saae hans Fane.

De Fiender hjulte sig.

Nu Krigens var tilende snart,

Og meget siendtlig Blod blev spart;

Den Ridder drog tilbage,

Og til sin elskete Mage

Han flyer med Windens Fart.

Han drog, og med en hastig Fod

Snart inden Slottets Porte stod;

Men fandt sit Huus saa øde,

Og Gulv og Mure robe

Af slagne Venners Blod.

Af Harm han sig i Læben beeb,

Han vandrer om fra Sted til Sted,

Men

Men da han ei kan sinde
Sin kære Elsterinde,
Han blev forsagt og græd.

Hvo giver nu vor Ridder Trost?
Thi borte er hans Fryd og Lyst;
Han seger øde Steder;
Og best, han gaaer og græder,
Han hører hendes Rost.

"O du! hvis Navn jeg præget har
I Hjertet, som din Rigdom var!
"O kom og frels din Mage
Fra meer end Helveds Plage!"
"Jeg kommer" var hans Svar.

Af Taarnet ud en Kjempe brod
Med Sværd i Haand, og brolte Døb.
Den Ridder Værgen trækker,
Til Marken Kjempen strækker;
I Blod Uhyret flød.

Snart Fængslets Dør vides staaer,
Og Elstov vinker inden for;
Den Skjonne Helten falder,
Hun i hans Arme falder,
Og Sorgen reent forgaaer.
(Ulmindelig Høitids-Dands.)

S a n g

(og Dands af Marrokansk Ungdom.)
Blid, o Hamid! fra din Throne,
Hør vor svage Jubeltoner:

Him-

Himlens Gaver strømme ned

Over trofast Kjerlighed!

Han, som hører Spædes Bonner,

Allah, han, som Dyden lønner,

Gyde sine Gaver ned

Over trofast Kjerlighed!

Munter nu vor Stemme lyber;

Os din Smil til Festen byder.

Himlens Gaver strømme ned

Over trofast Kjerlighed!

(Dands.)

Mirza.

Keiser! Mit Hjerte flyder over af Glæde over den Lykke, som jeg i Dag har imodtaget af din Haand.

Hamid.

Vær min Zeides Veninde, som Selim skal være min Ven; og ansee fra denne Dag mit Slot som dit eget Hus. Lad Sang, Munterhed, og uskyldig Fornsielse være Bidne om din Lykke; og lad Glæden kuns have sit frie Løb.

Mirza.

O Fryd! saa kom du dog tilbage

Livsaligste blant alle Dage!

Farevel, o dunkle Nat! du svandt,

Da jeg min elskete Selim fandt.

Fra denne Dag vil Solen smile,

Saa blid, som naar den før frembrød;

Og mindre hastigt vil den ile

Hæst ned i Havets væade Skjeb.

Dens

Dens Sib skal rundt omkring mig danbse,
Og Maanens blege Straaler standse
I stille Nat sin tause Gang,
Og hore paa min glade Gang.

Slutnings-Chor.

Rundt omkring Afrikas sandige Zoner
Skingre vor festlige, jublende Lyd!
Danner, I Lover! de rædsomme Toner,
Danner dem til Melodier af Fryd!
Seer den Belonning, som Trofasthed fandt:
Elskov blev kronet, og Kjærlighed vandt.

